

Demokratik Konfederalizm, Anaçlığın Toplumsallıktaki Rolü Ve Önemi

Cahit İLBOĞA

Aram Yayınları

ŞEVDA Basım Yayın Markasıdır

Baskı Tarihi: Nisan 2011

Yayın Koordinatörü: Mehmet Emin TEYMUR

Editör: Zerdeşt AVESTA

Yayına Hazırlayan: Mizbah FİSKAYA

Baskı ve Cilt:

Gün Matbaacılık

Reklam Film Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti.

Beşyol Mah. Akasya Sk. No: 23/A

Küçükçekmece İstanbul

Tel: 0 (212) 580 63

ISBN: 978-605-5454-20-3

Şevda Basım Yayın

Kooperatif Mah. Gevran Cad. Sarıoğlu Apt Kat:4 No: 14

Yenişehir / DİYARBAKIR

Tel: 0 412 229 00 30

**Demokratik Konfederalizm,
Anaçlığın
Toplumsalılıktaki Rolü Ve Önemi**
Cahit İLBOĞA

AramToplum

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	7
KÖLECİLİK.....	21
SINIFSALLAŞMA SOSYALİTENİN YOZLAŞMASIDIR.....	25
POZİTİF HUKUK, SINIFLI UYGARLIĞIN ADİL OLAMAYACAĞININ EN BARİZ BİR BİÇİMİDİR.....	41
HUKUKUN SİYASETLE OLAN İLİŞKİSİ.....	73
DİN TANRISIZ TANRISALLIK İKEN TANRI DİNSİZ	83
SİYASET MEŞRU SAVUNMA MÜCADELESİNDE KİMLİK KAZANMA BİLİNCİDİR.....	91
FAŞİST PARTİ DEVLETİN VE KURULU DÜZENİN BEKÇİSİDİR.....	113
BİLİM TÜM HAYATIN GÜCÜ MÜDÜR?.....	121
DİVALEKTİK BİLİMSELLİĞİN KAYNAĞIDIR, İDEOLOJİLERİN ÜSTÜNLEŞTİRME ARACI DEĞİLDİR.....	133
TARİH Mİ UYGARLIĞI YOKSA UYGARLIK MI TARİHİ YARATTI?.....	139
POZİTİVİST MODERNİTE HAYAT ÖZGÜNLÜĞÜMÜZÜN VE ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜN GASPIDIR.....	151
DEMOKRATİK KONFEDERALİZM.....	169

İTHAF

İnsana ve insanlığa,

Onun yaşam hakkının kutsallığına saygının bir gereği olarak, 18 Temmuz 2009'un gece 11'inde kaybettiğimiz, sevgili İSMET ABLAK yoldaşımı anarak, şu an onun en son kaldığı odasında kalıyor olmanın bana yüklediği sorumluluğun bilincinde yaşayacağıma dair, can Hevalım İsmet'e yaşadığım her saniye bağlı kalacağım. Son nefesinde bile; "arkadaşlarıma deyin ki İsmet ölümden korkmuyor. Benim mücadelemi devam etsinler." Böylesi cesur bir yürekten daha gerçek ne olabilir. İsmet yalnızca bir yoldaş değildi, bizim için moraldi, ekmekti, suydı. Ne yazarsam yazayım, zamanı durdurmayacak İsmetleri geri getiremeyeceğim.

Ölüm denilen hayatın parçasını da inkâr edemiyoruz. Engel ölüm dahi olsa, İsmetlerin anılarına bağlı kalmanın gereği olarak, onları yürekte yaşatmayacağımız anlamına gelmiyor. Damarda kan aktıkça, İsmetler yaşam kiblemiz olacaktır.

Sizleri büyük bir minnetle anıyor, anınız önünde saygıyla eğiliyorum.

GİRİŞ

İnsanlık, kendi tarihini merakıyla, sezgisiyle, düşünce ve varoluşsal bütünselliği içinde hep öğrenmeye anlamaya çalışmıştır. İnsansal hayatın %2'lik bölümünü ise yazıya geçirip kaydetmeyle uğraşmıştır. Sorduğu sorulara yarım yamalak cevaplar alırken, ruh, düşünce, dünyası tatmin olmamıştır. Sordukça öğrenmiş, öğrendikçe merak edip aldığı cevaplardan da yine tekrar soruya yönelmiştir. Kimine göre, bu insanı güçlü kılan, toplumsallaştıran gücü felsefeydi. Kimine göre iman-gücü olan Tanrısallığın kudreti dindi.

Uzun ya da kısa bu yaşanan süreye tarih denilirken, çoğu zaman milyarlarca yılı bulan bu süre beş bin yıla sığdırılmaya çalışıldı. Sınıflı uygarlıktan yüz bin kat, hatta daha fazla süren tarih kendi gücü ve kapsadığı olgu ve olaylarla, çelişki ve diyalektikle toplum denen muhteşem insan gücünü de ortaya çıkardı. Bu müthiş bir oluşumdur. Primatlardan yavaş yavaş insan türüne evrilme milyonlarca yıl sürdü. Uzun süren tarihsel evrim süreci hiç bir ırka, soya, sopa, dine ait değildir. Doğanın diyalektikselliğinin, Tanrısal enerjiyle bütünleşmesidir. Bir atomdan, cansız denilen varlıklara kadar muhteşem bir etkileşimin, bağlaşıklık halistik sonucudur. Adına ne denilirse denilsin, hangi dinsel, ideolojik kılıfa sokulursa sokulsun, bu evrenin iç enerjisinin varlıklarda maddeleştiği kadar, maneviyatını da koruyarak yaşam halini almasıydı. Bu evrimin kendisi, kendi sistemini yaratamaz mıydı? Ya da evrendeki bu varoluşsallık düzensiz miydi? Yoksa sonradan yaratılan sistemler zorunluluk muydu? Evrenin kendi yasası doğaldır. Bu doğallık statik değil, düz çizgisel gelişim hiç değil, atık ve de kaotik aralıkların devrimsel sayılabilecek evreleri kadar, bazen duraklayan, zikzaklar çizen gelişmeler olma ihtimali yüksektir.

Mikro evren sayılan atom altı parçacıktan makro evrene uzanan bilinmezlik, çatışlı kaotiklerle dolu bir süre insan yalnızca aklıyla değil duyumsama, sezgi, görgü, hissedişleriyle bu olağanüstü süreyi keşfetmeye çalıştı. En çokta bilgi ve inancını bütünleştiren dahi beyinlerin bizlere bıraktığı mirasla varoluşsallık hakkında bilgileniyor, anlamaya çalışıyoruz. Bunlar birer insanlık kahramanı ve doğruların geçmişten günümüze

uzanan vicdan, inanç, ahlaki değerleridir. Doğruları öğretme uğruna canlarını da ortaya koyarken,” bir canı taşıyorsam da iyi-güzel gücüm oranında öğretip yaşayayım” dercesine hayati anlamlaştırmışlardır.

Sokrates’te “kendini bil” erdemken, Hallac’da “Enelhak”laşmıştır. İsa’da “sevgi gücü”yken Zerdüş’t’e “güzel ahlak”a dönüşüyor. Mani, Bruno, Babek ve sonsuzca olan toplumun vicdanı, imanı olduğu inancıyla, çıkardan ziyade bu kahramanların doğrularını içselleştirip yaşatmanın daha insani olduğuna inanırım. Neden demokratik Konfederalizm? Sınıflı toplumun yarattığı sistemler yetmiyor mu, ha bire bu beş bin yıllık sürede, onlarca sistem ve sistem içinde sistem yaratıldı? Neolitik toplumda yoğunlaşan toplumsallığın esnek, sınıflara, tahakküme dayanmayan doğal bir işleyiş, yaşayış tarzı vardı. Hiç bir arkeolog, antropolog, Neolitik yaşamdaki dönemin adını herhangi bir tahakkümcülükle anamaz. Çağa göre araçlar geliştirmiş, buluşlar, keşifler geliştirmiş, çeşitliliğin bir enerji bütünlüğüdür. Mitolojisi, bilim, dini inancıyla felsefeyi yaşamakta ve doğal hukukun adaletli vicdanına tanıklık etmektedir, tarihi bu yaşam konfederatifdir.

Sınıflı uygarlığın başlamasıyla birlikte, doğal toplumun tüm olgu, olay ve doğallıkları ters yüz edildi. Suni bir sistemle toplum dışlıklar toplanmış, toplumsallığın yararıymış gibi gösterildi. Adı bile toplumsallığa uymayan para betsel sistemler oluşturuldu. Fetişist bir zihniyetle erkeklik Tanrılaştırılarak devletleştirildi. Adına kölelik denilen sistem, toplumsallıkla ilgisi olmayan hiyerarşik bir zorbalıktı. Buna “kölelik toplumu” demek yanlıştır ve toplum köle

Olamaz değildir. Feodalizm, kapitalizmin birer toplum formu olmadıkları gibi, kölelikte bir toplum formu değil, devlet biçimidir. Nasıl ki bir işçi kapitalist değilse, toplumun sisteme direnen, köleliği reddeden kesimleri de köle değildirlen.

Bir serf feodal değildir ki bütün topluma feodal toplum diyelim. Feodal olan üst kesimdir. Buda toplumun, çağın tümü değildir. Açıkça egemenlerin kendi sistemlerini meşru kılmak ve egemenliklerini hâkim kılmanın kılıfı olmaktadır. Köleliği dayatan Tanrı-Kral iken, nasıl olurda tüm halkı aynı zihniyetle adlandırıyor ve nerden biliniyor ki bu insanlarca kabul ediliyor. Uygarlık sisteminin yarattığı sistemleri, tarih, toplumsallık kanıtlamıştır ki toplumsal değil devrletsel formdurlar. Hegemonyasıyla, kalaniyla, zor ve düşünsel-ruhsal sapırmasıyla devletin ideolojik olarak kurumlaşmasının esasıdır. Yani Tanrı-Kralın icat ettiğı toplumu tüketmenin yabancılaştırıcı gücü ve de analitik çıkarıcılığın temsiliyetidir. Erkekliğin sistemidir.

Toplumun öz kaynağı ise kadındır. Kadın köleleştirilmeye, toplum esaret altına alınmaya çalışılırken yapılan zulmün adı topluma verilemez. Çünkü toplumsallık kendini olduğu gibi, kendi bileşimine uygun adı da bulabilir. Toplum dışı adlar kadar, bazen dayatmalar da belki bir süreliğine çürümelere sebep olur ama bir gün bumerang hakikati gibi yaratıcısına da döner. Konfederal yapı toplumsaldır. Toplumun doğasında var olan çeşitlilik, farklılıkların birlikteliğidir. Hiç bir toplum homojen değil, tek tip, kandaş değildir. Canlı-cansız varoluşlarda bile teklik, merkezlik yoktur. Bir beden, görünüş itibarıyla “tek”tir ama, aslı hiçte öyle değildir. Çokluğun bütünselliğidir. Teklik aynı zamanda varoluş felsefe ve bilimselliğine de aykırıdır. Tek olan yaratamaz. Canlı türünün çoğalıp soyunu sürdürmesi tekliğin değil, çokluğun enerji üretme şeklidir.

Bütün devlet, imparatorluk ve toplumlara bakalım; hiç birinde homojenleşmiş saf bir etnisite, ırk, soy yoktur. Tersine etnisite soy birliktelikleri vardır. Sınıflı uygarlığın “hepimiz âdem ile havadan geldik” düsturu, kendini Tanrısallık karşısında rakipsiz kılmanın ideolojik saptırmasıdır. Oysa toplumsallık ya da toplumsal varoluşun kendisi yalnızca insan topluluğunda bir tekliği değil, canlıların bağlantılar bütünselliğindeki çokluluğudur. Yani, toplumun kendisi bir tek insandan oluşmayacak kadar konfederatifdir. İnsan ile doğa konfederatifidir. Birey-toplum, birey-doğa, toplum-doğa, çevrenin ve varlıklarla etkileşim içindeki bir döngünün konfederatif yapısıdır. Evreni oluşumla kurulan bir konsensüstür. Ve bu yapı toplumsallıkla uyuştugu için, on bin(10.000) yılı aşkın bir süre yaşadı. Fakat sınıflı uygarlığın suni, tekçi, merkezci tahakkümcü sistemlerinin ömrü, tüm reform ve restorasyonlarına rağmen kısa sürmektedir. Konfederal yapı, toplumsal yapının belleği, ruhu gibidir. Toplamların farklılık arz ettiğı ve bu farklılıklar geç sınıflı uygarlıkça öldürölmeye çalışıldı. Bu farklılık kendi zihinsel kalıplarına ve iktidar hırsına uymuyordu. Teklik yaratılamazsa, kendisini koruyamayacak, iktidarını sağlamlaştıramayacaktı ve iktidar hırsını tatmin edecek kitleyi bulamayacaktı.

Dün olduğu gibi, sınıflı uygarlık bugün de konfederatifliğin oluşmasını istemez, ondan ürkmektedir. Eğer ki konfederal yapı demokrasiyle bütünleşirse, uygarlık yargısıyla (yargısının kırbacıyla) kitleleştiren toplulukların toplumsallıklarına kavuşacağını bilmektedir. Nasıl ki, bireyi bireysellikten koparıp, aç gözlü bireyciliğe bulaştırdıysa, sınıflı uygarlık aynısını toplum içinde yaptı. Yani bireyselliğin, bireyle toplumsal ahlakın dengede oluşturduğu vicdan, ahlak, hoşgörölü kişilik bilincidir. İşte

sınıfsallık bu bilinç ve ahlaki kişiden alarak onu bireyciliğin narsist fu-karalığına yuvarladı. Toplumu da, bireysellikten, doğa ve konfederal ya-pısından uzaklaştırarak kitle veya topluluklara dönüştürdü. Dünya nüfusunun yedi buçuk milyar (7,5 milyar) topluluğu, şu anda dev-let+konfederalizmle yaşamaktadır. Devletli iktidarlara karşı durmadan muhalefet eden sivilizasyon aynı zamanda konfederalliğin kendisidir. Bazen din, bazen sol bir ideoloji, bazen anarşizm, bazen tasavvuf veya paganizm şeklinde var olabiliyor. Spartaküs'ten işçi hareketlerine uza-nan, İsa'nın, Hz. Muhammed'din devletleşmeyen yanlarının böyle bir yapılanmayı temsiliyetini varsayabiliriz. Tüm başkaldırı, peygamberi ha-reketlere rağmen üstün gelen, hâkim olan devletli iktidardır. Konfede-ral yapı geride kaldı çünkü sınıflı uygarlık bütün araçlarla(ideolojik, hukuk, dinsel, askeri vs) donanmış maddi -manevi tüm silahlara sahipti. Kimi zaman (ki her zaman) konfederal yapının araçlarını çalarak, on-larla alt etti, kimi zaman da kendi araçlarıyla fiili yok etmeyi hedefledi. Ancak, yaşadığımız zaman dilimi demokrasiyi emrediyor.

Demokrasinin çıtası yükseldikçe, konfederal yapının “daha çok top-lum, daha az devletin” ‘gerçekleşeceği büyük olasılıktır. Demokratik de-ğerler yükseldikçe, bu formülasyonda, dünya insanlığı bu kaotik, hem cinsini ve doğayı katleden sınıflı uygarlığın zihniyet tortularından arınma-sını bilecektir. İnsanlık tarihiyle nüveleri atılan, neolitik toplumsallıkla başat olan, tüm imparatorluklarda az da olsa dengede yaşayan(hatta birçok im-paratorlukta, üst elit dışında toplumda revaçta olan) konfederal yapı, mo-dern devlet yapılanmasıyla tükenişe geçti. Modern devlette yaşanan, tümnden devletleşmek sıfır toplumsallık oldu. Hz. Musa'yla başlayan nas-yonalizm, daha sonra ulus-devletin başat ideolojisi haline gelmiş milliyet-çiliğin, “tek millet”, “tek devlet” v.s. sloganıyla devlet sonsuzca hâkim kılınmıştır. Bu gün neredeyse toplum yok gibidir. Dağ, taş, hava, su, güneş v.s. evren bile devletleştirilmiştir. Bunu da aşan bir tehlike, Kapitalist Mo-dernite neredeyse hayvanı, nesneyi bile kapitalize etmektedir.

Sosyaliteyi ilk ırkçılaştıran belki de Hz. Musa'dır. Tarihteki ilk nas-yonalizmin, Hz. Musa'nın İbranileri üstün ırk saymasıyla olduğu rivayet edilir. Sınıfsallığın doğasında “üstünlük” olsa da, ırk üstünlüğü toplumu “sürüleştirme” düşmanlaştırarak yok etmedir. Tanrı-Kral sisteminin yarım kalan, topluma diz çöktürme, “toplumları karıştırmayı” ta-mamlamanın adı ırkçılıktır. Irkçılık ile konfederal yapı birbirlerini ta-mamlayıcı karşıtlıkta değil, biri diğzerinin tükenişine sebep olacak olgular

düşmanlığıdır. Irkçılık suni olanın doğal olanı katletme aracıdır. Keskin kılıcdır. Dünyayı değiştirme inancımız olmayabilir. Ancak, kendini çağın gereklerine uyarlamak ve bu minval de değiştirmek isteyen, klişeleşmiş, ezberlerinin girdabından kurtarmalıdır. Etkilendiği bir dünya ve etkileyeceği bir hayat var. Zihin verdiği enerjiyle, sınıflı uygarlığın zehirli, statikleştiren ezberlerini aşmak ve hayatımıza uyan yönetime ulaşmanın çabasında olmak, insani erdemin ahlaklısıdır. Hiç kimse istemediği ve başkasının olan düşüncüyü, ruhu, yaşamı ve dolayısıyla yüreğini men-gene gibi sıkıştıran zorbalığı yaşamak zorunda değildir. Yani, konfederal bir yapıda yönetilmeyi değil, kendi zihniyetini öz bilinç ve istemlerin, toplumsallığın esnek yapısıyla dengede yaşayabileceği, kendini var etmenin adıdır. Birey, öznenliğin şehvetiyle kapıldığı sarhoşluğun aldatıcılığına kapılmadığı gibi, nesne olmayı da reddeder. Öznenliğin yaratıcı maneviyatının nesneyle maddileşerek yaşama benlik olarak yansıması bilincindedir. Hayatın bütünlüğü ne özne olup yönetmekten, nede nesne olup yönetilmekten ibarettir. Sanılıp, söylendiği gibi ne özne efendi-yönetendir, ne de nesne-köle ve yönetilendir.

Toplum ve tarihsellik iyi anlaşılmadan olgu ve olayların tam anlamıyla anlaşılması da pek mümkün değildir. Olgu ve olaylar tarihsel, toplumsallıkta maddileşirler. Zamanın ruhu bazen bir kişilik, bazen manevi inanç, bazen savaş-çatışma ve bazen de barış vs. gibi maddileşebiliyor. Toplumdaki şu geleneksel söz ilginçtir. “ben kendi iradem dışında dünyaya geldim” deniliyor. Derinliği, tarihsel-toplumsal enerjinin maddileşme evresini yaşatmakta gizlidir. Yaşananlar sadece maddileşmekle kalmıyor, kendi maneviyatını da oluşturabiliyor. Dolayısıyla, toplumsal-tarihsel varoluşta tahakküm, yok etme, ideolojik siyasi-hukuki-sosyal baskılama olamaz. Biri diğerini itaate zorlayamaz ve bu zorlamanın adını da, “gelişmenin zorunlu yasası”da denilemez.

Tarihi yapılanma sadece alt-üst yapıyla tarif edilemeyeceği, bütüncül olan bu muhteşemlik yalnızca düşüncenin soğuk kalıplarına da hapsederek sığdırarak hak ettiği anlama kavuşturulamaz. Ne tarih ne de toplum, bütünüyle ekonomik ya da saf düşünce değildir. Tek olguyla açıklanamayacak konfederatifliktedir. Konfederal yaklaşım ve doğal yapısı, zamansallığa alabildiğince duyarlıdır. Kaderciliğe düşmekten, tarih

Felsefesin de olay, olgu ve süreye dar-dogmatik yaklaşıma yer bulunmamaktadır. Bütün bakış açılarına belli mesafede durduğu kadar katı bir retçilikten ziyade esnek, dengeleyici, tamamlayıcıdır. Marksistlerin “an”ı geleceğe feda eden bakışı kaderciliği çağrıştırdığı gibi, bireyi top-

luma, kişinin duygu, düşünce ve bütün yapısıyla geleceğe kendisini adamasını salverir. Anarşistlerin bir kesimi ise tersini savunur. Böylece kaderciliğe karşı, bu sefer narsizme kaçmış anlayış, zihinsel yapı vuku bulur. Alternatif olamayacak kısırlıktadırlar.

Toplumun konfederal yapısının bütüncülüğüne cevap olamıyor. Sınıflı uygarlık tüm toplumun kendi iktidarına, sömürsel talanına feda olmasını sağlamaya çalışıyor. Kadercilik kendi mayasında var. Narsizm yine öyle alternatiflik adına, sınıfsallığın karakterini boyayıp, topluma satmanın âlemi yok. Onun yerine, toplumsallığın kendi içindeki mevcut dinamiklerine uygun örgütlenmek en doğrusu gibi görünür. Nasıl ki proletaryanın doğal, devletleşmemiş sosyalitesine hitap ettiğinde, ondaki büyük enerji açığa çıkarılıyorsa, toplumunda kendi doğasına uygun yönemi bulmak, muhalif olmanın gereğidir. Yine nasıl ki, proleterleri devletleştirirken tüm doğasıyla sömürücüden daha beter zalimleştiyse toplumu da kaderciliğe mahkûm ettiğinde de toplum toplum olma özelliğini yitirir. Oysa gelecek, an'da yaşananların toplamı ise, yaşanan tüm anlarda, geleceğin inşası gibidir. Gelecek, an'da; an, geleceği oluşturan evrimsel bir diyalektiğin atomik adımıdır. Sınıflı uygarlık kadar, muhalif güçler de geçmiş, an ve gelecek arasındaki bağlantıyı kopararak hem toplumsal gelişmeyi sekteye uğrattılar, hem de sınıfsallığı toplumsallığın üstünde bir meşruiyete yardım ettiler. Ne “an” geleceğe feda edilmeli, nede her şeyi “an”a yükleyip gelecekte vazgeçilmelidir. Evrimselliğin doğasında yaşama, dengesinde hayatı tatmak önemlidir. An'ı yaşamak kadar geleceğe olumlu, yıkıcı olmayan toplumsallığı miras bırakmak, aynı zamanda an'da geleceği olumlamak olmaktadır. Bizde yaşayan ve bizler üzerinde oluşan toplumsallık ve bizim de ondan var olduğumuz gerçeğinden hareketle, bütün varlık, değer, erdemlerimizi ve de an-geleceğimizi, sınıfsallığın aç gözlü doyumsuzluğuna feda etmemek önemlidir. Sınıfsallığın yarattığı fetişist karakterden arınmak insanlık için elzemdir. Çünkü yalnızca bedenimizi, düşüncemizi değil, tüm geleceğimizi, zaman (tarih) ve toplumsallığımızı da sömürmektedir.

“Ben”ve benlik olgusu, sınıflaşmaya karşı direndikçe kendi dengesini bulur, doğru ve gerçek toplumsallığına kavuşur. Özellikle sınıflaşmanın yarattığı mülkiyetçi, kıytırık, bireyci, egoist tutumlarla enerjiyi kendinde hapsedirse, toplumsallaşan benliğe daha kolay kavuşabilir.

Genel “Ben”lerle bizleşme olayını yakaladıkça, dikkati de evrensel sorunlara yönelir. Bu yolla ancak sınıflaşmanın açmazında kurtulabilir. Ken-

disine baktıkça bakan bir benlik, bireyciliğin narsist şah damarına akar. Kendine tapar ve taptırmayı vazgeçilmez yaşam adabı sayar. Evrenin merkezinde kendisi vardır. Kendi ihtiyaçlarını evrenin ihtiyaçları gibi sayar. Oysa toplumlaşan benlik, kendisi olduğu kadar başkasıdır da. Kendinde herkesin ihtiyacını taşır. Herkesin duygu ve düşüncelerinin yoğunlaşmış ifadesi gibidir. Hayatın renklerinden yoğunlaşma, esnek zihniyetin özgürlük zeminine taşın olguya dönüşür. Kendi kendisinin sınırlarına sığmaz, etnisiteye dayanmadan evrensel kimliğe bürünür. Sınıflaşma, bireyciliğin mülkiyetçi zihniyetin, zor, savaş, talanın girdabıdır. Alıp-vermeyle başlayıp, teklik labirentine uzanan karanlıkların doğurucu anasıdır.

Demokratik konfederalizm devletsizliği esas alan, sınıfsallığın zorbalık, yozlaştırıcılığına karşı direnen daha çok doğal toplum değerlerine dayanan, merkezin, hiyerarşik bir yapılanmanın olmadığı, her türlü hegemonyaya dayanmayan, (ideolojik, sosyal, siyasal, ekonomik, hukuksal) itaati reddeden komünal yaşamın ana damarı gibidir. Nasıl ki konfederal yapı, sosyalitenin, siyasetin, hukuk, din, mitolojinin sınıflaşmanın yozlaştırıcı etkisiyle yüz yüze kalmayan haliyse, günümüzde ise bu yozlaşmayan ama her dönemin ruhunda yaşayan konfederalliğin demokrasiyle bütünleşmesiyle de demokratik konfederalizmi oluşturmaktadır. Buna "devlet+demokrasi" denilmesi, süreci, ruhunda yaşananın ifadesidir. Yani devlet bütün dünya insanlığının kabulü haline getirilmiş. Devleti yok saymanın daha derin sorunlara yol açacağı da tarihselliğin bir gerçekliği gibidir. Tarih, toplum vs. dönemin gerçeklerine uymak bir zorunluluk değilse de gerekliliktir.

Doğal toplumda, bir zanaatçıyla bir çiftçinin üretimi arasında fark olmadığı gibi, üretilenler karşılıklı takasa dayanmaktadır. Son derece doğal gelişen bir ilişki bağıntısı var. Bütün belge ve bulgular, yönetim tarzı doğal bir yaşayış, yöneten ile yönetilenin olmadığı, kendiliğinden oluşan organizasyonların geliştiği doğruya daha yakın gibi görünüyor. Nasıl ki tahıl tanesinin insan yaşamını sürdürmesine yaramasından dolayı saygı duyuluyorsa, her insan da yaşanan gelişmenin diğeriyle bütünleşerek, engele takılmadan bir başka gelişme kaydetmesi yaşanmıştır. Dini inancı, doğadaki nimetlere duyulan saygı, kutsal sayılıp bağlılığını onu kutsayacakla özdeş bir denge var. Yaşam tek kişinin kısırlaştırılmış tek tipliliğinin etkisine değildir. Binlerce insanın yaşamına tek bir görüş, akıl ve dayatma kontrolünde değildir.

Neolitik çağa varıldığında, milyonlarca yıldan sonra ilk kez canlı var-

lıkta inanç geliyordu. İtaatsizlik, tahakkümsüz, doğal olana, doğaya yansıyan soylu bir saygınlıktı. Bu çağda konfederal bir yaşayış tarzı damgasını vurdu. En kıt olanaklarda, sistemin düzenlediği eğitim sistemi yokken bile insanlar daha yaratıcı olabiliyordu.

Günümüzde iki-üç yüksek okul bitiren kişiliklerdeki kısırlık, uygarlığın açıkça en büyük çelişkisini de ele vermektedir. Okul okumayan, okuma yazması olmayan, yazının-okumanın ne demek olduğundan bihaber insanlar ateşi bulup ev yapabiliyor, tahılı keşfedip, demiri işleyebiliyordu. Çünkü o zaman sınıf yoktu. Sınıfsallığın düşünce gücünü sınırlayan, duygu, sezginin, yaratıcılığı yasaklayan, doğanın verimliliği kısırlaştıran bir sistem yoktu. Dil katledilmemişti. Beyinler yıkanıp, yaratma gücü krimalize edilmemiş, konuşma, bakma günah kılınmamıştı. Olgular tabulaştırılmamış ‘düşünme’ (düşüncesizlik-çünkü konuşma bir düşüncesizliktir) meşrulaştırılmamıştı. Toplum, bilinçlenme adına ezberletilen kanlı uygarlığın tabularıya cahiller ordusuna dönüşmemişti. İnsan beyni, ihtiyaçlar doğrultusunda, engel tanımadan ve toplumsallığa zarar vermeden yaratabiliyordu. İnsanın ne kadar düşünüp, ne kadar düşünmemesi konusunda sınırlama yoktu, engelleyen bir güç yoktu. Böylesi bir toplumsallıkta yozlaşma, yabancılaşmadan bahsetmek mümkün değil. En azında beyin, duygu gücünü manipüle edecek ve insanı otomatlaştırıp kendi yaratımlarına tapmaya zorlayan bir güç yoktu. Sınıfsallıktaki gibi, düşüneyen, düşünenleri diri diri yakan, ezberleri hep tekrarlayan, fetişizmle itaatleştiren zihinler dondurulmamıştı. Zihinleri bulandıran mutlak bir elit oluşmamıştı. İnsanlık hayal gücünün sonsuz ütopyasıyla”gökyüzüne merdiven dayarken, mitolojiyle bilimini gerçekleştiriyor, doğanın onun iç dünyasında oluşturduğu inançta toplumsallaşıyordu. Artık onu ne yok edebilecek bir doğüstü güç, ne doğal olaylar ve nede hayvanlar vardı. Çünkü artık yaratıcı güç olan toplumsallaşıyordu.

Toplumsallık ve tarihsellik gibi, sanki din, siyaset, hukuk ta sınıfsızdır. Toplumsallığın ilk adımlarından itibaren sınıfsallığın belirtilerine pek rastlanılmıyordu. Siyasette, bir meşru savunma tarzıdır ve buda insanın insana karşı bir savunusu söz konusu değil. Kaldı ki bu diğer canlılarda, yani hayvanlar âleminde bile yok. Mesela, hiç bir hayvan grubu bile kendini, kendi hemcinslerine karşı değil, dışa karşı korumuştur. Toplum ise, doğadaki canlılar arasında en akıllı olan canlıdır. Dolayısıyla en güçlü canlıyken kendisini var etmiştir. Kendini var eden yine kendisidir.

Devletli tarih öncesi toplumsal yaşayış çeşitli evrelerden geçmiş, dal-

galı-kesitli de olsa insanın doğa ve zamanla dengeli, uyum sağlayan bir evrimsel gelişmeyi izlemiştir. Milyonlarca yılı kapsayan bu evrim, her türlü zorluğu ve eksik varlık olmasına rağmen, insan türünün tükenmesine değil çoğalması yönünde oldu. En güçlü varlık olan dinazorlar, koşullara uyum sağlayamamasından dolayı tükenirken, en zayıf varlık olan insan ruh, düşünce emeğiyle varlığını bu güne taşıdı. Bu taşırmada anaçlığın rolü tartışmasız belirleyiciliktedir. Hiç bir erkek, kandaş ya da sürü toplumundan neolitiğin sonuna kadar doğan çocuğu koruyup, besleyip, büyütmemiştir. Hatta sahiplenmemiştir, bile.

Ama kadın, bütün bunları yapmıştır. Yalnızca, insan türünün çoğalmasında değil, emeğiyle, üretimiyle toplumsallığı üreten esas güçtür.

Sürü biçiminde yaşarken yavaş yavaş alet vb'lerini olduğu gibi, ateş ve barınmak için ev yapmayı da öğrendi. Paleolitik çağda (yontma taş devri) aynı zamanda sürü şeklindeki yaşam tarzı mevcutken bile, bulunan birçok mağara resimlerinde kadın eksenli ve doğurganlığı simgeleyen figürler revaçtadır. Düşünsel, ruhsal, inançsal olarak geliştikçe aletler geliştirdi ve emek sarf ettikçe yeni buluşları keşfetti. Yeni buluşlar yaşamı kolaylaştırırken, insanlık biyolojik olduğu kadar inancıyla, hayal ve düşünce gücüyle kendini de yaratıyordu. Her şey evrendeki bağıntı sistemi gibi birbirini tamamlıyordu.

Doğa insana toplumsallığın araçlarını sunarken, insanda nefesiyle, varlığıyla doğa dengesine katkı sunuyordu. Neolitik şafağına vardığında insan, kadın yaratıcılığıyla kutsallaşıyordu. Çünkü en önemli yaratımlar onun eliyle, koşulsuz sevgiyle ve erkeğin ona pratikle yardım etmesiyle oluyordu. Böylece insanlık için hayati olay olan toplum, kadının başatlığında oluşuyordu. Ama tahakkümsüz ve minnetsizdi, hatta yönetimsizdi. Bütün toplum bilimcilerinin ve bilimsel görüşlerin kanıtladığı ve hiç kimsenin karşı çıkmadığı bu gerçeklik, verimli alanlarda yerleşik hayata geçmekle başlamaktadır. Zaten toplumun tanımlanması yapılırken, bu temel değerler üzerinde yapılanmaktadır. Yerleşik toplumda, su kenarları, verimli toprak ve en önemlisi de buralara yakın ev yapımıdır. Toplumsallığı sağlayan buluşlar genel kabulde neolitik çağda olmuştur ve neolitiğin başat rengi de kadındır. Dolayısıyla toplumsallaşmanın da esas gücü olmaktadır.

Toplumsallık, mükemmel bir zaman, mekân ve insan bütünleşmesidir. Tabi ki zaman ve mekânda yaşayan tüm canlı-cansız varlıkların rolü de unutulmamalıdır. Fazla iddialı gibi gözüксе de, belki de dinsel inancında kadınla başladığı ve ana Tanrıçanın doğurganlığının genel doğaya yansı-

ması olarak algılamak lazımdır. Totemik dinin doğurgan ve doyurana olan inanç gibi olması, dinin esas gücünün büyük olasılıkla kadına dayanmasındandır. Bu toplumsal yapılanmanın esası en çokta doyma, doğurganlık ve yeni şeyleri yaratarak bunları tamamlayıp, korumak kadar soy sürdürmek olmalı. Her şey doğalında gelişmekte, insanın iç dünyasındaki yaratıcı güç olan enerjisi, doğa ve toplum yapısıyla ahenkli yaşama, yeni yaratımlar şeklinde yansımaktadır. Düşünce sınırsız yaşama akmakta, hayal gücü kısırlaştırılmadan, kanunlara boğdurulmadan yaşanmaktadır. Din olgusunda başatlık kadında olsa da, herkesin rengini taşımakta ve doğaya sonsuz bir saygı olarak yansıyan inanca dönüşmektedir. Düşünce, irade kısıtlanmadığı için, o günün koşullarında o kutsal değerler var edildi. Din, kendini, belki de adil olan iradi ilişkilerden formülleştirdi. Yani, doğal hukuk (toplumsal ahlak) hem inancın saygınlığına ve hem de ilişkilerin bilinçsizce de olsa, özgür ve affedilmezliğin çürütücülüğünden uzaklığın temsiliyetindeydi. Din ile hukukun ilişkisi son derece ince bir ayırımda, hatta fark edilemeyecek bir düzeydeydi.

Ana kadın başatlığında, ama etmenlerle etkileşimde bulunarak var edilen toplumsallık, insanın anavatanı, hafızası insanlık tarihinin belleğidir. Kendisine ait tarihin ilk bileni etkindir. Güneş kadar ışıyla aydınlatan, en yakın canlılığıyla evreni yorumlayan güçtür. Toplum zamanın bilinci, sınırsız üretimin Tanrısallığıdır. Tanrısız üretimde, tarih-doğa, toplum, birey doğasına zarar vermeden, ihtiyaç oranında gideren, mütevazı bir yaşamdır. Zamanın ruhu, mekânın inancı ve kendi bireyselliğinden toplumsallığa uzanan benlik aydınlanmasıdır. Bu varoluş yalnızca dıştan veya kendi kendini üreten bir içsellik olmayıp, dıştan içe, içten dışa doğru verilen evrim gösteren bir gelişim sürecidir. Katı değil, kapalı değil esnek ve açık bir toplum var ediliyordu.

Doğal toplumun hukuku, ahlaki bir içerikte olup, hiç bir itaate bulaşmayan, tahakkümü kabul etmeyen, insandan ilişkilerine yansıyan vicdanın kendisidir. Köle ile efendinin henüz oluşmadığı, sınırlara, kanunlara hapsedilmeyen, hayvani cezalandırma veya “terbiyenin” olmadığı, cezalandırmanın, efendinin kutsal hakkına dönüşmediği birey-doğa, doğa-toplum ve birey toplum dengesinde işleyen veya doğal işleyen ilişkiler ağının ifadesidir. Yaşananlar birinin mülkiyeti için öbürünü yok etmediği, cezalandırıp yaşam hakkını gasp etmediği, tersine yok edilen her canlının kendi yaşamından yiten bir parça olduğunun (farkında olmasa da) adil bilincidir. Yaşamın temiz vicdanı, kirlenmemiş yüreği ve esir alınmamış beynidir. Hayata

can veren ana damar gibidir. Adaletin olmadığı bir yaşam, ölümden daha karanlık bir zulmün yaşam alanı gibidir. Adaletsiz, özgürlüksüz, prangalı bir hayat her canlı için ölümden daha karanlıktır. Yaratımı tetikleyen adil yaklaşımdır. Eğer bu adalet sınırsız düş gücü, prangasız duygu kudreti neolitikte olmasaydı belki de bunca değer ortaya çıkması mümkün olmazdı. Adil olmayan her ilişki kirlenmeyi getirir. Kirlenen ilişki adaletsizdir ve yaratıcılığı çürüten paslı hançerdir. Diğer bir adı ise, bence pozitivizmin zehri ile donanan Kapitalist Modernitedir.

İlk toplumsallığın oluşmasında, doğal bir kendini tanımlama gelişiyor, eksik olan insan, düşündükçe özsel bir eğitimle kendi varlıksallığını duyuruyordu. Zaman-mekân-canlılar bütünselliğinde hayat en mükemmel öğretmendi. Düşünme, sezgi gücüyle her birey hem ihtiyaç duyduğu şeyleri alıyor, hem de cevap oluyordu. Bireyin ihtiyaçlarını en iyi bilen gene bireyin kendisidir. Bu ihtiyaçlar toplum ve doğa dengesiyle uyumlu olduktan sonra, bireyin öz iradesinde kendi özgürlüğünün temsiliyetin da doğan başıboşluk, nihilizm, narsizm kadar dar dogmalarda yaşama zemini bulmaz, iyi olan toplumun erdemiyile dengeli yaratım gücüdür. Sınır ve sınıf yoktur. Birey, başkasının ölçülerin de boğuntuya gelmez, başkasının patolojik bozukluklarının mezesi değildir. Başkasının özlem ve gerekçelerinde yitme, dayatmalara göre şekillenmez tersine, tüm bireylerin etkileşim ve gelişiminin birbirine bağlılığıyla çoğalarak, bütünselliğin etkileşim içinde karşılıklı konsensüsü esas almış gibidir.

Yani, bireyin eğitimi kendi akıl, duygu, sezgi, hissediş, iradesinin doğadan aldığı feyizle toplumsallıkla bütünleşerek eksiklerini tamamlaması biçimindedir ki, bu köleşme ve nihilizmin başıboşluğunun tersi durumdur. Tabi ki, toplum ne kontrol altına nede sınıfsallığın disiplinliliğinin de uzağındadır. Hayvanları evcilleştirmesinin insanı terbiyeye dönüşmediği, bir kendini doğal ihtiyaçlar temelinde eğitime tarzı iradeleşmesidir. Duvarlar arasına sıkıştırılmış bir eğitim ve içinde zor aracının terbiye, adap-sızlaştırma okulları yoktu. En köklü okul doğa ve insanın kendini yaratmanın özgücüydü. Doğa ve yaşam hem okul hem öğretmendir.

Doğal toplumda yaşananın kuantal bir tarza yakın olduğu gerçeğe daha yakın durmaktadır. Mutlaklığın kutsanmadığı ve Azrail'in tüm hukuksuzluğuyla halen yargılaşmadığı, özgürlük sorun ve talebinin olmadığı ahlak zemininde kendini var ederek, varlığına haksızlığı reva görmeyen bir yapılanmadır. Toplum her hangi bir siyasi görüşe bağımlı değildir. Ne fetişist mitolojinin abartılı, korkunçlaştırıcı sosyolojik bakış açısı, nede erkekleşen

dinin dogmalaşan kısırtıcı, itaatkâr tarzıyla tamamlanmaya çalışıldı. Doğallığı kısıpaca alınmamış, özgürlüğü çalınmamıştır. Her şey mükemmel değildi, ama sınıflı uygarlık kadarda kapkaranlık ve kendisini var eden doğa, toplum, tarihe ihanet de yoktu.

İnsan, yaşadıklarını, gördüklerini, hakkında yargıya vardığı, saygı duyup inandığı, kutsallıklarının toplamı varlıktır. Toplumun doğasında cehalet yoktur. En cahil bilinen kişide yılların tecrübesi emek vardır. Çünkü toplum ve birey, doğal toplumda kendisi olma dışında başka bir şey değildir. Kendi özüyle baş başadır. Kendi düşüncelerini, duygularını, gördüklerini, hissedip inandıklarını yaşamaktadır.

Belki de filozofların peşine düşüp de “Cennet Ülkesi” diye tanımladıkları felsefenin en pratik halini yaşıyorlardı. Hatta doğayı, hayatı bugünkü çözümlemelerinden daha sahici duyumsayıp, yorumlamanın en pratik halini yaşıyorlar. Onlara göre,”Tanrılarıyla birlikte yaşıyorlar.”Çünkü onları doyuran, ihtiyaç gideren tüm varlıklar onlarla birliktedirler. Bundan daha iyi doğa ve hayatı tanıma olabilir mi? Hangi pozitivist, hayatı bu kadar yalın, sahici anlatabilmiş? Teknik bu kadar ilerlemişken halen dogmaların korkusunda, doğru dürüst bir tarif gösterilemiyor. Hangi bitkinin yararlı, hangi hayvanı evcilleştirmeye meyilli olduğunu bugünkü bilim adamlarından çok çok daha vicdanlıca sunan kadındır.

Sınıflı toplumdan sonra teorisi oluşturulmaya çalışılan felsefenin pratiği yaşıyordu. Yunanlı ve birçok filozofun amergi’y (Doğa Anaya-özgürlüğe dönüş) olarak tanımladıkları doğal toplum, her ne kadar Tanrı-Kral’ın sınıfsallığın zulmünden kaçış gibi algılansa da insanın kendi özüne dönüşünü ifade etmektedir. Teorik ve ütöpikleştirilen doğal toplum, kadın rengine yaşamın kendisi, yaşananın gerçeğin en özgün insanlığından da ifadesidir. Mesela, kimi filozoflar “yaşam su “ “kimisi hava kimisi toprak ve ateş” olduğunu iddia etti. Bu yersiz tanımlamalar değildi. Gerçekten de hayatın esaslarıdır ve doğal toplumda keşfedilen bu buluşlar bütünsel kutsallıktaydı. Halende “ateşe su dökmenin günah olduğu” inancı oradan kalmadır. Doğal toplum buluşlarıyla iç içedir. Keşif yaptıkça doğayı tanıyor doğayı tanıdıkça kendini de keşfetmektir. Buluşlarıyla iç içe oluşları onların toplum ihtiyaçlarına cevap vermesiyle başlayan saygı duymanın kutsallaşması, aslında felsefeye de temel oluşturmaktadır. Bu noktada, denilebilir ki belki de en iyi “kendini bil” bu toplumda yaşamıştır ya da doğal toplumun doğası en iyi bu önermeye uygundur. Çünkü birey toplumsallığa uzanırken, doğa ve çevresiyle Tanrı

değil Tanrısal yaratımlı bir ilişkidir. Kimse onu var etmeden, o kendini toplumsallığın değerlerinden var ederken, toplumsallığı da kendi mikro evreninde yaşatmaktadır. Evrendeki olaylarla kendini pratikte hazırlıyor, belki de farkında olmasa da algılaması pratikseldir.

En önemli olay ise, bireyin varoluşu toplumsallık ile birlikte hem özgün koşulları onda geliyordu, hem de doğaya herhangi bir ziyanının dokunmayışdır. Hegel'in değimiyle "tinin doğası kendini hem de karşısında bildirir bize". Bu doğru tespiti karşılık, eksik olan şu görüş toplumsallığın varoluşuyla pek uyuşmuyor gibi. Tin merkezi kendinde olan şeydir; onu sürekli kendinde bulur, kendi içinde ve kendindedir. Felsefenin zor iş olduğu ve mutlak doğrulara pek meyilli olamadığı biliniyor. Ancak Hegel'in ürkekte olsa bu zor zanaata yön verdiği de bir gerçek. Hegel maddeyi "dış dışa bir yapıdadır ve birliğini arar" derken toplumsallığa önemli bir tanımlama getiriyor. Çünkü her beden diğerinin dışı gibi görünüyor ama aynı zamanda diğer bedenlerde aradığı şey kendi birliğidir. Bu birlik kurulan empatiyle, birbirine olan enerji geçişinin ihtiyacıdır. Ortaya çıkacak olay, toplum olarak vücut bulmaktadır. Yani farklı olan bedenlerin ortaklaşmış bileşkesidir. Hareket, emek, hayal gücü, duygunun birleşimi, empatisel olarak kurulan güçlü ilişkinin bütünselliği toplum olmaktadır.

Doğal toplumun statik kuralları yoktur, o sınırsız hareket akışlarının varoluş formudur. Tahılı tanıyıp işledikçe, birey aynı zamanda kendi öz-gücünün de farkına varıyor. Yarattıkça aktifleşiyor, aktifleştikçe benlik kazanıyor. Bu akışkanlık, yaratıcılık tadında özgürlüğün anlamını tattırıyor. Zaten özgürlük olayı, emek, sonsuz düşünsel, duygusal, toplumsal ahlakın dışında değildir. (Neolitik toplumdaki insanın "ilkel" haliyle de olsa bir kralın sözde özgürlüğünden çok daha özgür ve erdemlidir.) Ateşin bulunması, ev kurma, tarıma geçiş vs. buluşları doğadan esinlenerek bulması, aynı zamanda doğayı tanıyarak kendi farkındalığına varmasıdır. Doğaya tahakküm değil, onunla özdeşleşme, ona kendi bedeniymiş gibi saygı duyma var. Yani tıpkı "toprak insandan değil, insan topraktan geldi" önermenin doğrulunu kanıtlar mahiyette bir saygınlıktır. Evren kadar derin yaratıcılığını, yine evreni tanıyarak, yorumlayarak tamamlamasıdır. Evreni tanıdıkça kendini, kendini tanıdıkça evreni anlamının-tanımanın yaşam benliğidir. Bireylerin toplamı olan toplum bu anlam yüceliğinin belleğidir.

Evreni orada hafızasına kaydediyor. Bu insanın bilinç düzeyinin bugüne kadar gelişkin olduğu anlamına gelmemektedir. Sadece hafızası-

nın tarihi mirası kaydetme evreleridir. Yani birey hafızası evrenin bir nevi damlacık vatanıdır. Halen her şeyi yaratan bir somut Tanrı yoktur. İnsansal, Tanrısallık zamanıdır. Eğer insan kendisini yaratmasa, yaşayamayacağının, onun dışında başka bir kimsenin onu yaşatmayacağının en ilkel farkındalığındadır. Kendini yaratma ve yaşatmanın zaman-mekânın şafak vaktindedir. Yani, pratik yaşamda canlı felsefe ve hayatın yaratımı yaşanmıştır. Sınıflı oluşumdan sonra bu yaşamın ne teorik, nede pratiksel varlığına izin verilmiştir. Doğal toplumun kökünden yozlaştırılması için, yasaklı suniliklerle hayat felç edilmiştir. Duygu, düşünce, hayal gücü, sezgiselliği vs. alınıp çıplak bir iskelete dönüştürüldü toplum. Tam da pratiğine yaraşır bir adlanmayla toplumu yok etti.

KÖLECİLİK

Kölecilik, felsefesizlik, düşüncesizlik, yaşamsızlık-yaşamın günah olduğu, hukukun ahlaktan yoksunlaştığı dinin inançtan, mitolojinin yaratıcılıktan soyutlandığı prangalı bir iskeletin korkunç bir insanı insanlaştırma şüursuzluğudur. Uygarlığın ilk iktidar formudur. Yalnızca kendi hemcinsi için değil, doğa, tarih ve evreninde ilk düşmanın var olma başlangıcıdır.

Anaçlık toplumunda, her şey pratik felsefe, dinin saygınlıksal inancı, mitolojinin doğal yaratımı düzleminde birbirinden soyut değil, karşılıklı bağımlılık temelinde ilerleme sağlamaktadır. Kuantal olayların bu karakteri renkli doğal yaşamın her alanında hissettirilebilmektedir. Yani, toplumsal-tarihsel ilerleme daha ekonomiye ve alt-üst yapıya indirgenmediği, doğa toplumdan-doğanın toplumdan somutlanmadığı gibi, daraltıcı, kısırtıcı yasalarda yoktu ve en temel yasa şeklinde dayatılmamıştı. Geçerli olan yasa, eksiklerini tamamlamak, özgürce düşünüp yaşama gereken saygınlık çerçevesinde cevap olmaıktı. İnsanın ruhu halen yasakların hançeriyle katledilmemişti. Her şey mükemmel ve mücadelesiz değildi ama insanlığın iradesini felç eden sömürü tahakkümü yoktu. İktidar, sınıflı uygarlığın cehennemsel sofrasında insanlığa içirilen tüm ölümlerin, ateşlerde diri diri yakılmanın derisi yüzölüp başlarının kesilmesinin, idamların varlık bulduğu zalimliğin adıdır. Kirli bir vicdan, kap kara bir analitikliğin çıkarıcılığıdır.

Doğal toplumda, doğa, toplum ve diğer canlılar halen parsellenmemiş, kadvraya dönüştürölerek parça parça doğranmamıştır. Sözde sosyal bilimci, uygarlığın memuru, akıl hocalarınca halen toplum köleleştirici iktidarlarının hizmetine koşullandırılmamış, erkeksi bilim adamlarınca yabancılaşma meşrulaştırılmamıştır.

Özellikle parçalanın bireyin vücuduna zorla Tanrı-Kral devleti-

nin katı, sert, soğuk ve duygusuz rengi giydirilmemiştir. En önemlisi de “adalet dağıtıcıları” halen katillerden oluşmamıştır. Ne Saygon var sömürgeciliği geliştirsin, ne de Hamurabi kanunlarıyla hayatı köleleştirmiştir. O yüzden, hayat prangasız yürümektedir.

Tarihsel sürede şu gerçeklik de kanıtlanmıştır. Eğer ilişkilerini vicdanla doyurursan yaşam sana gereken adaleti verecek hoşgörüdedir. Bu adil yanını yaşamdan alabilmektedir. Ne zaman ki vicdan ilişkileri terk etti, o zaman duygusuz katil olan sınıfsallık orada yaşam zemini buldu. Bütün toplumsal ilişkilerin kendi içindeki yansıması neyse, aynısı doğa ve çevresi üzerine de yansır. Doğal toplumda yaşanan ilişki tarzı, çelişkileri daha esnek ve kendisine olduğu kadar doğaya da zarar vermeyen düzeydedir. Çıkarların geneli kapsamasıdır. Bütün arkeolojik, tarihi belge ve bilgilerde, toplumsal yok oluşa yol açacak bir durumun, yok edici savaşların olmadığı yönündedir. Toplum, doğa, birey üzerinde tahakküm olmadığından doğa, insan, toprak hava-su, vs. üzerinde hiç kimsenin mülkleştirme arzusu yoktur. Ne zaman ki sınıfsallık erkeksi renk kazanıp mülkiyetçiliği kutsadı, o zamanda toplumsallığın temeli de dinamitlendi. Yaratıcı olan doğa-toplum iken yarattıklarına boyun eğmek zorunda bırakıldılar. Oysa Tanrı, krallaştırılan (putlaştırılan) her olay, olgu doğanın küçücük parçasıydı ve onun ruhundan yaratılmıştı. Toplum doğa bedenindeki damlacıktı. Bunlar toplumsal ilişki-çelişkinin kendi içindeki yabancılaşmanın birer sonucuydu. İnsanın taş yığınının tapmasının başka bir adı yoktur. Bu kültürden düşme halende devam ederek bir miras haline geldi. İnsan taşla tapırılarak adalet duygusundan yoksun kılındı, dağıldı çürüdü. Topluma uygulanan bu kirli yapılanmanın kopyası doğaya da uygulandı. Haklı olarak bilge insanlar “toplumsal olayların doğa üzerindeki etkisi felakettir.” Adaletsizleşen iktidar ya da sınıfsal ilişki ağları önce hemcinsini prangaladı, hemen akabinde aynı prangaları doğanın kendisine yükledi.

Zihniyet ve bakış açısı yeni yeni gelişmesine rağmen, doğadaki her şey canlı sayılıyor. Düşüncenin az gelişmişliği olabilir ama hiç bir şey katılaşmamış ve de cansızlaşmamıştır. Her şey her an yeni bir aracın yaratımına dönüşme ihtimali mevcuttur. Doğal gelişiyor belki de canlı-cansız bakış açısının farkında olmadan, taşın bile bir korunma, savunma, barınma canlılığına inanç var. Yani sınıfsallığın iddia ettiği gibi, “taş, toprak, su cansızdır” olmadığına bir inanış var. Taşlarla evler yapılp, korunduğunda bu nesnenin boş, şuursuz olduğunu düşünecek kadar

nankör değillerdir. Son derece soylu bir işe yarayacağını minnetiyle bakışının en doğal biçimi var. En azında suya, havaya, toprağa katı bir zihniyet, köleleştirici bir şuuruzlukla yaklaşılmadı. Sınıfsallık öyle şuuruzca bir zihniyet yarattı ki canlı üreteni cansız saydı. Yani, cansız olan nasıl canlı üretebilir? Su, toprak, hava cansızsa nasıl olurda tüm canlılara yaşam sunan kaynak oluyor? Bir taşın cansızlığı iddiası bile yalandır. Bunlarla doğanın “cansız”lığı kanıtlanıp doğayı köleleştirmenin meşruluk zemini yaratılmak isteniyor. Bir taşın sert oluşu, onun sonsuza kadar öyle kalması anlamına gelmez. Zamanla taşlar ufalanarak topraklaşıyor. Bilimsel iddianın kendisi, “dünyanın bir taş kütleli olduğu” dur. Zamanla topraklaşmıştır. Dolayısıyla doğayı “cansız” sayan sınıflı zihniyetin elle tutulur hiç bir doğruluk payı yoktur. Suyun bile “cansızlık” iddiası, kendi içinde yarattığı canlıların varlığıyla boşa çıkmaktadır. Özellikle ilk canlanmanın su’ndan var olduğu düşünüldüğünde, suya, doğaya “cansızdır” denilmesi, doğaya insan merkezli bir bakışın aşağılık kompleksidir. Filozoflar yaşamı dört maddeden (hava, su, toprak, ateş) oluştuğunun iddiasındaydılar.

Haksızda değillerdi. Eksikte olsa, yaşamı sunan bu maddeler doğanın birer parçası, yasası sayılıyorlar. Doğa bunlar ve cansız-canlı ayrımı yapılmadan bütün maddelerin bir toplamıysa, toplamda bunun en yaratıcı parçasıysa doğada en az toplum kadar canlıdır. Doğayı cansız gören bakış açısına göre “ana” değil, itaate zorlanması gereken bir köle olarak görür. Gerçi, kendisini doğuran anayı da, kendi var eden değil, kendisine hizmet edecek bir cariye gibi görür.

İktidarın en belirgin karakteri budur. Yani sahiplenmek, sahiplik ve anayı kullaştıran bakış ciddiyeysiz, saygısızlığın en namert biçimidir. Gerçi, sahip olduğu iddiasını tüm tarihe yükleyen iktidar kılıklı sınıflı uygarlık, zaten anne hakkının kutsallığını elinden almıştır.

Her şeyi (insan, hayvan, bitki dışında) “cansız” gören bakış açısı, doğal toplumun cıvı cıvıllığına büyük bir tepki olarak devleti doğurdu. Doğal olan her şeye tepkiyle yaklaşıldı ve en başta da kadın ve canlılığa yönelirdi. Sınıflı uygarlık için tek “canlı” “tür vardı. O da etkileşen fetişist erkeğin devletleşmesidir. Çünkü Tanrı krallaşan tek kudreti ve tüm canlıların efendisiydi. Tek var edendi. Onun dışındakiler yaratamazdı, artık onlar yavaş yavaş canlılık özelliklerini yitiriyordu. Köleler canlı olamazlardı. Olurlarsa kıskançlığın sarmaladığı Tanrı-Kralın öfkesinde boğulacaklardır. Bu şuuruz öfke insanı köleleştirerek cansız araca

dönüştürdü. Bugünkü otomatlaşan bireyin, toplumun prototipi o günlerde yaratıldı. Düşüncesi yasaklara bağlanan insanın Tanrısallığı da zincirlere vuruldu. Tüm yaratıcı enerji birey ve toplumdan alınarak Tanrı-Krala mal edildi. İnsanın düşünmesine gerek yoktu, yedi kat göğe yükselen Tanrı-Kral Zigurrat herkesin yerine düşünüyordu.

İnsanlık esir alınırken, bu sefer doğa tüm hışımıyla yaratıyor ve doğallığı yaşıtıyordu. Buna da dayanamaz ve kendisine şirk koşan doğaya yöneldi. Kıskançlık, açgözlülükle birleşince Tanrı-Kral tüm öfkesini doğaya kustu.

SINIFSALLAŞMA SOSYALİTENİN YOZLAŞMASIDIR

Sonda söyleneni başa almak gibi olsa da, şu soru son derece acil cevap bulması ve çözülmesi gerekmektedir. Yani sosyalizm mevcut sınıflı uygarlıktaki sosyalleşmeyi kaldırabilir mi? Reel sosyalizmin yaşadığı gerçekten devletin toplum ve bireyi tüm gözeneklerine sızması mı yoksa sosyalleşmemiydi?

Biliniyor ki, sosyalizm sosyalitenin yetkinleşmesidir. Çağın gereklerine inançsal, kültürel, dilsel, hukuksal, siyasal v.s cevap olmanın bilincidir. Kısacası duygusal ve analitik zekânın dengede yaşam bulmasıdır. İlişkiler bütünü ve tahakkümsüz özgürce gelişmedir. Daha çok kültürel gelişmenin rengidir. Devlet, sınıf, itaat bu kültürel ilişkilenenin bozucularıdır. Örneğin sosyalitenin en önemli parametreleri olan dil, düşünce, inanç yasağa maruz kaldığında insansallık gelişebilir mi? Toplumsallık, tarihsel gelişmişlik, yasağın dışında gelişme göstermektedir. Sınıflı uygarlığın iktidar dönemlerini iyi incelediğimizde sosyalitenin uygarlıkla ne kadar uyuşmadığını göreceğiz. Sosyalite kölelik, sertlik, işçilik dışı bir gelişmedir. Kaldı ki, sosyalitenin en vazgeçilmezi kadındır. Onu da kanlı uygarlık köleleştirdi. Sosyalite, ilişkilerin örülmüşlüğü olduğuna göre, acaba yalnızca insanlar arası bir eylem midir? Tabi ki, nasıl ki sosyalizm sınıfsallığı kaldıramıyorsa, sosyalitede yalnızca insani ilişkilerden ibaret değildir. Doğayla, canlı ve cansız varlıklarla olan bütünleşmedir.

Tarihsel sürecin ruhundan yalnızca hayat olarak maddileşen ve tüm ihtiyaçlarıyla maneviyatında var olan ilişkiler silsilesidir. Bunu yalnızca insani etkinliğe sığdırmak, yaşamı doğadan, tarihten, çevrenin varlığından soyutlamak demektir. Kendi varlık zeminimizi inkâr etmek demektir. Ruhumuzun hiç bir varlığı çocuğu olmayacak kadar sınırsız dünyaları kapsamaması olayıdır. Bir eser yaratıcısının yarattıkça kendini daha çok doğa estetiğiyle bütünleştirdiğini düşünün. Bir tek eserde onlarca duy-

gulanım, hayat kurma, ilişkilendirme ve bunların hepsini desenlere veya imgelemle dile getirmesi, kendi dünyasını ve de insani ilişkileri çok aşan bir yoğunluktur. Bu yoğunluk kanunlara gelmez. Aşk gibidir, yasaklansa da akacak mecrayı bulur. Sosyalleşme böylesi sanatsal bir mucizeliği taşımaktadır. Bir sanatçının sezgisi gözle görülmeden, onun duygu, düşünce gücünde yoğunlaşarak tuvale yansır. Sosyalitede öyledir. Toplum var etmese de zamanın ruhu ve mekânın diyalektik gücü onu değişime uğrattır. Her şeyiyle insansal saydığımız bu gelişme, zaman-mekânın rahminde evrimini gerçekleştirmektedir.

Milyonlarca yıl eklenerek an'dan güne, günden yıllara yüklenen sosyalleşme, sınıflaşmanın zorba ve sömürücü erkine vardığında, bu yüklenim artık yozlaşmaya başladı. Tanrı-Krallığın kölelik çağıyla başlayan bu bozulma, günümüze geldiğinde sosyalleşmenin tüm unsurları tükendi. Özgürlük tadında yaşayan, üreten insan kölelikle zincire vuruldu. Kimi sosyal bilimciler, buna “gelişmenin zorunluluğu” dese de, bu gelişmenin gittikçe büyüme için bir zorunluluk olabilir ama sosyalleşmenin içini kemirip yozlaştıran insansızlaşmanın ta kendisidir. Sosyalleşmenin hiç bir unsuru hayat sahnesinde değil, hepsi ölgün. İnsanın insanla ilişkisini dahi ele alsak, yinede elimiz boş beynimizde belirsiz imgeler kalır. Topluma yaydırılan düşmanlık sosyalitenin ölümüne yetiyor. Aynı ailede bile düzgün ilişkilerin olmadığı, hegemonya kurmadı mı konuşamayan bir durum düşünüldüğünde, bir toplumun kendi içinde ki düşmanlaşmanın seviyesini tahmin edebiliriz. Birbirine düşman olmayan toplum yok gibidir. Yani, insanın insanla bu kadar sorumsuzluğu yaşaması, ne düzgün bir psikolojiye yol açar, nede sosyal bir gelişmenin olumlu yanıdır. Tersine, düşmanlaşan her ilişki bozuk bir psikolojiye ve dolayısıyla sosyalitenin yozlaşmasına yol açar.

Açgözlülük, sosyalleşme gibidir. Emeksiz, bireycilik, narsizm, egoizm, fetişist, itaatkârlık, kulluk, güdüyle boğulmuş bir kişilik yapılanması iddia edildiği gibi, sosyal değildir. Tersine sosyalitenin kemirgenidir. Sosyalitenin tahrirpikâridir.

Sosyalitenin temel zemini toplumsallıktır. Sınıfsallık ise devlet ve iktidarın soy kütüğüdür. Sınıflaşmanın neden sosyalitenin yozlaştırıcısı olduğu fikrine karşılık gelen cevabı, yine sınıfsallığı tarihinden götürmektedir. Sınıflaşmayı yaratan unsurların düşmanlaştırmadan kaynağını aldığı belirtirken, onun en büyük dayanağının militarist zor olduğundan hareketle belirttik. Askerileşen bir oluşum toplum olma özelliğini kaybeder. Dolay-

siyla sosyalleşmekten vazgeçip, savaşçı ruha bürünür. Gılgamış, Sargondan başlayıp Napolyon, İskender ve günümüz krallarına kadar hepsinin ortak yanı, yükselişlerini ordu üzerinden geliştiriyorlar. Rus devrimi, Çin, Fransız, Küba v.s hepsi sonsuz bir askerileşmenin eseri olarak gerçekleştirdiler. Rusya’da artık toplum yoktu. Tüfeği olmayanın yok olduğu bir askerleşmiş, karşıtların saydığı herkesi yok etmeyle donanmış sosyalleşme katilleri vardı. Napolyon’un Fransa’sında toplum var mıydı? Napolyon askeri bir dehaydı ve tüm kararları verendi. İskender Afrika’ya kadar yürüdüğünde sosyalite adında olan tek gerçek savaştı ve toplum denen insan kümesinin her ferdinde kılıç vardı. Asur imparatorluğu insan cesedinden kaleler yaparken bu sosyalleştirmek için verilen mücadele değildi. Hiroşima’ya atılan atom bombası da daha müreffeh bir hayat için değildi.

Irak, Afganistan’ın işgali, Halepçe’de kimyasalla katledilenler ve yine Enfal katliamında katledilen üç yüz bin Kürde reva görülende tarihin ilerlemesi için değildi. Ülkelerin sözde “zafer” adına yaptıkları yaşam düşmanlığıydı. Sosyal dokuyu kökten tüketen böylesi olaylar uygarlığın üzerinde geliştiği temel mantık sisteminin parametreleridir.

Savaş, katliam, talan, sömürü, tahakküm, sosyalitenin gelişmesi değil, insanlığı bitirmenin ussallaşan diktatöryasıdır. Yani, artık, hayat adına yaşatılanlar primatlığın dipsiz kuyusunu andırmaktadır. Hayat değil, insan kurtlaşmıştır. Kurdun temel özelliği ihtiyacı kadar değil, içine girdiği tüm sürüyü öldürmedir. Kapitalist Modernite’nin yarattığı açgözlü, doyumsuz tipe ne kadarda çok benziyor. Bireyde yaşanan özgürlük anlayışı maddi olarak ne kadar çok paraya sahip oluşuyla bağlantılıdır. Paranın çokluğu bütün doğaya sahiplik, insana hükmetme içindir. Kapitalist Modernite’de bireyin inancı, özgürlüğü, vicdanı, ahlakı v.s kapitalize olmuştur. Bir işçi özgürlüğünü daha çok çalışıp, daha çok kazanmakta bulurken, patron ise daha fazla çalıştırıp daha az para vermekte bulmaktadır. Özgürlük nosyonu bu kadar aşağılara çekilmiştir. Sosyalitenin fabrikada kısıtlanması yetmiyormuş gibi, emek ve özgürlüğün kutsallığı ise hiçte hak etmediği değersizleşmeye maruz kalmaktadır. Oysa ne emek, nede özgürlük, para denen nesnenin oyuncağı değildir. Sosyalleşmenin unsurları değeri bu olamaz, değildir de. Üretim, var olmanın Tanrısallığıdır. Özgürlük, ahlak ile birleştiğinde insanlaşmanın ilk tan vakti olma temsiliyetindedir. Zaten, insan sosyalitesinin ana kaynağı bunlardır. Sosyalleşme insanlığın dini, imanı, emeği, düşü, ruhu, beyni, belleğidir.

Günümüz Avrupa sının sosyalitesi insanlığa referans gösterilmektedir. “En iyi yaşam” diye lanse ediliyor. Tüm insanlığında ona ulaşarak ancak doğru yaşayabileceği, gerçekçi yaşama ulaşacağı savı hâkimdir. Devlet formları Avrupalılaşıyor, hayat onlar gabiileşiyor.

Kola içip, kot giymeyen veya onlar gibi çatal-bıçakla yemek yemeyen, onların tarzında giyinmeyen “barbar” olmaktadır. Oysa Avrupa sosyalitenin bitiş merkezidir. Çıkarıcılık tüm hayat felsefesinin yerini alırken, ahlaktan soyunma erdem sayılıyor. İnsanlığın en temel değerleri Avrupa pazarında utanmazca satışa çıkarılmıştır. Yarattıkları yalan tarih, ürettikleri ruhsuz pozivitizm kadar, hayatın şahdamarına yerleştirdikleri ulus-devletin insaf bilmez milliyetçiliği, atom bombasından daha tehlikelidir. Şaşaalı gibi gözüken Avrupa hayatı, vicdan tanımaz acımasızlıktadır. Doğayı tüketen, ahlaki bitiren, özgürlüğü laçkalaştırıp, parasallaştıran Avrupa, şimdilerde ise nükleer silah dehşetiyle tüm canlı hayatı tehdit etmektedir. Evren için bir denge bozucu unsur haline gelmişsek, birinci derecede sınıflı uygarlık ve onun zirvesel temsilcisi Avrupa’dır. İskender’i, haçlı seferlerini hiç hesaplamasak bile, Hitler, Mussolini, Franko’nun zihniyet bozuklukları atomdan çok daha tehlikelidir. Avrupa’nın sunmaya çalıştığı demokrasi bile, demokrasi adına milliyetçilikten daha zehirlidir. Utanmaz bir arsızlık, doymak bilmeyen açgözlülüğün gerçek mekânıdır. Aydınlanma, Rönesans, Reform hareketlerini başlatmasına rağmen, onları yozlaştıran ve yine kendisidir. Yani, pragmatizmin sindiği her olay-olgu yozlaşmayı yaşamaktan kurtulamaz.

Çünkü değer çürütücüsüdür. Düzenbaz bir lafazanlığı sosyalitenin başına bela eder. Doğru söyler, ama doğru davranmaz, yanardöner bir kişilik oluşturur. Dün söylediğini bugün unuttur. Çıkarı için bir ayaküstünde kırk takla atar. Avrupa sosyaliteyi öyle bir makyajlaştırmış ki, kadın kariya dönüşürken saçından tırnağına kadar metaya dönüşmeyi özgürlük belliyor. Özgürlük inancı ve bilinci, sürdüğü makyajdan daha ucuzdur. Avrupalılarca, yalanla aldatma, dostluğa sığmayan tavrı gösterme temel kültür halini almıştır.

İnsanın insanla ilişkisi bitişi yaşanmaktadır. Nesnelerle ilişki oldukça revaçtadır. Kapitalize olmuş ilişkiler otomatlaşmanın ötesinde nesneye tapınmaya dönmüş. Aynı evde üç çocuk varsa, birbirleriyle ilişkilendenmekten ziyade, herkes ayrı odasında bilgisayar, tv, oyuncaklarla ilişkilendirilmektedir. Her bireyinde ayrı oyuncuğu var. Bu kendi başına bireycileştirmenin, sosyaliteden düşürmenin ön eğitimidir.

Biliniyor ki, sofrasını ayıran aynı zamanda duygusunu da ayırmaktadır. Reel sosyalizm ordularla kazandığını, duygu ve sosyalitede bireycileşmeye kaptırdı. Yani, reel sosyalizm Sovyetlerin tümüyle Slavların askeri oluşuydu. Bu etkende vardı ama en önemli etken doğru bir sosyalistleşmenin gerçekleşmemiş olmasıydı. Avrupalı iki kardeşten biri iflas etse, intihar etmesine rağmen diğer kardeş elini uzatıp yardım etmeyecek kadar vicdan körlüğü yaşamaktadır. Birde bunun rekabet boyutuna vurduğumuzda, rakip bitirilmesi, ölmesi sevap bir olgu halini almaktadır. İnsan dışı herhangi bir canlı bile soyunu sürdürmek, korunmak, çoğalma refleksinden olsa da, yine hemcinsiyile korunaklı bir ilişkidir. Ancak, Kapitalist Modernite canlılardaki bu refleksi bile yok edecek kadar sosyaliteye karşıdır. Yani, bu spekülasyonlar yok yere yapılmıyor. Tersine, referans alınan Avrupa yaşamının ahlak diye her hangi bir tarifi kapsamadığından, teoriler gerçeklik kazanıyor. Yani, sosyalleşmenin tüm unsurları Avrupa şahsında suniliğin en hakiki biçimini yaşamaktadır.

İnsanlık yaşıyor olmaktan korkar hale gelmiş. İntiharlar, insanı yaşama bağlayacak değerlerin olmayışı veya her türlü korkunun bireyin ruhunu işgal etmiş olmasındandır. Bunalımların dayanılmazlığı, tatminsiz açgözlülüğün inançsızlaştırma faktörü hiç bir bedenin kaldıramayacağı travmalardır. Doğru bir toplumsallaşmada bu travmaların yaşanması pek ihtimal dâhilinde değil. Bunalım, hayattan korkma, bıkkınlık, kaçmanın dışı vurmasıdır. Deliren bir insanın delirme sebebi doğru olmayan, aşılana ulaşmaya varan ilişkilenenin sonucudur. Böylesi toplumsal olaylar, nüfusun çoğalması, hatta doğru olmayan ilişkilenenin yalnızca kaynaklanmıyor. Zaten doğru bir sosyalleşmede bir tek ilişkiye indirgenemez. Dolayısıyla, doğamızın bozulmasıyla birlikte beliren olumsuzluklardır da. Betonlaşma, aşırı metropolleşme, sera gazı, kentleşen fabrikalar v.s doğamızı kirletmektedir. Ne yazık ki bütün bu bozulmalar yinede insansaldır.

Yaratıcı olan insan, kendisi dâhil yıkıcılığında özüdür. Korku sosyalleşmeyi de, toplumsallaşmayı da bozar. Hayatın üretim gücünü kırar. Birey ne düşünür, ne ilişkilendir, ne üretir, ne de hayal kurar. Tüm enerjisi korkunun cenderesinde can verir. Özellikle, şiddetin-sömürünün işkence yoluyla dayattığı korku hayatı bireyin gözünde pespayeleştirir. Paronaklaştıran olayın sosyalite olarak adlandırmak bireyin hayat haklarına ve toplumsal gerçekliğine uymamaktadır. Çünkü bireyin iradesi, beyni, duygusu bu yaşamda yoktur. Dıştan dayatılan ve kendisine ait olmayana itaat edip yaşayacaktır. Korkuya boğulan bireyin yaşam üretme

şansı sıfırdır. Kendini üretmenin adıdır sosyalleşme, korku bu şansa el koymaktadır. Tabi ki, doğal toplumdaki korkunun anlam gücü çok daha başkadır. Doğal insandaki korku, birey ve topluma inancı kazandırmıştır. Buna yaratıcılık yüklense de, bir anlam bulabilir. Ancak, uygarlığın dayattığı korku bireyi ölümden sonra bile rahat bırakmayacak pespayeliktedir. Yani, bireyin kendisine ihanetini gerçekleştirmektedir. Kara delik adlandırması bile olguyu tarif etmeye yetmemektedir. Öyle ki, cehennem bu nosyon üzerinden yaratıldı. Mısır Firavunu Hermes Tanrıları yaratma adına, yeraltında tüneller yapmaktadır. Her gözeneğine ayrı ayrı misyon yükleyerek, insanlardan Tanrı yaratmanın eğitimini vermektedir. Geçenlere cenneti bahşedip; Tanrı ilan ederken, geçmeyenler ise uçurumdan yok olup cehennemi boylamaktadır. Uygarlıksal olan bu yaratım, korku sayesinde tüm toplumu kendi yarattığına tapırtmaktadır.

Kapitalist Modernite dergâhına vardığımızda ise, terzi Hermes Taylorlaşmakta, Keyneleşmektedir. Devletin kazanması ve bunalımları aşması için insan otomatlaştırılmakta, daha da sistemin işçisi (çağdaş köle) halini almaktadır. İşsiz kalma korkusu, bireyleri birbirine düşmanlaştırmakta ve sosyal yapılanmanın ruhunu bozmaktadır. Devletin kölesi olmak için müt-hiş bir rekabet, çekişme koşuşturma başlıyor. Güya sosyal politikaya göre fabrikadaki proleter kırdakine rağmen daha çok bilinçleniyor ve devrimin motor gücü oluyormuş. Doğru olsa bile, tarih şahit olmuştur ki, fabrikadaki proleter artık devletleşmiştir de paraya-iktidara uzandığında tüm direniş kalelerinin nasıl döküldüğü görüldü. Çünkü devlet onun direniş ruhunu onu devletleştirerek elinden aldı. Yani, devletleşen bir zihniyetin kendisine karşı direniş örgütlemeyeceği aşikârdır.

Rusya devletleştiğinde ortada sosyalite diye bir şey kalmadı. En büyük değerleri olan insan, polit büroda eritilerek birer Stalin yapıldı. Sonrasında ise, insanlık değerleri olan sosyalizm ölüyordu.

Uygarlık, beyin ve inançları böyle manipüle etmesini bildi. Devletli yapıyı sosyalite olarak insanlığa yutturdu. Beş bin yıldır tarih ve insanlığımız uygarlığın manipülesindedir. Ama sosyalizm adına yapılan devrimler kadar insanlığı acı bir yanılgıya zorlamamıştı.

İnsanlığın enerjisi yanlışla yönlendirildi. Egemenler çoğu zaman kıramadıkları direnişlerin aynısına bürünmekte, manipüle ettiler. Çarpıtmaların özü bu ince politik seanslardadır. Örneğin, daha az çalışmak için isyan eden kitle, bu doğal hakkı yerine doğru bir sosyalleşme için bedeli göze

alırsa hem gerçek özgürlüğün tadında yaşar, hem de işsizlik diye bir olayla karşılaşmaz. Bir devlet olabilmek için göze alınan onca yüce bedel, doğru bir hayat için göze alınsa yaşamın en insansal olanına ulaşılmaz mı?

Çünkü ezilenler hep devletleri olsun diye savaşı sürüldü can verdi. Peki devlet kurulduktan sonrada, o bedel sahipleri aynı sefaleti çekmedi mi? İşçiler patrona isyan ettiklerinde, işsizliği bitirdi mi? Oysa devletleşme ve işsizlik için verilen emek, doğru bir konfederalleşme, sosyalleşme, kooperatifleşmeye verilse, insan gibi muhteşem yaratıcılığın işsizlik sorunu kalmaz. Açlık korkusu, Kapitalist Modernite'nin esas askeridir. Bunun yenilmesi için, toplumsal değerlere sahip çıkılarak insanlık için doğru işletilmesidir. Çalışmanın aşağılık bir pozisyon ve yalnızca toplumun işi olmadığı, bir kralın, fabrikatörün, başbakanında çalışmanın bir erdem olduğu, zihniyeti yerleştğinde, sosyal adaletsizlik yerine, toplumun doğasına yerleşecek olanın hak nosyonu (kavram) olanağı gerçektir. Bir işçiye göre patronun çalışması günahtır. Bir köleye göre kralının çalışması, kölenin kendisi için bir suçtur. Ağanın çalışması serfe göre ayıptır.

Devlet ve işsizlik için can veren proletarya, eğer bu kirletilmiş zihniyeti aşarsa, on devlete, yüzlerce fabrikanın olmasına bedel bir özgürlük havasını yakalamış olur. Neden devlet, insan, toplum ve yaşamdan daha kutsal görülüyor ve onun için hep feda ediliyor da kendi özgürlüğümüz olan sosyalitemiz için boş veriyor, önemsemiyoruz? Hayat, devletten daha aşağı değildir. Devletler para, güç, ordularla alınıp satılabiliniyor ama sosyalite ve hayat asla. Para, nasıl ki dini, bilimi, ideolojiyi, siyaseti, hukuku bozduysa, sosyaliteyi de çığırından çıkarıp kendisine bağımlı kılmıştır. Tersi olsaydı bugün sermaye tekelleri hayatın Tanrısı, toplumların da azraili olmazdılar.

Örneğin, her patron uğruna yüzlerce işçi bedenini, ruhunu, sağlığını fabrikaların karanlığına gömmektedir. Peki, Tanrı-Kral (Mısır-Sümerde) öldüğünde, öbür dünya da ona hizmet etmek için yüzlerce kişinin diri diri onunla birlikte gömülmesinden ne fark var? Hatta Kapitalist Modernite daha da ileri giderek ve kendi Azrailliğine uygun sloganda üreterek “paranın satın alamayacağı hayat, değer yoktur” pervasızlığındadır.

Kapitalist Modernite de, doğa ve toplumun özüne uymayan işsizliği üreterek hayatı esir almaktadır. Tabi, bu aynı zamanda sindirmek içinde kullanılmaktadır. Direnme gücünü kaybeden bir toplumun sosyalitesi de kalmaz. Sinen birey böylece toplumsallıkla olan bağını da kesmektedir. Birey-toplum arasındaki bağın kopmasıysa, hayat damarlarının felç olmasına yol açan arasındaki akışkan ilişki yok olur. Bu durum sosyalleşmenin ölümü anlamına gelir.

Çünkü ne bireyin toplumu kalır, ne de toplumun bireyi.

Ayrıışarak tükenen uygarlığın emrine koşullanmış bir birine yabancı iki olgu haline gelirler. Biri diğerini tanımaz, birbirini var etmenin koşulları ortadan kalkmaktadır.

Doğru bir sosyalleşmenin gerçekleşmesi için, öncelikle bireyin kendisi olabilmesi ve kendini oluşturan unsurları en az kendi gibi hoşgörüyü karşılayarak ilişkilenebilmesi önemlidir. Bellek yitimine, empati yitimine karşı direnmesi, kararlarını toplum ahlaki değer yargılarına uyumlu verebilmesi. Yani, ödünç bir hayat değil, kendi kişilik emeğiyle yoğurduğunu hissedip yaşaması, Doğaya, insana, tarihe helal getirmeden hayatın direğine tutunması. Benlik, ruh, bedenimizin bize ait olduğu kadar, doğadan geldiğini unutmadan ama kaderciliğin karanlık labirentlerine de teslim olmadan kararlaşmak hayatidir. Doğumumuzdan ölümümüze kadar düz bir çizgi gibi çizilmiş, belirlenmişliği kabul etmemeli. Şablonlar, dogma ve klişelerin sosyaliteye verdiği zararın, atomdan daha tehlikeli olduğu bilinci oluşunca, sosyalitenin cıvıl cıvıl farklılığı bedenlerimizde hayat bulur. Doğru bir sosyalleşmede dil, düşünce yasağı yoktur. Etnisiteye takılmadan her ilişkiye uzanan bir yol gibidir.

Okul, sınıfsallığın tapınağı haline getirildi. Uygarlaşmanın en önemli saç ayakları olan okul, toplumu ordulaştırmak için kışla rolünü oynadı. Beyinlere pompalanan sınıfsallığı fetişizm, her bireyin ruh, zihin dünyasında sosyalleşmeyi yıkmaktadır. Çünkü okullarda öğretilen ne Zerdüşt'ün, Sokrates'in, ne de Mani ve kadının özsel eğitimidir. Bu eğitim tarzında hayat, sosyalite, toplumsallığın öğrenimi ve içselleşmesi vardır. Ancak, çağdaş okulların yaratım mekânı olan Yunan-Alman-İngiliz okullarında maalesef, öğretilen sosyalite değil, ülkelere olan düşmanlıktır. Yani, insan potansiyelini açığa çıkarmaktan ziyade düşmanlıklara hapis edilerek bastırmıştır. Fiziksel yok etmenin yanında aynı anda milyonlarca beyin uygarlığın çarpıtmasına maruz kalmaktadır. Toplumdan ziyade sınıfsallığın ve devletin vazgeçilmezliği öğretilmektedir. Toplumsallığın hayat felsefesine dair pek az bilgi mevcuttur. Okul kamusal hayatın basit bir tesis edilmesi değildir. Damla damla toplumun içine sinen uygarlığın dip noktası, derinlik uçurumudur.

Uygarlıksal disiplini olma, sınıfsal bilincin hukuksal, sosyal, siyasal, ahlaksal terbiyesinin alındığı mekân okuldur. Toplumsallığın, uygarlık lehine asimile edilmesi zihniyet yuvasıdır. Kirli, ruhsuz bilgilenmenin mayalandığı hermetik labirentin çıkmaz uçurumudur.

Doğa, toplumun ilişki eğiticiliğinden uzaklaşıp sınıfsallığın kullu-

ğün eğitim olarak verildiği mekânda sosyalleşmenin gelişmesi imkân-sızlaşır. Yani, eleştiri konusu olan eğitim ve bilinçlenme değildir, tersine uygarlığın kötülüklerini zorla ezberletme, katil kişiliklerini kutsayacak kirli bilgileri ölüm korkusuyla disiplinleştirilmesidir. Okullarda, toplumsal bilinç haline dönüşmez. Yani, Sokrates'in eğitim tarzında doğa, hayat, evren öğrenilip yorumlanır. Uygarlık okullarında ise toplumsal-liktan ziyade devleti Tanrı katına çıkarıp kutsallaştırma mevcuttur.

Doğal toplumda sosyalite çok daha sağlamdır. Tüm saldırılara rağmen hayatı terk etmedi. Uygarlığın başlangıcından günümüze, sosyalite dayanıksızlaştırıyor. Sağlam temelleri sarsılıyor. Uygarlıksal hayat, insan olarak çatışmamızın şiddetlendiği yer, işsizliktir. Daha doğrusu toplum doğasına aykırı olan iş üzerinden, işsizliğin geliştirilmesidir. Koca evrende, yaratıcı gücün kendisi işlek iken -iş iken, işe muhtaç hale gelmesi hayatın ilginç bir tezahürüdür.

İşsizlik, uygarlıkça parsellenen yeryüzünün mülkleştirilip Tanrı-Kral malının sayılmasının sonucudur. Yani, insan nereyi ekip biçse devlet; “arazi benimdir, biçtiğini bana ver” diyor. Devlet (uygarlık) doğayı, dünyayı, güneşi, havayı yaratmamıştı. Ancak, tüm bunlar onun mülküydü. Toplum dahi onun mülküydü. Nerden almıştı, nasıl sahiplenmişti koca evreni? Devlet olmadan çok önceleri var olan bu olguları nasıl olurda devletin malı oluyor? Her ne kadar kendini Tanrı gibi ilan etse de, bunun hiç bir doğruluğu yoktur.

Doğa, kendi özgürlüğünde toplumlaştıkça hayatı üretir. Hem de Tanrı-sızca. Tersı durumda her adımda sınıfsallaşır ve devlet malına dönüşerek bitişini gerçekleştirir. Sınıfsallığın erkeksi Tanrı-Kralı olan devlet işsizliğin kaynağıdır. Ne iş, söylendiği gibi bir maaş yevmiye ye indirge-necek kadar aşağılık bir durumdur, nede işsizlik toplumsal bir olay. İş ne kadar insanın kendi dünyasını üretme ise işsizlikte bir o kadar sınıfsal mülkleşmesinin meşrulaştırıcı aracıdır. Devlet ile iş ilişkisi adeta, önce bir insanın dilini yasaklayıp direnişle karşılaşınca, yasağı kaldırması gibidir. Yani, iş var ve bu ortadan kaldırılıyor. Sonrasında bireyi bu vasıta ile kul-laştırarak iş vererek minnettarlığına alıyor. Devletin kendisi işsizken, işsiz ve asalakça sömürüye dayanırken insanı nasıl iş sahibi yapabilir?

Bütün bunların bilinçsizce yapıldığını sanmak toplumun politik gü-cünden yoksunluk demektir. Hayatı, doğayı, sınıfsallığı tanımama gari-banlığıdır. İş toplumsal bir değerdir. Hukuk gibi, ahlak ve din-iman, dil gibi toplumla iç içedir. Sosyalitenin yalnızca ekonomisi değil, insanlaş-

manın ana damarı gibidir. Emektir, düşünce gücüdür. Çalışmasının ana eksenidir. Yani, toplumdan alınıp verilemeyecek, lütfedilmeyecek kadar sosyalleşmeyle bütünleşiktir. Bu hayati toplumsal değerin bireyde yer edinmesi ve bireyden toplumsala yansması, sosyalleşmenin gerçek rengini oluşturmaktadır. İş, sınıfsallıkla işsizlik biçiminde topluma yutturuldu. Sınıfsallığın kapitalist noktasına vardığında, işsizlik toplumun ölüm fermanına dönüşüyordu.

Sınıfsallaşan toplumlar, toplum olma bilinç ve değerlerini yitirirler. Çağımızda bunun örnekleri alabildiğine çoktur. Kapitalist devlet formu ve onun öncüleri, birey ve topluma dayattıkları şey “kölem olursun şu, şu işlerimi yaptırırım, seni işsizlikten kurtarırım. Yok, eğer kulum olmazsan seni işsizleştirip yok ederim” Ne gariptir ki, onun işçisi olan veya olmasan her iki durumda da tükenen insan olur. İşçileşmenin kendisi bile köleliğin karakteri gibiyken, işin kendisinde doğasından uzaklaştırılarak erkekleştirildi. Neolitiğin ve toplumsallaşmanın tüm değerlerine baktığımızda çalışan ve üreten kadındır. Ne oldu da bu durum tersine çevrilip, büyük bir ayrışma yaratıldı? Kadın ile iş özdeşleşirken, neden sınıfsallıktan sonra eve kapatıldı? Oysa erkek avare avare gezip yalnızca avcılık ile uğraşırken, iş olgusu kadınla hayat buluyordu. Çağımızda bile kadının iş ücreti erkeğinkinden daha alt seviyededir. Özellikle bedelsizleştirilen “ev kadınlığı”nın çocuk bakma, büyütmesini ise tam bir hamallığın zorunluluğuna dönüştürülmüştür.

Kapitalist Modernite’nin Tanrı-Kralları olan Keynesyen ve Taylorun akli hocalığından, özellikle Avrupa’da en düşük ücret ve en ucuz ekmek çocuklara ve kadınlara reva görüldü. Kadın emeğini değil bedenini dahi sattığında bir yetişkin erkeğin ücreti kadar etmiyordu. Böyle bir değerden düşme, işi yozlaştırma olayı sınıflı toplum öncesinde hiç yaşanılmış mıdır? İş, sadece çalışmakla ilgili değildir. Başta kadın olmak üzere, bütün toplumun varoluşsallığını sağlayan ve insanı diğer canlılardan daha başat hale getirmenin motor gücüdür. İnsan çalışmasaydı, düşünsel, ruhsal, biyolojik gelişimi de böylesi bir evreye gelmesi zor olurdu. Bir hayvan yalnızca soyutlama yapmadığı için o durumunda kalmadı. Üreme ve doyma dışında pek çalıştığı söylenemez. Kendini koruyor, ürüyor ama onu yaratıcı bir güce çevirecek işi yoktur. Demek ki, iş sadece para, ücret vs. sığdırılmayacak kadar kutsal bir eylemdir. Yalnız başına yeterlidir, değil. Yani, işi iş yapan, kutsal kılan birey-toplum-doğa dengesindeki varoluşsal değerlerdir. Hayal gücüdür, duygu, sezginin emeğe yansmasıdır.

Özellikle Kapitalist Modernite'deki iş tanımı da belirsizdir. İş olarak insanlara verilen doğayı bozmak, birey ve toplumu köleleştirmektir. Burada doğaya saygınlık yok, doğayı ihtiyaçlar temelinde işleme yoktur. Doğayı tahrip etme, betona, asfalta gömme, yeryüzünü araçlarla doldurma, yeryüzünü uçaklarla doldurmaktır. Dünya nüfusunu aşan ulaşım araçları var. Bunlara yetecek benzin, mazot v.s kalmadı, doğada.

Toplumsal kırma uğradığı noktalar kadın ve kadına dayalı olguların-olayların kırıldığı noktalardır. Bu kırılma bizlerin ruh ve zihniyet yapımızda oluştu. Adeta zihinsel yapımız sektörleştirildi. Sektörleşme ruhu ile düşünce dünyamızın ayrışmasını sağladı. Bir eğitim olayı, bütünüyle Tanrı-Kralın pozitivizm kazanan putçuluğu çizgisinde gelişmektedir. Tek bir milim onun dışına çıktığında aforoz edilir-toplum dışına itilirsin. Yani eğitimi; “Kendilerini ve yeteneklerini geliştirebilmek, eleştirel bir bakışta yorumlamak, yeniliklerin ve farklılıkların ortaya çıkmasını sağlayan” olarak değerlendirmek oldukça eksik ve insanı merkeze oturtup, “Her şey güzelleşecek ve gelişecekse ancak insanla olur” Mantığının hayat bulmasıdır. Çünkü ruhumuzdaki çalkantılar bedenimize yansıyor ama bunun meta fiziki doğadan ayrı olduğunu var saymak, akıl karı değil. Hegel duyguyu hayvansal sayar, düşüncesiyle kutsamaktadır. Fakat duygunun olmadığı ya da kırıldığı ve düşüncenin tek başına hayvanlaştığına da tanıklık ediyoruz. Duygusallıktan kurtulmayı deneyen modern ile insanı, dinozorun yapamadıklarını yaşatmaktadır.

Toplumsallık tükenirken, bu yıkıntılar içinde sosyalleşme çıkabilir mi? Ya da soruyu uygarlığın sınıfsal uğursuzluğuna daha uygun getirirsek; Toplumsal bozulmada öznenin yoksa nesnenin ortaya çıkar? Zaten toplumun bozulduğu önemli bir tarihsel aşaması da, özne-nesne ayrışmasını sınıfsallaştırmanın malzemesi olmasıdır. Sınıfsallıkta özne Tanrı katında yerini alırken, toplum bile değildi. En azında nesnenin hiç olmasa maddi anlamda bir görüntüsü var ve bir işe yaramaktadır. Çıldırılmış bir yapının kendi bedenini taşıması bile zordur. Hiç bir sorumluluk duymaz, rüzgâra kapılan yaprak misali yersiz yurtsuzlaşır.

Özellikle Kapitalist Modernite'deki toplum, sanki tüm olgulardaki bozulmanın bir bileşkesidir. Bütün olguların zemin olması itibarıyla, sanki sınıfsallığında tüm saldırısını özellikle bu alana yöneltmiş gibidir. İnsanın üretmiş olduğu her hangi bir nesne toplumsallıktan çok daha değerli kılınmıştır. O nesneye sahip olmak için, bedeninden ruhuna kadar her şeyini açıkça satışa çıkarabilmektedir. Çağımızda artık insanlık kelimelerini toplumsal ilişkilenebilirliği güçlendirmek için değil, sermayeyi büyütme için

satmaktadır. Ahlaklı olmak ahmaklıkla eşanlamlı hale getirilmiş.

Latin Amerika’da bir sosyal bilim araştırmasında; “En çok nefret ettiğiniz kişiler kim?” Diye sorulmuş. Cevap olarak “polis, öğretmen” çıkmış. “Neden”i sorulunca, birinin topluma şiddet uygulayarak yapıyı bozduğunu, öbürünün ise yalanlarla bilinçleri körelttiği olarak algılandığından dolayı olduğu belirtilmiştir. Daha da ayrıntılara girersek, sınıflı uygarlığın bekçisi haline gelmiş tüm kişiliklerin bu rolü yerine getirdiklerini göreceğiz. Para için, nesne uğruna hayatı ortaya koyan kişiliğin sosyalitesini hesapladığımızda, toplumsallaşmayı yetkinleştirir nitelikte olmadığı daha iyi anlaşılır. Ruh, düşünce, emek ve bedenimiz Tanrı-Kralla satılmaktadır. Satanlarında farkında olup olmamalarının fazla bir önemi yoktur. Bunların iddiasına göre “ruhumuz Tanrının çocuğudur.” Eğer kralla satılmış ya da sattırılmış bir ruh varsa bu önerme doğrudur. Fakat özgür ahlaklı bireyin ne ruhu Tanrı Kralın çocuğudur, nede bedenimiz onların mülkü. Bu kölelik kalıplarının okul, devlet bekçilerinin eliyle hayatlarımızın gaspı ve sosyalitemizin yıkımı anlamına gelmektedir.

Sınıflı uygarlığı basit ama kendi pratiğine uyan önermelerle çözümlendiğimizde, “hem suçlu hem de güçlü” sloganının tamda kendi temasını açıkladığını göreceğiz. İnsanların en doğal hakkı dilidir. Hem kendi dilini konuştuğu için eziyetlere maruz kalan aşağılanan ve buna karşın zihinden yatan kendisi olurken, hem de dil yaşağını getiren varlığın şerefli olduğu tarihin silüetine yazılır. Toplumsallıktaki hakkın özü gereği, yasak koyanın müeyyideye maruz kalması gerekirken tersi durum ortaya çıkmaktadır. Yasaklananın hakir, yasaklayanında şerefli kılındığı bir adaletsiz sistemdir, sınıfsallık.

Dilsiz insan olabilir mi, dili olmayanın sosyalitesi olabilir mi? Dil yaşağını getiren bir zihniyet sosyalitenin esaslı yıkıcısıdır.

Yalnızca düşman belleğinin sosyalite yıkıcısı değil, aynı zamanda kendi sosyalitesinin de yıkıcısı, düşmanıdır.

Sadece dil, düşünme ve kimlik yasaklamalarını ele aldığımızda bile, yine de sınıfsallık insanlık ve toplumsal değerler karşısında suçludur. Bruno, bilimsel görüşü yüzünden ateşe atılarak yakıldı. Peki, insanlık için Bruno mu zararlıydı yoksa orduları peşine takıp Yunanistan’dan Afrika’ya kadar işgali gerçekleştiren İskender mi? Hallac-ı Mansur “Enel Hak” derken toplumsallığın kendi özüne dönmesini istiyordu. Bugün ortaya çıkıyor ki, Bruno, Hallac, Sokrates’in söyledikleri daha doğrudur. Öyleyse kim, neden bunların canına kıymıştı? Neden doğruların ruh ve

düşünsel dünyamıza ulaşmasını istemiyorlardı? Hakkı olup olmadıklarının bir anlamı kalmamışsa da bu zihniyet halen devam etmektedir. Bugün sistemin kendisi bile Bruno, Sokrates değerleri üzerinde tasarruf sahibi olduğunu iddia etmektedir. Bu Paradoks çözülüp anlaşılmadıkça doğru bir sosyalleşmenin gerçekleşmesi olasılık dâhiline giremez. Yani insanlık kendi katiline âşık olmaktan, ona boyun eğmekten vazgeçerek kendi gerçek yapılanmasına kavuşacaktır. Yoksa katiline boyun eğmekle, hak ettiği onura nail olmayacaktır. Tersine onurundaki eksilme onun hayat tarzına da yansıyacaktır. Bu tarzda habire sosyal varlık olma vasfından uzaklaştırmayı getirecektir.

Foucault'un "Hapishanenin Doğuşu" adlı eserinde; Damiens adındaki biri bir suç işliyor. Suçunun ne olduğunu bilmiyoruz ama bilinen tek şey kralı öldürmüş olduğudur. Bunu itiraf ediyor ve kendisine yapılanlar; "Paris Kilisesinin cümle kapısı da, suçunu herkesin önünde itiraf etmeye mahkûm edilmişti

Grève meydanına getirilecek, kurulmuş darağacına çıkartılarak memeleri, kolları, bacakları, kalçaları, baldırları kızgın kerpetenle çekilecek, kerpetenle çekilen yerlerine erimiş kurşun, kaynar yağ, kaynar reçine ve birlikte eritilen balmumu ile kükürt dökülecekti. Sonra da bedeni dört ata çektilerle parçatılacak ve vücudu ateşle yakılacak" Tabii atların gücü bedeni parçalamaya yetmediği yerde de, sökülmeyen damarlar bıçaklarla kesilecek. Tabi ki adam halen canlıdır. Son nefesini ateşler ortasında verecek.

Bu sınıflı uygarlığın beş bin yıllık işkence tarihinin damlacık bir örneğidir. Adeta insanlık kazığa oturtuldu. Bu işkenceyi yapanın zevk alma duygusu anlaşılır bir durum olsa da, bunu seyreden binlerin artık doğru bir sosyalleşmeye kavuşmayacakları da kesindir beş bin yıllık tarihimiz bir işkence haneye dönüştürüldü. Tarihin her karesi birer mezbahaya dönüştürüldü.

Toplumsal alan adeta bir hapishaneye dönüştürüldü. Her adımı yasaklarla bağlandı ve cezalandırma varlıksallığının gerçekliğine dönüştü. Cezalandırılan her bireyle, hayata müdahale edildi. Evet, acı çeken bendi ama en çok müdahaleye maruz kalan, infaz yiyen hayatı. İnsanı hata, eksik ve onursuzlukların dışına taşırmamanın en doyumsuzluk yaratan biçimi hayata dayatıldı. Bireye eksiklik yapmama dayatılırken, onun doğasını tahrip ediyordu hata ve eksiklikler insanidir. Onun için hatalar günahlaştırılmaz. Maalesef, insanın tecrübe adımları sayılan sorunlar, sı-

nıfsallıkla idamlık ceza gibi toplumun boynuna asıldı. Sınıflı toplum öncesi insan, hata ve eksikliklerinden ders çıkara çıkara bugün ki değerleri yarattılar. Fakat sınıfsallıkla birlikte her eksiklik, insana ölüm, işkence, toplumdan tecride dönüştü. Hayat ölüm ile hata arasındaki ince çizgiye sığdırıldı. Hata yapılmazsa yaratma gücünü kaybeder; hata yaparsa canından olur. Diyelim ki, birey iradesizlik örneğini gösterdi ve topluma uymayan hatasız bir harekette bulundu. Bu kişiyi aforoz, idam, zindan, v.s. yerine ikna edilirse toplumsallığın daha da güçleneceğine olasılık dâhiline girer. Yoksa hata ile ölüm arasındaki ince çizgi bireyi bunalıma, intihara, öldürmeye yönlendirir. Kaldı ki sınıfsallığın, hata, eksiklik, günah saydığı şeylerin hiç birinin öyle olmadığını da iyi biliyoruz. Suç sayılan, özgürce doğayı yorumlamak, özgürlüğün tadında çevresini tanımlamaktır. Suç ve günah sayılanların tersine, sınıfsallık en çok bu kavramlara uymaktadır. En büyük suç insanı köleleştirmek, en büyük günah kadını düşürmektir. Beş bin yıllık tarih boyunca hiç bir hata, hiç bir tecavüz, öldürme, hırsızlık v.s sınıfsallığın işlediği suçtan daha büyük bir günah değildir. Ölüm bile bu kadar insanlığın omzuna kara bir leke gibi çökmemiş, köleleşmesine vesile olmamıştır. Hangi suç dil yasağından daha ağır bir aşağılanmadır. Hangi günah düşüncüyü cezalı düşürecek vebalı olabilir? Hangi günah, ahlaki tüketmek kadar sosyaliteye ölümcül gelebilir? Hiçbir insani değerde böylesi olayların kabulü mümkün değildir.

Sonrasındaki toplumsal bozulmanın silsilesine bakalım. Biri gidip diğer bir kişiyi öldürdüğünde, öldüren kişi katil sayılıp, ölümlü cezalandırılırken, bu katili öldüren kanlı uygarlık ise şerefli mertebesine yükselir. Katilleşen her iki taraf arasında hesapsızca bir fark konulur. Bir katili cezalandırmak toplumsal vicdanın makul ölçülerinde uygulamak, toplumsal ahlaka uygun gelebilir ama katili katledeninde aynı pozisyonu hak ettiği gerçeğe daha yakındır. İnsan değeri eşit olmalıdır. Yoksa eşit “ölüm hakkını” genişletirip, alt tabakanın kıyımıyla hayata dil olmayacaktır. Adalet ve özgürlükten yoksunluk, topluma bir deli gömleği gibi giydirildi. İnsanı katleden biri öldürülür veya yasalar adına cezalandırılıyor. Peki, insanı yabancılaştıran, doğasını katleden, hatta fiziki olarak ortadan kaldırıyorsa ya ne demeli? Yasalar insan içinde, suç sayılana yönelmelidir.

Suç sayılanın da toplumsal ahlak ölçülerinde kabul edilmelidir.

Katleden zihniyet sosyal, ahlaksal, siyasal bir çarpıtmanın yaşamları iptal yöntemidir.

Bir bedenın, bir toplumun her yönüyle iptal etmekle yalnızca hükmetmekle yetinilmiyor ve yalnızca bedenler değil bedenlerin temsil ettiği sosyalite de iptal ediliyor. Yani, dil, kültür, ahlaki, hukuki v.s tüm yaşam dayanaklarını iptal ediyor. (5000) beş bin yıldır bu yöntemle insanlığa kan kusturuyorlar. 1800'lere kadar Avrupa'da "suçlu" veya "düşmanlaşanları" dirhem dirhem acıyı her taraflarına damıtı damıtı paramparça ediyorlardı. Daha sonra hızlandırılmış öldürme yöntemine ve en sonda fiziksel çözülmenin yanında ruhsal öldürmeye karar verdiler. Giyotinler önce seyirlik olurken, daha sonra gizem kazandırılarak kapalı duvarlar ardında gerçekleştirildi.

En son insanlığa işkence yöntemi olarak, fiziki temasa dahi yer vermeden, ruhen öldürme toplumun kılcal damarlarına kadar işlendi. İlginç ve incitici olan ise, bizim gibi kan, can taşıyan, düşünen, konuşan hemcinsimizin ölümüne toplumca razı edilmiş olmamızdır. Katilin başka hayatı iptal etmesini hepimiz yanlış buluyoruz. Peki, onun hayatının iptal edilmesiyle yanlış dediğimiz şeyin tekrarını biz yapmış olmuyor muyuz? Oysa toplumsallık yanlışla yanlışla değil, yanlışla doğruyu bularak toplumsallığa kavuşmuştur. Neden katilliği yaratan nedenlere yönelmiyoruz? Eğer, bu insanlık trajedilerinin son bulmasını istiyorsak sorunların köküne inmek zorundayız. Kökten çare olmanın yolu da bireylerin sisteme yönelmiş tepkilerini yok etmek değil, bizim sosyalitemizi katleden uygarlığa tepki vermektir. Yargılayacağımız şey; Bu katil zeminin yaratıcı zihniyetidir. Bu zihniyete, recim kültürünü yaratmış sınıfsallıktır. Acı çektirerek öç alma, acıyı bedene ulaştırmadaki hedefi toplumu karıştırmaktır. Kadın recimle öldürülürken sınıfsallık topluma mesaj vermektedir. Gerçi en büyük recim insanın katilinin her türden aşağılık uygulamalarına onay vermektir.

Halen var olan recim biçimindeki hayatları iptal etme, daha çok kadın üzerinde sosyalitenin tüm değerlerine müdahale etmektedir. Diğer bir mesajda kadının sahibi olmalıdır. Erkekleşen bu faşist zihniyet her gün insanlığı aşağılamaktadır. Bedenimizde sinmediği uzvun, toplumumuzda ise bozmadığı değer bırakmamıştır. Hayatlarımızı iptal etme sistemine yetmemiştir, her şeyimizi metallaştırmıştır. Sosyalitemizi en çokta sıkıştıran ise, bizlerin hiçte umursamadığı, uygarlığın kurumsallaşmasıdır.

Beş bin yıldır, çözümlenen, önemsenip kutsanan kurumlardır. Halen pozitivizmin en çok anlayıp anlamdırmaya çalıştığı kurumsallıklardır. Sanki toplum hiç yokmuş, kurumlar toplumun en çarpıtma yanı değil-

miş gibi davranılıyor. Her düşünce sistemi; “devlet şöyle olsa iyidir, böyle olsa kötüdür” deniliyor. Bütün teoremler topluma, toplum ihtiyaç ve taleplerine değil, kurumların hizmetindedir. Sosyal bilimlerin en büyük eksikliği bu olsa gerek. Hayatı disiplinler altında iptal etmenin çağdaş zigguratlarıdır. Kurumsallık bu anlamıyla sınıfsal yaşamın ideolojisi rengindedir. Bu gün kurumlar çok daha yaygınlaşmış, Kapitalist Modernite hayatımızın tek bir adım bile kurumsuz bırakmayarak bizleri tuzağına düşürmüştür. Nasıl ki, doğayı şehirleştirerek beton yığınlarına gömmüşse, betonu duvarların içinde öldüğü kurumlarla hayatımızı fethetmiştir. İyice dikkat edilirse hayatımız, okul, kışla, hapishane ve en son tımarhanenin labirentlik koridorlarında vücut bulmaktadır. Bunlardan geçmeyen hiç bir hayat anlamlı olamaz.

Bu sınıfsallığın emridir. Bu denkleme uymayanlar ya dağ başına ya da toplum dışına itilmiş, yakılmayı hak etmiş suçlulardır.

Cehaleti üreten sınıfsallığın kupkuru zihinsel şablonlarıdır. Yoksa hiç bir insanda cahillik kavramı yoktur. Cehalet üretimsizlik, yozlaşma, yabancılaştırma. Hiç okul okumayan kadınların yarattıkları üzerinde insanlaştık. Halende, doğal otlardan en ağır hastalığa çare olan yaşlılarımız belki fazla lafazanlıkları yoktur ama onlar tarihimizin hafızası gibidirler. Yaşam tecrübeleri; sosyaliteyi güçlü kılan dayanışma kültürleri, onlarca zihniyet, ruhunu satmış profesörlerden daha ehildir. Özellikle Cehalet aranacaksa, vicdansızca toplumsal değerleri satışı çıkaranların teneke yüreklileşmiş kişiliklerde aranmalıdır. Peşkeş çekmeyeceği değer bırakmamış. Hak, hukuk, insanlık, onun için paradır. Şiş göbeğini doldurdukça dolduran, ezberlediklerini habire sınıfsallığa servis eder. Onun için tek gerçek kendini en iyi nasıl pazarlayacağıdır. Çünkü para için aşayamayacağı toplum değeri, yasaklamayacağı dil, yok saymayacağı kültür yok gibidir. Biraz bilgi ezberledi diye anasından, babasından utanacak kadar yaşama değer cahilidir.

POZİTİF HUKUK, SINIFLI UYGARLIĞIN ADİL OLAMAYACAĞININ EN BARİZ BİR BİÇİMİDİR

Hukuk, yalnızca cezalandırmayla tarif edilebilir mi? Bu kadar dar bir kalıbı hak etmiyor. Özellikle de doğa ve topluma tahakküm kurmanın aracı olarak asla kullanılmayı da hak etmeyecek kadar insandır. Hak nosyonundan doğan hukuk, pozitifleştikçe kanunların batağına saplandı. Ahlakı alandan kanunsallığa devrildi.

Yaşamın bütün alanlarının hakkı olarak tanımlanmayı uygun gelmektedir. Sosyal, siyasal, ekonomik ilişkilerden; birey-doğa-toplum dengesinin esası sağlayan hukuktur. Hukuku olmayan bir dengenin, ilişkinin adil olmayacağını, adil olmayanında hem hukuku, hem de özgürlüğü ve ahlakı olmayacağı da kesin gibidir.

Uygarlığın başlangıcıyla ahlakı fark edip kurallaşan pozitif hukuk, sınıflı uygarlığın kurumlarını korumak, meşrulaştırmak ve iktidar yolundaki engelleri cezalandırmakla görevlidir. Toplumu koruyup, kollamak gibi bir derdi yoktur. Toplumla bağı son derece ince bir çıkarılıktır. Toplumun tüm gerçekliğini Tanrı-Kralın hizmetine, onun çok çok statüde yeni kölelik sınırında tutmaktadır. Kölelik zincirlerinin toplumun zihnini kitlemenin en esaslı halkası haline geldi.

Uygarlığın başlangıç noktası sınıfsallık ve sınıfsallığında M.Ö 3500-3000 arasında yaşanmaya başlaması, onun tümüyle hâkim olması anlamına gelmektedir. Tanrıça İnanna ile Tanrı Enki arasındaki “Me”(yasa) savaşı devam etmektedir. Marduk ile Timat arasındaki denizde yapılan savaşta ise, erkek lehine sonuçlanmış bir mücadeledir. Gücüne dayanan erkek Tanrı kadının adilane olan, ahlak ve kadınca paylaşıma dayanan düzenini ele geçirmekte, sahiplenmekte ve bu düzen yaratıcısı gücü yok etmektedir. Yok, edemezse kendisi var olmayacaktır. Kendi varlığını, kadının yok edilmesi üzerine kurmaktır. Fakat M.Ö 2000’ne kadar sınıfsallığı tam netleşmemiştir. Belli hukuki normlar erkekleşmişse de tamamıyla yasal kesinlik kazanmıştır. M.Ö 2450’de ur kralı Gungi, M.Ö 2400’de Tager kralı Urukagina, M.Ö 1900’lerde ise İsin

Kralı Lipitistarın derlemeleri mevcuttur. Halen normları kesinleşmemiştir ama bunların hukuki denemeleri kendi topluluklarında yazısız bir şekilde pratikte hayat bulmuştur.

M.Ö 1900 ile 1600 arası uygarlığın her yönüyle sınıfsallık çizgileri, erkeklik kanunları netleşmiş, bir yönüyle bugünkü biçiminin protipini (ilk biçim) almıştır. M.Ö 1900’lerde tarihin en görkemli imparatorluğu haline gelen Babil, ünlü ilk sömürgeci Tanrı-Kralları olan Sargon’la dünyaya hükmeden askeri kral olmaktadır.

Çevrede yaşayanları kendi boyunduruğuna almakta, yer yurt ve mal varlıklarına el koymakta, var olan gerçek köleciliği sertleştirmektedir. Sargon’un mirasını devr alan Hamurabbi ise, tarihte ilk hukuk yasalarını yapan Babil Tanrı-Kralıdır. Hamurabbi’den önce komünal paylaşıcılığın halen yok edilmediği, hatta birçok toplumda başat olduğu, gelenek ve toplumsal ahlakın doğal hukuk normları olarak yaşam bulduğu gerçekliği mevcuttur. Hamurabbi yalnızca hukuku yazılı hale getirmemiştir. Bununla birlikte sınıfsallaştırmış, bölünmezlik kazandırarak Tanrılaştırmıştır da aynı zamanda. Her bir yasaı değişmez, tartışılmaz Tanrı keliması ve mutlak doğru, mutlak uyulmasını sağlamıştır. Sınıflı uygarlık için Hamurabbi’nin önemi buradadır.

“Bir Sami halkı olan AMURULAR Babil kentini ele geçirip M.Ö 20.yüzyılda 1. Babil devletini kurmuşlardı. M.Ö 18. yüzyılda kral HAMURABBI Sümer ve Akad ülkelerini egemenliğine katarak tek bir yönetim oluşturup imparatorluk aşamasına geçişi sağlamıştır. Yerel yönetimlerin inisiyatiflerini ortadan kaldırıp, bunun yerine başkentten illere atadığı valilerle rapor-talimat sistemi sayesinde merkeziyetçi bir yönetim sistemini oluşturmuştu. Gelişen ve belli bir refaha ulaşan ekonomik yaşamda da bazı reformlar yapmıştı. Bütün Babil imparatorluğunun her şehrinde ve her pazarında sabit fiyat kuralını getirmiştir. Sabit fiyat ve merkezileşmiş yapı ortak bir hukuki yapılanmayı ve bürokrasiyi de beraberinde getirmiştir. Bunun için taşralarda yerel yönetimleri yürüten memurlar ordusu, başkentte sarayda uzman bakanlar ve ellerindeki Hamurabbi yasaları ile ülkenin dört bir yanına dağılan kral yargıçları ile mutlak bir monarşi yönetimini sağladı. İlk mutlak monarşi yönetimi Hamurabbi döneminde görüldü. Ülkenin dört bir yanına dağılan yerel yönetimlerin inisiyatiflerini ortadan kaldıran bu valiler ve yargıçlarla başkent arasında düzenli yazışmalar sağlandı. Merkezi yönetim güçlenirken yerel yönetimler ve özerklikler yok edildi. Kral yargıçlar ise Ha-

murabbi kanunlarını egemen kılmaya başladılar. Bu kanunlar kısaca kısas hükümlerini içermektedir. Ve artık bu kanunlarla yönetim anlayışı oluşturmaya ve egemenlik bu şekilde meşru kılınmaya çalışıldı. Tabi bu kanunlar Babil toplum şekillenmesine göre uygulanmaktadır. Ve Babil toplum yapısı da yine yönetim sahiplerince belirlenmekteydi.

Tüm bu gelişmeler sonucunda Babil sosyal yapısı üç ana sınıfa ayrılmıştır:

1- Amelu (soylular)

2- Muşkinu (Yurttaşlık haklarından tamamen yararlanamayan “az insan” veya “yarı insan” denilen kesim)

3- Köleler

Kanunları var edeni ya da yasaların Tanrı-Kralı olan Hamurabbi’nin bu durumu asla kişisel bir olay değildir. Toplumsal, siyasal, ahlaki, ekonomiye yön verme, toplumu sınıfsallık çerçevesinde dizayn etmedir. Soylular dışındakiler “az insan” veya “yarı insan” olarak tanımlanıyor ve ona göre de hak ettiği yaşamı yaşıyorlardı. Hamurabbi kanunlarını levha üzerine yazdırmıştır.

O levhayı kıran lanetleniyor. Bazalt taşı üzerine yazılan bu yasalar herkesin rahat görebileceği şekilde dikilip, giriş, asıl metin ve sonuç şeklinde yazılmıştır.

Günümüz tüm siyasal parti ve devletler gibi (veya bugün o zamandan esinlenerek) Hamurabbi bu levhanın girişinde Babil için yaptıklarıyla övülüyor. Adil olduğunu, fakiri savunduğu v.s yazılmıştır. Hamurabbi; “Marduk beni halkı yönetmeye ve ülkeye yardımcı olmaya gönderince, ülkenin dilinde yasalar koyup, adaleti kurdum ve halkın güvencesini artırdım” diye belirtiyor.

Bu kanunlar; köleliği, feodal toprak mülkiyetini, aileyi düzenleyen toplam 282 maddeden oluşmaktadır. Tüm maddeler içinde, bugünkü modern devlet olma iddiasıyla, hukuk devleti ve toplumsallığı esas alıklarını söyleyenlerden daha toplumsal olduğu gerçeğidir.

Şöyle ki; “Haksız yargı veren yargıçlar verdikleri cezanın on iki kat ceza ödeyerek yargıçlıktan uzaklaştırılıyordu”.

Diğer bazı yasalarıysa;

-”Başkasının kölesini yaralayan veya hayvanına zarar veren bir kişi sahibine ufak bir para cezası verecektir.

-Köleler hiç bir koşula bağlı kalmaksızın (eşi, çocukları v.s olsa bile) satılabilir, armağan edilebilir herhangi bir şey karşılığında değiştirebilir.

Ya da miras olarak bırakabilir.

-Köle sahiplerinin mülkiyet hakkına karşı çıkan bir kimse ağır bir şekilde cezalandırılır.

-Bir köleyi çalmak ölümle cezalandırılır.

-Kaçan bir köleye yardım ve yataklıkta bulunmak ölümle cezalandırılır.

-Bir Amelu (Soylu) sakat bırakıldığı zaman suçluda aynı şekilde bırakılacaktır (kıstasa kıstas).

-Her köle sahibinin damgasını taşırdı. Bu damgayı silen her özgür kişi ağır cezalara çarptırılır.

-Bir Muşkinu (az insan) sakat bırakıldığı zaman suçlu para cezası verecektir.

-Bir özgür ile bir kölenin evlenmesinde doğan çocuk özgür olur.

-Babasına vuran oğlun eli kesilir.”

Dehşet verici bu yasalar, kölelik gibi utanç verici bir tarzda insana reva görüldü. Hayvandan beter hale getirildiler. Sınıflaşma katmerleşirken, kadın ve toplum artık yok olmuşlardır. Özellikle de “Baba için et kesimi” erkeklği baba şahsında Tanrı Krallaştırmadır. Bu yasalarla yaşam adına, toplum, sosyalite, doğa adına hiç bir hak kalmadı. Hukuku, hak nosyonundan uzaklaştırıp sadece cezayla tanımlama yetmiyormuş gibi, bir de sınıfsallaştırıldı. “Bir soylunun gözünü çıkaranın gözü çıkarılırken, halktan birinin gözünü çıkaran soyluya göz çıkarma karşılığında bir gümüş lira para cezası verildi. “Bu durum diğer suçluluklardan da aynı sınıfsal ölçüler esas alınır.

Sınıfsallıkta çarpıtılan hukuk, tabi ki güç kazanmak için fetişizmin itaatkârlığını esas alacaktı. Din’in sınıfsallaşması ve çarpıtılan mitoloji ile destekleyip, pozitif hukuka kurallar yaratmalıydılar. Bugün dahi bu dini yasalar referans alınarak, köleci çağdaki uygulamaların aynısı uygulanmaktadır. Eskiden faili belli olmayan bir olayı açığa çıkarmak için şüphelenileni veya birçok kişiyi suya atarlardı. Veya toprağa gömerlerdi. Eğer suçsuzsa suda boğulmaz, gömülü olduğu yerde ölmezdi. Ölenler zaten suçluydu.

Özellikle teoraksinin hâkim olduğu yerlerde bu yöntemlerin hukuk adına var olduğu sır değıldir.

Ortadoğu ve Afrika’nın birçok yerinde yakalanıp cezalandırılması beklenenler için: “Korkmayın suçu yoksa Tanrı affeder” deyiminin kökeni, köleciliğin yarattığı bu faşist dini inançtan gelmektedir.

Pozitif hukuk sınıfsaldır. Bütün uygulama ve ruhuyla iktidarın karın

doyurani, itaat kültürsüzlüğünü bireyden topluma ve doğaya dayatmanın en zalimane yönteminin adıdır.

Sümer'den Mısır'a varıldığında, mutlak Monarşi şeklinde pozitif hukuk karşımıza çıkmaktadır. Maat Yasaları, her ne kadar dişil gibi lanse edilse de, ana Tanrıçanın hakkaniyete uygun "Me"leri değil, Firavun mutlak hâkimiyeti söz konusudur. Sümerlerden etkilenmişse de özgürlükleri alabildiğine yoğundur.

"Her ne kadar Mısır'da "kölelik yoktur" deniliyorsa da Mısır krallığı köle sahipleri iktidarın korunması ve sağlamlaştırılmasını en temel görevlerinin başında sayıyordu. Aşırı merkezizetçi bir yönetim sistemi kurulmuştur. Savaş ganimetlerinin yanında devlet gelirlerinin yanında devlet gelirlerinin başlıca kaynağı çok büyük ordu oluşturan ve özel mülkiyeti koruyan, kollayan onların çıkarlarına hizmet eden kurumlardı. Firavun ulu,"Tanrısal" yargılama yetkisinin biricik temsilcisiydi. Her sözü bir yasa, hukuki mutlak karardı".

"Firavun'un bile bağı olduğu" söylenen Maat yasalarının pratik karşılığı böyle değildir ve katı merkezizetçi ve erkeğin biatlaştırıcılığıнын yer-göğü köle kıldığı bir zamanda böyle bir durumun yaşanması pek inandırıcı değildir. Maat yasaları:

- "Köleler kendilerine karşı yapılan suçlamaların derecesine göre az ya da çok bir süre ağır işte çalıştırılır.

- Mısır'da kölelik yoktur, insanlar Tanrıların kullarıdır."

Bu yasalardaki kast edilen Firavunun olduğu açıktır.

Kendisini Tanrı yerine koyan Firavun, bütün bir toplumu kendi sözlerine bağlamaktadır. "Mısır'da kölelik yok"sa, piramitleri yapanlar neydi? Kulluk ile köleliği özdeş kılarak insanların iradeleri çarptırıldı. Firavunun sözü, onun mülkiyetini koruyacak sınırlılıktadır. Onun malını herkes korumakla mükelleftir. Korumayan cezalandırılır ve bu durum ise "Tanrı emri" olarak bilinip öyle yapılır. Daha sonra "devlet mülkü" olarak adlandırıldı ve artık kurumsallaşan bu mülkü korumak toplumun vazgeçilmez görevi oldu. Her devlette bulunan, "Devlet Çıkanı"nın kökeni de aynı zamanda bu durumun kendisidir. Mısır'daki ordu Firavunun düzeni, mal mülkünün sınırlarını korumak zorundadır. Çünkü ordunun kendisi de onun mülkiyetidir.

O yüzdende orduda rütbe kazananlar çoğu zaman orta sınıfı aşmış, eyaletlerde neredeyse Firavunun yardımcıları durumuna gelmişlerdir. İsteddiği yerde istediği kişinin malını, canını alabilir.

Çünkü bu hakkı ona kanunlar vermiştir. Kul alanın yaşam hakkı Firavun ve Rahip askerin elindeydi.

“Dini inançları da yanına alarak kendilerini de Tanrı ilan eden Firavunlar muazzam yönetim erki ve imkânlarına da sahip oldular. Öncelikle bir kul bilinci getirilmişti. Böylelikle geliştirilen hukukta bu bilince paralel hâkim din anlayışı formatında şekillendirildi. O dönem hukukunun özünde bir tek şey belirliyordu; Çalışanlar itaat etmeli ve boyun eğmelidirler. Aksi takdir de Tanrı hem bu dünya da hem de öteki dünya da hesap sorup cezalandırılacaktır. Boyun eğip, zaten “geçici olan şu fani dünya da” acı çekenler ise cennetin sonsuz mutluluğuna kavuşturulacaktı (!)”

Mademki Mısır tek Tanrıculığı yarattı ve Tanrı inayetine bu kadar inanılıyorsa, Firavunda bir kul dur, o zaman onunda aynı inançla biat etmesi gerekiyor. Ancak, bu söylemlerin Firavun yönetiminin meşrulaştırmasından dolayı söylendiği, tarihi süreç görmek isteyen herkese göstermemiş. Kendiside diğer insanlar gibi Tanrıya biat etmesi gerekirken, bütün yaptıklarının yabancılaşmaması ve iktidarına zarar gelmesin diye, kendini yeryüzünün “Tanrı temsilcisi” sayar, Firavun. Firavuna rağmen Hamurabbi biraz daha dürüst davranmış, hiç değilse Marduk’un insan kılıklı Tanrı-Kral olduğunu deşifre etmiştir.

“Hukuk sistemi bu genelle sınırlı tutulmamıştır. Tanrı her an her yerdedir ve her şeyi görür denilerek egemenler ve kurumların hazır olmaları durumlarda bu yolla kontrole alma, bunu ahlaki ve vicdani ilkeler düzeyine çıkartarak kişinin bu temelde oto kontrolünü sağlama yoluna gidilmiştir. Zaten görülen “suçtan” kutsal yasaların karşılığı acımasızca cezalandırılmıştır”.

Bugün dahi birçok köy ve kentte “devlet malının çalışması büyük günahtır” deyimi, o dönemde kalma bir düzeni koruma aracıdır. En ücra yere ulaşmayan devlet, Tanrı yoluyla kendini korumaya almıştır.

Bu kanunların yanında, Mısır Firavunu Hermes’in “Tanrı yaratma” sınavı aynı zamanda hayatın bir sınav olduğu teoreminin de toplum zihnine kazmış olduğu Dünya hayatının bir sınavı olduğu eksik ama doğru olsa da, bu sınavı insan yaratımlı suni kanunların meşrulaştırması için değildir. Yaşamın, zaman ve mekân bütünselliğinin adaletine saygılı bir yaşantıya kavuşmak için olmalıdır. Fetihçi bir ruhla doğayı, toplumu mülkleştirmek, hukukun hak, adalet ruhunun zıt kutbunda yer almak olur. Er ya da geç toplum, doğa bunun hesabını sorar.

“M.Ö 236 yılında Mısır’da devrimsel bir olay yaşandı. Halk Tanrısal hukuka baş kaldırmıştı.

Öte dünya da herkes ölümsüz olsun...

Halk devleti yıkmıştı ancak kanunları ele geçirememişti. En akıllı prensler, hukuku ve kanunları (halk adına) ele geçirip, yeni Tanrılar olmanın yolculuğunu tekrar başlatacaklardı”

Her türlü mücadele boş değil, tersine insanlık tarihine bir değer taşımıştır. Tanrı-Kral sistemi her ne kadar yüzündeki maskeyi değiştireyorsa, halk mücadelesinin komünaliter direnişi onun maskesini indirmektedir.

Nasıl ki, Hamurabbi’nin Mısır’ın yasalarının zulümkar yüzünü açığa çıkardıysa, Kapitalist Modernite’nin tüm ahlaksal çatlaklarını da doğru bir hakkaniyete kavuşturulacaktır. Mücadelelerin ne tek saniyesi, ne de tek damla kanı boşuna akmamıştır. İnsanlığın bedel olarak verdiği her damla kan, bugün bilincimizin kanlı uygarlığın kanunsal girdabından kurtaran ışık misalidir. Zülüm kanunlarına, sömürü kurallarına karşı, konfederal yaşamın ahlaksal yasalarını bize miras bırakmaktadır.

Sınıfsallığı tümenden olumsuzlama gibi bir derdimiz yok. Bunu yapmasak da, kendi pratiğiyle kendisini takdim etmiştir.

Sınıflı uygarlığın bir ahlak biçimi olsa da hırsızlık, Mısır’ın hukuk yasasının on emirlerinden biri olan ve bütün toplulukların ortak ahlaksal buyruğu olan, çalmayacaktır; olumsuz bir yasa değil. Olumsuzluk, bu yasanın çıkararın çıkardığı yasanın uymamasıdır.

“İsrail ulusunu yaratan (ekonomik, sosyal, siyasal, psikolojik) H.z Musa’nın, ilk nasyonal hareketinin gerçekleştircisi olduğu da rahatça söylenebilir. İsrailoğullarının birliğini sağlayan Museviliktir.

Musevilik, askeri aristokrasi arasındaki gerçek bağıdır. Gelişen özel mülkiyet vatandaşlık niteliğini beraberinde getiriyordu. Müsamahasız bağınazlığı bir hükümet sistemi getirdiler ve otoriteleri zayıfladığı oranda özellikle komşu ve egemenlikleri altına aldıkları halklara karşı-ölçsüz davrandılar. Onlara göre Tanrı Yehova bütün insanları İsrailoğullarına hizmet etmek amacıyla yeryüzünde yaratmıştı.

Onlar Tanrının seçkin kavmiydiler. Hukukları da bu temelde şekillendi. Devletleri bu mantaliteyle fazla yaşayamadı. Ancak Musa’nın yarattığı şeriat çok köklü yerleşti.” H.z İbrahim ile H.z Musa arasında 400 yılı aşkın bir zaman dilimi olmasına rağmen her ikisinin yaptığı da aynıdır. H.z İbrahim Nemrutluğa karşı çıkıp tek Tanrı din ve dolayısıyla

feodalizmin önünü açarken, Musa Firavunluğa karşı çıkıp daha dar ve Musevilğin nasyonallığında kalmaktadır. H.z İbrahim, Hamurabbi kanunlarının köleleştiriciliğinden kaçışı yeğlerken; Musa, Mısır'ın en katı mülkiyetçiliğinin hüküm sürdüğü bir dönemde dönüşü sağlamaktadır. Musa'nın politikliğinin gelişkinliği onu, çevredeki tüm kültürlerden yararlanmayı gayet iyi kullanmaktadır. Bir yandan ve asıl yapmak istediği, tıpa tıp Mısır tek Tanrıcılığı olan Aton monoteizmiyken, Zerdüştcülüğün tabletlerinden on emir ile de onu yumuşatıp bir denge oluşturtmasını bilmiştir. Yani, Mısır tek Tanrıcılığının kısıtılacağıyla pek yol almayacağını iyi bilmekte ve bu sertliği, Zerdüş t yasalarıyla yumuşatmaktadır. Musa bir gezgindir ve çölden sonra dağda karşılaştığı vahasal ışık, aslında Zerdüş t'un yasalarının yazılı olduğu tablettir.

Olumlulukları olan bir hareketi yaratırken, genel için olumsuzlukları oldukça fazladır. Ki en büyük olumsuzluğu, toplumlara uymayan tekçiliği yaratması, halkların inancını inkâra yöneltmeye zorlamasıdır.

“Musa tek Tanrıcılığın önderi olarak bilinir. O dönemde Ortadoğuda tam 35 bin Tanrı hükmediyor. Bu da 35 bin farklı ölçü, farklı çizgi ve nihayetinde çatışma, düzensizlik anlamına geliyordu. Öyle ki her kabilenin, her oymağın ayrı bir hukuku (anlayışı) vardı. Musa buna evrensel bir çözüm bulma yerine kendi ulusunu oluşturan kabileleri birleştirerek onları tek bir hukuk çatısı, tek bir şeriat altında birleştirmeyi esas almıştır. Bu tek düzen için gerekli olan tek ölçü iş te o tek Tanrı olan Yehova'nın ağzından çıkan kanunlar olacaktır.”

Çünkü onlara göre, Tanrının en kutsal evlatları Musevilerdi. O yüzden ilk dil bile İbranicedir. Bütün bu kanunların içerik ve biçimine baktığımızda, insanlık ve toplumsallık için olumludurlar. Ama ne ilginçtir ki, uygarlık konumu bu kanunları yine kendisine karşı yapmasıdır. Yani, katilliği, hırsızlığı, haksızlığı sömürüyü sınıfsallık yaratır ama buna karşı kanun çıkaran da yine aynı kuruluştur.

35 bin farklılığı yok eden bir anlayış hukuki değil, sınıfsal ve ideolojiktir. Zaten Musa'nın Nasyonalizmi de buradan kaynaklanmaktadır. Bütün farklılıkları yok ederken, belki düzeni gerekçe göstermektedir ama bu doğru bir gerekçe değildir. Düzenin en mükemmeli farklılıkların kendi renginde, inancında yaşamasıdır. Musa böyle bir yok ediciliği yarattıktan sonra, isterse en iyi kanunları getir, isterse toplumlardaki tüm hoşgörü ve ahlaki kanunlara yükle, düzeni sağlayamazsın. Toplumun doğasını bozmakla düzen kurulamaz.

Düzenin kendisi o farklılıklardadır ve doğa, evrendeki müthiş bağlılık ve birbirini etkilemenin temel düzenidir. Ne trajiktir ki, Musa yok ettiği 35 bin farklılık üzerinden kendi şeriatını var etmiştir. Bu sınıflı uygarlığında bir karakteridir. Üzerinde geliştiği kültürü önce hırsızlar ve onu kendine mal etmek için de asıl sahibini yok eder. Hatta “benim kültürümdür” diyen Yehova ya itaatsizlikten, şirk koştuktan cezalandırmaktadır. Kur-naz Tanrı- Kral Enki, İnanna’nın “Me”lerini çalarken, İnanna’yı da yok etmenin biçimidir. Tarihin şahitliği de, Musa’nın bütün toplumların yasalarını alarak, kendi ideolojik rengini vererek, politikasının sınıfsal karakteri gereği İsrailoğulları’nın çıkarları temelinde şekillendirmiştir.

Yunanlıların Felsefik gücü, bu sınıfsallığın katılığı, insan iradesini bu kadar hiçleştiren kanunlardan kurtulmanın düşünsel, ruhsal yollarını aradılar. Sınıfsallık geliştikçe sorunlar artmakta, çelişkiler uzlaşmaz bir hal almaktadır. Yunanistan’daki kölecilik demokrasinin oluşu belli bir avantaj sağlıyordu. Bir kesimde yaşanan demokrasi, beraberinde sınıfsallığın katılıklarını da yumuşatma çabalarını da güdüyordu. “Borç köleliği” denilen illet, Atina’yı da esir almıştı. Borçlanan küçük üreticiler, borç karşılığında çocuklarını, kendisini ipotekle yatırıyorlardı. Borç ödenmezse kendilerini gönüllü bir köleliğe yatırıyorlardı. Bu bir hukuk normu çerçevesinde ve de hukuk gereği olarak yapıp, reva görülüyordu.

“Gelişen sınıf çelişkileri ve artan gerginlik yasalarda değişikliklerin yapılmasını gündemleştirmiştir. Sitedeki yaşamı kavrayabilmek amacıyla “kamu düzeni” sağlayabilmek için yasalar gözden geçirilip tedbir artırıcı hükümler getirmiştir. Özellikle M.Ö. 632’de, yoksul kitleleri ayaklandıran “KYLON”un düzeni yıkma girişimi güçlükle engellemiştir. Sert önlemler artık elzemdi. Atina aristokratları Drakon’a çok ağır bir ceza yasasını hatırlattılar. Drakon yasalarının özü; zengin ve aristokratların can ve mallarını ölüm cezalarıyla korumaya almak ve çalışmaktı. Drakon M.Ö. 621’de yasalarını bitirir. Onları taştan levhalara kazıyıp

Agoraya(şehir pazarı meydanı) asarlar. Drakon yasaları Doğunun köleci devlet yasalarını andıran şiddet ve baskıyı içeren bu yolla düzeni korumayı amaçlayan yasalar idi.”

Tarihin beş bin yıllık süresi boyunca toplum, sınıflı uygarlık uygulamalarına karşı bir direniş ve büyük mücadele içerisindeydi. Dikkat edilirse hangi dönem yasalar oluşturulmuşsa, bu tamamıyla topluma karşı oluşturulmuş ve üst sınıfın çıkarlarını koruyan yasalar olmuştur. Bu yasaların toplumsal olamayışı, toplumun bunlara karşı her zaman direniş

halinde olmasındandır. Dragon’u sert tedbirler almaya sevk eden Yunan aristokrasisidir. Nasıl ki, Mısırlı rahipler çıkarlarını, mal-mülklerini korumak için Firavuna sert yasalar dayattılsa, Yunan aristokrasisi de aynı kurnazlık ve kirli zihniyetleriyle Dragon’a sert yasalar çıkarmayı dayatıyorlar. Bu yasalarda toplumsal düzen değil, düzen adına boyun eğdirmeye vardır. Toplumun güvenliği, can-malını güvenceye almak yoktur. Toplumdan binlerce kişi, beden ve ailesiyle borçları için köleleşirken, “kamu düzeni” denilen iktidarın korunması için zalimine yasalar üretilmektedir. Bu yasaların uygulama zemini zaten toplumdur. Aristokrat, binlerce kişiyi borcu yüzünde, kanunların eliyle kendine köle etmiş durumdadır.

Dragon’un katı yasalarına karşı, Solon gibi şair olan birinin getirdiği yasalar (M.Ö 594) her ne kadar “borç köleliğini” kaldırmış, toplumu rahatlatmışsa da, mal varlığına göre bir değerlendirme ve siyasi alana bu ölçüyle katılmayı getirmektedir. Solon’un toplum için yaptığını ne tarih, ne de toplum unutmayacak değerdedir. Ne yazık ki, son derece demokratik olan çabaları, sınıflı uygarlık = emperyalizm’in sömürgeci duvarına toslamaktadır.

A. Şenel Siyasal Düşünceler Tarihi kitabında ‘Solon ekonomik alanda “Borç Köleliği”ni kaldırdı. Vatandaşların borç karşılığı olarak çocuklarını, kadınını, kendilerini güvence göstermelerini yasakladı. Küçük köylülerin borçlarını sildi. İpotekli topraklarda ipotegi kaldırdı, sahip olunacak en geniş toprak parçasını sınırlandırdı.

Siyasal ve hukuki reformlar yaptı. Siyasi alanda, doğuştan soyluların tekeli iktidarlara tasfiye ediliyor ve mal varlığı (mülkiyete) göre değerlendirme ilkesini getiriyordu. Siyasal katılımı belirleyici olan, artık köken, soy v.b. özellikler değil, varlıkları olacaktır. Hukuksal alanda da halkın hükümlere katılması için mahkemelerde yeni jüriler oluşturuldu. Buna göre halk meclisi dört yüzler kurulu ve Helie adı verilen mahkeme yeni atama Anayasasının temel olguları oldular. Eglezya adı verilen halk meclisi, meclislerde toplanırlardı. Bu meclisin çeşitli alt kurumları vardı. Halk meclisi el kaldırma usulüyle 10 strateji (günümüzün genelkurmayı benzeri) diğer kritik görevleri de aynı şekilde yürütürlerdi.

Dört yüzler meclisi sadece yürütme kurulu değil, aynı zamanda bir bürosu durumundaydı da. Hukuk, diploması v.b. işlemleri yerine getirildi. Helie mahkemesi üyelerinin her bir bölge için 600 kişi olmak üzere on bölgeden toplam 6000 kişi idi. Üyeler 30 yaşını aşmış kişiler arasında kurayla seçilirdi. Helien mahkemesinin duruşmalarında suçlularla

suçlananlar söz alıyorlardı, arkasından da mahkeme üyeleri küçük taşlar atarak gizli oylamaya gidiyorlardı; taş deliksizse, bu beraat demektir. Delikli ise mahkûmiyet anlamına geliyordu.’ der.

Demokrasinin en ilkel haliyle uygulandığı Yunan da bu pratikleşiyorsa, şimdiki dünyamızda bunları uygulayamıyorsak, demek ki Tanrı-Krallığın ilk biçimi bile bugünkü kadar sert değildi.

Bu aynı zamanda konfederal bir yapının da bazı yanlarına benzemektedir. Bugünkü mahkemelerde suçlayan ile suçlananların karşılıklı olarak birbirleriyle diyalog kurması ve mahkeme heyetinin çoğul bir halk temsilcilerince olma imkânını bulamadığını biliyoruz. Bütün hayatımızın kararlarını devletin yargıçları ve sayıları 5’i aşmayan mahkeme heyeti veriyor. Bugün devlet kurumu yücelirken, hukuk ve toplum yok düzeydedir. O zamanda demokrasiyi hazmedemeyip, darbe yapan petsistrabes,

Tiranlığı getirmesine rağmen Solon’un reformlarını kaldırmayıp, onun yerine kendi kadrolarını yerleştirmektedir. Aynı politika halen devam etmektedir.

Perikles, Atina’yı oldukça parlak bir dönemde yaşatmıştır. Özellikle Med savaşlarından (Medler, pers ve yunan savaşından saflarda en ön sırada oldukları için buna Med savaşları deniyor) sonra Perikles oldukça demokratik ve hukuki reformlar gerçekleştirmektedir. Sokrates, Herodot gibi büyük dahiler bu dönemde çıkmaktadır. Konfederal yanları olsa da, devletli oluşum daha fazladır. Ancak Sofistlerin yasalar karşısındaki tavrı ve duruşları idealistçe de olsa daha toplumsaldır. Onlara göre; “Hukuk kurallarının değişken ve çok çeşitli olduklarını” gerçeğe daha yakındır. “Göreceli ve insan eliyle konulmuş yasaların her zaman ve her yerde düzenlenebileceğini” belirtiyorlar. “İnsanlar arasındaki yasaların egemenlerce hazırlandığını, adalet gücünün işine gelendir. Halk, adalet, başkalarından fazla şeye sahip olmak için uğraşmaktadır” Diyor sofistler. Hatta gerçeğin belki de en doğru tespitini şöyle yapmaktadırlar; “insanlar tarafından ortaya çıkarılan yasaların boş, yanlış ve haksız olduklarına inanır.” Ve “Tanrı herkese özgürlük vermiştir, doğa kimseyi köle yapmamıştır.”

Sofistlerin idealistliklerini tartışmaktan ziyade, dile getirdikleri tamda doğa, toplum dengesindeki adalet ilişkisidir. Doğal toplumda hiç kimse kimseye hak-hukuk sunmamış, özgürlüğü önce kısıp sonra bir minnet tarzında sunmamıştır. Özellikle “doğa kimseyi köle yapmamıştır.” Tespiti tamda toplum doğasının öz benliğini ifade etmektedir. Devlet dışı düşünme, yasalar arama ve topluma uyanları ortaya koymaya çalışmış-

lardır. Belki hepsi değil ama çoğullarının bilgi ve sırtlarındaki kürkün dışında başka bir şeyleri yoktur. Özel mülkiyete bulaşmamış zihniyetin daha insani olana önem vereceğini bize göstermişleridir. Özel mülkiyet açgözlü doymazlığı ve istemlere boyun eğmeyi beraberinde getirmektedir. Oysa hukuk, Aristoteles’in “istekleri etkisi altında kalmamış akıl” dediği gibidir. Belki eksiktir ama hukukun önemli yanlarını dile getirmektedir. Bunun gibi Epikürüs ve ardılarının da; “genel olarak adalet herkes için eşittir.” Ve “Bütün hukuk, herhangi bir yerde her hangi bir zamanda toplum içinde kötülük etmemek ve kötülük görmemek için yapılmış bir antlaşmada başka bir şey değildir. “Dedikleri bu söylemler ve birçok devlet dışı düşünceyle birleştğinde hukukun gerçek özü ortaya çıkmaktadır. Çünkü hukuk insan doğasının çevre ile kendi içinde ve doğayla iradesel ilişkiler bütünlüğünde oluşan haklardır.

Hukuksal anlamdaki bir yanlışlıkta sanki devletin bireyler arası oluşan ilişkilerde ve toplumu koruyan, bireyleri eşit düzeyde kollamanın adı hukukmuş gibi davranılıyor. Bu doğru değil ve pozitif hukuktan bu yana böyle bir pratiğe sahip olmamıştır. Çünkü devlet hukuklaşmayı, hukuku devletleştirmiştir. Eğer, gerçekten devlet oluşumu toplum ve bireyi korumuş olsaydı, devletleşebilir miydi? Böyle yapmış olsaydı özüne sadık kalıp toplumsallıkta kalırdı. Ahlak onun temel ilkesi olurdu. Dolayısıyla toplum, birey, doğa dışılığından kurumsal bir kimlikle pozitifleşti. Kurumlarını koruyarak kalıcılaştı. Bu onun temel çıkarının anaforu haline geldi. Güçlü olanın güçsüzü yok etme girdabıydı. Öyle ki, “zayıfın yaşama layık olmadığı” gibi adaletsiz bir zihniyet tüm uygarlığın hukuksal kanunu haline geldi.

Bugünkü modern dünyanın hukuksal referansı bile Roma hukukudur. Kaldı ki, Staoculuk gibi doğal hukuku savunan bir düşünce varlığı bile Romanın “köleler kişi değildir. Köle konuşan üretim aracıdır.” Fikrîyatını esnetememiştir. Haklı olarak Cicero, “hukukun kölenin, doğada ve insan doğasında aranmasını gerektiğini” belirtirken; köleyi, hukuk dışında tutmanın insan doğasına bir ihanet olacağını da dile getirmektedir. Roma Hukuku da, devletin kendini topluma karşı korumanın zirvesi gibidir. Belki “yasa önünde eşitlik, sözleşmelere sadakat, hakkaniyet dengellik(nesenfet) anayasaya uygunluk” v.s. yasalar getirmişse de, özel mülkiyetin koruması ve kanunların vazgeçilmezliğini de o kadar kati uygulamıştır. Devletin devlet gibi durduğu tarihi bir dönemeçtir. Taşlara tapmayı reddedenler birer birer çarmıhlara gerildi. İsa, sevgi gücünü işa-

ret ederken, kırbaçlarla bedeni parçalanıp Golgoto tepesinde, çarmıhın paslı çivilerinde hayatı iptal ediliyordu. Kanlı uygarlık müthiş bir kurnazlıkla bir bedeni çarmıhta iptal ederken, aslında toplumsallığın kendisine müdahale edeceğinin hesabındaydı. Can korkusunda havariler kaçarken, toplumsallıkta çürümenin taş a tapıcılığı geliyordu. Çarmıha geriliş olayının en traji-komik olayı, sınıfsallığın zulmünden tarumar olan Yahudiler ne yazık ki başroldeydiler. Hamurabbi, firavun yasaları kadar Asurluların bitirmeyle yüz yüze getirdiği Yahudiler, ne ilginçtir ki, İsa'ya karşı yine olayların yasalarından yana tavır almıştı.

Hukuk biliminin temelleri Roma İmparatorluğunda atıldı. Üçlü sistemin anayurdu gibidir. Bugün ki yasama, yürütme, yargı üçlemesinin temeli Roma da; imparatorluk, halk meclisi ve senatodan gelmektedir. Fakat bu sistem savaşçı bir ruh, sömürgeci bir karakter ve en önemlisi de tüm Roma'yı askerleştiren bir zihniyetle korunuyordu. En ufak bir karşı çıkış hukuk ihlali, vatana ihanetle suçlanıp çarmıha geriliyor, aslanlara parçalanıyordu. Hukuk adil değil aslanların parçalayıcı dişleri arasında hayat buluyordu. Yani katillik yargılaşmıştı. Hayat arenalarda eziliyordu. İnsana reva görülen Hamurabbi'nin kini kat be kat aşan zalimlikteydi. "kölenin hukuk karşısında hiçbir sorumluluğu yok. Evlenme ve mülk sahibi olamazlar doğan çocukları efendilerinin malıdır"

Engels Roma hukuku için "özel mülkiyetli hukukun en yetkin biçimi" diyor. Artık insan kadar doğada köleleştiriliyor. Hayvanlarda bu köleliğin en zalim biçiminde nasibini almaktadır daha sonra bu hukuk biçimi, modern devlet olarak adlandırılacak. Laisist devletten ulus-devletinde temel harcı olacaktır.

Şunu da önemle vurgulamak gerek; Pozitif hukukun ne din ne laiklik nede sosyalitenin savunucu gücü politikayla ilgisi vardır. Hukuk pozitifleşince, toplumsallığın oluşturucu gücü olan doğal dinlerin inançsallığından ve doğaya olan saygınlığından; laikliğin hoşgörüyeye dayalı hümanist mütevazılığından ve de toplum dengesinin meşru sonuncu gücü olan politik ahlaktan kendini soyutlamıştır. Dini ahretleştirmeye çalışırken aslında kendini yedi kat yerin dibine sokuyordu. Pozitif hukuk adeta bu kalemunlaşarak kaderciliğin dolayısıyla ahretçiliğin mihenk taşı olmaktadır. Din ile laiklik dünyevi Nosyonlar iken pozitif hukuk bunlardan dini ahretselleştirip laikliği ise seküler kılarak, bir birini yok eden olgularmış gibi çatıştırdı. Yani, 1200'lü yıllara vardığımızda fetişistleşen(devletli-sınıflı dinler) dinler etkisini kaybedip bunalımlar derinle-

şince bu seferde Modernizm adında Lasizm piyasaya sürüldü. Oysa kanunlar aynı kanun, devlet aynı devletti değişen bir tek şey vardı oda biraz cılayla ve bilim kahramanlarını ateşlerde yakmakla veya biraz daha faz-lalaşan tecrübeyle insanlığın canına devleti tüm boyutlarıyla tıkıştırmaktı.

Hristiyanlıkla, daha doğrusu Hristiyanlığın “yaşam ilahi bir hukuk boyutudur” felsefesi uygarlığı azda olsa yumuşatabilmiştir. Hatta İsa şeri-ati Musa’nın bir devamı olmasına rağmen birçok kanunu İsa revize et-mektedir “kutsal kıtas”ı İsa kabul etmektedir. Uhreviliğe göre şekillenmiş ve İsa’ya göre “dünyaya Tanrı sevgisi hâkim olacaktır” ka-dına değer vermektedir. Bu olay başlı başına yaşamın adaletini tanıma olayıdır. Eksiktir, kadını tam anlamıyla kurtaracak bir hukuksal bakış ol-masa da bunu görmüştür. Ne yazık ki bu sevgi adaletinin ömrü de er-kekliğin avuçları içinde eriyecek engizisyon canavarlığında pozitif hukuka evrilecektir. Ne engizisyon, ne arena, ne kölelik, nede zindanı ya-ratan ölümcül yargı güçleri hukukun uygulamalı adını dillerine alamaya-cak kadar zalimdirler. Canavarlığın insanda yaratılma biçimidirler.

Hâlbuki Yunanca da Namos adı verilen yasalar köken olarak na-mustan geliyor ancak pozitif hukukun bu olguyu hak edecek vicdanda olduğunu sanmıyorum namus olgusundan yoksulluğun en açık örneği kadının düşürülüştür. Doğayı, toplumu köleleştirmedir. Haksızlığı hak diye yutturmazdır. Talan, savaş, hırsızlık, zulüm, sömürgecilik, tecavüz, mülkleştirme, insanı aşağılayıp, yabancılaştırma v.s. Birer namustan yok-sunluklarıdır. Namus ile ahlak ikiz gibidirler. Kadını fahişeleştirerek Tan-rıça mertebesinden karılaştırmanın aşağılık pozisyonuna çekmenin namusla hiçbir bağlantısı yoktur. Namus kavramı doğal toplumun de-ğerlerinden sır gibi kalanlardır. Toplumsallığı oluşturan olgu ve olaylar-daki saygınlık, aralık, saflık ve dürüstlüktür. İki yüzlülük, narsizm, aç gözlülük, bireyci bencillik, kat dogmacılığının namuslu hiç bir yanı yok-tur. Namus irade, kimlik, dili, dini ile var oluşsallığın hammaddesidir. Namus ile namussuzluk yalnızca kadının zina yapmış haliyle tarif edile-meyecek kadar derindir neden zina yapmış kadın “namussuz” oluyor da tecavüzcü erkek “namus” abidesi sayılıyor bu durum birer çarpıtma ve toplumsallığı yıkmamanın erkek düşkünlüğüdür namus Nosyonu er-keklik ideolojisinin vazgeçilmezi yapıldı. Hâlbuki sınıfsallık namustan kendini uzaklaştırmanın en arsız, yüzüstülüğün hayat bulduğu uygarlık huyudur. Bedenini, iradesini satmışlığın neresi namusluluktur. Veya dü-şüncesi, ruhuyla sınıfsallığın kulu olmuş birinin yanında namus ne arar?

İşkence eden psikolojik zulme insanları yaşamından vazgeçirmek için para alan haksızlık edenin neresi namusluluktur çağımızda en büyük namus ise para olmuştur para için haksızlık edenin uyacağı en güzel tanım, namustan nasiplenmemektir. Sokrates; ‘...bildiğimden emin olduğum tek şey ise ister Tanrı ister insan kime karşı olursa olsun haksızlık yapmanın bir şerefsizlik olduğudur”.

Sınıfsallık bir kültür kültürsüzlüğünü yarattı. Bir savaş bir cinayet şebekesini, katillerden oluşan cellâtlar ordusuyla kanlı uygarlığa ulaştı. 1.ve 2. dünya savaşında 10 milyon yok edildi atom bombası, kimyasal silahlarla doğa, toplum, tarih iptal edildi. Böyle bir vahşet seansında namusluluk saf dillik olur. 3500 dil yok edildi tarihi miraslar tüketildi kültürlerin anası ağlatılarak asimilasyona uğratıldı. Bunlar yapılırken de NAMOS adına yapıldı peki hangi zihniyet yaptı? Tabi ki sınıfsallığın katleden zihniyetidir.

Bir toplumun, bir insanın varlığı, namusu onun dilidir, kültür ve yaşamsal değerleridir. Eğer bunlar yasağa uyuyorsa, özellikle Namos eliyle yapılıyorsa durup düşünmek gerek yapanın suçu kadar boyun eğninde suçlu olduğu kesin gibidir. Suç, günah kavramı da namustan yoksunlaşmanın adı olmaktadır.

Toplumu dilsiz, dinsiz, işsiz bırakan hiçbir olgu namuslu olamaz. Özellikle, toplumsallığın can damarı olan ekonomiyi özünden boşaltmak, onu talana dönüştürmek namusta boşalmanın günahkârlığı olur. Fakat birçok olgunun ters yüz edildiği gibi namus kavramı da öyle yapıldı. Örneğin, sınıfsallığın zihniyetine göre ekonomik olan değil, yasal olan namusludur. Yani, erkekliğin koyduğu kurallar meşru ve yasaldir. Doğal olarak namus erkekleşmiştir. Hâlbuki meşru olan doğal olandır. Hakikati ruhunda yaratma ve yaşama indirmenin bilincidir. Toplumsal olan meşrudur ve namusludur. Buna karşı sunileşen, suniliğin sınıfsallığın da kölelik kanunlarına boyun eğmenin hiçbir namuslu yanı yoktur.

Doğal hukuk hayatın namusudur. Namusun kendisidir. Tahakküm, baskı, iradeyi esir alma yoktur, bu hukukta kadını, töre cinayeti yüzünde imha etmenin namusla hiçbir alakası ve doğal hukukla bağlantısı yoktur. Bu bir sınıfsallık yasası-kanunudur. Ama doğal hukukla değildir. Hırslının elini kesme bir pozitif hukuk yasasıdır. Ama namuslu oluşun adı değildir. Açıktan ölüme terk etme bir sınıflı uygarlık yasasıdır ama namus olayı değildir. Recim bir yasadır ama insanlık dışı bir vahşettir. Bunu namusa bağlamak hakkaniyetle bağdaşır bir yanı yoktur. Şiddete, tacize,

tecavüze maruz kalan kadın iken, bu haksızlığa uğrayanın burnu kesiliyor, şişleniyor bu kanundur, Namus değil “bilim öncüleri” cadılar diri diri yakarken ne dünyanın, ne insanın, nede cennetin namusu temizlenmedi. Tersine namus yırtılması Ayyuka çıktı ve tamda böylesi yasalarla yaşamın adı lekелendi. Çünkü ta başından beri kirlı bir zihniyetle yaklaşıldı. “ kadın erkeğin kaburgaları arasında, dışkısından yaratılmış”tı. O yüzden namusla anılması sınıflı uygarlığın veya erkek olan Tanrı-Kral yasalarına aykırıydı. Dolayısıyla Zeus anasıyla yattığında bile namussuzluk değil, örnek Tanrı-Krallarının yarattığı bir yasal haktı. Aynı yasa, Sokrates’i doğruları öğrettiği için baldıran zehriyle öldürdü. Oysa Sokrates yunandaki yaşamın en namuslu damarıydı. Ancak yasalara karşı gelmişti. Demek ki namuslu olmak, ölüm dahi olsa kölelik düzenine karşı boyun eğmemektir. Hayatın bu öğretisi bütün ezberci bilgilerden daha üstündür. Ki hayat bir şeyi daha öğretti ki, namuslu olmak sağlam bir ahlak, toplumsallığı kazanmış inanç, temiz bir vicdan, doğrulardan şaşmayan bir bilinçtir. Tenekeleşmeyen bir yürek, paraya tapmayan bir iradedir.

Günümüz Kapitalist Modernite çağında, 70 yaşındaki bir insan to-runu yaşındaki birine sırf rütbesinden dolayı boyun eğebiliyor. Oysa saygınlığın gereği insan yaşı ve tecrübesiyledir. Yaş ve tecrübe saygınlığı gerektirir. Roma topluluğunda kanunların emri gereği, 70 yaşındaki bir köle daha beşikteki bir bebeğe itaat etmesi gerekiyordu. Yoksa kanunlar gereği çarmıhı boylardı. Yani insanı ve bütün benliğiyle esir almanın namusla bağdaşır yanı yoktur. Düşünceyi kısıtlayan, dili susturan, duyguları söndüren, kadını öldüren, zayıfı yok eden kanundur. Ama namus olmadığını tarih bize öğretmiştir. Belki bilinçler çarpıtıldığı için aldanabilir ama tarih gerçektende aldatılmıyor. Namus ile namussuzluğu çok iyi öğretiyor, gösteriyor.

İnsanlar neyle suçlanıyordu ve ‘yargıç’ denen kişiler topluma karşı son derece suçsuz olanlardan mı seçiliyordu, ölçü neydi, suç sayılan olaylar neyi ifade ediyordu? Bir örnekle pozitif hukukun neden hukuk olmadığını göstermeye yetecektir.

Giordano BRUNO, Dominikken tarikatının bir papazıdır. Dominikken tarikatı ise son derece katı dogmalara sahiptir. Meta fizikçi Bruno serbest düşünmek için olabildiğine gezmiştir. Fakat Engizisyon onun hakkında kovuşturma başlatmıştır. Kovuşturmanın nedeni ise, düşüdükleri ve doğaya getirdiği yorumdur. “suç” olarak sunulan veriler şunlardır: “Evrenin sonsuzluğunu kavramış olması; Tanrının ancak bu

sistem içinde, sonsuzlukta gerçekleşebileceğini düşünmüş; Sonsuz evrenin içinde sonsuz dünyalar vardır; Her şeyin nedeni yaratıcı doğadır. Bu sonsuz birlikteliğin içinde sonlu varlıklar, yeni varlıkların tohumu olmak üzere, sürekli olarak göçüp giderler. Tek tek varlıklar yetkin değillerdir ama bütün her bakımdan yetkindir. Evrendeki her şey bu yetkin bütün'ü yansıtır. Ne doğum ne de ölüm vardır. Sürekli değişimle bu bütün her an yenilenmektedir. Bu yüzdendir ki evren, en küçük zerrelerinde bile canlı ve doğurgandır. Öte dünya yoktur, çünkü Evren herhangi bir öteye imkân bırakmamamacasına sonsuzdur. İnsanın ve dolayısıyla düşüncenin (felsefenin) ödevi, evreni bilmek ve tanımdır. Evreni bilmek, “TANRIYI BİLMEK DEMEKTİR” ve bunlar suç sayılarak, cahil bir-iki yargıcın Roma Hukuku'na göre verdiği karar, ATEŞTE YAKILMAKTIR. Dolayısıyla, Romanın Campo di Fiora meydanında cayır cayır yakılıyordu.

Gerçekten Bruno, Sezar'dan daha mı suçluydu. Ya da Neron, Bruno'dan çok daha mı toplumsallığı geliştirmişti? Asla! Binlerin ölümüne sebep olmuş kişiler insanlık karşısın da en büyük suçlu, günahkârdırlar. Aynı yöntem, modern devlet adına cilalanırken, sadece bedensel acıları azaltmak, süreyi kısaltmaktır. Fakat bu acının, ölümün süresini kısaltma adına doğruyken, insan onur ve iradesi açısından doğru değildir. Ömür boyu hapis ve Guantanamo, Ebu Garip cezaevlerinde yaşananlar feodal ve kölecî çağı kat kat aşan acımasızlıklardı. 1980'de Amed'de yaşananlar hiçte kolay olan şeyler değildir. Bir insan ömrü boyunca tek bir hücrede, insanlardan yalıtılması ve yıllarını ölüm (idam) cezasını beklemekle geçirmenin ve bunun adına da hukuk demenin, insanlığa uyan hiç bir yanı yoktur. Kapitalist Modernite de cezaevlerinde selamlaşmak bile disiplin suçu sayılıyor.

Bruno örneği, kabullenilmesi zor bir durum olduğu kadar, dil yasağı da aynı trajedinin insan eliyle yaratılmasıdır. Bir insan diyor ki, “ben dilimle konuşmak, okumak, düşünmek istiyorum” ama sınıfsallık; “yok, dilinle konuşamazsın. Konuşursan cezalandırırım” diyor. Peki devlet mi benim dilimi yaratmışta yasaklıyor? Dil, devlet yokken vardı. Toplumsallığı, insanı hayvandan ayıran temel olgulardandı. Hem dil, hem din, hem de düşünce devlet ve soğuk kanunlar yokken, bu olguları insanlığı yaratıyordu.

21. yy'da bile insanlığa şu dayatılıyor. “Ya kulum, kölem olup dilinden, dininden, insanlığından vazgeçersin, ya da seni ömür boyu tecritte tutarım” İnsanın diğer insanlarla iletişimi yasak, dokunmak, selamlaş-

mak yasak, gülmek, eğlenmek yasak. Üstüne üstelik bir insana bunları yasaklamanın bedeli ise, en az 2-3 milyon dolardır. Oysa bu harcama sağlığa, eğitime, açlığa, işsizliğe yatırılırsa ve şehirleşen cezaevlerinin mekânı üretime açılrsa toplumsal sorunlar oldukça minimize edilmiş olur. Bir ülkede en az yılda 5-6 cezaevi yapılıyor. Beton yığınlarına dönüşen şehirlere ek, küçük bir şehir olarak beton yığnında cezaevi yapılıyor. Hukukun böyle insanı cezalandırmak için, büyük masraflara tahammülü var mıdır? Çok basit bir örnek; Cezaevindeki bir insanın tek ampullük kaçak elektriğini engellemek için, onlarca-yüzlerce ampul gece-gündüz yakılı kalmaktadır. En küçük güvenlik tedbiri için onlarca kamera takılmakta ve bir kişinin yapacağı işi on kişi yapmaktadır.

Hukuk gerçekten de insan psikolojisini doğasını sosyalitesini yasaklarla bozmaktır. İnsan dilini düşüncesini yasaklayan mı suçludur yoksa bunları kullanmayı talep eden mi her ne kadar yasalarda insanlık onurunu kırıcı aşağılayıcı incitici davranışlardan bulunulmayacaktır denilse de dilin yasaklanması ana dilini kullanmamak toplumdan izole edilmesinin kendisi zaten onur kırıcı olmaktadır. Feodalitenin ilk ve son temsilcisi İslamiyet, köleliği kaldırmış kendinden önceki dinlerin bir toplamı haline gelmiştir. İnancı dışında Arap'ın aceme üstünlüğü yoktur anlayışı belli bir eşit ve adalete işaret olsa da adaletin kılıç ve savaşla görülmesi onun sınıfsallığını ve farksız olmayacağını göstermektedir. Hz. Muhammed'den sonra binlerce yeni hadisle özü revize edildi. Amed'de şeriat adına Kellexaneler yaratıldı özellikle 1500-1600'lere vardırıldığında hak dini kabul etmeyenlerin sonu pek de hukuk ve Hz. Muhammed'in şeriatına uygun değildi kazığa çakma deri yüzme ve özellikle de iktidarlara için saltanat yasası adına bir gece de otuz üç kardeşini boğma ne hukuka ne adalete uyuyordu.

İktidarın dışında hiç bir şeye layık değildir. Pozitif hukuk sınıf ve şehir kökenlidir yani bir noktada şehirleşme üzerinde gelişmiştir. Kapitalist bir karakterin burjuvayla kazanırken bireycilik toplum ve doğanın Tanrısı haline getirmiştir. Belki de modern devletin ilk ideoloğu Macchiavelli (Makyavelli) bir ulusa dayanan devlet güçlü devlettir. Devlet gücünü kiliseden değil ulustan alır din töre hukuk ta kiliseye değil devlete bağlıdır devlet gerekiyorsa bütün bunları birer araç olarak kullanacaktır amaç devlettir. Araçlar bu amaca yararlı olmak zorundadır. Modern devletin isim babası olan Macchiavelli tam da pozitif hukukun karakterini ortaya koymaktadır. Yani devlet pozitif hukuk devleti olabilir ama hu-

kukun adil eşit merhamet yanını temsil eden doğal hukuk olamaz yani kanunlar hukukudur kurallar devletidir. Bu kurallar birey ve toplumu yıkmıştır sözde birey kendini gerçekleştiriyor gibi görünüyor ama bu kurallar onu benliği dışında başka bir şeye dönüştürmüştür.

Gerçekten de toplumsallıkta insanlaşmayı yaratan olgular araçsallaştığında yaşam adil yanını kaybetmektedir. Hukuk gibi adaleti, hak olanı, yaşamın hakkaniyetinin temsilcisi olan olgu eğer suni olan devlet gibi kirli bir uygarlık aracının aracı oluyorsa bunun meşru sayılacak hiçbir yanı yoktur. Çünkü devlet yokken hukuk yaşama ilişkilere adaleti veriyordu eğer hukuk araçsa ahlakın kendisinde araçtır. Hukuk gibi din toplumsal dengeyi inançsal ahlaksal biçimdir. Ve araçsallaşmayacakları kadar toplumun kutsallıklarıdır aslında Kapitalist Modernite'nin biraz daha Macchiavelli'den dinleyelim: insanlar nankör yalancı ikiyüzlü tehlike karşısında korkak kazanç karşısında çıkarıcıdır. Bütün bunları bilerek onları yönetmek gerekiyor iyi olmayan insanlar arasında iyi kalmak isteyen bir insan er ya da geç ortadan silinir. Şu halde hükümdar iyi olmamayı öğrenmelidir (hükümdar 4. bölüm) ve devleti yaşatmak için her türlü kötülüğü yapabilirsiniz.

Oysa devlet suni bir soyutluk ve insan iradesinin dışında insan doğaya dayatılan bir zorbalıktır. Her toplumsallığın tüm temel özlerini devleti yaşatmak için tüketirsek sorunsallığın temel krizi buradan başlamaktadır. Çünkü insanda ahlak sevgisinin de yok edilmesidir. İnsanlık kendisi için iyi ya da kötü olanı ayırtına varmış kötü olana karşı hep var oluşsal bir direniş içerisinde olmuştur. İyi saydığı şeyleri özgürlük olarak kavramış bunu da toplumsallıkla doğa tarihle ilintisini kurabilmiştir. Dolayısıyla insanlık devlete karşı veya onun şahsında sınıfsallığa karşı direndiği kadar başka bir canavarla mücadele etmemiştir. Ve devlet var oldukça insanlığın direnişi de bitmeyeceği kesindir. Çünkü bu çıkarıcı sınıfsallık aracı bütün kötülükleri de beraberinde yarattı bu kirli araçtan önce doğa nimetleri eşitçe paylaştırıldı hatta bunu kimse kimseye bir lütf gibi vermezdi özellikle de kendini koruyan soyunu sürdürmeye yarayan ve kollayan şeye büyük bir bağlılığı doğalında gösterebiliyordu.

Bu durum doğa ve insanla iradi bir ilişkilenemenin dışında değil ta kendisi idi ve böylesi bir yaşam tarzında kurallar ve suni birer pozitif hukuk kuralları olmadığı için insanlar ikiyüzlü nankör olmadıkları gibi doğa ve toplum dışında da başka bir güce de saygı duymuyorlardı. Şu soru bütün insanlığımız açısından cevaplanması gereken bir elzemdır.

Üç kuşak insan haklarının (1689 İngiliz 1787 Amerika 1791 Fransız) Karl Marks'tan Montesqui'ye kadar büyük ve özgürlük kanun varlığı neden bugünkü ağırlaşan ve gün geçtikçe de kangrene dönüşen sorunlarımıza çözüm bulamadı? Çok büyük akımlar doğmuştur. Hümanizm, Rönesans, Reform aydınlanma dönemlerini yaşadı bunlara rağmen insanlık hala niye giyotinde yaşıyor. İnsanlığından çıkarılmak için her türlü yola başvuruluyor çünkü pozitif hukuk adeta killi bir toprak gibidir. Hiçbir adaletli ahlaklı karakterin üzerinde yeşeremeyeceği kadar toplum dışıdır kaldı ki üç kuşak insan hakları kadar yok gibidir. Ama doğal olanı suni olana giydirme veya killi toprağa buğday ekme gibi birbirini kabullemeyim yeşerme olmamaktadır.

Hukuka getirilen tanımda önemlidir. Sınıflı toplum temsilcilerine göre hukuk sınıflar ve sınıf mücadelesi ile ortaya çıkan bir üst yapı kurumdur. Egemen sınıflar kendi lehlerine oluşturdukları düzeni koruyup geliştirmek için ortaya koydukları ve ordu polis mahkeme ve cezaevleri gibi baskı araçlarıyla destekledikleri zor maddi kurallar bütünlüğüdür. Hukuk ve hukuksal kuralların gerçekliği onları düzenleyenlerin siyasal egemenlik dönemleri ile sınırlıdır. Hukuk egemen sınıfın iradesini yasa olarak kutsallaştırmasından başka bir şey değildir. Böylesi bir tanımlamayı egemen sınıflar pratikte de mükemmel gerçekleştirdiler. Teşhis kirli yapılmıca tedavi de ölümcül olmaktadır. Toplum buna inandırıldı en kurnaz biçimde halen uygulanmaktadır. İnsanlığın ödediği bedel ve pozitif hukuka karşı savaşımı tabi ki sınıfsallığın sertliklerini yumuşatmıştır. Ancak sınıflı hukukun yarattığı kurbanlık kültür dışılığını kadın şahsında toplumsallığa, doğurgan doğaya yöneltilen nefreti kini ve düşmanlığı kaldıramamıştır. 5 bin yıllık süreden bu yana ne zaman kadın kendisine ait saydığı hak ve özgürlüklerini istediye acımasızlaşan ruhsuz kanunlarla cezalandırdı. Erkek egemenliği kadını kaburga kemiğinden dışısından yaratmış olmanın iktidar hırsıyla kadını ezdikçe kendini güvenli bir şekilde Tanrı - krallaştırmıştır. Yani kadın onunla aynı hak ve özgürlüklerle anılmamalıdır. En tali sırada kalmalıydı 21. yy da dahi sınıflı uygarlığın zihniyetini çözemeyen ve onunla aynı çizgi ve hukuksuzluğu savunan binlerce zihin mevcuttur. Şu tanım sistemle bütünleşmiş bütün sınıfsallığı akıl adalet kodlarını vermektedir. Tek başına yaşayan bir insanın maddi olarak kendisinden daha çok güçlü olan doğaya hâkim olması ve manevi (tinsel) ihtiyaçlarının tümünü karşılayarak bu yöndeki gelişimini tamamlayabilmesi mümkün değildir. Bu nedenle insan ancak

toplum halinde yaşamakla doğayı dize getirme imkânına sahip olabilir. Ve ancak başkalarıyla birlikte yaşayarak onlarla ilişki ve iletişim kurarak yetkinleşip kültür ve sorumluluk sahibi tam bir insan olabilir.

(Vahap Coşkun. Araştırma görevlisi AnkaraÜniv.)

Bu mantığa göre hukuk doğa dışı ve yalnızca insan ilişkileriyle bir tamlığa ulaşabilir. Bu aslında toplumsallığı kültür ve sorumluluğu bitirmenin bir çeyrekliğidir. Hukuk doğaya karşı değildir tıpkı insanın doğaya karşı olmayacağı gibi. Nerede yaşam ve insan doğa varsa orada hukuk vardır. Yaşam denilen olgu zaten bunlar dışında değil ki, hukuk doğal olana kadına karşı değilken pozitif bir karakter kazanması bu olgulara karşı beslediği karşıtlık ve düşmanlıktır. Doğaya karşı olan herhangi bir düşünce ‘insan merkezliliğini’ yaymak isteyen tahakkümcülüğün, zulmün yaşamda efendileşmesinin düşüncesini yapmaktadır. Kaldı ki bu insan merkezli düşünüş biçimi erkeği kutsamanın narsist ve fetişist tarzıdır. Bunun ne dinle, ne laiklik, ne ahlak ve ne de toplumla ilgisi vardır. Nasıl ki toplum doğanın çocuğuysa, hukuk ta toplumun adaleti ve dolaşısıyla doğadan soyut, ona düşman olamaz. Olgular ve olaylar evreninde her olgu diğerisiz olmayacağı gibi bu bütünsellikte doğasız olamaz. Hukukun, din, mitoloji, laiklik, demokrasi ve her türden ilişkilerle bağlantısı vardır. Bu olgular arasında bir çatışma, karşılaştırıp düşman hale getirme yaşamın özünü bozmaktadır. Özgürlüksüz hukuk olmaz. Ahlaksız hiç edemez yani hukuk bilinci insanda ki özgürlük, ahlak, hak, eşitlik vb. olguların temsiliyeti kendisi anlamına gelmektedir.

Özgürlük, hak sahibi oluşumuz doğanın dışında değildir. Bunları doğanın karşıtı sayan erkek egemenlikli sistemin zihniyetidir ki bugün hayat yaşanılır olmaktan çıkmış, adaletsizlik temel yaşam haline gelmiştir. Doğa kimseye köleliği reva görmediği gibi hiçbir canlının da ona tahakküm kurma lüksü değildir.

Devlet eşittir hukuk değildir onun için de ‘ hukuk devletinin temelini ‘laiklik oluştur’ demek en az hukuk toplumsallığının doğaya diz çöktürmesi kadar yanlıştır. Devlet doğası gereği laisizme, pozitif hukukta uyar ama laikliğe uymamaktadır. Bir de hukukun devleti olamaz hukuk toplumsaldır. Devlet ise en az sınıflı uygarlığın akıl hocasının tanımına göre bile toplum dışı suni bir araçtır. Hukukun devlete ihtiyacı yok. Doğası gereği şiddet, zor, işkence, tahakküm, iktidarın türlü ayak oyunları dışındadır. Bunların hepsi erkekle vücut bulmuş, faşist kurumlar haline gelmiş sistemli ağır ve şuursuz bir disiplinle gökyüzüne çıkarılmış sömürünün pa-

rametreleridir. O yüzdendir ki toplumda savaş eksik olmuyor. Açlık, adaletsizlik diz boyu sanki devlet oluşması doğal hukukun adaletine göre oluşmuş gibi teoremler üretiyor. Evet, hukuk, devlet yoktan önce vardı. Devleti en çok güçlendiren pozitif hukuktur. Bunlar doğru fakat yalnızca hukuk bir araçtır yani devletin oluş biçimi hukukun kanunsal yönüdür ki bunlar köleleştiren kanunlardır. Bunu da devlet kendini kurumlaştırırken kendi hukukunu yaratarak toplumu da bozmuştur. Nasıl ki kölelik bir toplumsal form olmayıp ona zorla giydirilmiş bir kılıfsa pozitif hukuk ta ölüm zoruyla çarmıhın, ateşte yakılmanın, köleleştirmenin merhametsizliğiyle topluma kabul ettirilmeye çalışılmıştır.

Sadece insan değil hiçbir varlığın doğasına kölelik yakışmıyor. Köleliği oluşturan bir olgu ise hak adalet olamaz adalete uygun olmayanı ise doğa toplum değil zorba erkek yaratmıştır. Erkeğin yarattığı kirli araç ise doğa ve toplumun değil aynı zamanda kendisini de yok edecek zalimliklerdir. Dolayısıyla hukuk devleti tanımı yerine devlet hukuksuzluğuyla donanmış iktidar demek daha anlamlı olmaktadır. Köleleştirici kanunlara hukuk demek yaşam adaletine layık bir tanımlama olmamaktadır.

Kölelik bireyi nesneleştirmenin en alçaltıcı duruma gelmesi ve en temel hak, hürriyet, ahlak düşüncesinin elinden alması durumunu ifade eder. Hukuk ise en temel hak ve özgürlüklerin bireyde vücut bulmasını temsil etmektedir. Bireyde öylesine derin çelişkiler yaşanmaktadır ki suni olarak çıkarılan hiçbir çelişkiyle tarif edilmeyecek kadardır. 'haksızlık, kölelik olmadan hukukta olmazdı' diyalektiksel gelişme için önemli olan bu sorun devletçe var edilen köleliğin çözmeden önce de vardı. Dolayısıyla toplum kendi içinde ve doğayla olan çelişkileri doğal tarihselliğin gelişimin diyalektiğinin de hak ettiği cevabı bulabiliyordu. Örneğin insan yaşamının uzatılması gerçekten de doğal toplumun diyalektiğine yapılmış bir adaletsizliktir. Çünkü her madde vakti geldiğinde enerjisel dönüşümle yer değiştiriyor. Uzatılan her egemenin ömrü doğanın dengesini bozsa ve onları yeni dönüşümlerin, yeni haksız hukuksuz bir şekilde işgal eder. Bundandır ki Sokrates 'hep kötü gibi gösterilen ölümlünde iyi alabileceğini bilmek gerekir' diyor.

Hukuk doğa - toplum - birey dengesini bozmaktadır. Doğru ve doğasına uygun uygulandığından son derece adil ve de toplumsallığa ahlak - özgürlük denklemine pekiştirebilmektedir. Hukuk ta kutsiyet onun din ahlak ve özgürlük boyutundaki yaşanan soyutluğu gözle görülmeyecek ama sözle ifade edilecek biçimde olmasıdır. Kimilerine göre bu do-

ğüstü bir güçtür, kimine göre insanlığın var ettiği bir araç ancak onun esası insanın doğasıyla barışık toplumsallığa giden yolu adaleti ve doğadan insana insandan topluma ve toplumdan da doğaya doğru dengeli adil bir iletişim bir akışkanlıktır. Hukuku devlete özelleştiren düşünce tarzına büyük bir isyanla karşı çıkan sofistler Tanrıya da bağlasalar pozitif hukuk yerine doğal hukuku koymaları belki de hukukun gerçekliği hakkında tarihte ilk doğru tepkidir. Sofistlere göre “doğadan gelen varlıksal tözsel ve çoğu zamanda Tanrısal inayet altındaki düzen “ bu yaklaşım MÖ. 5. yy da bir karşı koyuş olarak gerçekleşti hukuk normlarına göre karşı belki de en demokratik tarzda doğal hukukun sözcülüğünü yaptılar. Onlara göre insan “insanın insan olarak sahip olduğu onun doğasından gelen hakları içeren doğal hukuk ile insanı kendi yarattığı kendi koyduğu pozitif hukuk arasında bir ayrım yaparak “ hukukun devletleşme eksenine itiraz ettiler. Tabi ki bunca insansal doğasal sorunlara yol açtıktan sonra doğal hukukun tek başına çözüm gücü olmayacağı da bir gerçektir. Nasıl ki pozitif hukukun Tanrı - kral yaptığı kanunlar olarak koskoca bir dünya evrene tek bir ya da bir kaç insanın koyduğu kanunlar dar ve yaşam gerçekliğine uymuyorsa aynı zamanda pozitif hukuka gırtlığına kadar batmış dünya nüfusuna sadece sorunlarını çözmek ve pozitif hukuku ortadan kaldırabilmek de bir o kadar zordur. Bu durumu artık doğal hukuk yalnızca çözecek güçte değildir. Doğal hukuku savunanlarında doğru olarak savundukları şeyin eksik olduğunu belki de fark edememişlerdir. Örneğin sofistler her zaman “ ve her yerde herkesi bağlayıcı yasaları ise ancak doğada doğa tarafından konulmuş yasalar olduğunu ileri sürerken bunun toplumla dengesini unutmış gibiler. Yani toplumla ilişki de, iletişimde olmadan doğanın böyle bir lütufta bulunmayacağı da bir gerçektir.

Yalnızca doğa tek taraflı bu ilişkiyi sunamaz nasıl ki bir çocuğun dünyaya getirilmesi tek tarafın işi değilse hukuk ta böylesi tek taraflı verilebilecek bir olay değildir bu bir etkileşimdir. İnsanda akıl vardır ve doğayla etkileşiminde soyutlama gücüne dili olduğu için imgeleminden kelime türetmeye vicdanı olduğu içinde bu etkileşim sonucunda hak nosyonuna ulaştı dolayısıyla kendi özgürlüğünü de kendi doğasında ki temel insani hakların bilincine vardı bu bilince varış doğasız değildir. Suyun akışından kuşların uçuşuna çevredeki canlı türe cansız varlıklarda ki hareketlerde etkilendi ve etkileyerek kendi doğasına uyanı oluşturdu. Bu duruma uyanı belki de Leibniz “ hukuk insanları yalnızca dıştan ilgililerini arar-

layan bir kurallar sistemi değildir onun kökleri ahlaktır ahlaki sevgi-
dedir bu sevgi insan başka insanların mutluluk gereksinmesini kendi öz
gereksinmesi gibi duyurtur.

İnsanda başkalarının malına dokunmak korkusunu geliştirir toplumun
mutluluğunun desteklemesi dünya nimetlerine hakka göre dağıtmayı öğre-
tir sevgi bütün bunları bir erek alarak ortaya koyar bilgelikte bu ereğe vardı-
racak yolları bulur “ hukuk felsefesinde dile getirdiği ne doğa nede devletin
dışta dayatacaıkları her türden lütfün doğru olmayacağını anlıyoruz.

Doğa, topluma ihtiyaçları sunarken toplumdan da doğaya karşı du-
yulan saygı toplum ile doğa arasında oluşan hukuksal zemindir. Toplum
ve tarihsel gelişme bunu açıkça göstermiştir. Hukuksuzluğun olduğu
yerde ahlaksızlık olur birbiriyle bağlantılıdır hukuksuzluk ahlaksızlığın
ahlaksızlıkta hukuksuzluğu doğurur bu doğuş özgürlükten kopuş öz-
gürlükten yoksunluktur bugün eğer insanlık büyük bir yoksullukta yaşı-
yorsa bu olgulardan yoksulluğundan dolayıdır. Hukuk yalnızca gerçeğe
uygun olmasıyla adil olamaz gerçeğe uygunluğu kadar toplumun haki-
kat duygusuna ahlak vicdan merhamet duygusuna olgunluk gösterme-
lidir. Örneğin Naşit Uluğun 1932 deki Dersim olaylarına ilişkin söylediği
cumhuriyette şefkat merhamet yoktur adalet vardır deyişi tamda söyle-
diğimizi doğrulamaktadır çünkü bir ilke gerçekliğin tamda buna elveri-
yor özellikle devletli tüm oluşumlar merhamet ve şefkati dışıl kadınsal
olduğunu ve tarih boyunca duygusallıkla birlikte bu kavramlar aşağı gö-
rülmüştür. Uygarlıkça lanetlenmiştir kölecilik toplumunda şu kişiler adeta
topluma yaşam ilkeleri olarak önemsetildi yani kadına köleye (ezilen-
lere) doğaya merhamet etmeyeceksin bu anlayış Avrupalı beyaz adama
vardığında zenciye şefkat göstermek merhametti davranışlarda bulun-
mak uygarlığa ihanet olarak hukuklaştırıldı insanlık adına yapılan bu sen-
dromsal davranışlar toplumsallığa da olumlu ahlak olarak yedirildi ilkin
kadına karşın olan bu uygarlıksal patolojik durum giderek erkekler içinde
de temselsel ayrımın ahlaksal yanılmasına dönüştü böylesi toplumsallık için
kutsallık arz eden nosyonlar tek parçadan oluşmuyor tekleştirildiğinde
kangrene dönüşmektedir doğaları gereği toplum - doğa - birey arasındaki
bağıntının bilinç vicdan duygu merhamet vs. kapsamaktadır. Bunlardan
birinin eksikliği durumunda toplum adına işlevlik kazanan devletin
zulüm kar yanı işlev kazanıyor sınıflı oluşumun kendisi doğal olana düş-
man tüm yasaklarını pozitif hukukun elit kesimin çıkarıcılığına göre ve
elit kesimin görüşü doğrultusunda dizayn edilmiştir.

Pozitif hukukun ruhu çıkarıcıdır gerçi devletli oluşumlar bunu asla yadırgayıp reddetmedi hatta açıkça devletler ve devletlerarası ilişkiler çıkar üzerine şekillenmektedir. Bu da sınıflı uygarlığı hukuksal gerçekliği haline geldi. Sınıflı uygarlığın pozitif hukuksal gerçekliği toplumun parçası varlığı ve yaşamı dar kalıplara sığdırıp yürütüyor olmasıdır. Zulüm sömürü baskı esaret çetecilik vs. birer gerçekliktir yaşamın en yanlış çarpık yanını da temsil etseler var edilmiş olmaları onların gerçeklik boyutunu göstermektedir. Devlet pozitif hukuk sınıfsallıkta var olup yürürlük kazanmaları bir gerçekliğin ifadesidir hiç kimse yoklukları iddia edemiyor ancak bu gerçeklik komünalite uymamaktadır.

Şefkatli, merhametli değil acıma duygusunu yitirmiş, sınıfsal gerçekliktir. Bu gerçeklikte yaratılan yasalar tıpkı sosyal bilimcilerin kendi doğrularını insanın yaşadıklarından daha gerçekçi sağlam uygulanması mutlak gibi görmelidir. Oysa hiç okul okumamış bir köylünün bir dilenci bir fakirin yaşadıkları çektiği acıları bir sosyologun hukukçunun hiç acı çekmeden aklına geleni yasa olarak veya çıkarına uygun olanı temel doğru olarak topluma giydirmesinden kat ve kat daha doğru ve hakkaniyetlidir. Ezberlenmiş bilgiler yaratıcı değil cahildirler. Bunlar yaşam tecrübesi karşısında güçsüz ve yeniktirler cahil olan barbar olan tecrübesi ile hayat veren köylü değil oldukça gereksiz ezberlenmiş klişelerle hukuku bozan ahlaksızlığı çıkar uğruna üretendir.

Cehalet arsızlaşma acıma duygusunun yitimi doğayı tanımama sevgi gücünü tüketmeye suni kirli araçlara benliğini tutsak etmedir. Köleliği üretmedir hukuku dar kalıplara sığdırmadır kendini yaşamını üretmeyip tüketmedir. Bugün bir doktor kimyager sosyolog vs. en kalitesiz ve hastalık üreten malların reklamını yaparak şirketlerden yüklü miktarda para almaktadırlar. Bunun yanında Avrupalı şirketler belli bir hastalık üretiyor ardından ilacını üretiyor bu hastalık ve ilaçlar eş zamanlı ülkelere pompalanıyor domuz gribinden dolayı binlerce insan katledildi sırf ilaç yaratıp kar elde etmek için buna hukuksal anlamda herhangi bir ceza verilmedi etik olarak kınanmadı çünkü toplum kobaylaştırılmıştı. Atom bombasından daha öldürücü yasalar çıkarırken bu yasalar aynı zamanda onların yarattığı hastalığını da koruyacak kadar etik yoksunudur böylesi köhne ve insansızlaşmış bir zihniyet asla yaşlı bir annenin bitkilerle yarattığı ve çıkarsız sunduğu ilaçlardan daha değerli ve de daha ehil olamaz.

Neolitik deki ana kadının doğadan elde edip yarattığı yaşamın çeyreği kadar olmayacak kadar cahil bilgilerdir. Dolayısıyla verilecek her yargı

bireydeki ezberciliği değil toplumsal yaşam tecrübelerini referans almaktadır hoşgörü bütün toplumsal sorunların olmasa da hukuki bazda çıkar anlaşmazlıkların en iyi panzehiridir çözemeyecek sorunu yok gibidir bu hukukun aynı zamanda laiklikle olan ilişkisinin de ifadesidir ne yazık ki pozitif hukuk bilgiçleri hukuk devletinin temelini laiklik ilkesini oluşturur diyorlar doğal hukuk ile laiklik ilişkisi bu temeldedir ve dinden ayrı da değildir ama laikliği yalnızca din devlet işlerinin birbirinden ayrılması olarak ele alsalar dahi bu tanımlama yanlıştır çünkü hukuk devletinin temelini çıkar zor kanunları oluşturur ve hukukun devleti olamaz doğaları uyumuyor uyusamazlığının temel nedeni devletin ve dolayısıyla pozitif hukukun hoşgörüyü hakir görmesidir örneğin devletler hukukundaki en temel ilke ülkenin bölünmezliğidir ve her kim ki ülke çıkarlarına zarar verirse müsamaha gösterilemez hoşgörüyle karşılanamaz ancak hoşgörü insanın en laik yanıdır insandaki hoşgörü ve diğer taşıdığı temel vazgeçilmez haklar onlarca devlet verilse de yerini tutmayacak kadar insan özlüdürler dolayısıyla insan doğasına değer vermeyen hiçbir olgu-olay hukuksal değil hukuk dışıdır.

İnsandaki acıyı doğadaki enerjiyi ve etiksel kutsiyeti hissederek yargıya varmak çok daha isabetli olur daha da basitleştirirsek bir annenin çocuğuna bir yaşlının tecrübesiz komşusuna nasihat mahiyetinde söyledikleri son derece basit ama onun toplumsal etiği bozmayacak ikna etme gücündedir. Yani bir hâkimin kitaplarda ezberledikleri yetmez ezberlenmiş kanun kişiyi devlete temsile ona biat etmeye götürür ama bir büyüğün verdiği tecrübe bireylerde etiksel yön kazandırır. Eğer bu gün toplumsallık ayakta kalmışsa pozitif hukukun ruhsuz kanunlarından değil toplumdaki tecrübenin bireylerde hayat bulmasıdır. Anne baba terbiyesi görmüş veya görmemiş deyimi boş bir söz değil doğal hukukun toplumda ahlak olarak ifadesini bulmasıdır her birimizin anne - baba - dede - ninesinin bize verdiği ahlaki ölçüler olmasaydı pozitif hukukun toplumu yönetme imkânı yoktu. Aynı zamanda bireyi birer hayvana dönüştürürdü zaten şu anda her ülkede suçlulaşan milyonlarca insan var pozitif hukuk kanunların sonucu olarak insanlar hayvanlarla eş değer kafeslerde terbiye ediliyor yalıtıyorlar bu değeri gören insanın intikam almanın dışında hiçbir amacı olamaz ki bu da primatlara dönüşen en genel özelliğidir.

Genelde tarih özelde ise toplumsallığa karşı sınıfsallık önyargılı davranışları öngörünün geliştiriciliği şuursuz sınıf yargılarına yenik düşürülme çabasında olundu. Yargı, gerekli olan yorum felsefi bakış olmalıdır sub-

jektifizmin insafsızlığına terk edilen yargı kaçınılmaz olarak baskıcı olmaktadır. Felsefeyi tanımaz adalete güvenmez çünkü bütün halk nosyonu kendisinde kümelenmiştir. Onun ne yalancı gerekçesi bile hayattan daha adildir yani kendisi dışındaki her şeyi evrenin bile varlığı bir haksızlıktır. Böylesi bir durum hukukun doğasıyla bağdaşmıyor bütün varoluşsalıkların birer hakkaniyeti kapsadıkları ve bunun da bütün içinde hakkaniyete kavuştuğu büyük olasılıktır tek olan ne kendini nede hak diye bir olguyu yaratabilir. Buna ihtiyacı olmaz, yani hak talep edecek kimse bulunamaz karşısında günümüz Kapitalist Modernite'nin yarattığı birey bu durumu ifade etmektedir.

Bireycilik evrenin varoluşunu bile kendine yapılmış bir haksızlık hissiyatıdır çünkü onun için ve kendisi onu yaratmalıydı bu hukuksuzluğu beyin beden duygusuna yedirmiştir benmerkezci diktatörlüğüyle evrendeki adalet duyusunun tahripkârıdır. Hukuk adına yedirilen pozitif hukuk kanunlarında insanı anlama yaşadıklarını hissederek onlarla empati kurma laikliği yoktur.

Toplumumuzdaki deneyimler yaşamın tecrübesi ve yaşam öğretmenliğinden edinen deneyimlerdir ayağı kırılan birinin bana doktor değil damda düşüp ayağı kırılmış birini getirin derken çekilen acının en iyi anlayanı insafli olacağını canını yakmadan tedavi edeceği gibi haykırıslarını ruhunda hissedecek çekilen acıyla kendisinin de canının yanacağı bilincindedir. Hammurabi'den günümüze hediye edilen ruhsuz hissiyatsız empatisini yitirmiş merhametsiz kanunların yaşam acısını ve toplumsal etiği anlaması mümkün görünmemektedir.

Duygusal zekâyı aşığlayan analitiğin soğuk çıkarıcılığını kutsayan kanunlardır bu duygusuz kölecî kanunlarına göre evrenin doğa ve toplumun suçlu olduğu ve onun ise suçsuz olduğu dolayısıyla onlara adaletli bulmaya geldiği zalimliği pozitif hukukun fıkriyatında mevcuttur. Hani derler ya, dünya dünya zalimsin dünya, hainsin dünya, can ile cananı ayıransız dünya. Oysa bu söylem tam da devletli hukuka uygundur bu söylem ise kendindeki zalimliği yaşam kaynağına yöneltmek onu da kendisine biate zorlamaktır. Sınıflı uygarlık meşruluğunu ve yarattığı kirli araçlarını toplumda meşru kılmak için tüm yaşam kaynağı olguları kirli gösterme çabasıdadır sınıfsallığa göre her şey (kadın doğal toplum evren canlılar) suçludur. Suçsuz olan ise Tanrı-Kral ve etrafındaki bir kaç rahip ile bugünkü iktidar sahibi sermayedarlardır. Dolayısıyla ege-men olan, ezilen olan üzerinde ölüm dâhil her türlü hakka sahiptir, ister

öldürür isterse yaşatır. Bu özellik kendini çok aleni bir şekilde günümüze taşımıştır, devletleri darbelerle tarumar eden hükümetleri devirenlerin ölüm fermanlarını verenler serbest iken somut hiçbir delil yok iken müebbet alanların adaletle bağdaşır hiçbir yanı yoktur.

Sınıflı uygarlık kanunların toplumu yönetmesi hayvansal canavarının yönetmesi gibidir. Bazı hayvanların zayıf olan yavrusunu ölüme terk etmenin aynısıdır. Sınıflı toplum (uygarlık da) da aynı bu yöntemi örnek olarak doğal topluma yönelmektedir. Hayvanın toplumun yönetmesiyle sınıfsallığın ki aynıdır farkları birinin düşünen olmasıdır ama o soyutlama gücünün hayvansallık uğruna bilerek harcamasıdır.

Dolayısıyla ha dinozoru diriltip kendimize yönetici yapmışız ha sınıflı uygarlığın kalıplarına boyun eğip ona itaat etmişiz, politik hayvan tabiri kullanılması boşuna değil, yalnızca hayvandan geldiğine bir işaret değil aynı zamanda sınıfsallaşmaya da atıfta bulunulmuş bir söylemdir. İnsanın yarı yarıya hayvansal özellikler taşıdığı söyleniyor, devlet bu durumda bu hayvansal yanı üstünleştirmenin adı olmaktadır.

Sınıflı uygarlığın araç ve yöntemleri iyi araştırıldığında rahatlıkla bu görülecektir, hatta hayvanların yok etme tarzını aşan bir tarzı yaratmışlar. Örneğin deri yüzme, ateşte yakma kazığa çakma, göz dağlama, çarmıha germe, kuyulara atma, vs. acımasız olan ise bunun adalet hukuk adına yapılıyor olmasıdır. Oysa hiçbir hayvan başka bir canlıya bu kadar acı çekirtmemiştir. 1. yy Roma'sı için tarihçi Flavios İosephos çarmıhlar için yer, mahkûmlar için de çarmıh yetmedi diyor. Sarıkamış'ta 90 bin civan donduruldu. Kimisi için ise asılacak ağaç veya ilmik bulunamadı. Neden? Çünkü savaş denen canavarlığa feda gitmek istemiyorlardı. Çünkü canavarlık ayininde kurban olmayı ret ediyordu. Yürekləri canavarlaşmayı istemiyordu. Beyin ve duygu güçleri en önemlisi de, vicdanlarındaki adalet hem cinsini yok etme canavarlığına bulaşmak istemiyordu. Hayvanlığı bile aşan vahşet, acı çekirtmeden birinin acı dolu çöğüğünden aldığı zevktir.

Hayvanlar bile ihtiyaç duydukları yiyecek için olan avını önce öldürür sonra parçalar, sınıflı uygarlık ise önce parçalar, haykırıslardan zevk alır sonra tam öldürmez, yarı ölü bir halde yaşatır. Ölüm kurtuluş olur diyerek tepeden tırnağa vahşileşir hep de basit bir intikam, üstünlük, narsizm için, oysa hukuk bu zalimliği tam karşıttır.

Dolayısıyla bu insanlık dışı yöntemlerin adı hukuk olamaz. Pozitif hukukun en kabul edilmez yanı yasaların insan için olmadığı, tersine in-

sanın (toplumun) yasalar için olduğu ve de insanlarda üstün kılındığıdır. Kanunlar yapılır ve herkesin itaat etmesi olmazsa olmaz olarak benimsetip zorla kabul ettirilir. Özellikle erkekleştirilmesine özen göstererek “kanun adamıyım” denilerek övünç duyulması gereğine vurgu yapılır bu doğrudur da kanun kadınsal değil adamsaldır hiçbir kanun sınıflı uygarlık kanunlarını kabullenerek ben kanun kadınıyım dememiştir. Özellikle de kanunlardan üstün değilim söylemi sınıflı uygarlığın kendini Tanrılaştırdığına (Tanrı-Kral) öyle bir meşruiyet kazandırmanın ifadesidir. Gerçekten bu kabul edilip birey kendi ruhuna inanç ve benliğine bunu hayatın temel doğrusu olarak yedirdiğinde kendi adaleti diye bir şey bırakır mı? Kendinde hiç bir kanun bireyin evren kadar derin olan benliğinden üstün olamaz.

Özellikle de yaşamın akışkanlığının damlası bile olamayacak kadar katı ve statiktir. Eğer kanunlar insan için ise o zaman insan onun kölesi durumundan kurtulmalıdır. Pozitivist yasalar aynen Çinlilerin ayağa göre ayakkabı değil de ayağı ayakkabıya uydurmasıdır, yasalar çıkarılırken topluma toplumsal etiğe uyup uymadığına bakılmıyor, tersine toplum ve toplumun etiği o kanunlara göre göreleştiriliyor.

Toplum konfederatif ekolojik ve hatta en çok ta kadınsal değerlerle oluşan bir insanlık kültürüdür, toplumsal yaşam ve gelişmeler akıcı hızlı değişebilen olgudur. Pozitif hukukun soğuk teneke ruh kanunları esas alındığında ve doğal hukuk yadsınırsa orada faşizm var olur. Toplumsallık yerine, kanunların hükümlerliliği on yıllarca statikleşen gerici, çürümüş bir zihniyet tahakkümünü kırar. Kanunlar bir elit kesimin çıkarıcılığına örgütlülük kazandırırken toplumsallığın yaşam hakkı feda edilir. Diyelim ki Fransız kanunları yapılıyor bu kanunlar yalnızca Fransız aidiyetini benimseyenler için olur, diğer aidiyetler ise dışta kalır. Bu doğal bir ötekileştirmeyi doğurur hem de hukuk eliyle ötekisini yaratmış olur. Cezayir de yapılan bunun sonucudur tek etnisiteye göre kanunlar yapılır, yapılmış ötekiler ise kendi kültür, gelenek ve adaletlerini, yaşam tarzlarını hayata yansıttıkları an kanunları çiğnemiş olurlar. Çünkü yasa dışına çıkmışlardır. Cezayirli kendilerini yaşasalar suç sayılıyor. Fransızlaşsalar kimliklerine ihanet etmiş olurlar, böyle bir ikilem ekolojik olan, konfederatif olan topluma uymamaktadır. Demokratik olan toplumsallığa en büyük ihanetin böylece sınıfsallık yapmıştır. Milliyetçiliğin anayasal zemini bu şekilde oluşturulmaktadır. Yalnızca bu Fransız örneğinde bile toplumsallığın ölüm yöntemi rahatlıkla görülebilir. Çünkü

birey ve toplum Fransa'nın gelenek - görenek ahlak yaşayış tarzına, kültür ve diline göre yaşamak zorundadır. Buna mahkûm ediliyor, kendisi veya aidiyetine göre yaşarsa suçludur. Bu toplumsallığın değil Fransa kanunlarının ruhu ve emri gereğidir Ya Fransızsn ya da Fransız değilsen insanlıktan çıkmış, hayvansın, dolayısıyla kanunların emri ile yok olmaya, ölüme, zindana mahkûmsun. Aslında burada kazanan Fransa değil kayıp eden toplumsallıktır. Fransız kimliği gölgesinde tükenen diğer kimlikler şahsında, yaşamın ta kendisidir, inkâr edilen her kimlik, dil, kültürün ve bali sınıflı uygarlığın boynunadır. Diğer iktidar biçimlerinde gelenek etiğin sözün azda olsa geçerlidir doğal hukuk toplumsal ayakta tutabiliyor ulus - devletin veya pozitivizmin Kapitalist Modernite aşamasına geldiğinde etik ve gelenekler tamamıyla silinmektedir.

Bazen mahkemelere işimiz düştüğünde devletleşmiş zihinler beni kanunlar ilgilendirir ve ben onlara uyarım, onlar ne emrederse onları yapmakla mükellefim, ben emir kuluyum diye söylenmektedir. Aslında kendi konumlarının bize yansıyan tezahürüdür, dikkat edilirse bireydeki hayat emir kulluk kelimelerine sıkıştırılmıştır. Yaşamın tümü ezberlemeyle kendisine emredileni yapmakla mükelleftir. Yukarıdaki deyimler bir anlamda da zorbalığın insanı esir almasının itirafıdır, toplumsal yaşamın hiçleştirilmesinin bireyde nasıl meşruluk kazandığının ifadesidir. Özellikle pozitif hukuk kanunlarının, ulus - devlet mantığı ve milliyetçiliği dejenerasyon asimilasyon dolu ruhuyla beslendikçe tam anlamıyla doğa toplum ekolojisinin bitişi ve insanın primatlara dönüştürmenin en belirgin emaresi oluştu. Zorbanın yaşamı ordudan çok kanunlarla korunurken alttakilerin ise doğruları yaşam gerekçeleri haklılıkları temel insanı hakları nötrleşti.

Hukuk ile ordu ilişkisi en az hukuk ile savaş - zor ilişkisi kadar paradoksaldır, nasıl ki ordunun ekonomiyle olan ilişkisi tüketim ise hukukla ilişkisinden de aynı tüketim hukuku adaletsizleştirmekle yaşatır. Ordu doğası gereği ölme - öldürmeye kilitlenmiş psikolojikmen düşman olgusuna göre eğitilmiştir. Duyguya yer vermez, merhamet etmek ayıplar, erkekler ağlamazın temel yuvası haline getirilir, kadına yer yoktur. Yani bütün içeriği iyi araştırıldığında da toplumun en çok iğdiş edildiği, doğal toplumun tüm kutsallarının katledilmiş mekânı olduğu ortaya çıkacaktır. Cesetlere tecavüz eden, ölünün kulak burun ve diğer uzuvlarını kesmekten zevk alan bir psikolojinin toplumsallıkla bağının kalacağını sanmıyorum.

Ne yazık ki buna savaş hukuku denilerek kılıflandırıldı, ne acıdır ki pozitif hukuk normlarını askeri diktatörler belirledi. Beş bin yıldır her gün her saati kanlı çatışmalara sahne oldu ve bütün yaşamda savaş kanunlarına göre dizayn edildi. Askeri diktatörün yargıç haline geldiği bir dünya da yaşamın adaleti kalmaz, Hitler, Musoloni, Napolyon, Stalin vs.nin hak gördüğü adalet fırınlarda yakılma, kurşuna dizilmedir. Sor-gusuz - sualsiz canlar alınmış adına ise savaş hukuku denilmiştir. Savaşın hukuku mu var, nasıl ki deniz tencereye sığmıyorsa, hukuk ta öyledir. Savaş - ordunun doğasına sığmamaktadır, ordu taraftır hem de doğal topluma karşı kadına ve doğaya karşı taraftır. Taraf olan adil olamaz, yok etmeyle donatılmış pozitif hukuk zihniyetidir. Zaman zaman yumuşamış gibi görünse de hak ve hürriyetlerin boynuna takılmış pamuktan ilmandır. En tehlikeli anı yumuşak gibi görüldüğü andır, askeri diktanın ölçülerini belirlediği hiçbir sistem adil olamaz.

Ordu sınıfsallığın, kalanın sömürü ve katliamın gücüdür. 21. yy da bile ülkemizde hukukun koruyucu gücü olan hâkimler ve savcılar ülkem söz konusu olduğunda hukuk mukuk dinlemem diyebiliyor ve bunu da başka etnisitelere tehdit olarak kullanmaktadır.

Devlet doğal olarak hukuktan üstünleşir bu da hukuk devleti teoremine ters düşmek de devletin olduğu yerde hukuka ihtiyaç olmadığına açık kanıttır. Devletin hukukta daha kutsal hale geldiği bir durumda hukukun bağımsızlığından söz edilemez. Bağımsızlık nosyonu izafidir. Sınıfsallık kendini kutsamak için kullandığı uydurmaca bir kavramdır. Yani Hammurabi'den, Musa'ya, Mısır'a, Roma'ya ve oradan Fransa ve böylece gelene yayılan bir şey bağımsız değil tersine onu doğurana bağımlı olarak gelişir ve bağımlılaştırma üzerinden yükselir. Ne kurumlardan ne de devletlerden bağımsız değildir. Egemenlerin devlet toplum içindir safsatası bugün Irak, Afganistan da tarumar edilen adaletsizlikle ifşa edilmiş oldu.

Toplum nasıl devlete feda edildiği, nasıl toplum için olmadığı ortaya çıkmış durumdadır. "kimin hangi ya da nasıl örgütlenmiş bir otoritenin anayasayı yapma iktidarına sahip olduğuna yönelik soru hangi otoritenin halkı ruhunu yaratacağı sorusuna aynıdır"

Hukuksal yıkımların nasıl yaratıldığını ele veriyor, otoritenin halkın ruhunu yaratması, ruhun Tanrının çocuğu veya otoritenin kölesi olması durumuna benzemektedir. Yani ruh otoritenin elinde can vermektedir. Otorite egemen olma hakkını ister egemenlik iktidarını ister ve iktidar ise baskı, talan hakkını kimseyle paylaşmak istemez.

Sınıflı tarih boyunca egemenliğini halka vermemiştir. Dolayısıyla egemenlik kayıtsız şartsız millettir sloganı demokrasi için iyi bir slogandır ama bugün de egemenlik kayıtsız şartsız sınıfsallığın vazgeçilmez iktidarsal ibadetidir. Afişe edilen bu sloganla egemenlik millettir ama yinede koca ülkeleri yöneten tek bir kişinin iradesiydi. Çin dünya nüfusunun yarısı kadardır hiç de egemenlik milletin değil iktidarındır bir imparator bir başkan milyonlarca insanın iradesine hükmetmektedir. Oysa afişleştirilmiş sloganlarla kitleler aldatıldı, egemenlikle sosyalite pek uyumuyor. Hukuku elinden alınan toplumlar iradesi söndürülmüş, güdülmesi en kolay kitlelerdir ve aynı zaman da sosyalitenin kırılma zeminidir. Bunu çok iyi bilen sistem iradesine hükmettiği kitleler evet hükmeden benim ama egemenlik sizdedir. Çok iyi kullanılmış yaşamın her saniyesine yaymıştır, bugüne kadar halk ne yargılanmalarda ne de herhangi bir karar almada yer almamıştır. Eğer egemenlik toplumun olmuş olsaydı yakılmalar olmazdı, büyük kişilikler kitleler önüne çıkarılıp yakıldığında iktidar onun bedenini adeta küçük bir iktidarını gerçekleştirme zindanı haline getirmiş olmazdı.

Suçlanan kişinin kendini ifadesine izin verilmez, verdiğinde ise onu daha da batıracak şekilde söz hakkı verilir. Fakat bir beden üzerinde tüm egemenliğini toplumun benliğine ulaştırır, önce kişiyi günahkâr gibi lanse eder, kitleleri bununla ajite etmektedir. Kitlelerin kendileştğini görünce söz hakkını suçluya verir, suçlu ne kadar haklı olursa olsun, artık yakılmayı hak eden bir bedendir. İktidar amacına ulaşmış olur, böylece cehaletin çoğullaştırıcı zulmü hâkimiyet kurar.

Hegel'in dediği gibi artık otoritenin, halkın ruhunu yarattığıdır. Bu mantaliteye göre toplum kendi ruhunu yaratamazdı, yaratması mümkün değildi. Halk ruhunu yaratırsa günahkar olur bu da kaos kargaşa anlamına geliyordu. Oysa bu büyük bir çarpıtmaydı, eğer toplum kendi hukukunu yaratırsa bu efendilik iradesinin tükenişi olacaktır.

HUKUKUN SİYASETLE OLAN İLİŞKİSİ

Hukuk, toplumsallığın etiksel ruhunda var olan adaletin vicdan ve merhametin kendisi iken, siyaset toplumun meşru savunma felsefesidir. Aralarında kopmaz bağlarla hatta ayrı olgularda aynı ruh gibidirler, nasıl ki din, hukuk, laiklik, demokrasi, ekoloji olmadan sosyalite olamıyorsa, siyasetsiz hukuk ta eksik kalır. Yalnızca hukuk ve siyaset için değil bütün olgular birbiriyle bağlantılı birbirisiz eksik kalırlar. Bu durumu sınıfsallık ya tamamıyla aynılaştırdı ya da ayırıştırarak birbiriyle ilgisiz kılındı. Kölecilikle birlikte insanlık Tanrı-Kral şahsında eritildi, olgularda aynı şekilde uygarlığın tekçiliğinde kirletilerek toplumsallıktan uzaklaştırıldı

“Osman Can’ın 9 Aralık 2007 de yazdığı makalesi oldukça dikkat çekmekteydi. Yargının devlet iktidarını özgürlükler lehine sınırlayıcı bir faktör olduğu iddiası yalnızca bir yanılsamadır. Modern devlet öncesi toplumsal bir faktör olarak ortaya çıkan ve siyasallık niteliği bulunmayan yargı modern devletle birlikte mevcut siyasal sistemle toplumsal adalet ve bireysel özgürlük talebi arasında iletişim kurarak sistemin sürekliliğini sağlama biçiminde yaşamsal bir işlev üstlenmeye başladı. Jellinek in ifadeleriyle yargı leviathan iktidarı için esaslı bir güvence mekanizması haline geldi”

Yalnızca yargı değil, siyaset, sosyoloji, mitoloji, laiklik vs. de aynı akıbeti yaşadılar. Yani siyaset toplumun meşru savunması dışına çıkarılarak çok yüzlü yalancılık ve çıkarıcılık olarak tanımlayıp uyguladılar. Bu beş bin yıllık süre zarfında hangi devletin iktidarı yerine halkın özgürlüğü öne çıkarılmıştır, sınıfsallık tarihinde böyle bir adalet ve toplumu koruyacak olan siyaset ruhu olmamıştır. Hukukta, siyasette, devlet dışı ve devlet öncesi toplumsallaştırmanın önemli parametreleridirler. Yargı pozitif hukukun esaslı gücüdür, o yüzden siyaset ve özgürlük aleyhine işlerken devletin sürekliliğini sağlayan olgu gibidir. Devlet hukukun ruhunu terk ettiğinde hukuk adil olur, bu gerçekleşince hukuk ile siya-

setin doğal bütünselliği sağlanmış olur, siyaset hukukun koruyucu gücükken hukukta siyasetin adilane vicdanı olmaktadır.

Ancak siyaset sınıfsallaştırılıp çıkarıcılığın maskotu haline getirildiğinde hukuk ve yaşama hükmeden iktidar oldu. Yargı aslında sınıflı siyasetin bedenler üzerinde toplumu esir alma tarzıdır. Günümüzde yargının siyasal olup olmadığı tartışılıyor ve olabildiğine geniş bir boyut kazanmaktadır. Her sorunun altında baş gösteren bu durum, çıkarlar hangisini el veriyorsa eğilim ondan yana kullanılır.

Ülkelerde hükümet olanlar devletin tüm kurumlarında kadrolaşırlar. Yargı orduyu da kendi denetimine alma çabasıındalar. Yani iktidar tüm alanları denetimine alır. Dolayısıyla olguların kendi içinde bağımsız olduğu bir klişeden öteye geçmiyor. Her yerde kullanılan slogan dışında bir işlevi yoktur. Ne hukuk ne din ne siyaset iktidar dışında değil onun çıkarlarını koruyan kollayan ve meşrulaştıran araçlar haline gelmektedir. Toplumsallıkta olgular arasındaki farklılıktan doğan birliktelik için bir merkezin olmasına ihtiyaç yoktur. Ancak sınıflı uygarlıkta bu durum iktidar merkez kılınarak gerçekleştirildi. Bütün olguların merkezi iktidar olgusu oldu.

Sanki bütün olguları sınıflı bir iktidar doğurmuş gibi davranılır. Bu düşünce kalıbı olgular ve olaylar evrenine yapılmış haksızlıktır. Hukuk ile siyaset biri birine çok yabancı her biri ayrı gezegenden gelmiş değildir. Her ikisi de insanda yaşayan ve toplumsallığın varoluşuna yardımcı olan olgulardır. Hatta siyaset ve hukuk yalnızca insan için değil bütün varlıklar için var olan olgulardır. Doğa adildir her canlıda koruma soyunu sürdürme çabası mevcuttur. Siyaset bu anlamıyla bir korunma refleksidir kendini savunma ve soyunu sürdürmek kadar adil bir hak olamaz. Doğa topluma bu hakkı sunarken uygarlık toplumsallık adına doğanın kendini koruma ve sürdürme dürtüsüne karşı çıkmaktadır.

Devletleşen erkekle bu yok edici zihniyet ortaya çıkmışsa da asıl özünü modern çağın rasyonalist filozofları aleni bir şekilde dışa vurmuştur. Doğaya yapılan tahakküm ile toplumsallık esir alınıyor. Birey olduğu gibi köleleşiyordu örneğin Francis Bacon yeni bilim yalnızca doğanın kendi gidişine nazikçe yöne verecek bir rehberlik etmekle kalmayacağını aynı zamanda onu fethedip dize getireceğini hatta temellerine kadar sarsacağını söylüyordu. Pozitivizme batmış doğa filozofları bilimselliği bile dışıl sanılan doğayı ele geçirme biçiminde ele aldılar.

“teslim aldım doğayı
Yarıp geçtim her yerini
Kırdım kimsenin dokunamadığı
Mühürlerini
Rahmini göğüslerini ve başını
Yani tüm gizlerinin saklı olduğu
Yerlerini parçalayıp açtım” 17. *yy yazılmış şiir*

Bu sınıflı siyasetin erkekleşen acımasızlığının kendisidir. Doğanın sunduğu adalete karşı sınıflı uygarlığın verdiği karşılık hukuksuzca bir tahakküm olmaktadır. Ekolojik sorunların temelinde de bu karanlık zihniyet yapılanması yatmaktadır. Çünkü özgürlük adına ekolojik sorunların oluşmasına neden olundu hatta esir almanın adına büyük özgürlük adı verildi. Çernobil de, Hiroşima – Nagazaki, Halepçe de bu anlayışın sonucudur. Yani hukuk ve siyasetin birlikteliğinin doğal hali değil. Devletli karakter kazanan yargı ve çıkarıcılığa sürülen siyaset makyajıydı. Doğal toplumda da siyaset ve hukukun birlikteliği vardı ama asla böyle bir yıkıcılığa değil onu koruma ve saygıyla karşılama anlayışı hâkimdir.

Yaşamın adaleti olgu ve olayların kendi farklılıkları içinde kurdukları birlikteliktedir. Birlikteyken de kendi farklılığını korumanın ahlakıdır, korunma doğal bir refleksidir. Dikkat edilirse her olguda muhakkak koruma sözcüğü geçmektedir. İlk insan ev yapmadan önce mağaraya sığındı, alet yaptı, yırtıcı hayvanlardan kendini korudu, bütün bunları topladığımızda karşılaşacağımız olgu siyaset olur. Tabi ki emekten düşünceden diğer tüm olgulardan kopuk değildir ve buna karşılık ise doğa ve toplumun kendi aralarında ki iradesel ilişkilerin tümüne ise ahlaki ölçüler ile yoğrulan hukuk olmaktadır. Dolayısıyla emeği ilişkilerden düşünceyi ahlaktan dili inançtan ayıramayız olguları ayırıştırma toplumu parçalama onu güçsüzleştirmenin çabasıdır ayırışmayı doğru bulmadığımız gibi aynılaştıran olarak ta bakmak hatalı olur en büyük hata ise sınıflı uygarlık tarihi boyunca bu olguların devlet ile aynı oluşunu kabullenmiş olmaktır.

Mükemmel bir yöntemle sınıfsallık beyinlerimize aşılanmıştır. Devletli siyaset ve pozitif hukukunda birbiriyle olan ilişkisinin sonucu toplumu korkutma sindirme araç haline getirmenin bir sonucu da hapisanedir. Burada yalnızca bireyin suçlu sayılıp suçtan vazgeçilmesi değil ve asıl amaçta bu değildir birey şahsında toplum ele geçiriliyor sı-

nıfsallığın muhteşem bir eğitim merkezi ve ızdırabı damla damla topluma yaşatma klinikleridirler. Büyük akademiler okulların hiçbir sınıf-sallığın bilgiçliğini üretmedi bu anlamıyla iktidarın pekişmesini sağlayan bilgi merkezleridir de.

Gündemdeki konu hapishanenin aşırı kaba veya aşırı arındırılmış aşırı ilkel veya aşırı gelişkin çerçevesi değildi; iktidarın aleti ve vektörü olması ölçüsünde onun maddiliği ruh teknolojisinin eğitimcilerin psikologların ve psikiyatrlarınki onun araçlarından birinden ibaret olması gibi iyi bir nedenden ötürü ne örtmeye nede telafi etmeyi başaramadı. İktidarın beden üzerindeki şu teknolojisinin tamamıydı. Michael Foucault hapishanenin doğuşu önceleri sınıfsallık pek hapishaneye başvurmaz en fazla birkaç bireyi zindanda tutarak gerisini bırakmakta idi aşırı muhaliflerin ölümleri fazla geciktirilmezdi. Beslemeyip asarlardı. Fakat kapitalist çağa doğru geldiğimizde artık sınıfsallık gittikçe toplumdan farklılaşıp ızdırapların üretimi halini alıyordu. Bireyler önce toplu sonrasında tek tek hücrelere tıkıştırılarak havasız güneşsiz toplumsuzluğa mahkûm ettirirdi. Bir kişinin beton, demirden kafesi için bin dolarlık bedel yatırılıyordu on iki kişi için on iki bin dolar harcanıyor bu meblağ bir köyün yıllık gelirine bedeldi bunca açlık sefalet ve hatta on milyonu bulan işsizlik varken devlet bütçesinin çoğunu hapishane yapımına ayırmaktadır. İnsana azap çek-tirmek için bu kadar lüks kafeslerin yapımı toplumsal politığe ve hukuka aykırıdır. Çünkü insanın fizyolojisinden psikolojisine tüm sosyal çehresini bozmaya yönelik bir projedir maddi olarak ızdırap çekmenin mahiyeti ülkelerin ekonomisini etkilediği gibi manevi ve toplumsal olarak da yıpratıcı olmaktadır. ızdırap çekenlerin yanında bu ızdırabı uygulama heveslisi olan görevlilerin varlığı da kendi içinde bir paradokstur. Acı çek-tirmeyi insanları doğalarından etnisitelerinden uzaklaştırmayı bir rütbe yükseltmesi için yapmanın psikolojisi, asla normal insanlarınkiyle bir olamaz. İktidar hırsı, insani ölçüleri unutturur. Artık insanlara robotmuş gözüyle bakar. Robot gibi biat etmeyeninin hakkı disiplin cezasıdır. Devletin verdiği hakkı bile, iktidar hırsının keyfiye biçimini hoş görmez ve bu sınıf-lyı uygarlığın parametrelerindeki en katı hiyerarşinin topluma hükmetme, ahlaksal hakkının heba edilmesidir.

Bugün dünya nüfusunun yarısından çok fazlası hapishane tatmış ve istisna egemenler dışında yargılanmayla yüz yüze kalmış. Bu sınıfsallığın adil olmadığını, hukuki hiç olamayacağını ve politikaya yaklaşmadığının açık ifadesidir. Pozitif hukukun toplumun politığını kirleten bir yanı da

aşırı mitolojik bilgicilikte iktidara olan hizmetidir. Hangi dünya ülkesine gidersek gidelim en demokratın en despotuna kadar, bazı uzmanları dışında başka kimse kanunların ne anlama geldiğini bilmez. Ülkemizde de durum daha trajik komiktir. Hâkim karşısına çıkan bireyler el pençe durup, dinliyorlar kendisinin suçsuz olduğuna emindir vicdanı da rahattır. Ancak okunan maddelerden anlamadığı için Hâkim Bey böyle diyorsa demek ki ben bilmeden suç işlemişim. Ne dese haklıdır psikolojisini yaşamaktadır. İnanmadığı halde, bilginin âlimliği değil, zalim cehaletine boyun eğmektedir ve hiçbir iktidar halkın kolayca bilebileceği yasayı yapmaz. Çünkü halk anlarsa iktidarı elden gider. Siyasetin devletlisi de aynı laf kalabalığıyla kendisinin değil başkasınca kendisine verilmiş klişelerle çok söyler saatlerce konuşur ancak halk ne dediğini anlamaz Ezop dilini kullanırlar. Böylece, yalnızca beton kafesler değil, dünyanın kendisi hapishaneye dönüşür. Hukuk-siyaset-din-ahlak adına toplum iktidarın rantı haline gelir.

Sınıfsallıkta bilgi doğruları algılama, sezgi ve insanın hayal gücünden duygusal hissedişlerin anlaşılması değildir bunlar yerine iktidarın vazgeçilmez yalanları ezberleme, onları yaşayıp yaşatma tembelliğidir.

‘Azap çektirme bir tekniktir ve yasadız bir öfkenin azgınlığıyla özdeşleştirilmemesi gerekir: öncelikle kesin olarak ölçülme bile en azından değerlendirilebilen, kıyaslanabilen ve hiyerarşik hale getirilebilen belli bir miktarda acı üretmelidir. Ölüm sadece yaşama hakkından mahrum bırakma olmaması ölçüsünde azaptır. Kafa kesmeden asılmadan, odun yığını üzerinde yakılmadan ve üzerinde uzun süre can çekişilen tekerlekten geçerek onları adet sonsuza taşıyan bedenın parçalanmasına varana kadar, ölüm-azap hayatı binlerce ölüme bölerek ve varoluşun sona ermesinden önce elde ederek onu acı içinde tutma sanatıdır.’ (Michael Foucault -11. H.Doğuşu)

İsmet ABLAK PKK’li bir tutsaktı 2005 ten 2009’un haziran ayına kadar sürekli rahatsızdı” reflü’ teşhisi beş yıl boyunca devam etti Haziran 2009 da mide kanseri sonucu hastaneye kaldırıldı. Tüm yetkililerin birkaç ay ömür biçtiği bir hasta morgun yan hücresinde güneşsiz, havasız, insansız bir yere konuldu. Günde üç kez ve yarımsar saat kardeşi görüşüyor, ihtiyaçlarını gideriyordu. Daha ilk hafta tamamlamadan kardeşine, “beni buradan çıkarın nefes alamıyorum, boğuluyorum.” Diyordu. Ve adli tıp “sağlığı yerinde cezasını çekebilir.” Raporunu verdi. Nihayetinde ölümlerin yan hücresinde hayatını kaybetti. Fakat bu şaha-

dette yaşanan ızdırapları bir beden değil, binlerce beden çekti. Diyelim ki bırakılmaya kanunlar el vermedi. Peki, ailesinin yanı başında kalması hangi zararı veriyordu, ne gibi tehlikesi vardı? Zaten gece-gündüz iki tane asker nöbet tutuyor.

Hukuk gerçekten de doğası, özellikleriyle bu kadar mıydı? Hayatı yasalardan ucuz bulan bir zihniyet düşmanlık ötesinde bir şey üretemez. ızdırap üzerinde, yaralanmış vicdanlarda sosyalitenin ruhuna Fatıha okunur Allah için ibadet eden bir müminin inancı uğruna bazı şeyleri yapması anlaşılabilir ama para iktidar hırsı için ızdırap üretmek kadar, üretilmiş bu acıları uygulayanın psikolojisi anlaşılamayacak kadar çaresizdir.

Suni olarak yaratılmış ızdıraplar toplumsallığın yarasıdır. Vicdânsal, ahlâksal, inançsal, haksal yaralardır. Acı hiçbir zaman ölüme çare olmamış hoşgörünün yerini tutmamıştır doğal toplumun hukuku bize şunu göstermiştir. Yaranın yarayı iyileştirdiği görülmemiştir. Yara yarayı derinleştirerek kangrene çevirir bedeni emer kanı tüketir zayıflatır ve öldürür özellikle evrenin hak nosyonu yara alırsa kötülük iyiliğe karanlık aydınlığa galebe çalar. Buda yaşam için adalet hukuk değil olamaz. Sadece doğal toplumun “tıkılacak zindanı, dövecek polis” olmadığı için suni yaralar yerine müthiş insanı yaratımlar vuku buldu. Bu toplumsallığın hukukuydu. Dini, mitoloji, siyaseti, ahlaki anaçlığıyla yarattığı insanlığın ta kendisiydi.

Hukuk artık Tanrı-Kralın gazabı olmaktan çıkıp toplumu idam ilmiğinden kurtarmalı ve dinin ahlâksal derinliğiyle toplumsallığa inanış ve güven verebilme adaletine erişebilmelidir. Toplumun hak ettiği ceza azap değildir. İşkencenin hiçbir canlıya ait olmadığını toplumsallığın belleğine yerleştirmeli politik hayvandan çıkıp biyo politığe ulaşılmalıdır politik hayvanda iktidar doludur devlet hiyerarşi ana damardır.

Adaleti devlet ve sınıfsallık yaratmadı hayatın savunusunda bunlar oluşturulmadı. Hayatın saygınlığını sınıfsallık bitirirken tüm canlı cansız varlıklardan zorla itaat beklemektedir. Yoğun bir bilgilenmeye başvurarak iktidarını güçlendirmeye çalışarak kendinin vazgeçilmezliğinin bilgiçliğine ulaştırdı. Beyinsel yıkamayı bilgiyle yaparken aynı yolla olay ve olguları da çarpıttı. Sınıflı mitolojinin durağında insanın hafızası hayal gücü dondurulup bırakıldı.

Hukuk ruhuna sinen bu suni Tanrı-Kral yaratımlarından boşanmalı özüne kavuşarak toplumu doğayı bu azap sisteminden kurtarmalıdır. Bu daha çok doğal hukukun ahlaki adaleti ve daha az pozitivizm denge-sinde mümkündür. Bu olmayınca isterse milyonlarca yasa yapılsın hukuk

azap ektirme ve iktidar uğruna toplumu keleştirme normunu aşa-
mayacaktır. Yani toplumsallık bırakılıp toplum dışı bir olgunun hizme-
tinden çıkmalıdır. Toplumun değerleri üzerinde ranta dönüşmüş
sınıfsallığın farkı olmamalıdır.

“Gelo wicdan rihet nebe mirov dikare biji Gelo ji bar wijdan gi-
rantır bar hene l hema ji bo ku mirov şa wijdan nasbike div mirov
xwedi wijdaneke pağiş be şiv Qeretaş” (Yusuf Karataş)

Hukukun yükü vicdandır, ahlaktır, özsel temizlik, duygusal sevd, düşünsel arılıkta oluşan insanlıktır. O yüzden hukuk, iktidara değil vic-
dana bağlanmalı; devletin çıkarına değil doğal toplumdaki anağlığın ya-
ratıcı bilgeliliğiyle donanmalıdır. Bireyi topluma, toplumu bireye kurban
etme değil, birbirini tamamlayan yaratımsal zincirin tamamlayıcı halkası
olarak bakmalı. En önemlisi de hiçbir tahakkümcü g olmadan da top-
lumun kendini yaratma benliği, inancı, zgvensel iradesine güven ge-
tirilmeli. Bu adilane bir yaklaşım olur. Ekolojik bir dengede kendisine
lazım olan adaleti yaratacak, üretecek kudrettedir. Zaten hukukun ken-
disi, insanın yaratıcı gücüne olan inançtır. Yani, bir kanunlar silsilesi de-
ęildir. Hukuk=kanun mantığı sınıfsallığın uydurmasıdır. Bu mantık,
hukuku kanun yoluyla Tanrı-Krala, imparatorun iktidarına bağlanması-
dır. Müthiş bir irade çarpıtması, adaleti özünde boşaltmasıdır.

Doğal hukukta ne iktidar var, ne de iktidar için toplumsallığı aldatma.
Bunun yerine toplumun iradi ilişkilerden yarattığı gelişme ve de tahakküm
yerine dengeli bir yaşam tarzı mevcuttur. Bugün bile annenin koşulsuz sev-
gisinin çocuğuna verme durumu olmasaydı toplum ölümden kurtulamazdı.

Beş bin yıllık sınıflı uygarlık boyunca en çok kullanılan hukuk iken,
ne acıdır ki en az nemseneni de hukuk olmaktadır. Metalaşma yete-
rince acımasızlıklara yol açarken, önemsenmemesi ise tam bir zulme se-
bebiyet verdi. Marx bile temel, temel felsefe ve toplum bilimi görüşüne
ekonomiyi koyarken, hukukçu olmasına rağmen, hukuku ekonomi kadar
nemsememektedir. Hegel ekingence de olsa hukuk önemser ama
diğer tüm bilginler gibi devlete bağlamaktadır. Doğa felsefecilerinden,
sosyal bilimcilere, hukuklara kadar, temel düşünce kalıbı bu olmakta-
dır. Bu arızalı bir zihniyet yapılmasına yol açtı. Bu bakış açısı, insan be-
deninin uygarlıkça ve hukukun eliyle iş, araç, hayat yaratan bir
endstriyalizme dönüştürüldüğünün farkında değildir. İnsan bedeni ki-
şiye ait değil, endüstri gibi çalışan yine de efendisinin emrinde olan bir
fabrikadır.

Aynı zamanda, pozitif hukuk suçu-suçluyu yüceleştiren bir sanat dalına, bir edebiyata dönüştürmüştür

Edebiyat, bilim, din bunun meşruiyetini topluma kabul ettirmenin aracı haline getirildi. Kahramanlıkla soytarılığın yeri değiştirildi. Çünkü kahramanlık hem cinsini en acımasız biçimde yok etmenin adı oluvermişti. Bilim, edebiyat, resim üretken anaçlık askeri dikta karşısında utanılması gereken gelişmeydi. Yani tek kişinin iradesi adeta Tanrı gibi kanunlaşırken, üretken emek sahibi insanların birer taş kadar değeri bulunmamaktadır.

Toplumsallığımızın en dramatik zehri belki de uygarlığın bilgiyi biriktire biriktire, bununla beyinlerimizi sulandırmasıdır. Hep doğru söylenir ama yanlış yapılır. Beş bin yıllık aldatmaca böylelikle soyunu sürdürmektedir. Örneğin;”özgürlüklere tehdit oluşturmaları bakımından bir kişinin sınırsız İKTİDAR ile çoğunluğun sınırsız iktidarı arasında fark yoktur. Lord Acton’un ifade ettiği gibi; İKTİDAR YOZLAŞTIRIR, MUTLAK İKTİDAR MUTLAK YOZLAŞTIRIR.”İktidarın sınırlandırılması gerektiği fikri bu temel varsayımdan hareket etmektedir.

Ve insan haklarının özü, insan onurunun bir değer olarak korunmasıdır. İnsan ya da insanlık onuru denilen değer kişinin ancak inanca yaşama tarzının korunmasıyla olanaklıdır. İnsan onuruna saygı insanın ne olacağına ve nasıl olacağına kendisinin karar vermesini gerektirir” (Haşim Kılıç)

Bu söylemlerin doğruluğuna inanıyoruz. Fakat insan hak ve özü insan onuru kavramları artık izafilikten öteye bir şey değildir. Evet, toplumsallığın temel değeridirler onlarsız insan olunamayacağı gerçektir fakat aynı fikriyat dil yasağını geliştirip meşrulaştırmıştır düşünce özgürlüğü yok edilmiş, milliyetçilik yaşamdan daha değerli kılınmış. Böylesi bir ortamda özelliklerde başka etnisite lerin küfürleştirme pozisyonunda tutulması gerçeği varsa bu doğrular bile silaha dönüşmektedir öyle bir silah ki kendi yaratıklarını kimse- nin fark edemeyecek örtü misalidir. Tüm yapıları yaratanlar değilmiş gibi doğruları dobra dobra söylemek ama bunun altında da iktidarın eteğine yapışıp büyük pay kapmak hukuki değil sınıfsal yargısalıktır. Bir yerde “öldü”leşmenin normal hayat şartlarına dönüşüyorsa, insan hak ve özgürlükleri, onuru yoksullaşmıştır anlamı çıkar. Özellikle militarizm ve paramiliter güçler; “en büyük koruyamız yargıdır” diyorsa burada sonuna kadar yaşanan politik hayvandır, biyo-politik değildir. Yani devletin sonsuz yaşadığı ama toplumun ise ölüleşmesidir. Çünkü hukuk artık amaç olmanın ötesinde yargı batağında araçsallaşmıştır hukukun siyaset toplumsal özgürlükler, düşünce özgürlüğü, genel anlamda da özgürlükle olan ilişkisi düşünüldüğünde

iktidarı değil, toplumsal özgürlüğün adaletle olan ilişkisinin güvencesidir.

Hukukun ideoloji ile ilişkisi, ideolojinin tekbir kalıptan çakılı kalan tekliğin yargısallığından ziyade ideolojinin bir yaşam biçimi olmanın evrenselliliğiyle iç içedir. Sınıfsal yargı hukuku belki de ilk defa çürümenin yolunu açandır. Silahlı ölümü asimilasyonu adaletten üstünleştirmekle vicdansızlığın yolunu açtı. Yargı iktidarı sırtladı onu devletleştirdi hatta iktidarın Tanrılaşmasına kutsiyet kazanmasına neden oldu. Faşist mitoloji ile sırt sırta verip erkeğe hayatın canavarına dönüştürdü yani toplumu yöneten “politik hayvan” yaratıldı çünkü sınıfsal karakterin bu kavram kadar ancak leviathan anlatabilir yani uygarlığın yarattığı kişilik sınıfsallığın kurnazlıklarını politik olarak algılıyor ve kullandığı acımasız yöntemlerle de adeta leviathana taş çıkarır canavarlığa dönüşmektedir.

“politik hayvan” insanın ruhunu adaletini vicdanını acıma duygusunu hissetmeyen koklamayan empati kuramayan pozitif hukukun prangalı kişiliğidir. Fetişleşen ruhuyla düşünceye körlük ilişki ve hayata affedilmezlik özgürlüğe ise kölelik getirmiştir. Gerçi erkekliğini hep “taş gibi” göstermekle bu fikriyatı doğrulamaktadır çünkü toplumu taşla taptırtmıştır bütün kanunlarının ruhunda kör cehaletin kendisi olan affedilmezlik vardır paslı bir hançer gibi ilişkileri, doğramakta hayata adaletsizliği bahşetmektedir. Adaletsizlik üretimsizliktir. Tembellik atalettir parazit gibi hayatı kemirmektedir sömürü talan ve de insanı sevmeyi planlamamaktır aldatmaktır. Dilsizlik kültürsüzlükten adalet yoktur asimile olmak boyun eğmenin dini imanı olmadığı gibi hakkaniyete de uygun değildir aşksızlık adaletsizliktir kişinin kendi hukukunu çiğnemesidir tarihini bilmemek bilmeye yönelmemek adaletsizliğin girdabında donmaktır.

DİN TANRISIZ TANRISALLIK İKEN TANRI DİNSİZ OLAMAZ

“Biriken toplumsal tecrübe anlama zenginliğine buradan da dile simgeleşmeye doğru bir seyir izler. Totemik dinle bu süreç kutsanır dinin önemi toplumun kendine ilişkinlik kimlik rolünü oynamasından ileri gelir bu ilkel bilinç halidir. Bilinci bu biçimdeki kutsallığı, toplumsal yaşamın bizzat kendisinden ileri gelmektedir. Hayvansı yaşamdan kopuş, ilk önemli anlam farkını da beraberinde getirir. Farkın yeniliği sarsıcıdır. İlk olma özelliklerini bağrında taşımaktadır. Toplumsal pratik önemli tüm adımlarında heyecan verici gelişmelere yol açmaktadır. Bu durum artan bilinçtir. Bilinç dillendirmeyi dilde adlandırmayı adlandırma ise simgeleştirmeyi içeren süreçtir. Bilinç süreci pratik üretkenlik için hayati öneme sahiptir. Onsuz ayakta durmak giderek zorlaşır bilinçsiz yaşamın kalitesizliği anında anlaşılır kalite niteliksel gelişme bilinç farklılaşmasıyla at başı gider. Din olgusu tüm önem ve kutsallığını yaşamın bu kritik devresinden almakta kendi içinde baştan itibaren bir çelişkiyi barındırmaktadır ilk toplumsallaşmanın BİLİNÇ KİMLİK İFADESİ olduğu için onsuz yaşam zordur” B.H.S

İnançsallığın bütünselliği olan din diğer olgularla sonsuz bir etkileşim içinde anlam kazanır inanç bilinci tetiklerken bilinçte inancı birikimleriyle beslemektedir. Dolayısıyla din felsefe olduğu kadar Tanrısız bilimdir de. Bilginin ana mayası gibidir. Laiklikle ilişkisi dünyevi ve hoşgörüyü dayanmaktadır. Mitolojiyle etkileşimde olduğu kadar, hukukun iradesel ilişkilerinden vücut bulan saygınlığında inancıdır. Dini toplumsallıktan çekip çıkardığında inançsız bir leviathanın dünyayı kasıp kavurması geriye kalmaktadır. Dinsiz insan iktidar hırsıyla kendini yitirmiş taşa dönüşen sınıfsallık tır. Dolayısıyla sınıfsallık dinin ne olduğunu değil ne olmadığını din olarak lanse etmiştir.

Dine getirilen tanımlar son derece eksik ve çarpıtma içeriklidir her şeyden önce din yalnızca bilinmezlik sonucu ortaya çıkan korku değildir korkutmak birinci derecede Tanrı kökenlidir en azında 21. yy. dahi halen; Tanrı kör eder, itaat etmezsen seni cayır cayır yakar cehenneme gönderir” v.s diyen Tanrıdır, din değildir. (bu Tanrı Sümer rahiplerinin yarattığı Tanrı-Kral imgeselliği-mitidir). Hatta din= doğma demek yanlışır. İnanç kadar esnek olan bir olgu yok gibidir. Doğal toplumdaki inanşal biçimde belli bir statiklik doğma gibi görünse de, doğmalara sığmayacak kadar insanın kendini bilmesine ve evreni tanımaya çalışmasına yol açmıştır. Dolayısıyla özgürlüğün tadına varmanın önemli adımlarıdır. Toplumsal yaratımın hiç biri emir komuta hiyerarşisinin zincirleriyle olmadı. Aksine bunlar yaratım gücünün prangaları oldular.

İnanç olmadan hiçbir şey başırlamıyor. İnanşsız aşk inanşsız emek inanşsız düşünce ve inanşsız irade sonuçsuz kalan eylem demektir. Bunu her insan hayatında yaşamış her saniyesinde ispatlamıştır. Yani insan ulus-suz, milliyetsiz, sınırsız, devlet ve Tanrı-sız yaratabilir ama ahlaksız ve adaletsiz değildir bu gücün farkında olan sınıfsallık kadından sonra en çok çarpıttığı ve kullandığı alandır. Halende hem “laiklik din ve devlet işlerinin birbirinden ayrışmasıdır” denilir ve devlet ile dini bağdaştırmıyorlar; hem de “devletin toplumda meşruluk kazanması için din gereklidir” diyorlar din devletin aracı veya herhangi bir şekilde araçsallaşmayacak kadar, toplumsallık için kutsaldır. Devletten önce var olan ve asla devletin zorbalığına tasnif eden değildir. Doğal toplumda hiçbir olgu isim düzeyinde belirginleşmemişken din olgusu son derece belirginlik kazanmıştır. Ancak bu belirginlik ne devlet içindir, nede Tanrı içindir saygılı olan davranış doğaya ve toplumsallığın yaratımı içindir. Dolayısıyla dine bir tanım gerekliyse doğanın insan yaşamı için gerekli olan ihtiyaçlarını karşılaması sonucu, insandan doğaya olan saygının ruhsal dünyasında inanşsallaşması olabilir buna paralel, hem cinsinin yarattıklarını büyük bir minnetle karşılayarak ondan kendine olan inancın, başırlabilme azim ve de yeteneğinin farkında olma hissiyatıdır. Yani doğada korkmamıştır, onun içinde barınmış, korunmuş, beslenmiştir. Dolayısıyla bunun getirdiği saygıyla inanış var din ekolojiktir ve de anaşsaldır.

İnanç ayırıcıdır, tapınç çok daha farklı bir olaydır. Tapınç dinsel değil sınıfsaldır Tanrı-Kral’ın uyduruk kullaştırmasıdır. Ama inanç dinseldir ve sınıfsallıktan arınmanın duruluğudur kimi iddialar “din sınıfsaldır” şeklinde yansımaktadır. Ancak bu din tanımını sınıfsallıkla birlikte erkeklığın

devletlikten Tanrı-Krallığa yükseldiği fetişist bir dindir. Eğer din sınıfsal ol- saydı bugün toplum olma şansımız sıfırdı. Sınıfsallığa halende direnen sınıf- sız dinin özüdür. Öyle olmasaydı devlet insanı çoktan toplumsuz bırakmıştı. Tasavvufçular, sofistler, Taoculuk kimi tarikatçılar bir noktada doğal dinin yaşamasının açık örnekleridirler. Çok farkında olmasalar da bu böyledir. Adeta kapitalist tekelci devletliliğe karşı çıkan anarşistler gibidirler. Daha da açık söylemek gerekirse dinlerin devletleştiği yerde bu kesimler “dinin özü bo- zuldu, Tanrısal inancımı temiz yaşamak için, kendi içimde yaşayacağım” deyip dinini terk ediyor çünkü din iktidarsızdır. Tahakküme tahammül etmez. Anar- şistler “devleti tüm kötülüklerin anası” olarak adlandırıp, ondan kaçıyorlar, ta- savvufçular ise adlandırmadan dinlerini terk ediyorlar. Sınıflı uygarlıktan sonra bu insani damar kurutulamamıştır. Örneğin; M.Ö 6 y.y da Hindistan’da CAYNA (jaina) dini var ve Ortodoks ve de ayinlerini protesto eden, manas- tırlarda dünyevi zevklerden el çekmiş bir hayat tarzıyla insanın doğasını mü- kemmelleştirmeyi hedefleyen yaratıcı Tanrı fikrini, reddeden ve bütün yaşayan varlıklara zarar vermemeyi öğütleyen düalist bir dindir.

Çin de ise TAOCULUK;

Her şeye müktedir Tanrılaştırılmış bir hükümdarın gücünde değil insan ve evreni içine alan büyük bir canlı varlığın her yerde mevcut olan gücünü söz konusu olduğunu duyarlılığı ve barışseverlikle süslenmiş Çin de ilk ve en büyük bilim ve felsefe hareketidir doğanın düzenine olan inançtır.

İnsandaki özgürlük onun kendini yaratma düzeyiyle ilintilidir. İnancı ruhunda taşımayan birey ve toplum, kendini tanıma yoksunudur. Hep kendisine sunulan tapınçlıkla beslenir. Tapınçlık aynı zamanda taptır- mayı, toplumu itaate zorlar. Kullanan biri ne barışsever olabiliyor ne de kendini tanıma erdemine ve doğayı yorumlama ahlakına erişebiliyor. Dikkat edilirse Taoculuk ta ve Cayna dininin de ayrı, emir gücü ile değil kendi insansal yaratıcılığı referans alınmaktadır. Eğer, bu, devlete direnç gösteren dinler olmasaydı belki de mevcut itaatkârlığa karşı savaşım olmaz veya çok cılız kalırdı. Bir Taocu, doğa, toplumu boş bir merakla değil elde ettiği bilginin ahlaklı ve iç huzuru sağlayacağı inancıyla ince- lemekteydi. En azından bilgisinin, batının bilimsel araştırmasında he- deflediği doğaya hükmetme gibi kullanmadığı anlaşıyor. Dinin doğasında, doğaya karşı güç kullanmak şeklinde anlaşılabilecek ters bir hareketi benimsememektedir doğanın dostudur. Her şeyin daha iyi daha basit, daha saf olduğu “altın çağın” ruhudur din.

Parayla değil ekonomiyle bağı güçlüdür. Ekonominin vicdanı gibidir din. Tüketiciliğin yozlaştıran biçiminin aksine, ihtiyaçlar kadar ve ihtiyaçlar için üretimin adaletidir. Doğa hiçbir canlının açlıktan ölmesine izin vermez koskoca evrende sınırsız kaynaklar içinde bireyin dinlenmesine açlıktan ölmek için bedenini satmasına, bir lokma ekmek için köleleşmesine ve en önemlisi de işsizlik mikrobuna asla izin vermez böylesi insanlık trajedileri ekonomi dışı olduğu gibi dinin hiç kabulü değildir. Din adına yaratılan zekât-fıtır v.s insanı dilencileştirmez. Doğal toplumda dinin sağladığı paylaşımcılık, komünal yaşam, tersten taklit edilmektedir. “komşusu açken tok yatmanın günah olduğu” halen gerçekleşmeyen sınıflı bir propaganda argümanıdır. Doğal toplumda, bir zanaatçının yaratımıyla, bir avcının avı karşılıklı değiş tokuş ile değil ortak kullandıkları bir olaydı. Dolayısıyla doğanın bu ruhunda şekillenen dinde özel mülkiyet, mülk için köleleştirme yoktur. Sınıfsallık bu pespayelikleri ekonomiye bulaştırdıkça, ekonomiyi dinsizleştirdi. Dolayısıyla, din ekonominin namusu ar damarı gibidir. Açlığı, işsizliği namussuzluk sayar.

Tanrıyı yaratan, erkekleşmiş sınıflı söyleneceken din, doğanın özünde süzülen bir olgudur. Tanrı devlettir, din ise toplum. Fakat sosyal bilimcilerin bu olgulara getirdiği tanım alabildiğine sorunsaldır. Sosyal bilimin temel zafiyeti Tanrı olayına getirdiği tanımlamanın doğru olmayışıdır. Tarif edilen, daha çok Sümerlerin yaratımı olan Tanrı-Krallığın ölçüleridir. Oysa Hegel, çekingende olsa Tanrısallığa sığınmıştır. Anlatmaya çalıştığı ide, belki de evrendeki enerjidir. Ama genel değerlendirmelere bakıldığında, bu yaratıcı enerji tümünden Sümer deki Tanrı-Kralla, mısırdaki firavuna yüklenmekte ve kutsanması gereken din ise onun yaratım ve emri sayılmaktadır. Olgular ve olayların karmaşasına yol açıldı. Olay ve olgu birlikteliği, adeta ayrıştırılarak olay olgunun yaratıcısı haline getirildi. Tanrı bir olay iken olgulaştırıldı. Din ise, olguluktan Tanrı yaratımlı olaya dönüştürüldü. Dolayısıyla dinsizleşen mülkleştirmede ekonominin efendisi olarak ilan edildi.

Tanrı'nın olduğu yerde din, dinin olduğu yerde Tanrı'nın varlığı iddiasının doğruluğu tartışılır bir durumdur. Öyle olsaydı, bir tek Tanrı'nın birçok dini olmazdı. Düşüncelerde tekleşirdi. Nasıl ki, devlete teklik atfedildi ve her yerde bu teklikte yaşatılıp, aynı uygulandıysa, Tanrı o egemenliğinde olan dinde aynı olmalıydı. Daha da basitleştirirsek, dinin toplumsallığı yaratma gücü yaşandığı zaman ve mekânda Tanrı olgusu hiç görünmemektedir. Bu figür daha sonra sınıflı mitoloji tarafından or-

taya atıldı. Din ve Tanrının ihtiyaç duyduğu parametreler ayrıdır. Oluştukları zemin ve zamanda ayrıdır. Din'in tarihi Tanrınınkinden çok öncedir. Teklikle özdeşleşen Tanrı, renkliliği doğurmaz toplum ile din özdeş gibidir. Renklidir yani dogmalardan daha tersten bir esnekliğe sahiptir din. Dogmaların ana kaynağı, Tanrı-Kral'ı doğurtan fetişizmdir.

Din, siyaset gibi uygarlığın bir kurumu değil kurum kültür ve toplumu asimile ederek emperyalizmi kurumsallaştıran uygarlık kanunudur. Temel görevi devleti meşrulaştırmaktır. Onun içindir ki, toplumsallığın en önemli parametreleri olan din, hukuk, ekonomi, siyaset adeta iktidarsal devletin birer kurumu gibi lanse edilmektedir. Din kurum değildir. Kurumlaşan din devletleşen, dolayısıyla mülkiyetleşen fetişizmdir. Yani toplumun can damarları çalınarak, onların yerine farklı olgular koyarak asimile etmektedirler. Nasıl ki klan yaşamı yerine aile, doğal hukukun ahlakın yerine pozitif hukukun ruhsuz kanunları kadının yerine erkeği koyduysa; din yerinede kurallarla örülü fetişim kurumu konulmuştur oysa dine yaşanan insanın kendi kendini yaratma ve kendinden Tanrısallığı tamamlama durumudur. Kurum işçi yarattı, işsizlik yarattı. Bugün bile “ölümün orospusu” olan Avrupa “işçi sınıfını kapitalizm doğurdu” safsatasındadır ve işçilik adına mücadele edilse de sınıfsallığın en pespaye yüzünü göstermektedir. İşçilik adına aşağılanan, horlanan insanlığın “sola” emeği olmaktadır. Bugünkü bütün dinler ve peygamberlerin felsefesinde çalışmak esas alınıyorsa, bu doğal dindeki emeğe verilen kutsal değerdendir. Hiç kimse emeksiz yaşamaya cüret, cesaret edemez. Çalışmayıp sömüren bir Tanrı-Krala dinin hiçbir şekilde ihtiyacı olmadı. Din inançtır, kurum değildir. Dine toplumsal kurum demek onu devlet meşruluğunun araçsallığına dönüştürmek anlamını taşır.

İktidar öyle bir hastalıktır ki, temel haz, güdü, inancın yerini bile alabiliyor. Ölümüne mücadelesi verilen bir hissiyat. Bir komutan öleceğini bildiği halde bu duygu için savaşın en önünde yer alabiliyor. Belki de İsa inancının iktidara yürümesi için çarmıha gerildi. Yahudanın ihanet öpücüğü kadar lanetliyken, en hayati hissiyatların yerini aldı. Açlığa, ölüme, öldürmeye vardır ama iktidardan vazgeçmeye asla izin vermez. Din bununla kıyaslanmayacak kadar iktidar dışıdır. Dinin inançsallığında her birey kendi kendisinin yaratım işçisidir. İnancının emekçisi ve proleteridir dolayısıyla, iddia edildiği gibi milyonlar proletarya diktatörlüğünü inançsız (dinsiz) işçileri değildir. Ve bu milyonlar dininin günah saydığı özel mülkiyeti, devleti burjuvadan devralmak değil, toplumsallığın inancını yaşatarak onu yaşanılır kılmaktır. Yani, iktidarın insanın doğayla sa-

yaşımında klişe ve uydurmanın ötesinde bir olaydır. Doğayla bir mücadele olsa da, savaşın yok edici ruhsuzluğu değildir. Çünkü savaşta, iktidarda hayvani olan yönetme erkinin kurumsallaşması içindir. Yönetme, gerçekte hayvani bir güdüdür. İnançsızdır. Merhametsiz bir sürüleştirme fikriyat ve pratiğidir.

Doğaya karşı son derece saygılıdır din. Suyun kirletilmesi, ateşe su dökülerek söndürülmesini günah sayar. Canlının hayat hakkına saygılıdır özellikle ruhsal yapılanmayla bağlantısı vazgeçilmez önemdedir. Kof bir metafizik değil maneviyatı inancı doyuran bir metafiziği kapsamaktadır. Hiçbir şey, söz yaşananlar kadar gerçek değil. Hangi söz söyleniyorsa, her insan kendi yaşam gerçekliğinde veya manevi dünyasında karşılığını bulabiliyor. Anlatılması zor bir gerçekliktir hayat dolu, capcanlıdır. Dolayısıyla birey ve toplumsallık her olay ve olguda kendini bulmaya çalışırken aynı zamanda onlara da yansımaktan geri kalmıyor. Bu doğayla olan manevi, inançsal, adil bir bütünleşmedir.

Bazen din sonradan kazanılmış bir kurum olarak algılanır. Oysa bir çocuk doğduğunda annenin sütünden yararlanmak kadar onun kucağına sınımsız sarılmaktadır. Daha üç-dört aylıkken bile annesinden başkasının yanında fazla uslu durmaz. Yani, çocuktan olmayan bir şeyin sonradan empoze edilmesi zor bir kanıdır. İnsan denilen varlık ruhsallığı, duygusu hissedişiyse meta fiziği kapsamaktadır. Bunlarda içgüdüler kadar temeldir ve de sonradan kazanılmış şeyler değildir. Örneğin sınıfsallık insan doğasına aykırılığı nedeniyle bugün bundan kurtulmak için mücadele vermektedir. Ancak, din olayı böyle değildir. Tersine sınıfsallık toplumu inancından ayırmak istiyor dinden vazgeçirmeyi dayatıyor. Toplumsallığın çılgılığı buna karşıdır.

Dini sınıflaştıran uygarlık aslında Tanrı-Krallığın ve üst sınıfın tüm söz ve eylemlerini kutsuyordu. Din yalnızca onların mülkü oluyordu. Hatta kendileri din oluyordu. Buna karşı tek Tanrılı din anlayışı, Hz. İbrahim şahsında tarihin en anlamlı direnişidir. İlk zihniyet direnişidir. Yozlaştırılan, taşa dönüştürülen sınıfsallığın din olarak dayatılmasını reddediyor gibidir. Üç semavi dine olduğu gibi, sınıfsallık dışı olan dinlerinde kendilerini doğal toplum değerlerine dayandırmalarına örneklik etmiştir. Tabi ki sınıfsallık karşısında direnci kırılmıştır. Onun içinde kendisinde onun suyuna gitmiştir.

Bireyler arasındaki ilişkinin esasında bile inançsallık vardır. Gözle görünmeyen ama iyi ya da kötü yanını pekiştiren bir duyumsayıştır. İnan-

dığına güvenir, ilişkilendirir ve yaşamın saygınlığını bu ilişkilere yükler.

Din ile kadın arasındaki ilişki son derece kutsaldır. Hatta kadının yaratımlarının en önemli toplumsallaşma parametresidir. Fakat bu toplumsallık da diğerleri gibi erkekleştirildi. Semavi dinlere göre kadın, "erkeğin yarısıdır." Hatta ondan önce "erkeğin kaburga kemiğinden" çıktığı varsayılıyordu. Yalnızca bundan tutarsak bile, sınıfsallığın nasıl bir yabancılaşma yaşattığına kanı olabilir.

Bilgi inançtan üstünleştirilerek katı, otoriter bir yönetime yol açtılar. Bunda kadının temsil gücü olan duygularının da ölümüydü. İdeolojiler böylece analitikliğin erkek çıkarıcılığına evrildi. Bilgi, tecrübe ve inançla birlikte ahlaki oluşturmaları gerekirken ve insanı özgürlüğüne kavuşturmasıyla görevliken, sınıfın emrinde köleleştirmenin iktidarı haline geldi. Deneyim ve kadının duygusal üretiminin adaletine olan saygı azalmaktadır sınıfsallıkta.

Toplumsal olayların değerlendirilmesinde objektif olunamıyor. Çünkü kendimiz bunun içindeniz de ondan deniliyor. Oysa ne fiziksel evren ne de toplumsallığı objektif değerlendiremiyoruz kazandığımız yalancı sınıf karakterinden dolayı, en doğru olanı bile çıkarlarımız el vermiyorsa onu yalanlayabiliyoruz. Hiçbir zaman kadının insanlık tarihimizdeki yerini hakkıyla değerlendiremedik. Bu davranış bireyselliğimizi inançtan düştüğü inancını yitirdiğinin açık kanıtıdır.

İbrahimci dini olan Yahudilik, semavi dinlerin ve sonrası bütün dinlerinde erkekleşmesinin önünü açmıştır hiçbir kadın peygamberliği hak etmiyor artık. Erkek düşkünü Davut krallaşırken, İsrail oğulların da kadının insan olarak pek bir değeri yoktur dünya etnisitelerinde ana Tanrıçası olmayan tek toplum Yahudilerdir belki de, erkeğin Tanrı olamayacağı fikri iyice açığa çıkmıştır. Dolayısıyla erkeklik= hak, adalet, yücelik olayı pespayeleşmişti. Kimse inanmıyordu o yüzden erkek biraz daha restore edilerek peygamberleştirildi. Kadın üzerindeki cellât kılıcı devrededir, hükmünü icra etmektedir. Erkek hak, hukukla eşdeğerdeyken, kadın haksızlığın en alasıyla anılmaktadır. Bu karanlık zihniyet tüm ruh ve belleklere işlenmektedir.

Fetişizm, karanlık ve kapalı bir zihniyetin insan bilincine, varlığına dayatılmasıdır. Bu yöntem kimliksizleştirir. Hiçbir şeyi kendi özgünlüğünde var olmasına tahammül edemez. Din olarak topluma yedirilen olayda din diye bir şey yoktur. Sunilik dolu doğmalardır. Korkuyla enjekte edilen sırlarla dolu bilinmezliklerdir.

SİYASET MEŞRU SAVUNMA MÜCADELESİNDE KİMLİK KAZANMA BİLİNCİDİR

Köksüzlük çok kaba bir şekilde söylendiğinde, bunun soysuzluk ve kimliksizleşme olarak algılanır. Eksik de olsa yabana atılır bir söylem değildir daha da derinleştirdiğimizde bizi toplumsallaştıran olay-olguların sunileşmesi, yozlaşmasıdır. Toplum nasıl kendini inkâr eder veya kendini inkâr etmesi mümkün müdür? Beş bin yıllık sınıflı uygarlık bunun mümkün olduğunu bizzat insanlığa yaşattığı kanlı yöntemiyle göstermiştir. Yabancılaşma, üzerinde geliştiğin zaman-mekân, olgu olaylara ters düşmek onları savunmamak anlam ve içeriklerine uygun yaşatmaktır. Bir ana bizleri doğururken bizler onu cariyeleştiriyor anaçlığı fahişeden beter bir pespaye dönüştürüyorsak, bu köksüzlüğün dik olasıdır. Doğaya da aynı yönelimle yöneliyorsak bu kendi ana kaynağına ters düşmek olur. Erkeklik tek başına bir soy değilken tüm varlığımız ona dayandırıldı. Bu bir haksızlıktır. Yaşamın en önemli parametreleri doğalarından uzaklaştırıldı. Siyasette bunların en başında gelmektedir.

Kimine göre insan “politik bir hayvandır”, kimine göre “tüm varlığıyla siyasettir. Ve siyaset ise “devletle özdeş, artık ürünle başlayan devletin kendi çıkarlarını koruma aracıdır”. Siyaset ne bir bütünen olgudur ne de olay. Her ikisinin birlikteliğiyle ortaya çıkan, toplumsal kimliğin devletsiz meşru savunma belleği, vicdandır. “politik hayvan” terimi artık geçersiz kılındığı bir zamansallığın kimliğidir, siyaset yani kendini ikinci bir doğa olarak yarattığında toplum artık biyo-politiğine yani siyasi bir varlık halini almıştır. Artık isim kazanmış insani kimliğine kavuşmuş, dünyayı yorumluyor, felsefe yapıyor. Ve soyunu sürdürmek için kendini koruyor. Bununla kalmıyor, toplumsallaşma değerlerini geliştiriyor ve korumaya alıyor. Statik bir duruşu aşıyor. Hareketli, akışkanlığın esnek özgürlüğünde hem kendini hem de hem cinslerini yaratıyor. Belki bir

maymun “politik hayvan” oluyor, ama toplumsallaşan insan o eşiği aşıyor. “politik hayvanın” en iyi tanımına uygarlığın en kanlı aracı olan devlet uymaktadır, toplum değil. Toplum, siyasal bilincin diğer bütün olgu-olay, değer, zaman-mekânsallıkta bütünleşmesidir. Suni ve durağan değil, akışkan ve doğayla iç içedir.

Siyaset bir devlet formu değildir. Devletten çok önce var olan, toplumun inancını, bilincini, varlığını pekiştiren savunma gücüdür. “çıkarla” tarif etmek, devletli mantığın ürünüdür. Uygarlık, siyaseti devletleştirirken, aynı zaman da toplumu da köleliğe sürüklüyordu. Basit bir örnek ele alalım erkek karakterli uygarlık devlet formuna dönüştüğünde, insanlar köleleşiyordu. Köleleşen her birey başkasının malına dönüşüyordu. Bir efendinin kaç tane kölesi varsa, hepsinin zincirlerine damga vuruluyordu. Bu damga daha sonra alınlarına vuruluyor ve bu o kölenin kimliği oluyordu. Feodal çağın sonlarına doğru, bu damga kıymetli bir mühürle tüm toplum fertlerinin kollarına vuruluyordu. Yani, bir imparatorluğun sınırında yaşayan insanların, diğerlerinden ayırmak ve kendi tebaasını sahiplenmenin işaretiydi. Modern kapitalist çağda ise kâğıtlardan nüfus cüzdanı yapılarak toplumu “vatandaşlık” adına adeta damgalanan koyuna dönüştürdüler. Gerçi İngiltere hükümeti 2009’da ülkelerinde yapılan eylemlerden dolayı, halka kimlik çıkarmayı istediye de başarılı olamadı İngiliz halkı sokağa dökülerek “biz hayvan değiliz insanız. Kimlik istemiyoruz” bunu protesto ettiler. Gerçekte kimlik olayı, insanı kimliksiz kılmanın ta kendisidir. Bu kanlı uygarlığın “politik hayvan” olan siyaset tarzını topluma uyarlamış biçimidir. İnsan ne bir koyundur kayıp olmasın diye sahibi tarafından damgalansın, nede bir maldır bir yere bağımlı kılınsın. Koca doğada hiçbir devletin malı değildir, istediği yere sınır çiziyor, doğanın çocuğu olan insanı sınırlara hapsederek, “buradan geçemezsin, benim malımsın öbürününki değil” deme tasarrufuna sahip değildir. Yani, insan devletin malı değil doğanın çocuğudur. Ancak, devlet bunu çok ince tarzda topluma uyarladı. Belleklere sınırlar yapa yapa bu kanlı, kölelik dolu sistemini uyguladı.

Siyaset demokrasi ruhludur. İnançla donanan kimliksel bilinçtir devletin doğasıyla uyuşmamakta, onunla bozuşan bir doğadadır. Doğasında, “iktidar için bir gecede onlarca kardeşini katledecek” karanlık “ politik hayvanlık” yoktur. Kimlik, varlık değerlerine karşı kendini savunurken, hem cinsini, toprak anayı sömürgeleştirmek için saldırı yoktur. Devletin doğası savaşı temel araç görürken, siyaset böyle kanlı bir olayı değil kendi

savunma mücadelesini uygun görmektedir. Yani, siyasetin temel felsefesi varlığına yönelen tehlikeye karşı kendini koruma ve soyunu, değerlerini sürdürme mücadelesidir inkâr etme, sömürü, talan, soykırım, asimilasyon, yasak devletin parametreleri ve sınıflı siyaset tarzı iken; siyasetin kendisi devletli oluşumdan bağımsız, inkâra, asimilasyona, talan-sömürü, soykırım ve savaşın acımasızlığına karşı mücadele etme kimliğidir.

Devletin siyaseti, her türlü entrika, dolap, komplo ve kanlı oyunlarla doludur. Göstermelik bir demokrasi kandırmaca bir laiklikle doludur. Özellikle Kapitalist Modernite'nin liberal siyaseti toplumu insansızlaştırmakta, bireyi kişisizleştirerek siyasallıklarını yok etmektedir. Çünkü bireye devletten daha büyük bir iktidar hırsı aşılamıştır. Devletin iktidar hırsı devletten bireye yayıldıkça, toplumsallığın tüm yaşamı tehlikeye girmekte, biri diğerine yaşam hakkı tanımamaktadır. Toplumlar arası çatışmaların verdiği zarar yetmezmiş gibi, bireyler arası çatışmada eklenince, uzlaşmaz çelişkilerin en karanlık kaosu yaşanır. İktidarlaşan bireyle, tükenen toplumsallıktır.

İktidar uğruna siyasetin özü parçalandı, kirletildi. Bazen siyaset dinleştirip laiklik terk edildi, bazen de laiklik adına siyaset inançsızlaştırıldı. Toplumsal kıyımın önü böyle açıldı. Kalıplar yapılarak siyaset sıkıştırılarak, daraltıldı. Oysa siyaset laik olduğu kadar dindir; ekonomi olduğu kadar bilinçtir; kimlik olduğu kadar ekolojik ve doğayı korumadır da. Ne yazık ki yaşamın kendisi olan siyaset yalnızca partilere ve seçme ile seçilmeyle sınırlandırıldı. Analitik ve duygusal zekâ arasında olduğu kadar olgu ile olay arasında da en mühim denge unsurudur. Yaşamın her alanında vardır.

Deniliyor ki “siyaset olgusu ancak topluluk halinde yaşayan insanlar arasında doğar.” Peki, “doğaya hükmetmek isteyen” duygunun bu tanımlamayla bağlantısı yok mu? Hem doğaya hükmetmeyi bir siyaset belleyeceksin, hem de siyaseti yalnızca topluluklarla tarif etmeye kalkışmak, çarpıtmadır. Bu devletli siyaset tarzı da olsa, yinede topluluk doğayla ilişkidir. Bu çelişkidir. Yani siyasetin varlığı illa da toplulukların oluşmasına gerek duymayacak kadar insansaldır. Bir birey bile kendi içinde beğendiği yanla ile beğenmedikleri yanları var bunlar mücadeledir diyalektiksel olarak mücadele eden iyi ile kötü yanlar da bile siyaset mevcuttur. Bireyden başlayıp toplumsallığa yayılan ve toplumsaldan bireye doğru akan öz savunma gücüdür. Bir de, illaki birbirine karşıtlık anlamına da gelmemektedir. Özellikle rakiplerin yok edici savaşa gi-

rişmeleri hiç değildir. Bireyin, kendindeki kötölüğe karşı iyilik lehine verdiği mücadele ve iyi olanı savunma geliştirmenin kendisi siyasettir. Yani, siyaset, din, hukuk, ekonomi kadar toplumsal ve ekolojiktir. Erkeğin zorba gücünü hâkim kılmanın meşru aracı değildir bu tarz sınıflı uygarlığın oturttuğu ve her şeyi devlete feda etme çarpıklığıdır.

Bir olay-olguyu kavramak onun doğruluğuna ulaşmak, objektif bir yargıda bulunmalı veya bulunmamak için, öncelikle tanımına bakmak gerekir. Bu tanımla, onun gerçekliğinin uyup uymadığını derinden incelemek, yoğunlaşarak tüm objektif duyargalarının süzgecinden geçirmek önemlidir. Sınıflı uygarlık, Arapça da siyasete, “at eğitiminden” gelen isimle tanımlanırken, bu yunan sitelerine vardığında, “polis” yani “kent devletlerine” verilen isim oluyordu uygarlıksal zihniyet geliştikçe, bu isimlerde de değişiklikler oldu. Siyaset, “ülke, devlet, insan yönetimi” olarak tanımlandı. Siyaset bilimciler ortak bir tanımlamada birleşmeseler de, devletle sınırlı tutuldu. Önemli bir kısmı ise, “iktidardan” siyaseti tanımladılar ve siyaseti hareket ve de varlık noktasını iktidar olarak gösterdiler. Evvela, siyaset bir yönetme tavrı değildir, bir savunma kendini var etme yüceliğidir. Atların bile yönetilmeyi ret ettiği canlılar dünyasında, insanın bunu gönüllü kabullenişi kölelikte ısrardır. Her insan eşit ölçüde dokuz aylık doğmuştur, en cahilinin bile bir yaratım gücü, hayal kurma, yürüme, yaşama, karar verme iradesi vardır. Ay’a, güneş’e, doğa’ya minnet duyacak hoşgörüye sahiptir. Makro evren kadar derin bir benlik taşıyan insanın yönetme ve özellikle de yönetilmeye ihtiyaçı yoktur. Yönetme, siyaset dışlıktır. Onun ruhunu, özünü bozmadır. İyi dikkat edildiğinde, kanlı uygarlık bu sistemini hayvanlar üzerinden deneyerek köleye uyarlamıştır. Doğal toplum ve siyasetinde böyle bir rezalet yoktur. Hiçbir insanın doğası böyle bir kirlenmeyi hak etmiyor ve iradesi kaldıramıyor.

Bununla birlikte ikinci bir yanlışlık ise siyaseti şehirle özdeşleştirme çabasıdır. Ve köy devriminin yaratıcı ruhunu ve de siyasetinin özünü inkâr etmedir. şehirden önce siyaset yok muydu? Neolitik toplumda yaşanan ve yaratılanlar siysetsizlik miydi? Siyaset şehirle mi, şehir mi yarattı? Örneğin doğal toplumdaki evcilleştirme ile şehirli devlet oluşumunda ki güçlü erkeğin avlanması arasında büyük bir fark vardır. Bunun gibi köy devrimiyle siyaset kendi doğasında topluma yansırken şehirle birlikte artık devletleşmiş anlam gücünden uzaklaşmıştır. Köy devriminde siyaseti toplum için, birey-toplum-doğa dengesinde, toplumsallaşan bireyler ve toplumun kendisi yapardı. Ancak, toplum karşıtı

olan devlet, toplum adına siyaset yapmamalıdır. Devlet toplum adına siyaseti yaptığında kendisini Tanrılaştırıp yöneten sıfatıyla mutlaklaştırıp, toplumu itaat sınırı geçmeyen kullar (yönetilenler) olarak köleleştirmektedir. Çünkü sınıflı uygarlıkta her türlü iktidar Tanrıdan geliyor. Kulun oraya erişme istemi dahi günahtır, suçtur.

Neden siyasal iktidar, diğer tüm iktidarlardan daha önemli kılındı ve halende ekonomik, hukuki, sosyal yaşamı yönetende neden siyasal iktidardır? Çünkü içine yönetme erki, iktidar erkini sıkıştırdılar. Daha iyi ve meşru bir sömürüyü yapmak için. Bir dönem “her türlü iktidar Tanrı’dan geliyordu.” Tanrı-Kral deşifre olup ta maskesi düşünce, gökyüzündeki iktidarı yeryüzüne indirdiler. Yeryüzündeki siyasal iktidar laiklik adına “kralın kutsal hakkı”na çevrilerek, bütün canlı-cansız varlıklar emrine verildi. Hem uhrevi, hem de dünyevi olarak ad edilen sistem özünde birdir. Araç ve amaçları da aynıdır. Aynı olan bu iki yönetim biçimi, “kutsal yönetim hakları” olarak toplumu birbirine kırdırttılar. Bu kutsal hakkı (yani toplumu gütmek hakkı), önce Tanrı vermişti, sonrası ise egemen ve soylu olanların kendi kendilerine verdikleri bir haktı. Kurulu her iki düşüncenin çakışma nedeni iktidardır. Bütün bu çakışmada ölümü yaşayan toplum olmaktadır. Bu ölümün adı ise, uygarlıkça siyasal uygarlık olmaktadır. Kan deryasına dönüştürülen dünyamız, birilerinin bizi yönetme hakkı içinmiş. Tanrı’nın örtük hakkı olan uhrevi yönetim tarzı toplumu, kutsal ruha itaati reva görürken; Tanrının deşifre tarzı olan laisizm ise, toplumu yurttaş kulluğuna davet etmektedir.

Toplum devlet ile eşitlendiğinde, kilise ve dolayısıyla dinsel olanın tüm yetkilerini pozitif hukuku eliyle alıp, laisizme devretme meselesidir. Böylece, laisizm kendini toplum adına meşrulaştırmış oldu. Kilise üzerinden dinin bütün yetkileri gasp edildi.

İbn-i Rüşd (1126-1198) Aristotelesçi yaklaşımın en iyi temsilcilerindendir. Dünyevi iktidarı oldukça güçlendiren fikirleri üretti. Siyasal iktidarın hâkim olması, diğer bütün alanlardan daha çok önem kazanması için elinden geleni yaptı. Zihinsel açılımın karanlık labirentlerden çıkması için müthiş bir enerji sunmuştur. İbn-i Rüşd’ün felsefi anlamındaki düşünceleri saygıyla karşılanır. Ancak, eksik yanlarını eleştirmekte önemlidir. Örneğin;

İbni Rüşd “Akıl ile imanı kesin çizgilerle ayırıyor ve bu dünya da mutlu olmak için salt aklın yeterli olduğunu. Böylece din, bu dünya işleriyle hiçbir ilgisi olmayan bir inanç sorunu haline getiriliyordu.”

Dolayısıyla siyasallık adına, toplumun inancı ahretteştiriliyordu. Akıl ve imanın kesin ayrıldığı noktada Leviathan'ın doğuşu gerçekleşir. İmansız bir akıl, vicdansız kurallar bütününe faşizme varan acımasızlığıdır. Sınıflı uygarlığın en acımasız yanı da budur. Yani, ideolojik yapılanmasında bilgiyi inançtan, akılı imandan üstünleştirme yapılanmasıdır. Dünyevi olan, dünyevi hayat için gerekli olan inanç, bu vesileyle ahiretleştiriliyor ve yedi kat yerin dibine gönderiliyor. Peki, öbür dünya da gerçekten de inanç lazım mıdır? Hiçte değil. Bu dünya için lazım olanı hayata vermek doğru olandır. İnanç, iman, akıl, merhamet toplumsal yaşamın vazgeçilmezleridir. Mezara konup diğer bireylerden yalıtılmış bir cesede iman lazım olmayacaktır. Çünkü verebileceği kimse yoktur. İman gibi son derece insan için kutsal olan bir veriyi insandan alıp, yerin altına yollarsan, geriye zulmün kalesi devlet çıkarını bırakırsın. Bu da toplumsal hayatın sonudur. Duygusal zekâyı analitik zekâdan ayırmak ve insanı ikiye bölmek olur.

Böylesi bir imansızlığın anlamı laiklik olamaz. Kaldı ki söylendiği gibi laiklik ve din birbirinin yok edicisi olmayıp, yaşamın hoşgörüsü ve inanç birlikteliğidirler. Eğer iman (din) dünya işleri ile hiçbir ilgisi olmayan olsaydı, neden bu teoremi yapan kişi bile bazı güçlere karşı gerekli ibadetlerini yerine getiriyordu? En azından ürettiği fikirlerde bile belli bir inanç var. Felsefe ve siyasetin kendisi kelimelerin inanç süzgecinde süzülerek ruh kazanması gibidir. Yürekten söylenmeyen hiçbir söze itibar edilmiyor. Peygamberi peygamber yapanda, onların milyonlarca izlenmesine sebep olan da, onların sözlere ilham verme gücüdür. Ve bu siyasettir de. Devletleşmeden önce tüm sözcüklerini yaratıp inandırdılar. Eğer, Hz Muhammet, İsa, Musa devletli siyasete bulaşsalar, peygamberliklerine inanılır mıydı? Ama işin gerçekliği devlet dışı bir siyasetle kendilerin kabul ettirdiler. En önemli olay ise peygamberlikte dile gelen akıl ve imanın bütünselliğidir. Hz Muhammed ve Musa, politikanın en yoğunlaşmış iman ve akıl gücüdürler. Ancak İbn-i Rüşd'ün söylemi, sınıflı devlet biçimiyle doğrudur. Devleti çok iyi tanımış olacak ki, onlar imanı hak görmüyorlardı. Kılıçla kesik başlardan kale yapan kimyasal silahlarla, atom bombasıyla milyonları katleden devletin imanı olamazdı. Ve bunun imanla hiçbir ilgisi, siyasetle hiçbir alakası olamazdı bu sömürü için savaşmak kara deliğin dip noktasıydı.

Gerçekten de, söylendiği gibi, “saldırganlık insan doğasında” var mıydı? Yoksa saldırganlık adına yanlış bir varlıkta, yanlış bir tanımlama

mı yapıliyordu? Saldırganlık ayrıdır, insanın herhangi bir tehlikeye karşı gösterdiği doğal koruma refleksi artıdır. Saldırganlık, genel olmasa da daha çok hayvanlardaki koruma tepkisidir ki bu bile saldırganlık sayılmazken saldırganlığın insana mal edilmesi vahim bir olaydır. Bununla devlete işgal hakkı tanınıp kutsallaştırıldı. Hayvanların ölüm karşısındaki var olma mücadelesi ekolojiktir. Ancak sınıfsallıkla birlikte toplumun var olma mücadelesi, kendi kökünden uzaklaşarak ekolojik sorunlara yol açtı. En esaslı nedeni ise, kendi doğasında var olmayan saldırganlık gibi suni karakterleri edinmesidir. Bugün ki trajik sonuçlar bize böyle bir değerlendirme hakkını tanımaktadır. Saldırganlık ile çıkarıcılığın birleştiği bir karakter, doymak bilmeyen ve yıllar sonrası kendisine yiyeceği stoklayan kurdun açgözlülüğüne benzemektedir. İhtiyacı olanı doğadan alma değil, önün çıkan tüm zayıf hayvanları öldürme doymazlığıdır. Böylesi bir sömürgeci karakter siyaseti temsil edebilir mi?

Siyaset, toplumsallığın ihtiyaçlarını giderme, toplumu her türlü hastalık ve zorbalıktan korumanın sözleşmesidir. Bireydeki enerjiyi toplumsallığa aktarmanın yol ve yöntemidir. Hiçbir zaman toplumdan üstünleşmediği gibi, toplumdan aşağıda da kalmaz. Özellikle toplumlar arası ve de toplumun bireyleri arasındaki oyunların, komplo ve entrikaların adı siyaset olamaz. Aksine bunları toplumsallıktan uzak tutmanın becerisi gibidir. Entrika, zor komplo erkek karakterinin temsili yatında olan sınıfsallığın kendisidir. Günümüz dünyasında, siyaset entrikanın ta kendisi haline getirilmiştir. Öyle ki insanlık vicdanı adına çok az şeyi görüyoruz, iktidarlaşmış kişilerde ABD'nin Irak'ı tar û mar etmesi bu karakterin açık ifadesidir. Saddam'a öyle bir oyun oynandı ki, kendisinde nasıl idam edildiğini bile fark etmedi. Önce İran'a saldırttılar. Sonra Kürtleri katlettirdiler. Kuveyt'e sürdüler. Ve en son İngilizlerin büyük entrikasıyla, ABD'yi üzerine sürüp astırdılar. Bir Arap soyundan yirmiye yakın Arap devletini kurdular. Bu sınıfsallığın en ince oyunudur. Bütünlülkü Arap'a boyun eğdiremezdi. Ancak yirmi devletçiğe böldüğünde, Saddam gibi kolayca ipini çekebilecek düzeye getirebilir.

Bu basit örneği sınıf öncesi toplumsallıkla karşılaştıralım. Toplumların böyle bir birini yok etme tarzına hiç rastlanmamaktadır. Oysa o zamanda siyaset vardı. İnsanlık kendi yaratımı için lazım olanı var edebilmişti. Ancak, hemcinsini yok edecek tarzı edinememişti. Bunu da sınıfsallıkla elde etti.

Sınıfsallık olgu-olayları çok kötü bir tarzda kirlettiği gibi, birey ve bilginlerin bilgilerini de kirletmiştir. İbn-i Rüşt, söylediklerinin bu kadar

kötü uygulandığını bilse, belki de zihnini kapalı bir kutuya hapsederdi. Mevcut sistem, belki de çelişkileri çok iyi görüyordur. Onun içindir ki, herkesi üç maymunları oynayacak düzeyde tutmayı başarmıştır. Çelişki şu; akıl ile iman kesin ayrılırsa laiklik de gerçekleşmez

Hız. İsa'nın neden çarmıha gerildiği anlaşılırsa belki de iktidara geçen siyasetin toplumdan nasıl uzaklaştığı daha iyi anlaşılır. Özellikle onu en çok arayanların Yahudi olması, siyaset bilimi için alabildiğine önem kazanmaktadır. Öncelikle peygamberliğin, topluma hizmet eden, kötü alışkanlıklardan arındırmanın kendisiyken, sınıfsallık için yasa yapmaya dönüşmeyi reddediyor. Hz Musa'nın "dişe diş göze göz" yasasının katılığına karşı, Hz. İsa; size derim ki, düşmanlarınızı sevin ve size baskı yapanlar için dua edin" demektedir. Ondan sonradır ki, İsa entrikalardan kurtulamaz. Dinsel, siyasi, hukuki, sosyal açıdan yasaların toplumsal olmadığını haykırmıştır. Açıkça "sevgi yasasını" koymayı hedefler. Şöyle der; "yasadan temel olan şey SEVGİ."

Anlaşılması gerekende budur. Sınıflı uygarlık sevgi ve özgürlük yaşamızı, yasalar ve siyaset adını verirken "sınıf ve kast sisteminin doğuştan olduğunu" söylemektedir. Doğuşta sevgi var. İnsanın doğuşuyla birlikte bu kelime hayat kazanır. Ve doğuş bir köle içinde bir egemen içinde aynı eşitliktedir. Bu uydurmaya safsatayı, siyasallığı tümüyle ele geçirmek için yapmaktalar. Siyasetin yalnızca onların malı ve hakkı olduğunu, topluma layık bir nosyon olmadığını kanıtlamayı isterler. Ne acıdır ki, 21 yy'da bile ezilen kesimler siyaset yapmak istediklerinde, sınıfsallık tüm kirli araçlarıyla yönelmekte, tutuklayıp cezalandırmaktadır. Cezalandırma bu günün yaptırımını değildir. Siyasetin kastlaştığı köleci sistemin tahammülsüz zihniyetidir. Yani, toplumun kendini koruma refleksini edinmesini istememektedir.

Sınıflı uygarlığın en katı sistemi Tanrı-Krallıkla başlayan kast siyasetidir. Önce kast ile başlandı, sonra sınıf ve en son tabakaya dönüştü. Yani, bu katılık içine yerleştirilen siyasallık artık toplumsallığı oluşturan, koruyan olmaktan çıkmış yıkıcılaşmıştır. Siyaset entrika değil, kast değil, sınıfsallığın kirli aracı devlet hiç değildir. Hele ki batının yarattığı en irinli milliyetçilik hiç değildir. Toplumu ayrıştıran, kastın hizmetine sunan olgu siyaset değil, fetişizmdir. Faşizmin vampirleşerek kölecileşmesi ve kastlıktan sınıfa geçerken ırkçılışmasıyla Kapitalist Modernite'den zirveleşmesidir.

Siyaset şahdamarına kadar devletleşmiştir. Örneğin, askerliğini yapmayan, vergisini vermeyen, sistemin okulunda diploma alamayanın si-

yaset yapma şansı sıfırdır. Yine siyaset adına seçilenler kimi korumakla mükelleftirler? Tabi ki; “devletlerin bölünmez bütünlüğünü ve çıkarlarını” yapılan sadakat yemini toprak, doğa, toplum adına değil, devlet adınadır. “halk adına ve halka hizmet” sloganı, mitolojik bir safsatanın ötesine geçmez. “devlet çıkarı” için binlerce genç savaşa sürüklenirken, bunun adı toplumun refahı olamaz, düpedüz devlet için toplumun canı cehenneme olur. Özellikle de vatandaşlık kimliğin yoksa bırak siyaset yapmayı insan bile sayılmazsın. Siyaset yapmanın ölçüleri, özgürlük ve özgünlüğünden, kişi hak ve hürriyetlerinden vazgeçeceksin. Dilini kimlik ve kültürünü asla talep etmeyeceksin “adam gibi(devlet)” konuşacak güleceksin. Özgürlükleri engelleyecek, özgürlük isteyeniyi dışlayacaksın. Renkliliği değil, donuk olacaksın. Daha da deşelim; devlet adamı olmuş siyasetçi bir yılda milyonlarca insanın gelirinin çok üstünde gelir elde ediyorken, 70 milyonluk bir toplumun 11 milyonu açlık sınırında yaşıyor. Hani toplum refahı için hizmet edilecekti? Özellikle de iktidarlaşmış kişiler onca köyü besleyecek gelire sahipler. Yinede, toplumun nefesinin vergisini dahi almaktadır.

Marks ve benzeri büyük dehaların toplumsallığa dayanan siyaset tarzı önemlidir. Toplamların gücünü bildikleri için, dipten kabaran dalgalarla devlet egemenliğini dövdüler. Toplumsallık bu yöntemle güçleniyordu. Bu muhteşem güç iktidara koşunca, ordular topluma hâkim oldular. Bir dönem ordusu güçlü olanın ülkesi de güçlü sayılırdı. Bunun boş bir slogan olduğu ortaya çıktı dünya da üçüncü büyük orduya sahip Türkiye, maalesef dünya da gelişmişlik düzeyi 60. hatta kimi istatiki bilgilere göre 90. civarındadır. Yine atılan temel slogan dikkat çekicidir. “güçlü ordu güçlü Türkiye!”

İnsanın beyin ve yürek gücü mükemmele yakın bir çözümü üretebilir toplumsal sorunlar bu yöntemle, ruhsal psikolojik çöküntülere yol açmadan hal yoluna girebilir. Yeter ki; öldürücü silahların ve devletin yıkım zihniyeti tek kurtarıcı gibi algılanmasın.

Toplumsal sınıfın “kendiliğinden var olduğunu, toplumsal güce dönüştüren temel öğe, sınıf bilincidir; örgütlendiği zamanda, siyasi güç ortaya çıkmış olur,” gibi olmadığı doğruya daha yakındır. Toplumsalın gücü sınıfsallık değildir, sınıfsallık bu gücü yozlaştıran, kırandır. Sınıfsallık kendiliğinden oluşmamış toplumsallığa karşı karşıt bir devrim şeklinde, rahip-komutan-şef üçlüsünün evrimselliğe bir müdahalesidir. Evrimin doğal bir gelişim sonucu değil erkeğin kadın şahsında doğayı, toplum-

salığı alt etme devrimidir. Ekonomiyi mülkleştirmeye yıktığında dini fetişleştirdiğinden beri toplumsal ve tarihsel, doğasal evrime iradi bir müdahalede bulunmuş, kendi sınıfsal uygarlık devrimini yaratmıştır. Şehir köy devrimi üzerinde gelişip, ondan beslenirken uygarlıkla birlikte köy yok sayıldı ve şehir adeta toplumun efendisi misali yüceltildi! Nasıl ki siyaset sınıfsallığın bir sonucu değilse, ekonomi ve insanlıkta yalnızca sınıfsallığın sınırında seyreden varlıklar değildir. Örneğin;” tüm insanlık tarihi, sınıf çatışmaları tarihinden başka bir şey değildir” diyen Marks ve Engels, sınıfsal hayatın tüm insanlık tarihinin yalnızca % 02’lik bir bölümü olduğunu unutmış gibidirler. Gerçekten beş bin yıl öncesinden toplumda sınıfsallık var mıydı? Gerçi Marksistler, sınıflı uygarlık öncesi gelişmeleri “ilkel olarak ilk olması anlamından değil, barbar, katı, kaba, yaratamayan gibi nitelemektedir. Bu insanlık tarihine haksızlık olur insanlık kendini yaratırken renge, sınıfa, ırka, mülkiyete göre yapmadı. Sınıfsızdır ki, Marksizm göre ulaşılması gereken hedefle, sınır ve sınıfsızlığın olduğu komünizmdir. Komünizm kavram olarak o “ilkel” denilen yaşamdan esinlenerek konulmuştur. Esin duyduğu kaynağı özüne layık araştırmalı, içeriğine ve yarattıklarıyla değerlendirmek önemlidir. Sınıflar gelişmeye yol açmıştır. Ama bu toplumsallığa dair alanı değil, aksine toplum karşıtı oluşumları güçlendirmiştir. Ne yazık ki, bunun adını da siyaset olarak tanımlamışlar. Bu yanlış bir adlandırmadır ve toplumsallığın önemli güçlerinden biri olan politikayı, devlet lehine ve toplum aleyhine meşrulaştırmadır. İktidar çatışmasının düzenbazlıklarının adına siyaset diyemeyiz.

Devleti bile, kanlı bir aracına dönüştüren uygarlıksal iktidar, toplum içinde dikey bir yönetim tarzını yaratarak, hiyerarşik çıtaı dikeyleştirdikçe, toplum içindeki çatışmayı kendi lehinde ranta dönüştüren yani toplumda dikey hareketlilik geliştirildikçe, çatışma kaosa döner. Çatışan toplum(sınıfsallık adına), gökyüzüne doğru fırlayan iktidarsal uygarlık olmaktadır. Bilerek ya da bilmeyerek sınıf savaşımına aşırı olumlu bir rol yüklemek toplumsallığın yaratıcı gücüne gölge düşürmek olur toplumsallık, sınıf olmadan önce çok daha büyük gelişme yarattı. Hem de hem cinsini öldürmeden, onu köle gibi yönetmeden. Artık şu teoride gerçekliğini, toplumsal enerji karşısında yitiriyor. Yani, denilirdi ki; “kölelik olmasaydı Spartaküs v.b. isyan etmezlerdi dolayısıyla gelişme olmazdı.” Yani o zaman insanın kendini yaratması için kölelik sistemini bekleyeydi. Niye onca buz çağına v.s. dayandı da kendini var etti aslında,

sınıf olsaydı, güçsüz varlık olan insan çağımıza ulaşmaz kendini bitirirdi. Diyalektiksel gelişmenin adı sınıfsallık değildi, olamaz. Taşın evriminde de bu diyalektik var, insanınkinde de diyalektiksel evrimi sınıfsallığa sığdırmak, gelişmelerin ruhunu tersten ele almak olur.

Sınıfsal uygarlık tarihi boyunca yalnızca işçi sınıfı zulme, baskıya maruz kalmadı. Toplum doğa ve tarihin geneli haksızlığa uğradı, suçlu ilan edildiler. Özellikle kapitalizm çılgınlığının da, kapitalize olmuş sınıfın kendisi bile kapitalizmden zarar görürken, Marksistler, “kapitalist sınıf egemenliğinden en çok zararı işçi sınıfı gördü” diyorlardı. Doğru ama çok eksikli ve sorunsallığı yol açan bir görüş oldu. Bu söylemin yarattığı mağdurlukla hareketlenen proletarya, ölümden başka bir şans tanımadı burjuvaziye. Bundan daha vahim olan ise koca insanlığın tükenişi ortadayken onun bir parçasının mağduriyetiyle uğraşmak önemli olsa da sorunun genel çözümünde kesik bırakılmaya kapı aralanmış olunur.

Siyaseti yalnızca sınıf bilincine ve sınıf bilincini de dar bir analitik ideolojiye sığdırırsan yine eksik ve tanımsız kalır. İdeolojinin kendisi sınıfsallıkça yeterince iğdiş edilmişken siyaseti de onun kalıplarına sığdırırsan, karşıtınla aynı silahla mücadele ediyorsun anlamına gelir. Dolayısıyla kullandığı araçlardan uzmanlaşmış karşıtın, seninle kendi zemininde mücadele ettiği için avantajlıdır ve başarı şansın sıfırlaşır. Ne yazık ki, bu sınıf bilinci fabrikaya tıkıştırılmış ve kent kırdan daha ileri görülmüş kentin fabrika şahsında proletaryanın ideolojik ve sınıf bilincinin kazanıldığı neden sayılmıştır. Şehir dışındaki köylünün fazla bir rolü ve mağduriyeti olunamayacağına kendilerini ikna etmişlerdi. Uygarlık, kenti kendi hayatı mekânı olarak seçmiş köylüyü cahil bilmişti. Proletarya adına mücadele edilirken, köylüyü ötelemen yanlışların en büyüğüdür.

Sorun Marksistleri yerme sorunu olmaktan çok, büyük bir insanlık değeri sonucu ortaya çıkan bu ana akımın devamcıları, olarak, eksikliklerini görüp gidermek ve siyaset yapma adına uygarlığın sınıfsal uygulamalarına farklı bir çizgide ama aynı araçlardan birleştiklerini iyi görüp hatalarından ders çıkarmaktır. Karşılaştırıp kıyaslamıyoruz. Soylu bedellerle yükselen Marksizmin en önemli eksikliği, tarihi gelişmeyi sınıfların çatışmasıyla başlatırken tüm çelişkileri bu çatışmadan ibaret saymasıdır. Hatta “toplumsal sınıfları oluşturan öge üretim araçlarının özel mülkiyetidir” derken bile, tarihi gelişmeyle sınıfların rolü arasındaki bağlantının o kadar da büyük olmadığını, kendisi ispatlıyor. Çünkü özel mülkiyet 5-6 bin yıl evvel var olurken insanlık tarihi 1 milyar yıl önce başlayıp evrile evrile bugünkü hale gelmiştir. Yani toplumsal

tüm gelişmeler sınıf çatışmasıyla olmadığı gibi, yarın komünizme varıp ta sınıfsızlığa ulaştığımızda da gelişmelerin donmayacağını tarih bize göstermiştir. Bariz bir örnekle; 1970'lerin proleterleri, günümüzün en büyük kapitalisti durumundadır. Çünkü sınıf bilinci ve siyasal öğretiyi böyle öğrenmiş. Yani, "iktidarı burjuvadan devir almalı." Sonuç, kendi proleterini ezen, yaratan eski proleterden yeni bir kapitalist yaratma. Hem de asıl kapitalistten bin beter bin sömürgecilikte.

Sosyalizmin siyasal aktörleri tarihin akıl ve tecrübesinden yeterince yararlanmamışlardır ki, gelecek için tespitlerinin solu yerini bulmadı. Örneğin "orta sınıf yok olacaktı." "sosyalist devrim sanayileşmiş ülkelerde gerçekleşecekti" "proletarya diktatörlüğü belli bir süre için ön görülüyordu" dikkat edilirse orta sınıflar hala var ve sosyalist devrim Fransa, Almanya da başlayıp İngiltere de korunurken, sanayi ülkesinde değil de feodalizmin en katı yeri olan Rus topraklarında gerçekleşti. Siyaset dar tanımlanmıştı. Dolayısıyla hakkı olan yaşamsal gelişmeler layıkıyla öncü gücüne kavuşamadı. Stalin dönemi bir parti vardı özellikle Stalin'e ulaştığında bu tek kişi olarak adeta diktatörleşti. Artık, sosyalizm adına toplumun tüm değerleri devlete taşındı. Oysa siyaset bir kültür işi, özgürlük, ahlak ve en önemlisi de toplumsallığın demokratik özelliğiyle bütünleşme işidir. Öyle insani bir yüceliktir ki, karşıdaki muhalifin kaybetmesi senin kazanan değil, tersine onun kaybı sende kayıbdır. Almanya kaybederken Rusya kazanmamıştı. İzafi bir zafer sarhoşluğunun kısa bir süreliğine kendini göstermesiydi. Çünkü zafer çılgınlıklarını atarken, ayak dibindeki cesetlerle, bir anlamda kendi insanlık kaybının da haykırışıydı. Hem cinsini ve canlı varlıkları, doğayı fiziki olarak yok etmenin adı cinayettir, siyaset değil. Siyaset ile cinayeti örtüştüren zihniyet, kendini devlet mezarlığında siyaset dışılığı yatırmıştır demektir. Sınırlar sınıflar var edildi. Ordular oluşturulup, doğanın başka bir parçasına hücum edip işgal ediliyor. Sonra da, "güçlü siyasetim sayesinde Irak'ı işgal ettim" deyip övünüyor. Dönüp bakıldığında, Irak ta yalnızca vahşet görüyoruz. Biyo-politiği, ekolojiyi, toplumu nasıl parçaladığını görüyoruz peki doğada hangi afet, hangi hayvan bunu yapabilir? Dinozorlar bile böyle si yok etmeyi yapamamıştır.

Sosyalizm sonradan icat edilmiş, uygarlık aşaması değildir, kapitalizm feodal, kölecilik gibi bir uygarlık kanadı olmayıp, insan doğasının kendisidir. İnsanlığın hayat tarzıdır. Ne yalnızca bir ideolojik bakış açısı, ne yalnızca siyasallıktır. Bunları da kapsayan bir bütünlüktür. Dolayısıyla sosyal

ile asosyallik, kendi toplumsal kökeninden kopmuştur. Yani sınıfsallığa bulaşmış, doğal siyaset, ahlak, sosyalite ekonomi, hukuktan kendini soyutlayan kişi, kurumlar a sosyallığe uygun düşmekte. Devletleşmiş bir kişilikte sosyalite bitmiştir, Çünkü kendisinin yaşam sınırları dört duvar ve beton gibi soğuk yasalardan ibarettir. Toplumla ilişkileri nötrdür. Dolayısıyla siyasetle bağı kopmuştur. Devletin çizdiği sınırlar dışına çıkmadığı gibi, sürekli devletli olma statüsünü korumaya derinleştirmeye çalışmaktadır. Toplumsallıkla yaşanan açlık, sefaletin hiç birinden haberi olmadığı gibi, onları aşağı görür. Oysa siyaset ve sosyalleşme, iç içe yaşananların bütünselliğidir. Siyaset, toplumsal ilişkilerin güçlenmesi, hayat tarzlarının güvenliği, ekonomideki ihtiyaç giderini, hukuksal alandaki adil ilişkilendirir. Devletleşmemiş birey hayatın zaman ve zeminiyle, canlı- cansız tüm varlıklarıyla ilişkidir. Belki basittir ama iyi bir örnek olarak, bir memurun doğayı tanımasıyla bir köylünün tanıması arasında dağlar kadar fark var. Bir köylü hayvanları, bitkileri, suyu, dağı, taşı, toprağı mükemmel yakın tanımaktadır. Kışı, baharı, yağmur, kar ve doğanın tüm özelliklerini içselleştirmiştir. Çünkü tanıyordur. Doğayla yaşar doğayla iç içedir. Kendi ihtiyacını da oradan karşılar. Ama devletli bir zihniyeti doğayla baş başa bıraktığımızda bir damla yağmur tenine değdiğinde öleceğini sanır kendi ihtiyaçlarını kendisi değil illaki birileri kendisine getirecektir.

Siyaset bir irade beyanıdır. Yaşama dair bir karardır fakat bu karar doğanı toplumu tanımadan yaşamları korumadan olmuyor. Devletleşmiş bir siyasal bilinç her şeyi kitaplardan öğreneceğini sayar ve bir köylüyü cahil kaba saba bilir ama hayatı bir köylünün çeyreği kadar tanımaz bilmez ve bundan dolayı “cahil” sayılıyorsa sınıflı uygarlık açısında doğru ama yaşam ve toplumsallığın siyaset gerçekliği açısında yanlış bir bakıştır.

A sosyallik siyaseti doğru tanımayıp yanlış uygulamanın kendisidir şehirle köy ilişkileri arasındaki ilişkisizliği derinleştirmek kadar şehirleşmeyi üstünleştirmeye çalışıldı kapitalist aşamaya kadar, pek bir fark gözüküyor ve köy eskisinde olduğu gibi şehri besleyen bir pozisyondaydı. Her yönüyle üretimin mekânı köydü fakat sanayi ile birlikte bu rol köyden alınarak fabrikaya tıktırıldı. Asosyallığın en büyük formu yabancılaşan, yozlaşan birey ve toplumdur. Bunun ilk adımı mülkleştirmeye başlayıp, bugün Kapitalist Modernite'yle zirveleşen sınıflı uygarlıktır.

Nasıl ki, genelde toplum için siyaset yalnızca oy kullanmaya indirgendiye, siyasetin kendisinde sosyaliteden ayrı düşünöldü. Açık iken kapalı hale getirildi.

Bir toplumun veya bireyin belli bir inanca sahip olması, bir başkasına karşıtlık gibi algılanmamalı. Örneğin biri aya inanırken bir diğeri güneşe inanıyorsa, illa da bunların düşmanlaşması gerekmiyor bu düşmanlaşma sınıflaşma bahanesine dönüşürken bunun siyasetle özdeşleştirilmesi doğru olmaz. Bunun ismi açıktır; savaşma sömürme hastalığıdır. Tabi ki insanların kendi ruhlarında saygınlık kazanan şeye inanma hakkı var ve bu siyasetle bağlantılıdır. Sevgi ile aşkla bağlanan şey mutlaka başkalarına karşıttır onları yok sayan değildir. İnançları çatıştırma, insanlık açısından felakete yol açtı insanın insana olan inancı kırıldı ve insan taş a tapar hale getirildi. İnsan yaşadığı inandığıyla siyasal bir varlık haline gelir. Yoksa inançlarını üstün bulma, ırklarını ululaştırmaya çalışırken siyasal dışına taşımakla siyaset yapmış olamazlar bunun ismi faşizm olur ırkçılık olur.

Mourice Duverger “sınıf çatışmasını siyasal mücadelede önemli bir etken olduğunu ama tek etken olmadığını” açıklarken uygarlığın, sınıfsallığı için önemli bir tespit yapmıştır. “ulusal rekabetler, dinsel ya da ideolojik karşıtlıklarda son derece önemli faktörlerdir.” Deniliyor. “ulusal rekabetler, dinsel, ideolojik karşıtlıklar” diye diye insanlık tüketilmedi mi? “ulusal rekabet” denilen olay başkasını ekmeğini suyunu yaşam kaynağını elinden alarak bu nosyonu zenginliğinden refahından bahsedilecek savaş verilecek toplum ve doğanın ihtiyaç ve kaynaklarından kesilerek silah yapılacak bu silahlarla karşıt hale getirdiği ulusları öldürtecek kıskançla yoğrulan kin dehşeti korkulara yol açacak ulusların neden başka şeye inandıklarından tutup ölüm zoruyla inancından vazgeçirilecek kendisi gibi düşünmeye zorlayıp beyinsel ölümleri meşrulaştıracak hatta toplumlar sınır ve sınıflara hapsedilerek, “ordusu ve sivil bürokrasisi” olanlarını “gelişmiş ülke” olarak adlandıracaklar. Diğerlerini ise geri kalmış olarak lanse edecekler. Geri kalmışlığın ölçütü “orta sınıfın olmayışı ordu ve sivil bürokrasiden yoksunluk” olarak göstermektedirler.

Genelde insanlığı ve özelde de bölümlere ayırdıkları toplumları da kendi içinde tabakalara ayırmaktadırlar. Farklılık içinde bir olan bu toplumsallığı da çatıştırarak siyasetin varlığını, savaşla bağlantılandırmaktadır. Buradaki asıl mantık, savaş ve tabaka adına duygu yanını yok etmektedir. Çünkü savaş ve tabakada, dolayısıyla sınıfsallığın siyasetinde(siyasetsizliğinden) duygunun olmayışıdır. Oysa duygu, hayatın ve insanın namusu, onurudur. Namusun kadınla özdeşleştirilmesi boş bir şey değildir. Fakat kirletilen tabaka siyaseti ile adeta duygu ile kadın namussuzlukla özdeşleştirildi. Namus, cinsiyetin gizemleşen et- kan parçası değil duygunun onursallığıdır

Gerçektende söylendiği gibi siyaset erkeksimidir? Erk ile birleşerek boyunduruk altına alıp yönetme midir? Sistemin mevcut yüzüzlüğü budur. “biyo-politik” varlık olarak ruhumuzu bu erk (erkeklikten gelen) ve onun kirliliklerinden arındırdıkça, dilimiz daha temiz konuşmayı başarabilecek kelimelerimiz ölümleri doğurmaktan kurtulacak; beynimiz savaş denilen hastalığı üretmek zorunluluğundan sıyrılacak güçte olduğunu gösterebilecektir bizleri zindanlara tıkayan zindan yaratan erkeksi kanunlar ve erksel siyasetsizliktir. Erk için savaşını verildiğinde mecburen sana yapılmasını istemediğin tüm zorbalıkları başkasına yapacaksın.

Peygamberler bile, insanlığa büyük öncülükler yapmıştır. Maalesef erkin hayat bulması için de en meşru yöntem onlar şahsında topluma enjekte edildi. Sevgi ve barışı esas alan İsa, siyaset için önemli ve doğru bir yöntemi seçmişken, itaatı Tanrı-Kral adına vazgeçilmez olarak topluma aktarmaktadır. Bir yandan ruh temizliğiyle hastalıkları iyileştirirken, öbür yandan ölümü hayatın şerbeti gibi içirmektedir o kadar acıyı, çarmıhı “Tanrı saltanatı” adına çekiyor. Kendi insansal enerjisini erkin hizmetine veriyor. Tabi, o zamanki zihniyetle ancak bu yolla amacına ulaşılabilir. Öyle olmasa, bir nebze de olsa kadın temizlenen bir varlık olmazdı. Belki de İsa da ki sevgi-barış yolu, kadındaki siyaset gücünün keşfidir. Siyaset ana Tanrıça döneminde temizdir. Zorba erkeklerle bu olgu battıkça batıyor.

Hz. İsa “Göksel babanız sizlerin nelere gereksindiğinizi çok iyi biliyor. Öncelikle Tanrının egemenliğini onun adaletini bulmaya çalışın, göreceksiniz ki geri kalanını sizlere verilecektir.”

Sevgi ve barışın ilahi olan İsa neden bu her iki kutsal nosyonu asıl sahibi olan kadına değil de, erkekleştirdiği Tanrıya vermektedir ve tüm hâkimiyeti onda görmektedir?

Toplumsal erdemın çalınmasına siyaset denilemez özellikle de hayatın gerçekliğini yok sayan aç gözlülük, toplumsalın politik gücü olamaz. Sosyaliteyi bozmakta, siyasallığa laneti sürmektedir. Gerçekliğin yokluğuna, yalana kurban gitmesini sağlayan hiçbir olgu-olay huzur getiremez toplumsalın temel gerçeği onun siyasal, hukuksal, ekonomik, inançsal hakikatidir. Dolayısıyla, gerçek cennetten daha değerlidir. Hz. İsa, Yahuda ile olan diyalogunda; Yahuda; cennete gitmek için değil ve cennete pek inanmadığını, İsa’yı takip etmesinin nedeninin, “Gerçeği duymak” olduğunu ve “gerçek olmadan ben bir hiçim” diyor. Dolayısıyla hiçbir öz, soyutluk insan toplumsallığı kadar gerçek ve de hakikat

nosyonunu kendinde barındırmamıştır. Ne yazık ki bu gerçeklik, önce Tanrı- Kral, sonra feodal beylere ve şimdi ise Tanrılar Tanrısı para, bütün bu hakikatlere efendilik yapmaktadır. Tahakkümünü kurarak tek gerçekliğin kendisi olduğunu alabildiğine hâkim kılmıştır. Siyasallık tamamıyla paranın ucuna takılmış gidiyor. Paran varsa siyasallıkta da en güçlüsün. Para siyaseti yönlendiriyor, yönetiyor ve kullandırmaktadır.

Hız. İsa;” parayı ve paranın ne kadar iğrenç bir canavar olduğunu düşündüm. Önüne çıkan her şeyi yalayıp yutuyordu. Aç gözlülük nasıld ağızlarının suyunu akıtıyordu.” Daha roma döneminde yapılan bu testitler günümüzde son derece pratikleşmiş bulunmaktadır. Kandırma- yacağı kişi, boyun eğdiremeyecek irade yok gibidir. Ve ne yazık ki İsa’yı takip ettiğini iddia edenler, hem “evrensel fahişe”yi hayatın olmazsa olmazı olarak kabul etmişler, hem de bunu en değerli sosyalleşme olarak dünya nüfusuna dayatmaktadırlar. Oysa para ne toplumsallığı ne de insanlığın kendisini yaratmıştı. Düşünce, duygu, sezgi, inanç olmadan insanlaşmanın olması mümkün değildir. Para, bu olgulara karşı bir hiçtir. Duyguya karşı paranın değeri nedir? Hiç. Ama kapitalize olmuş bir fikiryat için duygu parasız hiçtir. Bunu teorisi açıkça yapılmaktadır. Örneğin” parasız aşkı neyleyim” veya” para etmeyecekse niye düşüneyim” denilmektedir. Bu insana siyasi, sosyal olarak öldürmektir. “para ile saadet olmaz” doğru ama toplumsallığı avlamak için atılmış bir slogandır.

Siyaset ve siyasal yaşam ne kavga, kaos ve nede para ile tanımlanabilir. Genel sorunların çözümü akıldır. Ama siyaset kaos, çatışma, para ve en önemlisi de” suç” nosyonu üzerinde geliştirildi. İnsanlık için suç diye bir tanımlama veya günah pek doğru değildir. İnsan hayatında ve toplumsallıkta suç denilen bir olay yoktur. Özellikle doğal toplumda bu kavram yok gibidir. Daha çok insan eksikliği var ve zaten, insanlar bunu tamamlaya tamamlaya güçsüzlüğünü güce dönüştürmüşlerdir. Bu onun siyasal felsefesidir. Eğer, suç- günah o zaman olmuş olsaydı, toplumsallık fazla ilerlemezdi. Demek ki, her olgu kendine layık olanı yaratır. Sınıflı uygarlıkta kendisine yakışanı yarattı. Topluma karşı kendisi günahkârdı. Bu psikoloji ile suç nosyonunu da var etti. Suç-ceza ikililiği sınıflı uygarlık yaratımıdır. Böylesi bir ikililiğe dayanarak doğal olan her şeyi katlettiler. Bireyde ki temel güdülerden(açlık cinsel koruma), toplumsal temel dürtüler suçlaştırıldı. Daha da beter olan affedilmezliğin kör bıçağıyla insanlık kara delikler bilinmezliklerine sıkıştırıldı. Kim kimi niye affetmiyor cezalandırıyor, suçlaştırıyordu? Bu tam bir bilmeceydi asıl suçlu olan, doğalı alıyor yargılıyor ve ölüme mahkûm ediyordu. Düşünmek konuşmak

suçlaştırılmıştı. Tıpkı fakirin küfürleşmesi gibi, kadının varlığı kendi başına suçtu. Artık, doğanın yaratıcı Tanrıçası, “yoldan çıkarılmış”tı. Hayatı üreten Tanrıça erkekliğin ayakları altında yargılanıyor, suçlu sayılıp, affedilmiyordu. Böylece kadın renginde altın çağını yaşayan siyaset, suç-ceza ve affedilmezlik üçgeninde erkekleşip oradan düşüyordu. Çünkü siyaset devletleşiyor ve bütün doğayı, insanı Tanrının mülkü haline getiriyordu. Artık, Tanrı mülkünü koruma görevlisiydi oysa insan ne “Tanrının mülkü” nede insanın efendisiydi. Aksine insan olmanın sosyal bilinci, hukuksal adaleti dinsel inancı ve ekonomik üretimin varlığıdır. Kendi kendini üretme sürecidir.

Suç-günah kavramları daha çok üretmeden tükenmenin yol güzergâhıdır. Yani siyasal, sosyal, hukuksal, ekonomik olarak yozlaşmanın, bu olguları yabancılaştırıp saptırmanın adıdır. Hukuku adalet ve hakkaniyetten, siyaseti öz savunmadan, ekonomiyi üretimden, sosyaliteyi gerçeklik ve hakikaten düşürmenin şuursuzluğudur suçluluk. Sahtekârlık, iki yüzlülük, dolandırıcılık, rantçılık v.s. uygarlığın temel özellikleridir. Sınıflı uygarlık öncesi bu toplumda bu gibi şeyler yoktu doğal toplumun cennetle özdeşliği bundandır. Özellikle kapitalize olmuş uygarlık aşamasında,” ahlaklı olmak ahmaklıkla” eş değer kılınmış. Mülkleştirmeye gelişen, tefecilikle rantçılaştıran ve tekellerle zirveleşen bu sistem bir kumarbazlığa dönüştü servet avcılığıyla büyüyen hırsızlık, toplumsallığın bünyesine yayıldıkça aç gözlülüğü geliştirdi. Aç gözlülüğün doyumsuzluğuyla toplumsallığın tüm erdemini çaldı.

Sınıflı uygarlığın yaydığı kanserli sistem oturdukça, toplum-birey-doğa arasındaki denge bozuldu. Suç-affedilmezlik-ceza da mahkemeler kuruldu. Güya toplum ile birey arasında hakemlik yapacaktı. Yani birbirini oluşturan iki etmenin bir üst sınıflı erk barıştıyordu böyle bir mahkemeye(hakeme) gerek yoktur çünkü toplumla birey çatışan olgu-olaylar değildir birinin diğersiz olamayacağı kadar birbirinin olmazdırlar. Sınıfsallığın siyaseti toplum adına bireyi suçlarken, kendisinin önemini kazandırmak içindir. Nasıl ki, oksijen ile hidrojeni ayırdığın da su diye bir element olamayacaksa toplum ve bireyde su gibi bitişik görevlidirler. Bireyin topluma karşı eksikliği varsa, toplumla kendi tecrübesinden giderirlerekten bir hakeme ihtiyaç duymazlar. Hakem daha sonra efendileşir. Astığı astık, kestiği kestiktir. Uygarlık böylece hak nosyonunda toplumdan alarak, Tanrı katına yükseltti kendini. Bireyin benliğine, vicdanını kuşatarak günahlarına bireyi ortak etmekte, kendisi suçlu iken suçsuzu günahkâr kılıp, bireyin yaşamını teslim almaktadır. İktidar hırsını canavara dönüştürerek toplum adına toplumu köleleştirmektedir.

İnsanı duygu düşünce kadar arzuları da günah değildir. Bir leke gibi

insanlığa sürülen, uygarlığın cahilleştirici ezberleri, en büyük günahkârlıktır. Birey-toplum-doğayı bilgelikten soyutlayıp, yalancı klişelerle, geveze bilgiçliğe yöneltti. Bilgiçliğin vicdansızlığı varlığımıza hükmetti. Hayal gücü kirletildi ve yaratıcı olan bu Tanrısallık, erklik maddi olanın peşinde sürüklendi. Sonuç; kapitalizm gibi bir garabetti. Toplumu kendi cehaletinden körleştirmişti. Aç gözlülük, cehaletin en tatlı şerbeti gibidir. Toplumda bu şerbetten içmeyen kalmamış gibidir. Evet, para çağın Tanrısıdır ve doymak bilmez aç gözlülük ise onun vazgeçilmez karakteri ve hatta elçisidir. Tefeci, tokatçı vampirlerin, aç gözlülüklerini deviren proletarya bile, bu lanetli durumun kötülüklerini bilmesine, ona karşı teori ve propagandasını yapmasına rağmen yinede buna bulaşmak durumunda kaldı. Beyni körelten yüreği kirleten boş, ezberlenmiş tekrarlardır siyasetin en temel görevi bu köreltmeye karşı toplumu korumaktır. Bir sermayedarın veya kapitalize olmuş herhangi bir bireyin serveti kайдından çok daha pahalıdır.

Siyasetin doğayla ilişkisi, ülke sınırlarına indirgenerek daraltıldı. Coğrafi yapıyla siyasetin ilişkisi, sınırları çok aşan bir düzeydedir. Doğa gücünü alıp sömürmek ve bunu “devlet zenginliği” olarak adlandırmak, siyaset değil, doğa gücüyle kendini zengin gibi göstermektir. Doğal gazdan, rüzgâra kömürden güneş enerjisine kadar olan tüm enerji topluma ait değildir uluslararası güç, zenginliği hiç değildir. İnsanlar yalnızca işletme işi ile uğraşıp onları kendi ihtiyaçları için kullanmaktadır.

Toplum ile doğa arasındaki bu adaletsiz ilişki, halkların doğasına yağlı bir organ gibidir. Bu ilişki artık kana, gözyaşına, kısacası siyaset savaşa bulaşmıştır. Denilir ki, savaş birçok nedene dayanır.

1) Kendilerini savunmak için, yöneltilen haksızlıklara boyun eğmek ve bu dayatmayı reddetmek.

2) Yeni topraklar, kadın ve köleler elde etmek için saldırmak;

3) İntikam almak, kendileri dışında olanları öldürüp dinsel törenlerinde onları kullanmak,

4) Bir toplumda yönetici asker sınıfı ortaya çıkmışsa, o sınıfın kendisinde, yayılması nitelikli, rejimi ve doğasıyla kendi konumunu koruyabilmek için savaşa kaynaklık edebilmek” dayatmanın olmadığı bir yerde kimse başkaldırmaz.

Bu araştırma “ilkel” toplumlar üzerindeyken, “çağdaş” toplumlardaki savaş nedeni daha ilginç bir hal alır şöyle;

- “1) Savunma nedeniyle
- 2) Siyasal ve ekonomik nedenler,
- 3) Toplumsal
- 4) Asker-seçkini eğilimi nedeniyle” ek olarak

“Uluslar arası çatışma ve saldırganlıkların temelinde biyolojik, psikolojik ve toplumsal nedenler bulunduğu genellikle savunuluyor”

Bunlar yadsınamaz uygarlık gerekçe ve gerçeklikleridir. Ekonomiyi, siyasallığı, hukuk ve toplumsallığı savaş gerekçesi sayacak kadar, olguları aşağı çektiler. Hatta modernite öylesine ileri gitti ki milliyetçiliği ulusalılığı temel gücü sayarken, “ekonomiyi, ulusal gücü, maddesel öğelerinin en sonuncusu” yani önemsizi olarak saydı. Milliyetçilik adeta ulusun Tanrısı haline getirildi. Bu ulus ve ulusu oluşturan etnisite kadar diğer unsurlarına da en büyük haksızlıktır. Toplumsallık ta ki ilk çatışmanın özelliği millici değildir, sınıfsaldır. Savaşın temelinde ise ekonomik sömürü sosyal olarak yozlaştırma, siyasi olarak savunma bilincinden düşürme, hukuken ahlaktan yoksunlaştırmadır. Doğal toplum değerine toptan bir saldırı vardır. O zaman ki çatışma köle ile efendi arasında var iken, bu daha sonra renk değiştirdi, ama öz aynıydı. Kölede olduğu gibi efendinin de milliyeti yoktu. Ancak her ikisinin de sınıfı vardı.

Konuları tek tek ele alsak da, toplumsallıkta ki gerçekleştirmeleri gerekçesiz kalır toplumsallaşan insan, her yerde bir bütündür. Bunları ayrı ayrı kategorilere yerleştirerek insanı toplumsallaştırmış olamazsın. Dünyanın her yerinde farklı renkler içinde ama aynı isim altında kendini gerçekleştiren bir toplumsallık var. Doğu gelişen bu diyalektiğe, yanlış olan sınıf veya millicilikle gerçek toplumsallığı oluşturamazsın. Bir ulusun milliciliği tüm toplumsallığı temsil edemez. Tek ulusun inancı tüm insanların ruhlarını doyuramaz. Tek ulusun(devletin) siyaseti, dünya nüfusunu ve doğayı koruyamaz. Bütün insanların ihtiyacı tek bir ulus kâsesinde toplanamaz ve yedi buçuk (7,5) milyarlık dünya nüfusuna tek bir ırkın, kanunlarla sınırlandırılmış pozitif hukuku yetmiyor. Bu adaletsizliğin en kör olanıdır. Hele hele siyaset gibi toplumsallığın iman gücü olan bir olgu asla ve asla savaş gerekçesi olamaz bu siyaseti güçten düşürerek ekonomiyi sömürü aracına dönüştürmektir.

Milliyetçilik tek tek bireylerin zayıf, doyumsuz, kendine yetmeyen, güçsüzlüklerini, devlet denen toplanmış gücün gölgesine sığınan bir canavarlıktır. Bir insan veya topluluk, neden başkasını direnmek, kendini

ve onurunu korumak zorunda bırakılır? Bunun siyasal bir gerekçesi yoktur insani olarak ta elle tutulur hiçbir gerekçe bulunamaz. Hangi ihtiyaçtan dolayı birileri başka bir hemcinsine boyun eğdiriyor? Boyun eğen kadın boyun eğdirende siyasal bilincinden yoksunlaşır. Boyun eğen siyasi kimliğini kaybederken, boyun eğdiren tüm onur ve insansal kimliğinden soyunur. Artık, hayvanın diğer bir canlıyla ilişkisi kalır. Yani, insansal ilişkinin toplumsallaştıran gücüne idam ilmiği çekilmiş olur. En basitinden, 1. ve 2. dünya savaşları hangi siyasallığa hizmet etmişti, buna siyaset denilebilir mi? Toplumsallık açısından siyaset değil, olamaz. Uygarlık açısından bir anlam ifade etse de, ismi canavarlıktır. Cinayetin ismi cinayettir, siyaset olamaz.

Siyaset öylesine zorlamalı bir tarzda uygarlıkla eşleştirilmeye çalışıldı ki, kanlı kıyımlarda taht kavgası için kardeş katiliğinin ismi bile siyasetleştirildi. Sömürü, yabancılaşma, psikolojik çıldırtmanın ismi siyaset olabilir mi?

Kapitalist Modernite olgunlaştıkça toplumsallığın doğası ve ayrışması da değişti. 1945-50' den sonra dünya iki kutuplu yaşamaya mahkûm edildi. Aynı özlü olan ama farklı görünüşlü bu iki kutup mısır fıravunlar piramitlerini andıran görkemli mezarlığa dönüştü. Bütünüyle siyasal kalıplar insan cesedi ve sömürü üzerinde geliyordu. Ağır insan hak ihlalleri çürüten ahlak, paranın hizmetine koşullandırılan bilim sistemin esaslı geçim kaynağı oldu.

“emperyalizm, sözcük olarak Fransızca da ‘empire’ yani imparatorluktan kaynaklanır.” İmparatorluğun ideolojik yapısı gibi görünse de, uygarlığın asıl karakteridir. Acı olan ise bunun bir siyaset tarzı, yöntemi gibi sunuluyor olmasıdır. Önce fiziki güçle kadını esir alan ve daha askeri fetihlerle yapılırken, şimdi ise yaşamın tüm alanlarına yayılmaktadır. Temeli ekonomik gibi görünüyorsa da bu emperyalizm psikolojik, ruhsal, düşünsel, cinsel, doğasal v.s.leştirmiştir. Yani siyaset adına gittikçe yoğunlaşan sömürgeciliktir. “yeni sömürgecilik” olarak isim kazanan Kapitalist Modernite, tüm varlığıyla toplumsallığa çullanmıştır toplumsallık battıkça, Kapitalist Modernite yükselmektedir.

Siyasi partiler, kabaca da olsa ilkin yunan sitelerinde başlar. Daha sonra 19. y.y da batı Avrupa da yaygınlık kazanır. İşçi sınıfının belirginlik kazanan direnişiyse oy kazanılmıştır. Sağ ve sol partiler oluşturuldu. Doğaları gereği yapısal ve ideolojik oldukları için ister sağ ister sol partiler olsun, örgütlendikçe kendilerini oligarşiye taşıdılar.

Şeflerin partisi değişmez sulta konumu yaşandı şefler kalıcı ve mutlak hâkim olurlar.

Bu partilerin kuruluş amaçları kadar, onları kuran kesimde önemlidir. Kuruluş amacı, uygarlığı koşulsuz şartsız sürdürmektir. Tüm programları buna yöneliktir uygarlığın bekası her şeyin üstündedir. İnsanın doğası, var oluş felsefesi, tarihi ve Tanrısal gücünü bir önemi yoktur kuran kesimler ise burjuva ve aristokrasidir. Yalnızca bunu görmek bile siyasetin nasıl doğasından uzaklaştırıldığını anlamaya yetmektedir. Demokrasî ve siyaseti yalnız siyasi partilere ve dolayısıyla oy kullanma hakkını bağlamak aldatıcıdır. J. J Rousseau Toplum Sözleşmesi'nde; "büyük çoğunluğu yöneten ve küçük bir azınlığında yönetilen olması doğal düzene karşıdır bu anlamda hiçbir zaman var olmadı ve olmayacaktır." Partilerin amacı bu noktada, toplumsallığa karşıttır. Yaratıkları oligarşi ile faşistçe hisleriyle siyaseti çığırından çıkarıp, küçük bir elitin milyonları yönetme erkine dönüştürmüşlerdir. Şimdiye kadar kurulan tüm partiler devleti koruma ve devamlılığından yana olmuşlardır.

Parti, kavram olarak devletli oluşumun bir üretimidir. Komite ocak, toplum dışında gelişen parti nosyonu, elit kesimin aristokrasisine dayanır. Kapitalist Modernite'de "çağdaşlaştırılan" parti, siyaseti devlete bağlayan en önemli araçtır. Örneğin, 19 y.y. da yaşamdan çekip alınan siyaset aristokrasîyle burjuvazi arasındaki mücadeleye indirgendir. Gerçekte hayatın tümü aristokrasîyle burjuvazi arasındaki mücadele miydi, toplum bundan mı ibaretti? İşçisiyle, köylü yani bütün insanlar toplumsallıkta yer alır ve dolayısıyla "biyo-politik" içerisindedir. Hangi partiye bakarsak bakalım totalitarizmi, şefliği kapsamaktadır. Partilerde parti başkanı putlaştırılır, toplum ve insanın gücü hiçleşir. En mükemmel örneği w.s Allen şöyle vermektedir; "NAZİ ŞEFİ DEVLETİN KENDİSİ HALİNE GELMİŞTİR." Bu örnek faşist partiler için verilmektedir. Oysa bu parti nosyonunun kendi doğasında vardır. Polit büro sosyalist partinin temsilcisiydi. Her şey polit büro içindi. Devletten daha güçlü bir devletti.

"Faşist ve nasyonel sosyalist partilerde, parti devletin üstünde değil onun koruyucusu ve devletle iç içedir."

"Temel görevi; devleti silah zoruyla ele geçirmek, faşist bir yapıya dönüştürerek, değişmesini gene silah zoruyla engellemektedir."

FAŞİST PARTİ DEVLETİN VE KURULU DÜZENİN BEKŞİSİDİR

“Tek partili sistemlerin ancak diktatörlükle bağdaştığı, genel bir kanıdır”

Siyaset bilimi

Bu tanımlamalar parti kavramını ruhunda mevcuttur parti faşizmi doğurmadı ama kendi ruhunu onunla buldu diktatörlük de öyle. Yani, tek partili sistemden değil, çok partililikte de bu kavramların yaşandığına tanıklık etmişizdir. Ordulardan daha çok devleti korudukları ve toplum üstüleştirdikleri gerçeği mevcuttur. Çünkü siyaset kriteri, devlet adamlığıyla eşdeğerleştirildi. Peki, bu durum siyasal hayat ile bağdaşıyor mu? Hayır. Siyaset toplumsal bütünlüğü olduğu kadar doğanın ihtiyaçlara ve yaşam için gerekliliğinden hareketle, doğa-toplum dengesini de korumaktadır. Siyaset, devlet ve elit kesimi değil, toplumun savunusu gücüdür.

Partilerin doğasında merkez vardır. Ulus-devleti, uhrevi iktidara karşı üstün gelmenin ve laikliği laisizme sürükleyende parti olgusudur. Ulus-devlet nasıl ki tüm gücü kendinde topluyor ise, parti olgusunda her şeyin tek merkezden yönetilmesini kapsar. Anti demokratiktir. Demokrasiden kaçır, korkar. O yüzden de âdemi merkeziyetçiliğe dayanan yerel yönetimleri güçlendirmek onlara fırsat vermek istemez. Çünkü biliyor ki, âdemi merkeziyetçilik siyasetin doğasını doğal olarak ortaya çıkarabilmektedir. T.C anayasasında, yerinde yönetimin daha demokratik olduğunu belirtmesine rağmen, merkeziyetçiliği uygulamaktadır.

Newton’culuğun aşıldığı bu çağda, onun dar kalıplarıyla yaratılan olguları da aşılmalı. Aşılacak olan suni olgularsa, bunları gelecek çağlara aktarmak, geleceği onlar üzerine kurmak, toplumsallık için tehlike arz etmektedir. Komünal yaşam, uygarlığın gerici, sunilileriyle inşa edilemez. Parti olgusu da bu suniliklerden biridir. Hayatımızın şeflere ihtiyacı yok.

Parti yapısalıkları gereği kaos ve bunalımdan beslenirler. Toplumsal ve ekonomik bunalım partilerin özünü oluşturmaktadır. Siyasal partiler, adeta devlet kadar sınıflaşmaktadır. Bu anlamıyla devletten daha

karanlık hal alabiliyor. Günümüz dünyasında partisiz hiçbir toplum, hiçbir birey kalmamıştır. Devletleştiren en önemli adımdır. Ne acıdır ki, her partinin kendine göre bir anayasası var. Program-projesiyle, strateji ve taktiğiyle yaptıkları programları tam bir anayasa niteliğindedir. (gerçi devlet anayasasının kopyasıdır.) partinin açık olan programını herkes açıkça bilmekteyken her partinin mutlak gizli bir programı da vardır. Toplumsallık adına bir hile olan bu durum, halk irade ve onayı dışında, emperyal güçlerce tepeden dayatılan bir projedir. Dikkat edilirse, bu güçlerden bağımsız hareket eden hiçbir partinin hayatta kalma şansı olmaz. Projeleri dışında geliştiği için baskılamaya, onu bitirmeye yönelirler. 1950 ile 1990 arasında komünist bloğa karşı “yeşil kuşak” projesi hayat buldu. Bu işlevini bitirince, BOP’a yöneldi. Orta doğunun yumuşak karnı olarak bilen Kapitalist Modernite, demokrasi adına orta doğuda küçük devletçikler oluşturmayı hedeflemektedir. Bu küçük devletçikleri önce partileştirdi, daha sonrasındaysa kendi kontrolünde devletleştirmektedir. Dünya bankası, IMF ile şişirilen bu partilerin halk tabanını da oluşturulur. Yani devletli siyasetin aldatmacası, iktidarını oluşturmak için “kurnaz adamın” hileleri ve çağın Tanrısı paranın gücü birleştirilerek toplumsallık aldatılmaktadır.

Devlet olgusunu kendisi suni ve erkek yapımlı olduğu için bunun geleceği önceden belirlenebilir ve yüzyıl sonrasında nasıl bir hal alacağı tahmin edilebilir. En bariz örneği bugünkü Ortadoğu ve özeldeyse Arap halkının durumudur. İngilizler (Yahudilerin desteği olmadan olmayacak bir projedir.) Hindistan da bulunan Arapları kışkırtarak çatıştırarak orta doğuda 18 küçük devlet haline getirdi bugünde hangisine nasıl şekil vereceğini yine kendisi ayarlamaktadır. Kimini cumhuriyetleştirirken kimini de otokratikleştire biliyor. Saddam getirildiği gibi ipi de yine batı tarafından çekildi küçücük bir irak üçe bölündü ve devletleşmeye doğru giden üç büyük parti yarattı ancak tedbirini elden bırakmadan yem olarak kullanacağı birçok yedek partiyi de bekletmektedir. Emperyal amaçlar doğrultusunda kurulan partiler bu yolda yıprandıkça yerine yenisi kurulur. Partiler için bir veya birkaç kişi eğitilir amaç öğretilir. Daha sonra çevresi oluşturulur böylece parti oluşturulmuş olur. Dolayısıyla iç bir parti kendi ülkesinin özgünlüğü ve halkının ihtiyacı gözetilende ortaya çıkmamaktadır. İmparator olan güçlü devletlerin projesi bütün ulusların çıkarlar üstünde tutulur.

Güya buna karşı siyasetin demokratikleşmesi için “baskı grupları”

oluşturulur. Bu önemli olsa da, kurulan her sivil toplum örgütü, belli bir partinin programı çerçevesinde ortaya çıkıyor. Böyle olması yerine, kendini partileştirse daha açık davranmış olur. Sivil toplum örgütlerinin görevi siyaseti sivilleştirmektir. Siyasete toplumsal özünü kazandırmaktır. Bu da devlet gibi, devletin yardımcısıymış gibi örgütlemekle olmuyor. Tersine devletteki katlıkları yumuşatmak, katı organizasyonlara karşı mücadele vermek ve siyaseti insanlaştırmaktır. Siyaset devletleşirken, siyasetin kimyası bozuldu. Eğer STÖ' leri de devletleşen partiler gibi olacaksa, bu siyaset adına, toplumu devletleştirmek olur. Buda sivilizasyonun bitişi anlamına gelmektedir. S.T.Ö.i devlet gibi zor, katı organizasyonlara karşı mücadele ederken gücünü siyasal bilinçten alır. Amaçları meslek ve sınıf çıkarları için yüksek miktarda para kazanmak değil, bozulan toplumsallığı iyileştirmek içindir. İşçi konfederasyonları her gün meydandalar. Maaşlarının biraz fazlaşması için verdikleri mücadele haklıda olsa, genel toplumsallık için son derece yetersizdir. Çünkü fazla para alınca sermayedarlaşır eski işçi. Yani işçisini yaratarak ezecektir. Birde işçilik adına devlet memuru için direnişe geçmez. Sadece para için direndiğinde, amacı istediği parayı alana kadardır. Nasıl ki proletarya hedefini yanlış belirleyip, şu anda sistemin dışlisi haline geldiyse, S.T.Ö'leri de maaş artırımı için uğraş verirse durum fark-sız olmayacaktır. “proletarya diktatörlüğü” iktidarı devralmayı hedefledi. Sonuç kendisi de burjuvazinin yedeği veya kızgın, öfkeli ve direnişçi haline geldi. 1848 devrimiyle, yaşadığımız gezegenin en önemli bir bölümünde sivilizasyon revaçtaydı. Ancak araç-amaç karışıklığı ve hedeflediğinin yanlışlığı, yedi buçuk milyar insan için, burjuvanın yönetime oturması oldu. Yönetilme insanlığın kaderi haline geldi S.T.Ö en büyük amacı, insanı bu hayvansal olan yönetme-yönetilme girdabından çıkarmak, bunu için mücadele etmesidir. Çünkü toplumsallık sürü değildir ki yönetilsin. Sürüleşmeye karşı kendini toplumsallaştırdı. Sürü gibi tekrar yönetilecekse, neden kendini sürü halindeki varlıktan, toplumsallığa dönüştürdü? İnsan, sürü biçimindeki yaşamı denedi, bugünde dönüp baktığında hayvansal bir yaşam olduğunu görüyor ve aynısını yaşamak istemiyor. Ancak, neolitik köy devrimi her daim insanın rüyasını süslemiş, tekrar onun döneme uygun ruhunu yaşamak istemiştir. “güneş ülkesi” denilirken, sürü biçiminde yönetilmenin reddi anlamındadır.

İnsan gibi yaratıcı bir varlık, her koşul ve her seviyede kendi yaşamını idame etmeyi başarmıştır. Tüm yaratıcı özelliklerini toplumsallığa katarak, bunu ispatlamıştır.

Baskı gruplarının ilk geliştiği yer İngiltere'dir. Bu baskı grup gelenek başlatıcıları ise komünist ve sosyalist partilerdir. İşin ilginç yanı ise, İngiltere'yi yöneten işçi partisiyken, dünyayı sömüren politikaların baş mimarı da İngilizlerdir. Yahudiler ne kadar uygarlık ideolojisine hâkimseler, İngilizler de yönetme konusunda ustalar.

Siyaset, analitik ve duygusal zekânın dengede seyrettiği toplumsallığın doğasıyken; parti analitik zekânın çıkarıcı, otoriter ve faşizme varan zihniyetini temsil etmektedir. Parti, dar ve saf ideolojiktir. İdeolojinin ise pozitivist yanını esas alır maneviyatı hiçe sayar, maddiyatı kutsayan ideolojiyi esas alır.

Uygarlık tarihi boyunca siyaset çeşitli kesintilere uğramıştır. Dolayısıyla siyaset dışı şiddet etkinlik kazandı ve siyasetin yerine geçti. Avrupa da kökleşen modern bürokrasi, ceset ve kan üzerine inşa edildi. Hitlerin emriyle 6 bini Yahudi olmak üzere 20 milyondan fazla insanın canını aldı. Napolyon, Hitlerden sonra gelen, modern siyaset mühendislerin eliyle yaratılan Sargon reenkarnasyonları, adeta uygarlığın canavarlığının ifşa nakaratı gibidir. İyi görülürse leviathanın çok açık bir itirafıdır. Sümer Rahibinden günümüz Obaması'na kadar, tüm siyasal hayat düşmanları, sınıflı uygarlığın bu pespaye bürokrasi çarkının bir ürünüdürler.

Bürokrasi, uşaklaşmayı yaratır. Hitler 20 milyon insanı kendi başına öldürmedi! Aksine uşaklaştırılan bürokrasinin, hiyerarşiye bulaşmış kişiliklerini üreterek yaptırdı. Ahlakı bir aldırmaçlık siyasete yaşatıldı. Bu savaş, onca ölüm Hitlerin takıntılarına bağlanamaz. Takıntılar, itirafçılaştırma bu yaratılan canavardan daha büyük değildir. Hatta iktidarın kirletici etkisi bile bundan daha büyük olamaz. Hitler. Sınıflı siyasetin ürünüdür. Dolayısıyla ondan daha acımasız olması beklenemez. Sınıfsallığı iyi anlamaya çalıştığımızda tüm iyi olmayan verilerini bize vermektedir. Hiç araştırma gereği bile duymadan, az biraz insanlığımıza yoğunlaştığımızda, çıplak gözle bile onun kötülüklerini görebiliriz. Bürokrasinin çürüttüğü siyaset, hukuk, toplumsallık açık örneklerdir. Yani, pozitivism ile şahlanan Kapitalist Modernite yarattığı tüm kişiliklerden daha güçlüdür. Birey ve toplum ancak ve ancak onun amacının yararsız birer aracı gibidirler. Onun için, ne Sargon, Gılgamış, Hammurrabi, İskender, Napolyon, Hitler, Mussolini ve ne de Bush, Saddam, Obama Kapitalist Modernite'den daha güçlüdür. Olsa olsa onun minnacık yavrukurdu olurlar.

Siyasetin içine etnik, dini, ideolojik ön yargılar dolduruldu. Çatışan toplumsallık güçlenen modernitenin kendisi olmaktadır. Uygarlığın si-

yaseti kirlenerek zirveye oturmaktadır. Bir yandan ideolojikleşmekte, sınırlar çizmekte uluslar üretmekteyken, diğer yandan ise onlar üstüleşen bir tavırla ilerlemektedir. Oldukça karmaşıklaşması derin gibi gözükmesi bundan dolayı olsa gerek hem sırlaşıyor hem de üstünleşiyor. Ürettiği kimlikler onun gücü karşısında cüce, hatta damla biçiminde kalmaktadır. Sınıflı uygarlığın kimliksel yayılışı, insan ülke, olay ve olgular üstüdür. Tanrının yayılışına benzemektedir. Hatta tıpkısıdır. Sorgulanamaz, karşı konulamaz, mutlak yaşam gibidir.

Zayıf olan öfkeli, çıldıracak kadar hırsla doludur. Uygarlığın siyaset ve yaşam karşısındaki duruşu böyledir. Siyaset karşısındaki güçsüzlüğünü bazen örtük bir şekilde ifşa etmektedir. Savaşsal yanı onun büyük korkusunun öfkesidir. Kıskaçlıkla kırıngılaşan her bir yanı, sınıflı uygarlığın siyasi yaşama karşı direkt savaş şeklinde yansımaktadır. Zayıf olan barışçıl bir ortamdan korkar. Özellikle de temellerini yalan üzerin de kurmuşsa, korkusu çok daha büyük olur. Suni sistemler bu karakteri taşırlar. Böyle sistemler ahlaka değil, ahlaksızlığın pragmatik gücüne inanırlar. Bunu bir erdemmiş gibi karakterlerine yedirirler. Oysa ahlaksal dürtü bireyin toplumsallıkla olan bağıntısından oluşan barışçıl bir olgudur. Ahlak yalnızca bir olgu değil, hayatın ta kendisi, onun adı, bilinci, ruhu, varlıksallığıdır. Korku ahlak dışı olabilir ama barışçıl yaşam ahlakla özdeştir. Ahlakı olmayan bir siyaset, yaşam olamaz. Varlığından şüphe edilir. Özdeştirler. Zayıf olan, “fazla ahlaklı olmak ahmaklıktır” ilkesinden hareket eder. Yalan-dolanı siper eder, hatta siyaseti de “ikiyüzlülük” ile tanımlamaya kalkar. Bunlar hayatı, siyaseti, toplumsallığı tanınamadır. Önyargıları, toplumsallıktan, siyasetten üstün tutarlar.

Önyargılar siyaset olamaz. Bencilliklerin toplamı olan önyargılar, toplumsallık açısından yıkıcıdır. Merhamet tanımaz vicdansızlıklara yol açmaktadır. Bunca kan, gözyaşı ve tarihin cesetlerle doldurulmasına sebeplik etmiştir bencilliğin her türlüünden arınmadan, ahlaklı bir siyaset anlayışı yakanamaz.

Uygarlığın siyaset tarzı, önyargı ve bencillikleriyle hayat adına bize sunduğu, tamda bir krematoryumlardır. Amiyane bir tabirle halk arasında “siyaset ateşten bir gömlektir” deyiimi tamda sınıfsallığın yaşam tarzına uymaktadır. Ama siyasetin özü bunun çok dışındadır. Koruma misyonuyla yüklü olan siyaset, neden hayatlar alsın ki? Bu siyasete yapılmış en büyük iftiradır. “ateşten gömleğin” toplum, tarih ve doğaya giydirilmesi, sınıflı uygarlığın bir oyunudur. Enfal katliamında kullanılan

kimyasal silahların kullanılması yalnızca kapitalist moderniteden, kıyım-sallığı değil, sınıflı uygarlığın siyaset anlayışının bir gereğidir. Çoluk-çocuk demeden, insafsızca bir halk kıyımından geçildi.

Zihnimizin, ruh ve bilincimizin durulduğu yerde biz yaşamıyoruz demektir. Yaratılan her savaşta, çarpışan bedenlerimiz değil zihniyetimizdir. Almanya’da Hitler bir zihniyetin temsilcisi olarak doğdu, devamını ise Kürdistan da Saddam sürdürdü. Modernitenin yarattığı kötülüklerden ruh kazanmış pozitivizmin Tanrısına insanları kurban etmeydi. Tesadüftür ki, sosyolojinin bilim disiplini olarak ad kazandığı yüzyıldı, kitlesel katliamlarda bir siyasal yaşam biçimine dönüşmüş, böylece modernist kapitalizmin karakterinin netleştiği dönem olmuştur.

Sınıfsallığın çarpıklığı, hayatın bütün damarlarına sinmiş, insanlık çılgın bir tarzda bu gaspçı sistemin acımasızlığına bağlanmıştı.

“Yönetici yurttaşların sayısı sıradan yurttaşlardan fazladır. Bu yönetim biçimine demokrasi denir?”

J.J Rousseau, Sıradan yurttaşların sayısı, yönetici yurttaşlardan fazladır. Bu yönetim biçimi aristokrasi adını alır.”

O zamanın yaşam tarzı, bakış açısı ve anlam gücü bugünün kavramlarına cevap olmayabilir. Yine de başka bir dilde dile gelmiş doğrular insanlığın önünü açmaktadır. Rousseau yukarıdaki belirlemede, uygarlığın dili olarak kullandığı “yönetici”liği cümlelerinden çıkardığında, toplumsalın ruhunu dillendirmiş olur ne demokrasi yöneticiliğin çoğalmasındır, nede siyaset. Hatta demokratik siyaset, yöneticisiz hayatın benliğidir. Yöneticilik, siyasetten düşen uygarlığın temel güdüleme amacıdır. Yöneticilik suni olarak yaratılmış bir olgudur. Oysa siyaset, ilk günden beri benliğin kendisine doğru evrilmesidir. Her tehlikeye karşı kendini korumaya alan birey, soyunu sürdürmek için sürekli kendi kendini varoluşuna doğru üretimdedir. Bu evriliş, üretim yöneticisiz, doğal bir varoluştur. Ki, bilimsel dile çevrildiğinde komünalite olmaktadır.

Rousseau’nun ironi olarak belirttiği bir söz, belki de dolaylı yoldan, uygarlığın demokrasisiz yaşadığını dillendirmektedir. Hiçbir toplumda, hiçbir zaman yönetici sıradan yurttaşlardan fazla olmamıştır. Dolayısıyla, örtük bir şekilde demokrasinin olmadığına vurgu yapılmıştır.

Ve bu sözü toplumsalın diline çevirdiğimizde, basit olan, kolay yaşanan hayatın parametrelerini “sıradan yurttaş” ve “yönetici yurttaş” olarak ayırmadan, toplumsalın kendi evrimini komünal bir tarzda yapacağıdır. Zira toplum ve toplumun esaslı güçleri(siyaset, din, ekonomik, sosyal, mitolojik,

psikoloji v.s) Tanrısız, efendisiz ve yöneticisizdir. Efendi kul çizgisine kayan siyaset faşizmdir. Siyaset ile demokrasi, belki de sınıflı uygarlık araçlarının kirlenmediği toplumsal bir zeminde oluşabilir. Devlet etkisinin en aza indiği ve buna karşın toplum gücünün zirvede hayat bulduğu zeminde demokratik siyasete rastlayabiliriz. En açık biçimiyle, merkeziyetçiliğin hiyerarşik ve katı biçiminden ziyade, âdemi merkeziyetçi, dediğimiz, yerel yönetimlerin güçlenmesidir. Ki bu yerelden yönetim olgusunun esneterek koordinasyon gücü halini aldığında, güzel ve çağın dilini, siyaset ruhunu yakalamış oluruz.

Demokrasi ile yerleşen koordinasyonun dengede seyrettiği bir olayda, komünalitenin özü ortaya çıkar. Bu aynı zamanda, köleleştiren yönetim zihniyeti de aşındırır, toplumsallığı öz benliğine veya koordinesine kavuşturur.

Toplumsallığın doğal yaşama biçimi olan komünalite, önce kontrol altına alındı, daha sonra adım adım uygarlığın amacı doğrultusunda disiplin edilerek asimile edildi. Dolayısıyla uygarlık, doğal toplumun asimile edilmiş biçimi olmaktadır.

Toplumsallık kadar siyasette bir bilimdir. Siyaset bilim, bilim ise siyaset için var olan kendini bilme koruma ve soyunu sürdürmesi için gerekli bilimdir. Buna karşı sınıfsallık bilim değil, bilimciliğin üretim rahmidir. Sınıflı uygarlık,” ölü fikirler” üzerine geliştiği için bilimselleşemeyen yani, hayatı felsefesiz ve edinip, başkasına aşıladığı fikirler ezberlerin şuursuzca tekrarlanmasından başka bir şey değildir. Siyaset, hayatın sürmesi ve korunması için merhametli bilgi üretimi, ahlaklı meşru savunma yaratımıdır.

“ruhun gerçek yüceliğini, gerçek kahramanlığı, adil kuralları sadece işçiler arasında görebildim. Oraya uygarlığın pisliği ulaşamamış. Orada etiketin pis kokulu ikiyüzlülüğü ve bizim yaşantımızın yapmacık parıltısı yok. İnaniyorum ki dünyayı ancak yoksular kurtarabilir. Yeni uygarlık, işçi mahallerinden, ruhları bozulmamış bu temiz vahşilerden gelecek. Onlardan başka kaynak yok. Çağdaş Romalıların kanını tazeleyecek Hunlar yok, artık kurtuluş bizim kölelerin elinde.” **“Ateşi çalmak”**

Bu bir misyonerin itirafıdır. Siyaset adına nasıl ruhlarını çıkarıcılık pisliği ile kirlendiğinin, korkak kurallarının toplumsal siyaset karşısında iflasını ifşasıdır.

Foucault, “Hükümlerlik uyruktan uyruğa yönelen, uyruklar arasındaki siyasal ilişkiyi kuran kavramdır.”

Sınıflı uygarlığın siyaset anlayışı bunu kendi pratiğinde gerçekleştirmiştir. Etnisiteler arasındaki ilişkiyi hükümlerliğe indirgeyen gücünün yöneten-efendi olduğu ve güçsüzün ise yönetilen köle olmasını siyaset saymıştır. Oysa toplumsallıkta yaşanan bunun tersidir. Siyasal ilişki; özgür, adil, eşit

birlikteliğin savunusudur. Yani, bir toplumun diğerini yönetmesi değil, toplumların hiçbir yöneten- yönetilen ilişkisine dayanmadan, toplumsalın kültürel alışverişteki zengin ve doğal oluşumudur. Nasıl ki doğal toplumda bir zanaatçının ürettiği ile bir avcını getirdikleri takas değil de ortak kullanılıyorsa toplumlar arasındaki bu insanlaşma özelliği etnisiteler arasında da yaşanmıştır. Hükümlerlik, uyruklar arasında ki bir siyasal ilişki gibi gösterilse de, etnisiteler arası bir ilişki ve siyaset tarzı olamaz. Bastırma, özgürlükten etme özgür irade ve etnisitelerin özgürlüğünü hiç tanımayan hükümlerlik, bir tek hüküm etmeye yaramaktadır. Gerçekte siyaset yalnızca hüküm etme, yönetme sistemi midir? Etnisitelerin hatta insan denen yaratıcı varlıkta siyaset yok mudur? Ne kadar zayıf, köle, kul, ezilen olsa da bunun bütünsel antolojisinde siyaset yok mudur? Bu sorular ve daha nice sorular karşılığında, hayatın, tarihin ve evrenin hareket tarzını bize gösterdiği taşın bile kendini savunma yetisinin olabileceğidir. Her canlıda var olan bu mekanizmanın adı kendini koruma olsa da, daha da bilimsel bir kavrama dönüştürdüğümüzde, bunun adı siyasettir.

Siyaset, ne kadar hükümlerlik dışıysa, bir o kadarda alınıp satılmaya karşı durmanın yaşımsal savunumun erdemli duruşudur paraya, servete, finans kapitale, sınıfsal iktidara boyun eğmeyen bunlar karşında toplumsallığı koruyan, doğayla dengeyi sağlayan ve en önemlisi de bireyin her türlü özgürleşmesini üreten, ahlakla, hukukla, bilimle kardeş olan bir kültürel(toplumsal) birimdir. Sonuçta siyaset bir bilimdir. Ancak, hükümlerliği bir bilim, hukuk olarak tanımak anlamlandırmanın mümkünatı yoktur. Nasıl ki işkence katillik, faşizm bir bilim değilse, hükümlerlikte öyledir. Beş bin yıllık sınıflı uygarlık tarihinde, eşit olması gereken, birlikte savaşmış, savaş kazanmış etnisitelerin birlikte yaşaması hükümlerlik gibi adil olmayan bir olguya bağlamışlar. Yani, eşit koşulda yaşaması gerekenler, ne yazık ki, güçlü olan yöneten güçsüz olan ise yönetilen konumda tutulmuştur. Hatta bu iki etnisite de güçsüz gibi görünen, aslında diğerini alt edecek kadar güçlüdür. Ama toplumsallığın bozulmaması adına hoşgörülü davranırken aslında güçlü gibi görünmenin ise tüm gücünü güçsüzden alırken bile bunu değişik yorumlayabiliyor.

Siyasetin dilinde etnisite olan olgu, sınıflı uygarlıkça tahakkümleştirilerek uyruğa dönüştürüldü. Aslında, her doğal kavrama karşı sınıfsallıkta kendi jargonunu, üslup ve kavramalarını üretmiştir.

BİLİM TÜM HAYATIN GÜCÜ MÜDÜR?

Bilim ile metafiziğin ilişkisi ve felsefeyle olan bağı ne düzeydedir?

Nasıl düşünürsek düşünelim, nasıl yaşıyorsak yaşayalım, ne tümden doğruyuz, nede bir bütünen yanlış yaşıyor ve düşünüyoruz. Hatta ne tamamiyle kendimizin ve nede başkasının taklidi, kopyasıyız. Hele, başka bir “ruhun çocuğu” hiç değiliz bu var oluş karmaşasında kendimizi kendi benliğinde aradığımız kadar, başka bir kişilikte de bilinçleşme, ondan bilme maneviyatıyız. Bu anlamıyla bilimin soy kütüğü, bil’den başlayarak sezgi, akıl, duygu, duyu, hissetme v.s. evrimiyle sonsuz bir yoğunluktur. Anlam kargaşasını aratmadan bilimin metafizikle, dinle ilişkilendirmek, pozitivizme göre yanlış olabilir. Ancak, hayatın gerçekliği, bilimin metafizikle olan ilişkisini son derece canlı bir şekilde bize öğretmiştir. Bilgi yalnızca kafamızın içinde toplanan ve aklın temsiliyeti değildir. Soyutlamanın düş gücü olduğu kadar, inancın ve maneviyatın birlikteliğiyle de hayat bulandır. İnançsız veya maneviyatsız bilim, bilim değildir, pozitivizmdir. Bil-im, yani bilginin felsefe, inanç, sezgi, duygu, maneviyattan geçen bilme olduğu; inancaşız bilginin bilim olamayacağı gibi, sadece ruhsuz, felsefik pozitivizm olacağı, gerçeğe daha yakın durmaktadır ki, pozitivizm bilim demekle son derece abartılı olacaktır. Metafiziği kökten reddeden bir yöntem, hayatın gerçekliğini de inkâr etmiş olur. Çünkü bilim hayatın kendisi sayılmaktadır. Belki de bilim biraz metafizikseldir. Çünkü bilim yalnızca, maddi varlığa dayanmaktadır. Her zaman iki kere iki dört($2 \times 2 = 4$) etmiyor ve hatta düşüncenin kendisi, bilgi, bilimin kendisi, elle tutulamayacak kadar soyuttur. Soyut olana, ruhsal, manevi, inancaşsal, felsefi olana bilim dışı demek yalnızca ruhsuz pozitivizmin işi olabilir, bilim ve bilimselliğin değildir.

Doğa toplum tabiatıyla evrenin bütünselliğinde tanınır. Eğer, doğayı inceler toplumu incelemezsen yapılacak bilgilenme eksik olur. Tıpkı inanmadığın bir bilgilenmenin veya inanmadan söylenen sözün eksikliği gibi bir sahtelik ortaya çıkar. Enerji hazinesi olan insan, bu bütünsellikten son derece basit ama hayatı yaşanılır kılacak güce kavuşturabilecek tir. Nasıl ki, bilgisiz bir inanç doğmalarla kıyım uğrayan, karanlığın

bataklığında kurtulamıyorsa; inançsız bir bilgide, gözünü kırpmadan 20 milyon insanı fırınlarda yakan Hitler zihniyetini üretir. Bu ayırım olduğu için, bilimsel bir anlayış tam olarak oturmamıştır. İnançsız bilgi ve bilgisiz maneviyat; toplumu incelerken çıkarıcı davranmış ve doğayı ise, toplum gibi egemenliğine almak için sırlarını çözmeye çalışmış. Belki akademisyenler bu kötülüğü bile bile aşıladılar. Çoğu zaman bilim o kadar kör bir ırkçılışmaya uğramış ki, bilime bilimsel demek için bin şahit lazım. Örneğin; “niçin Çin de bilim devrimi olmamış ve güçlü modern bilim devrine geçiş, doğuda değil Avrupa da olmuştur?” bu kadar karanlık bir bakış, seven bir anlayıştan bu olayı ele almak, insanın yaşadığı acılardan bir haber olmak demektir. Batı’nın bilinen en büyük “bilimi” milliyetçiliğin insanlığa kan kusturduğu zihniyettir. Gerçekten bilim, doğa, toplum gerçekliğinden soyut, zararlı olanı üretmek midir? Yoksa yaşatmanın, yaşamı kolaylaştırmanın kendisi midir? Ahlaksızlığın üretimi bilim olamaz. Belki, teknik araçlar yaratıldı. Uçak, araç v.s. yaratıldı. Fakat hiçbir yaratım bir bölgeyle sınırlandırılıp, uygarlığın zirvesi sayılan kirli aracına yeni, Kapitalist Moderniteye mal edilmemeli. Aydınlanma, Rönesans reform gibi son derece soylu değerler insanlık açısından önemli gelişmeler ve bilimselliği aramanın çabasıdır.

Nasıl ki, bilim ile felsefe arasında çok büyük bir fark yoksa din ile bilim arasında da bir o kadar yakındırlar. Neolitik veya doğal toplum dini olan animizm, büyü üzerinde yürümektedir. Dolayısıyla, o zamanki bilimin dili büyüydü. Büyü ise, bireyde ki bilginin, doğanın ruhu ve kişinin maneviyatının sentezi gibiydi. Bunun dışında herhangi bir güç tutunacak dal yoktu. Yağmur yağdıracak ve ya bir yarayı iyileştirecek olan büyücü, doğanın davranışını tanıyacak tecrübeye ulaşmıştı. Gücünü oradan alırdı. Bile o kadar da, toplumsallaşan insanın, evrenle olan ilişkisinin bilgisine ulaşmış inançtaydı. İnsanla doğa ilişkisine inanmayan, bu ilişki için gerekli bilgiye ulaşmayan kişi büyücü olamazdı ki. Animist dinin büyücüsü, taşın, toprağın ruhlu olduğuna inanmalıydı. “eğer âlemin, ruhlar ve Animistik güçler tarafından yönetilen bir etkileşimler âlemi olduğu düşünülürse, büyü temelli görüş, doğal âlemdeki olaylar arasındaki ilişki kurmak için uygun bir araçtı.” Buradaki “yönetilen” dışında, Animist dinin büyücülüğünde öyle sanıldığı gibi bir çıkar ilişkisi yoktur. Daha ziyade evrenin canlılığına olan inancın kişilikte bilinç kazanması mevcuttur. Hiçbir bilgi öldürücü silaha dönüşmüyor, alınıp-satılmıyor. Hele hele, bilim, asla ve asla merhametsizlik değildir. Acıma

duygusunu yitiren bir bilim, insanlıktan çıkmış atom bombasıdır. Kaldı ki, atom bombası da bir “bilim” icadıydı. Ama bu felsefesiz, ruhsuz, merhametsiz bir bilimcilikti pozitivism.

Sınıflı uygarlık, bilimin karakterini de toplumun karakteri gibi değiştiriyordu. Bir büyücünün doğanın davranışına getirdiği anlam gücü zincire vurularak, bilimden uzaklaştırılıp bilimci yapıyordu. Erkeğin tahakkümü adım adım iktidarlaşırken bilimde Tanrılaşıyor ve de erkeğin tasarrufuna veriliyordu. Yeri, göğü, insanı yaratanlaşıyordu erkek. Öyle ki, yıldırım Marduk’un öfkesi sayılıyordu kendi bilgi, duygusuyla kendini yaratan insan, artık bilgi ve duygusundan korkuyor onlardan uzaklaşıyor diğer canlılardan daha zavallı bir hal alıyordu. Bilincine, yürek ve sezgisine prangayı, kalbindeki korkularla vuruyordu.

Belki bilimin tarihi on bin yıl öncesine kadar götürülüyor ama daha öncesine kadar uzandığı, insanın soyutlama gücüne ulaşmasından başlıyor olabilir. Bunun mekânının orta doğu olduğu da, bilim insanlarınca tespittir. Yaşam için gerekli bilgilerin toplanması kadar, bitkilerin özellikleri, beslenmek için üretilecek yiyecek ve giyinme ihtiyacı için işe yarar giysi bulmak, korunmak, kendini savunmanın araçlarını da yapmak, bilim olarak değerlendirilmektedir. Bitkilerden yapılan ilaçlar, beslenme, giyinme, korunma ihtiyacı insandan doğaya doğru inancı tetikledi. Doğa olaylarına günlük yaşamda yaşananlara olan merak gittikçe insanı derinleştirdi. Tecrübe kazandı, bilgisini biriktirip inancını pekiştirdi. Ancak, sınıflı uygarlık ile başlayan çarpıtma ve kapitalist moderniteyle zirveye ulaşan, insanlığın onca emeğini bağnazlaştırması oldu. Çünkü bilim adına pozitivism adeta Tanrılaştırıldı. Bugün, her kelime, her söz, “bilimsellik” adına kutsanıyor. Oysa bilim yaşamdan, insandan, doğadan üstün değildir. Hiçbir bilim, insanın yaşayışı, sezgisi, adaleti, ahlakı, duygusu kadar gerçek değildir. Bir yaşlının tecrübesi ve bir çocuğun saflığı kadar insanı, masum olan bir yaşayış tarzı zor bulunur. Ancak pozitivism, ruhsuzluğu, merhametsizliğiyle yaşamı bilime kurban etti. Milyonlarca sayfadan da oluşsa, bir kitap ne bir toplumun nede bir bireyin gerçekliğini tam anlatma gücüne sahip değildir. Ancak, akademisyenler, çoğu zaman ve genelde düşüncelerini toplumsalla ve yaşama dayandırmaktan ziyade kitaplara dayandırmaları, toplumsallık için tam bir felakettir. Özellikle iktidarın çıkarları için ve bir parçayı da kendi kişisel yaşamı için koparmaya çalışan ezberci akademisyenler, çok rahatlıkla insanlığı lekeleyecek, yalan-yanlış şeyleri doğru gibi göstermeye çalışmak-

tadırlar. Yıllarca okumasına rağmen bilimi de milliyetçileştirmekte, hiçbir ahlaki ölçüye dayanmadan, realistik adına toplumları köleleştirmek için var gücüyle çalışmaktadır.

Kültürün bir ideolojik şablon olmadığı gibi, bilimde

İdeolojileşmeyecek kadar yaşamla bağlantılıdır. Sınıfsallık ve onun araçları tamamıyla tek yanlı birer ideolojik kalıptırlar. Temel kıstas, herkesi, her şeyi tekleştirmek, bu kıstas alınarak yaşamı ona uyarlamaktır. Bilim ve insan yaratıcılığına en büyük tehlike bazı olgu-olayları öne çıkararak çıkarıcılık uğruna diğer olgu-olaylardan üstünleştirmektir. Sınırsız, tel örgüsüz, kapısız olan doğada, yaşamın ihtiyaç duyduğu olgular bir şekilde, ihtiyaçlar ölçüsünde hayata akmaktadır. Siyaset, hukuk, kültür v.s. gibi bilimde yaşama gereken cevabı vermek için, insan akıl da, vicdanında, duygusu ve sezgisinde yer almıştır.

Hayvanlar evcilleştirildiğinde karşılıklı ihtiyaç gideriminde bulunuldu. İnsan aklı, vicdan, merhamet duygusuyla hayvanı evcilleştirirken onunla dost oldu müthiş bir arkadaşlık ve kopmaz bağlar oluştu. Bu bir yaşam dengesi idi. Bu aynı zamanda bilgi ve inancın ortaklaşmasıydı. Dostluğun maneviyatını kuran doğayla kendi arasındaki ilişkinin tamamıydı. Belki de en önemli “kendini bil” dengesi o zaman kurulmuştu bu dostluk ve denge erkeğin avcılığıyla sonun başlangıcı oldu. Bugüne vardığımız da, hayvanların bile en çok korktuğu varlık insan olmaktadır. Derisi için fok balıklarının insafsızca vurulması, benzer birçok türün yok olmasının vebali yerleşen bilimcilik anlayışıyla donanmış sistemin boynunadır. Belki de, insanı aç gözlüleştirilen bilimciliği kendisi ve belki de aç gözlüleşen insanın(erkeğin), bilimi bilimciliğe sürmesidir. Sonuç hangisi olursa olsun kaybeden yaşamımız olmaktadır. Bu tükeniş yalnızca hayvan ve bitkiler için geçerli değil, onun iki katı insan yok olmaktadır. Fiziki yok oluşun yaşamının yanında en büyük tükeniş, zihinsel, vicdansaldır. Merhamet duygusunu kaybetmiş insan dünyaya sahip olsa da primitif bir varlığa dönmüş olmanın ötesinde başka bir şey değildir insan için bilimin muhteşemliği onun vicdanı, merhametle bütünleşen bilgisi, inancının doğayla dengede ve de toplumsal ahlaki edinmesidir.

İnsan ilişkileri ana sütü kadar gerekli olan bilimin zeminini verebiliyor. Belki de insani olarak son derece temiz tutulması gereken ilişkidir. Doğayla, toplumla olan ilişkiler Tanrısaldır.

Taoculuk, “din ile felsefe, büyü ile ilkel bilimin karışımı” olarak felsefe yaparken kendi anlamı, yani Tao “yol” veya “doğanın düzeni” an-

lamına gelmektedir. Evrenin asli gücü anlamına da gelen felsefesinde; "... Her şeye muktedir Tanrılaştırılmış bir hükümdarın gücünün değil, insan ve evreni içine alan büyük bir canlı varlığı her yerde mevcut olan gücünün söz konusu" olduğuna inanılır. Büyücü-şamanların hastalıkları iyileştirmelerinden dolayı, bazı ruhlara inanan Taoculuk; "... Bu düzen emir gücüyle değil fakat kendi doğasından gelen bir doğruluk ile her şeyi yaratmakta ve her eylemi yönetmekte" fikrini benimsemektedir.

Bu felsefede, nesnel evreni tanımlamaya çalışmak kadar, doğanın toplum ile olan iletişimine inançta hâkimdir. Son derece doğru bir bilimselliğe yönelmektedir. En azından sınıflı uygarlık pozitivismi kadar bilimi veya yaptığı felsefeyi, doğaya bir; "...doğayı yalnızca boş bir merakla değil, elde edeceği bilginin iç huzuru sağlayacağı inancıyla inceleyecekti." Peki, pozitivism bu felsefi yaklaşımı "olumsuzluk olarak nitelendirirken, bilgiyi böyle temiz mi kullandı? Tabii ki hayır! Bilgiyi, hayatı, doğayı tarih ve evreni tahakkümüne almak için kullanarak keşfetti. Bilgiyi vicdansızlaştırarak, kendini merhametsiz bir katile dönüştürdü. Tamda bu noktada, Taoculuk, uygarlığın bu faşizan karakterini bildikleri için, "saf", "altın çağ" dedikleri, neolitiğe geri dönmeyi düşlediler. Öyle ki sosyal sınıflarla ilgili fikirlere pek ilgi duymayıp, inançlarını, en temiz bilgiyle yaşadılar.

Burada, bilimin yalnızca nesneliğin mutlaklığı olmadığı kadar, öznelliğinde yargılarının fazla gerçekçi olamayacağı dile gelmektedir. Bilim, bir bilgi, ilim, irfan meselesidir. Bir o kadarda görecelidir ve bunlar kadarda nesneldir. Yani, bilimi, idealizmin taassupluğundan olduğu kadar, materyalizmin pozitivist yanının putçuluğundan da arındırmalıyız. Yoksa zihnimiz, beden ve ruhumuz bağınazlık ve putçuluğun çarmihında can çekişir. Böylece ne hayatımız ve evrenimize, nede toplumsal kültür etkinliklerine bir faydamız olur. Çünkü hiçbir kültür etkinliğinin doğru tanımına ulaşamayız. Bilim bir kültür etkinliği olması dolayısıyla, kültürden üstünleştirilemez ve dinde öyle, bu kültürsüzlüğü sınıflı uygarlık bizlere aşlamıştır. Arınmak zorundayız. Çünkü başka türlü insanlaşmanın çaresi mümkün görünmüyor. Beden ve bencilliklerimizle her şeye tahakküm etmemizi emrediyor. Aynı zamanda da, bizden kendimiz itaat etmemizi şiddetle istiyor. Bunu da bağınazlaştırdığı bilimle yapmaktadır. Oysa birey, kalbi, yüreği, duygu, düşüncesiyle bir kişilik şekillenmesidir. Ve bu kendi içinde bir yasa oluşturuyor. Ancak, sınıflı uygarlık biriktirdiği bilgiyle, kendimiz olmamak için, bizlere suni bir yasa ve sistem uygula-

maktadır. Yani, bir kültür etkinliği olan bilim, kültürü kendi evriminde iletmesi, geliştirip eksikliklerini gidermesi gerekirken, sınıflı uygarlık sultasıyla adeta kültürü dondurmuştur. Şuan da bile kültür adın yaşanılanların kültür dışı olduğunu, Kapitalist Modernite bize göstermektedir.

Yaşamın ruhundan hissedilmeden, yersiz, ırkçı, tepkisel kaygılarla bilime yaklaşmak, ya da kullanmaz, bilimi hiç bilmeden onun emrinde savaşa giren çok daha tehlikelidir. Özellikle, toplumların, etnisitelerin, dillerin doğrularını bilerek ve isteyerek yalanmış gibi göstermek.

Bilim adeta bir ussalık, daha doğrusu bütünüyle analitik olduğu şeklinde, düşünce dünyanız bombardımana tutuldu. Üstün körü bir kabullenişle, bizlerde bunun böyle olacağına inandık. Sonuçta bilim ussalcı ideolojiden ulusal ırkçılığa dönüşebildi. Yani, ussal ve ulusal gerçeklere uymayan hiçbir yaşanmışlık doğru bulunmadı. Her doğru mutlak anlamda ussal ve ulusalın reçetelerine uymak zorundaydı. Fakat biliyoruz ki, yaşanmış olan her hayat belki reçetelerle kısırlanmamıştır ama en güzel bilimdir. Yaşanmayan bir şey ne bilimseldir nede başka bir şey. Bir kazı çalışması bir tarihsel olay ele alındığında onun en güzel verisi onun yaşanmışlığıdır. Yoksa reçetelerle gidilen yol tahmin ötesine geçmez ki buda veri değil çoğu zaman aldatıcı bir karakterle ortaya çıkar. Bir olay-olgunun bilimselliği yaşam gerçekliğiyle ölçülüdür. Ne olay tek başına her şeydir nede olgu olayın karakteri yaşanmışlığıyla bilimsellik kazanırken; olgunun ki, toplumsallıkta ki rolünün özünde var oldukça bu tanımlamaya yaklaşmaktadır ne yazık ki, sınıflı uygarlığın en büyük bilimselliği gücüdür, zorbalığıdır. Hangi ülke askeri olarak güçlüyse onun her sözü bilimsel ve her yaptığı meşru sayılmaktadır. Bu ise, toplumsalın hayat felsefesine terstir hayvanlar âleminde aslan güçlüdür dolayısıyla tüm yiyecekler önce onundur. Ancak insan bu sistemi hem yerd, hem de bundan tutarak topluma uyarladı. Gerçekten insan kendini ikinci doğa olarak var ederken, hayvanlar âleminde, onun yaşam tarzını terk ediyordu. Ekmeğini pişiriyor, yiyeceğini artık çiğ yemek istemiyordu. Daha doğrusu, bin yıllarca sürü yaşamının bedelini ödemiş, tecrübe edinmişti. Artık, bilimin gücüyle Kudretleşenin elinde yönetilmek istenmiyordu. Bugün eğer halen Batı dünyası kendini bilimin atası sayıyorsa, diğer toplumları cahil, bilim dışı belleğindendir. Onunki dışında hiçbir bilim doğru değil gibi davranıyor. Hangi geleceği ortaya koyarsak koyalım, batı dünyasının ki kadar doğru sayılmıyor. Çünkü sermaye, güç onlardır.

Positivizmin mekânı Batı olsa da kökü uygarlıksaldır. Kurnazdır. Hangi olgu öne çıksa, kendini çağcı önemsetse veya onun çıkarını tem-

sil etse, hemen onu yüceltir, putlaştırır. Beş bin yıllık sürenin 4999'u dinle yaşanmıştır. Evet, laiklik kral şahsında devreye girdiyse de yine dinsiz yapamadı. Gerçekten de, din, toplumsallığın en az kadın kadar esaslı kültürüdür. Halende, hükümetlerde ister adına laiklik, demokratik diye-lim, ister cumhuriyet; asıl gücü yine dinseldir. Obama'nın ABD başkanı olması, onun üç semavi dinin temsiliyeti içindi.

Olgularda bilim kadar toplumsala hizmet etmiştir ve kötü değildir. Ne zaman ki bir ideolojinin veya çıkar amaçlı kullandılar, o zaman toplum-sallığı da çığırından çıkardılar. Belki de kültürün en özgür etkinlikleridir-ler. Yeter ki itaatçılığı ve kullaşmaya bulaşmasınlar. En azından kuram ve ideolojilerden daha masundurlar. Özellikle sınıfsallığı içeren kuramlar, top-lumsallık için öyle sanıldığı gibi iyi niyetli olmadıkları açıktır. Fakat bu doğal bir düşünce insanı için çok daha farklıdır. Aslında gözlem ve kura-mın buluşması anı, kendine özgü bir bağımsızlığı kapsar. İdeolojik kılıf ka-zanan kuramlar, olgular arasındaki dengeyi bozup, yanlış davrandılar. Kimi olgular tükenişi yaşarken kimisi ise hayatın efendisi oldu. Böylece olgu, ideoloji ve kuram arasında kirli bir ittifak kurulmuş oldu.

Bilim tarihi, yalnızca pozitivist bilimler, olgu ve de gerçekleşen doğ-rulardan ibaret değildir. Belki de yanlışların doğrulara öncülük etmesi bilime ve tarihine ne önemli katkıyı sunmuştur pozitivizmin, bilim şo-venizmine yol açması, hiçbir zaman gözle görülmeyen önceden görün-meyen ama içinde her türlü gelişmeye gebe olan helistik olaylar kadar veya ondan daha çok önemli değildir. Özellikle de olgulardan devşirilen bilim, bilim tarihinin genelini temsil etmez etse etse, sınıflı uygarlığın if-şası niteliğindeki Kapitalist Moderniteyi temsil edebilir daha basit bir dille söylersek, sınıfsallığın dondurduğu tek düze, katı ve kanunlaştırdığı olgular, tarih ve de bilim tarihini açıklamaya yetmiyor. Dondurulmuş bir olgu kendini dahi ifade edemeyecek muğlâklıkta olur. Nasıl ki, evren-selliği mutlak doğru, kesin hakikat olarak bellettiyse ve nasıl ki diyalek-tiği uçların birbirini yok edici, yıkıcı ilan ettiyse, sınıfsallık olguları da dondurarak, özne-nesneyi birbirinden ayırarak bilim tarihini anlatmış olmadı aksine bilimi saptırarak iktidar üreten bir araca dönüştürdü. Ol-gular statik değil akışkandır. Canlı olan, akışkan olan olgu ve olaylar iken, iktidar bunlarla yer değiştirdi.

Olgular, sezgiden yoksun, duygusuz, dinsiz, hissiyatsız olabilir mi? Olgusallık (pozitivism) adına sezgisellik engellendiğinde yaratıcılık yok olmaktadır. Tanrısallık sayılan düş gücü kırılmaktadır. Toplumsallığın

gücü sayılan inanç veya metafiziğe hiç yer verilmiyor. Hatta felsefeden bile soyutlanıyor olguların keskin ve kesinliğinde bir gelenek yaratılabılır. Ki sınıflı uygarlık bunda kanunlar ve kanunlardan olguların yüceliğini yaratan bir sistem var ettiler. Diğer tüm yöntemler olumsuzlanarak dış-talandı. Sonuç, bilimsellik adına bilimin en yıkıcılığı ortaya çıktı.

Bilgi sınırlarını irdelediğimizde, toplan onca bilgi neredeyse insan olmayan bir insanlar sistemi oluşturmuştur. Dehşete düşürücü saptırmalar, geliştirilen şüursuzluklar, yabancılaşıma bunların en basitidir. Bunca bilgi birikimi toplumu kaoslarla korkutarak, suni zindanları yaratmak olmuştur. Okullarda verilen bilgi savaş meydanlarındaki fiziki kıymıdan daha tehlikelidir. Sisteme kullaştırmanın mezbahalarıdır, okullar. Tarih ve toplumsallığa göre yaşasak doğru yaşam için genel veriyi alabileceğimiz sınıflı uygarlık okulların mezbahalarında ise, yanlış düşünüşün zindan ve cehennem kokan yaşamını yaşamak zorunda kalırız.

Muhafif akıllarına, doğal vicdanlarına ve toplumsal ahlaklarına güvendiğimiz anarşistler bile, bilim ve siyaseti birer araç olarak görmekte-ler. Tabi ki sınıflı uygarlığın en basit yöntemi istisna olgular dışında tüm olguları uygarlığın gelişim araçları olarak saymaktadır. Hayat ve toplumsallık için önemli olan kültürel etkinlikler araçsallaşamaz. Yaşamın basit gibi görünen ama diyalektiksel kaos aralıklarını da karmaşıkleşan toplumsal da amaç ve araç arasında olabildiğine ince bir çizgi vardır. Geçişken olan bu ilişki, uygarlığın kurumlaşması uğruna araçsallaştırmamalı. Olguların araçsallaştırılması, sınıflı uygarlığın genel yöntemini sağlam, değişmeyen, kesin, kabulü mutlak, yargılamasız, tereddütsüz itaatleştirmeye götürmektedir. Yani, her bireyin hayatına araç sayıp, asıl amacın uygarlık kriterlerine ulaşmasıdır.

Pozitif bilim, kendi kurallar dünyasıyla dinleşiyordu. Pawlov'un köpek eğitiminde kullandığı yöntemin aynısını uygarlık dinleri inanç adına yaparken, pozitif bilim ise bilgi adına toplumda gerçekleştirmeye çalıştı. Bir dinci, göksel kuralları öğrenir, itaat eder ve itaati her kuldin bekler. Bilgi adına okullarda öğretilen kural, yöntem, ölçülerde her öğrencinin boyun eğip uyması gerekiyor. Tabiri caizse evcilleştirilmiş bir hayvanın sahibine itaat etmesine benzemektedir. Ölçülerdeki en ufak bir sapma hayata sürülen bir leke sayılıp kişi cezalandırılıyor. Günah-kârlaştırılıyor. Kural, ölçüler efendi, birey ise adeta hayvanlaştırılıyor. Aslında ölçüler adına bireye yedirilenler uygarlığın karakteridir. Birey beyninde yaratılan imgelem, bireyi yönlendiren, eğiten kalıplayan olmaktadır. Aynı

zamanda, düşsel dünyasındaki bu şekillenme tüm davranışlarına da yansımaktadır. Artık birey yaşam komutuna kavuşmuştur. Öğretmen ezberletir, imge beyinde Tanrılaştır ve kişiye hep verir. Bu güç bilginin çarpık halinin kişide çok tehlikeli bir hal olmasıdır. Bilginin saptırıcı gücü olmazsa, bireyin beyin gücü kendisiden alınamaz. Alabilmek için, bilgiyle inandırmak zorundadır. Hâlbuki insandaki gelişme, bu ezber şablonunun çok ötesinde bazen doğal, bazen etkilenen-etkileyen, kendi zihniyetinde kendisine ait oluşturduğu imge, sezgisi, arzu ve talebi alabildiğine birlikte ve bağıntıdadır. Düşünce, eylem, doğa yasasının ilişkiselliğiyle, toplumsal ahlak, özgürlük denkleminde buluşabilmesi, saptırıcı bilgilenmenin tehlikesinin panzeri olabilir. Çıkarıcılığın beyin yıkayan sisteminden arınmak önemlidir.

Olgu ile olayları kendi duyularımız, algımızla almıyor, dolaylı yollardan Batını pozitivist kuramcılarından alıyoruz. Bu başlı başına felsefesizliği ortaya çıkarıyor ve bizim kurduğumuz her cümle bize ait değil, tepeden inmeceli bir tarzda bile enjekte edilen başkasının, olgu-olayları algılayış biçimidir. Dünyayı kendi gözlerimizle algılayamıyoruz. Bu başlı başına bir felsefesizlik ve dolayısıyla bilimsellikten uzaktır. Öte yandan olgu-olay ile kuram arasında da bir hiçlik mevcuttur. Boştur. Olay-olguyu tanımlamayıp, başka tanımların peşinden sürükleniyoruz. “evrensel” olanın, bilim algılarımızın da mutlakın doğrusuymuş gibi hayatı yorumluyor veya tanıyoruz. Evrenselin yereli, bireyi inkârıyla hiç kafa yorulmuyor. Bu başlı başına bilimsellik ve felsefesizliğin kendisi olmaktadır. Evreni algılama biçiminin, benim felsefi ve bilimsel görüşümün zemini. Onu yargılarımla, sezgi ve duyumsamalarımla, algı ve gözlemlerim çerçevesinde oluşturmalıyım. Ancak bu mutlak doğrudur, bilimseldir anlamında olmadığı gibi tümünden başka evrenselleri de olduğu gibi eleştirmeden, hiçbir anlamına da gelmemeli. Sonuçta özneyle nesnenin bileşkesinde bu evrene yaşayan bir varlığın. Ve her insan bir eksik bilmenin göstergesidir. Hiçbir varlık, tam bilmeye ulaşmamıştır. Buna Tanrıda dâhildir. Buna karşın tüm bireylerin algılayış biçiminin toplamı, tek bileninkinden daha yakın olabilir. Örneğin, Afrika’nın en uçra köşesinde ki birinin doğayı tanıması en az Avrupa’nın ki kadardır. Hatta Afrika’nın doğayla olan iç içenliği doğal yollarla yaptığı ilaçlar ve bu yönlü tanıdığı bitkiler, Avrupalının pozitivist beyin yapısına çok daha yaşamsal ve ahlaklıdır. Avrupalı bunu kabul etmediği gibi, onları “cahil”, “geri”, “barbar” saymakta, bilim adına kendi yarattığı beyin yıkama sistemi ahlaksızca ilaç ve silah üretimini ise insani gelişmişlik saymaktadır.

Toprakdan kopan pozitivizm, merhametsiz betonik Avrupa yaşamı haline geldi. İnsan denen varlık hiç cahil olabilir mi? Tecrübeli bir yaşlının, isimlendirmese de yaşamı koklaması, tanınması, paylaşımı son derece doğaldır. Bitkilerden yapılan ilaçların cerrahi anlamda son derece sağlıklı olması bun toplumsala karşılıksız vermesi, bilgeliğin ta kendisidir. Olguyu adlandırmayabilir ama mükemmele yakın onu yaşar ve yaşamsallaştırır. Hiçbir tecrübesin satmaz ve kullandığı bitkisel ilaçların hiçbir yan etkisi yok gibidir. Çünkü yaklaşımda ahlak var; hayatın bilgeliğini pratik ve yaklaşımıyla vermektedir. Peki, sözde cahil olmayan pozitivizmin yaklaşımı nedir? Tepeden tırnağa çıkara batmış, çıkar için ahlaki hisleştire ve en önemlisi de; bugün artık Kapitalist Modernite adına çılgınlaşan sınıfsallık bedenden tutalım, aşk, sevgi ve kelimelerin satılmasına kadar cehaleti açığa çıkarmıştır. Olguları tanıması ve tanıtmaya para içindir. Olguları tanımayaya çalışırken de insanlığı kobay olarak kullanmaktadır bu durum olgu ile kuramın uyuşması değil olgunun kurama feda edilmesidir. Batı pozitivizmine göre, kuram (batının oluşturduğu) olgudan daha gerçek, mutlak, değişmez ve yargılamasıdır. Bu temelde de kurduğu her kuram “evrensel” doğru sayıldı. Şu anda kabulü mümkün tek şey batı bilimini evrenselliği, kendi kurduğu kuramıdır. Ve bu kuram kitabı mukaddesleştirdi. Cümlelere, kavramlara, bilgiye tapılır oldu.

Bilimdeki tutarlık, adeta dini doğmaların ruhuna Fatıha okuyacak, doğmalardan daha katı bir hal aldı. Değiştirilemezliği eleştirisizliği zıtlığı hâkim kılarak ve hayatımızı hiç yaşamamışlıklarını olgusal tutarlığın analitik zekâsınca peşinen teslim almaktadır. Buna hiçbir yaratıcı gücün hakkı yokken, bilimcilik ömrümüzü kaderciliğe terk edivermektedir.

Tarihi, tarihi gelişimi doğru, objektif yorumladığımızda, o bize gerekli olan gerçekleri verebilecektir. Yalnızca bilimi esas alır, siyaseti yüceltir bilgiye taparsa tarihi akışını doğru algılayamayız onu ön yargı ve kabullerimize sağırlaştırıp kimliğimizin yalancı ululuğunda onu sırlştırırız tarihi yalnızca kimliğimizden sayarız ne tarih, ne siyaset, kültür, din, hukuk nede bilim bizim kimliğimizden ibaret değildir. Özellikle, aidiyetimizin herkesten “yüce” olduğu her kesi “yönetmesi” gereği bir yanlısı ve insani kimliğimizin dışına bizi taşırmaktadır. Evren kadar derin olan insan bilincini, onun tarihini, bilgisini tahakküm altına almak, insanlığın zayıf düşürülmesi dışında başka bir işe yaramamaktadır. Tarih, bilim, siyaset, hukuk, din, mitoloji, felsefe, ahlak v.s tek bir kimliğe sığmayacak evrensel ve geniştir. Her toplumda vardır. Her etnisite ve ki-

şilik bu olgulara sahiptir tarihi gelişim her olay-olgu, toplum ve kültür birimleri için gereklidir. Hiçbir insanın hafızası tarih kadar doğru algılanmıyor veya tamliğe ulaşmamıştır. İnsanlar için her şeyi bilen Tanrı hafızası bile tarihin hafızası kadar derin değildir. Sonuçta, bir üretme mekanizması olan insan bu ruhlaştırılan inancını da yarattı veya tüm inancını esir verdi. Bir o kadarda bilimi üreten yine insandır ama insanında yer aldığı hazfa tarihin kendisidir ne yazık ki, bilimcilikle yaptığı kanunlarını, tarih ve toplumdan daha gerçek kıldı.

Sınıflı uygarlıkla dönüşüme uğratılan kültür birimleri, adeta hayatımıza uygulanan uyuşturucu iğne gibidir. Düşünemeyecek, doğruları görmeyecek kadar irademiz, doğruları algılama benliğimiz perdelenmektedir.

Bazen, her bir bireyde öyle çelişkiler yaşanır ki, kişi bile şoke olur. Hem farkındadır ve hem de bu çelişkilerin farkındalığının örtünmesi için çırpınmaktadır. Oysa çırpınmak çelişmenin ve hareketin enerjisidir. Bundan sıkılmamak gerekir. Çelişki şu; birey hem kendisinin en bilimsel olduğunu iddia eder hem de bilinci gelişkin insanları kendinden üstün görür. Bazen de tersi durum yaşanabiliyor. Aslında hayatın bir hareketset enerji, değişip dönüşmenin hayale yansımaları farkında olursa bunun normal olacağını görecektir. Sonuçta en büyük bilimsellik insanın kendi duyumsamasıdır. Evreni algılayış ve onun hareket tarzına denk düşen varlığıyla yaşayış olmalı. Yoksa geçmiş dehaların sözlerini ezberleyerek davranma değildir. Bu doğmalarda boğulmaya götürür. Örneğin denilir ki “sen Marks gibi bir dehayı nasıl eleştirirsin, ondan büyük müsün?” v.s. hiçbir insan diğerinden büyük, üstün değil ve hiç kimsede benim yaşamdan duyumsadıklarım, algıladıklarımın daha kutsal değildir. Eğer kişi kendindeki bilimselliğin farkında değilse, kendi yüreği, bilinci, inancına dayanmıyorsa, tepeden tırnağa bilgiyle dursa da yine de bilimsel değildir, olamaz. Bilimsellik adına ancak istatistikî bilgilerin kölesi olur bunu eleştirirken kendi duyumsamalarımızı kutsayıp diğer her şeyi inkârın bencilliğine düşünmemeli. Bende ki duyumsayı, atom altı parçacık olduğundan hareketle, diğer duyumsayılarla farklılıkların birlikteliğinden kendini yaratmalıdır. Nasıl ki, evrenin dengesi atom altına dayanıyorsa, bilimselliğin dengesi de kuantum ilişkisinde başlayıp doğanın toplumun bedeninden genelleşmeye kadar olan süreçler, olaylar, olgular bütünlüğüdür. Tekliğin merkeziliğin faşizminden arınmış bir zihinsel yapılanmadır.

Kendi duyularımıza olan inancımız, geçmişimize ışık olan bilginlerin gerçekliğini yok saymak olmamalı. Aksine onlardan devralacağımız

özgürlük düşlerini kendi gerçekliğimiz ve evrenin dengeselliğinde geleceğe taşımak öneklidir. Onları eleştirirken onların gerçekliklerini değil, daha çok yanlış ve yargılarında ki eksiklikleri gidermek olmalı kendi doğal yaşantımızda biriken yaşam tecrübeleri ve aklımızın da yardım ettiği duyularımızın, bir başka yaşantıyla birleşmesi hem bilim felsefesi hem de kültürel parametreler açısından zenginliktir.

DIYALEKTİK BİLİMSELLİĞİN KAYNAĞIDIR, İDEOLOJİLERİN ÜSTÜNLEŞTİRME ARACI DEĞİLDİR

Tarihsel gelişimin doğa yasalarıyla birlikteliğinin toplumda vuku bulması gibi olan diyalektik; ne bir ideolojiye sığdırılacak kadar sığdır, nede kör bir sınıfsallığın üstünleştirme aracıdır. Hegel, varlık, yokluk, oluş olarak yani, tez antitez ve sentez olarak belirlediği diyalektiğinin, doğruya en yakın tespitine rağmen, Hegel, “evrensel olan her şeyin kaynağıdır dünyanın kendisin de olduğu ilk ilkedir yani dünya evrenselden çıkar” diyerek bu evrenselin içine pozitif hukuka dayalı devleti koyar. “mutlak akıl” ile tekleştirdiği devleti evrensel sayar. Oysa tarihsel gelişim bize gösterdi ki, evrenselin oluşumu yerelden, yerelin oluşumu daha alt birimlerden meydana gelmez. Yani cenin de atomun zerrecikleri şeklindeki oluşum, atom altı dünyadan başlayıp atoma, atomdan insanlaşmaya doğru bir evrim göstermektedir. Kişilik olarak oluşan bu varlık evrensele doğru yol alır. Klandan toplumsallığa doğru gelişir. Cenindeki atom altı parçacıklar olmadan insan, insan olmadan toplum olmaz. Bu diyalektiği en kaba, fiziksel örneğidir. Tarihsel ve doğa yasalarının gelişim süreci hiçte evrenselin her şey olduğunu bize göstermemektedir. Evrenselliğin mutlaklığı diyalektiğe uymamaktadır. Özellikle de bu evrenselden tutarak Hitler gibi birinin yarattığı faşizm diyalektiğin değil, evrenselin mutlak doğruluğunun vebalidir. Ş. Altun: “dünya sistemleri ideolojilerin çatılması üzerine kuruludur.” derken, evrensellik adına diyalektiğin nasıl ideolojikleştiğinin de iyi bir örneğini vermektedir. Hegel her yönüyle zihniyetin gelişiminde çığır açıcı öncülük yapmıştır. Ancak, onun dayattığı devletli kalıplara girmemiz, diyalektiğin ideolojikleşmesine, hem de Alman faşizmine yol açmasına göz yummamız, kendi yaşam bilincimize, evreni algılayış tarzımıza, toplumsallaşma irademize saygınlık kazandırdığımız düşünülemez.

Marks'da, diyalektiği, “sınıfsal çelişki tarihsel, toplumsal gelişmenin motor gücü sayması” toplumsalla uymamaktadır. Hatta zıtların birliğini reddeden bir tarzdadır. “uçların birbirini yok ettiğini” belirtirken, proleteryanın burjuvayı yok ederek burjuva yerine kendisinin iktidara oturacağını iddia etmektedir. Hiçbir toplum homojen değil, olmadı ve olması da mümkün değil. Nasıl ki dünya tek ırk olduğu iddiası toplum doğasına aykırı, diyalektik gerçeğe uygun değilse, 1848'den sonraki toplumların burjuvayı yok edip proleterleşmesi de diyalektiği yadsımak olur. Diyalektik, maalesef proletarya ideolojisine dönüşmüştür.

Bunun diğer yanı ise, hayat ve toplumsallık sınıf çelişkileri yoktan çok önce başlamıştı. Bunun adı zıtların birliği olabilir ama sınıfsallık açısında “gelişmenin motoru” olarak gerçeklik kazanamaz.

Pozitivistler ise, diyalektiksel gelişmeleri olgusallaştırmışlardır.

Kültür veya toplumsal parametreler ve de doğa yasaları böylesi kalıplaşmış kanunilik kazanmış düşüncelerin hegemonyasının da kalması, insafsızlıktır. Doğa yasası, bir ideolojinin, bir ırkın, bir sınıfın kölesi veya üstünleştirme aracı yapılamaz. Bunlara dayanarak ırkçılığı yaratmak, milliyetçilik üretmek yalnızca topluma değil, tarihe, doğa yasalarına ve kendi insani yaşamına da büyük bir hakaret olur. Yani, toplumsallığın parametrelerini bir ulusun, sınıfın hizmetine koşullandırmak özrürlü bir dil olur. Nasıl ki, güneş ışınlarının kazandırdığı enerji ulussuz, ırksızsa; nasıl ki dünyanın dönmesi bizim dışımızdaysa; diyalektik gelişmede sınıfsız, sınırsız, ulussuzdur. Aksi takdirde, tarihin, doğa ve toplumsallığın kirlenmesidir.

Her kuram kendini çağın gerçeklerine dayandırır, oradan sınanmaya çalışılır veya öyle hisseder ve deklere eder. Kuram ve düşünce biçimleri olgu-olaylar dışına veya onlardan üstün kılma lüksüne sahip değildir. Tarihle, doğa yasalarıyla, toplumsal gerçekliklerden sınanan her kuram, kendini “üstün” ilan etmeden diyalektikselliğin doğasına akmalıdır. Belki de ideolojide bu gerçekliğin bir parçasıdır. Bu parça, toplumsallığın diğer birimlerini doğa yasalarını çürütmeden, kemirmede, küçük düşürmeden onların birlikteliğinden farklılığını yaratmalıdır. Nasıl ki, bir insan diğerinden üstün değilse, olgularda da aynı yasa geçerlidir. Nasıl ki, düşünce inançtan üstün geldiğinde toplumsallık çılgın faşist ideolojinin ayaklarında tükeniyorsa ve nasıl ki inanç düşünceye galebe saldıysa doğmaların korkunç karanlıkları hayatı sarıyorsa kuramlarında olgulardan üstünleşmesi Kapitalist Modernitenin insanlığı bitirici ahlaksızlığına yol açmaktadır.

Diyalektik, yalnızca disipline edilmiş, kanunlarla üretilmiş, uzmanlaşmış bilgilerde değildir. Diyojen'in, hiçbir şekilde disipline edilmemiş doğa tespitleri pekâlâ diyalektiktir. Yani Hegel'in formülasyonu disipline edilmiş düşünceleri kadar, hayatı anlatan, evrenin yasa gerçekliğini dile getiren doğal tespitlerinde diyalektik olabileceğidir.

Pozitivizme göre, felsefe, metafizik olumsuz olduklarında bilim sayılmayacaklardır. Bu bakış açılarının diyalektik olmadığına insanlığı inandırmakta ve bizi kendi ezberinde kafeslemektedir. Doğa, toplum, tarih dengesinde seyreden diyalektik, pozitivizmin kafesine sığmayacak genişliktedir. Dolayısıyla, diyalektik, felsefe olduğu kadar bilimdir, bilim olduğu kadar metafizik ve materyalizmin zıtlarda birliği yarattığı zamansallıktır. Veya zamanın kendini doğa, tarih, toplum zekâsında zeminine (mekâna) yerleştirmesidir. Ne yalnızca doğanın nede mekânın kutsayıcılığıdır. Aksine, zaman ve mekânın bilim felsefesinde hayat bulması olabilir. Ne yazık ki, pozitivizmin karanlık kuralları, diyalektiği katı bir determine olmuş ilişkilerden ibaret saydı. Yani, bir neden kesin ve mutlak bir sonuca çıkardı. Bu yanlışlık, insandaki yargının mutlak olma bencilliğinden kaynaklanırken, bu bencilik doğa, toplum yasası sayıldı. Oysa evrendeki hareketlilik duyum ve algılamalarımızı müthiş etkilemektedir. Evrendeki hareketlilik bizi etkilediği kadarda etkileniyor da.

Bir beden için, diyalektik süreç nasıl işliyor? Evrendeki madde-enerji dönüşümü bu diyalektiği en iyi tarif eder bir ilişkidir. Her varlık gibi, insanda doğadaki verilme süresini geçirir. Atom altı paçacıktan koca bir bedene ulaşan insan, ölüm adına yok oluşu değil, bedendeki her maddenin kendi benzerine akması durumu var. Zerrecikten bedene dönüşen madde-enerji, toprağa düşünce tekrardan zerrecilere dönüşerek daha başak maddelere dönüşmektedir. Yalnızca bu fizyolojik evrimi dahi ele alırsak, pozitivizm tek başına şimdiye kadar buna doyurucu bir cevap bulamamıştır. Çünkü, bütün evreni laboratuvar odalarından ibaret sayıyor. Bu, idealizmin kaderciliğinden daha beter bir duruma, inançsızlığa yol açtı. Evet, kadercide olsa, inanç pazarlamacılığı-istismarı da olsa, idealizm her kesin inanabileceği bir cevap bulmuştur. Cennet, cehennemi yaratarak bunu göstermeye çalışmıştır. Katı ve acımasız bir kanunlar silsilesiyle veya kaderciliğin körelten, köleleştirilen bakışı, bedenimize, beynimize, doğaya yerleştirdiğimizde, bu diyalektik olmaz, olsa olsa sınıflı uygarlığın bizi aldığı kafesinin, kendi kendimize ve evrenimize uygulamamız olur. Yani, doğruları hiçbir zaman yalanları kadar inandırıcı ol-

mayan idealist ve materyalist bakış açıları da, bu durumdan memnun gibidirler. Oysa doğruları, olan pozitivist ve metafizik, kendilerini yalanlarından arındırırlarsa, toplumsallık için diyalektiğin kendi birlikteliklerinde var olacağını görebileceklerdir. O zamanda tabi ki, sınıflı uygarlık zeminleri kayar. Bu efendiyi kaybetmeme pahasına doğrulardan uzaklaşmışlardır. Yalanlarına harcadıkları enerjiyi doğrularına verirlerse, devletli olma karakterini yitirir toplumsallaşırlar.

Pozitivizm diyalektiği yalnızca ampirsizimden sayarken, metafizik ise Tanrı varlığına güvenmekte ve tüm diyalektik işleri oraya havale etmektedir. Bir taraf her şeyi deneye bağlar, diğeri ruh'a. Peki, denesiz onca Sokrates'in kendiliğinden sorduğu sorulara ne diyeceğiz? Yapılan doğal çözümlemelerin veya hiç konuşmadan kişilerin iyileşmesini sağlayan meditasyon v.s. yöntemlerini nereye koyacağız?

“evrende mutlak yön olduğu düşüncesinin tarihi çok ilginçtir.” Mutlak yön, mutlak düz çizgisellik, mutlak merkez, mutlak ilerleme v.s. genelde sınıflı uygarlık zihniyetinin diyalektik anlayışıdır. Bu zihniyete göre ilk patlamadan tutalım ilk dönüşümler, ilk tarihi gelişimler ve de ikinci doğa olarak varlık bulan insanın bile, düşünen varlık olarak insan tarafından ve hatta onu da var eden sınıflı uygarlıkça gelişmiştir. Bu koca saptırmayı hangi hayata, hangi olay-olguya ve hangi bilime yerleştirirsek yerleştirelim, onun gerçekliğini yürütecek kadar sınıfsallığın ahlak dışılığını kapsamaktadır. Her gelişme kendiliğinde, kendi iç dinamik ve verimiyle olduğu kadar etkilenme ve etkileme sonucu oluşur. En basit örneği; big-bang denilen olayın düşünen insandan önce var olduğu ve düşünen insanında bunun sonucu olduğudur. Doğa-evren-toplumda ve hatta bireyde görülen her hareket yalnızca, kendisiyle sınırlı bir hareketlilik değildir. Aristoteles'teki gibi “yalnızca zorlanan hareketlerin değil, her hareketin bir hareket ettiricisi vardır” belki de, evren ve hayat hareketten ibarettir. Diyalektiği bunun dışına çıkaran, düzen, yasalara bağımıllı kılan anlayış, diyalektiği yaralar. Uçlar diyalektiğine göre evrenin hareketi insandan, insanın hareketi de evreninkinden bağımsızdır. Çünkü birine göre hareketi Tanrı yaratmıştır, diğerine göre ise pozitivism. Doğayısıyla diyalektiğin deneme-sınama deneyselliklerinde tutamayacağımız gibi, materyalist ve idealizmi de birbirin yok edici güç değil de zıt gibi görünseler de, bir birisiz var olamayacakları gerçekliğiyle yaklaşılmalıdır.

Diyalektiksiz bilim olamayacağı gibi, diyalektikte toplum ve toplum birimleri olmadan olamaz. Orta çağda hâkim olan kör inanç iken, orta-

çağ bilimiyle de bilim insandan soyutlandı. Diyalektik bilimsiz bilimciliğe ve felsefeciliğe mahkûm edildi. Orta çağ karanlık çağ olsa da, Kapitalist Modernite kadar felsefesizlik yoktu. Teknik oldukça ilerledi, kapitalist çağda. Dünyanın merkez olmadığı anlaşıldı ve hatta evrenin tek değil, milyonlar yıldızlardan oluşan birden fazla evrenin varlığına erişildi. Ne yazık ki insan zihniyeti olabildiğine geriye düştü. Hallaç gibi yaşamı anlamlı yaşayamadık çünkü felsefî bilgiyle doluydu. Bildikler hayat doluydu; doğru yaşamın ruhu dip diriydi her bir sözcükte.

Felsefe hayatın değeriye, din felsefenin doğurgan ana Tanrıçasıdır. Diyalektiği her hangi bir ana damardan uzak tutmak, doğruyu bulmak veya aramak olmaz. Diyalektik, felsefesiz, dinsiz olamayacağı gibi, yalnızca tarihin bir kesitiyle de ortaya çıkmamıştır. Bir hareket, var oluş tarzıdır. Hegel'in ilkesiyle gidersek; "varlık, yokluk, oluş;" yani "tez, antitez, sentez"den oluşan bir akıştır. Düz, hep ilerlemeci değildir. Tarihin akışkan ruhu gibi, belki de ikizi gibidir. Ne iman gücüyle yenilebilir, ne de bilgi diliyle yalnızca erişilebilir.

TARİH Mİ UYGARLIĞI YOKSA UYGARLIK MI TARİHİ YARATTI?

Tarih ile Tanrı İlişkiselliği

Tarih ve yaşananlara yalnızca bir bilme, bilgi alıp verme olayı gibi yaklaşırsak, belki de pozitivist anlayışı doğru saymalıyız. Tarih böyle bir kibiri taşıyamaz. Evrenin beyni, ruhu, hepimizin var oluş mekânı ve yok olmamız adına, madde-enerji dönüşümünde evrenin başka var oluşlarına katmamızın ana süreci gibidir canlı-cansız varlıkların soy ağancısı içinde taşıyan, geçmişini bugüne, bugünü yarınlaştıran hayat serüveni, ya da hep-sini sinesinde taşıyan bir mekân-zaman diyalektikliğidir. Düz, ilerlemeci, hep gelişen bir çizgide olmayan bu diyalektiksel gelişmeyi, mutlaklıklara sığdırmak, “ulusumuz yarattı” demek, haksızlık olur tarih ne bir ulusun, ne yalnızca insanın, nede Tanrı-Kralın malıdır. Aksine, bir insanın var oluş zemini olduğu kadar bir taş parçasının toprağa, oradan da canlıları doyurma evrimidir de. Her varlık için adil bir süreçtir. Kimseyi kimse-den üstün görmez. Hatta kendisini yanlış yorumlayan, kendini tarihin efendisi sayanlara en büyük dersi yine tarih kendi canlılığı içinde cevap verebilmiştir. Vicdanlı ve ahlaklı bir bilgi tarihin doğru tanımına ulaşır, onu doğru yaşamaya çalışır ve bizi var eden, yaşam sunan evrenin bu zekâsına saygı duyulur.

Tarih, sınırlara kural ve kurumlara kafeslenirse sonuç sınıfsallığın zulmü olur ki buna sınıflı uygarlık tarihi demek doğrudur. Kısırlaştırılmış bir düşünce tenekeleştirilmiş bir yürekle toplumun köleleştirilmesi tarihidir. Tarih köleleştirilemez. Belki de, evrenlerin her yerinde var olan güçtür. Herkesin yanındadır, kanında ve benliğindedir. O durduğu an hayat biter bir pozisyonudadır. Hem maddeyi, hem enerjiyi var eden hareketin zamansal yaratımın adıdır.

Tanrı mı tarihi, yoksa tarih mi Tanrıyı yarattı, sorusu tüm felsefenin, bilimin ve sosyal bilimlerinin meşguliyet alanı olmuştur. Son derece ya-

kıcı ve önemli olan bu soruya, sınıflı uygarlığın cevabı, Tanrının tarihi yaratığıdır. Buna yönelecek her kuşku yanlışladır. Reddedilecek görüştür. Bugün bile bilimcilik evrenlere, uzaya, kara deliklere ulaşma yönünde adımları yakalamaya çabılıyor ama bu bilinç için en ufak bir testten cevabı net veremiyor. Belki de çıkarıcılığı ulaştığı doğruları açıklamaya el vermiyor. Ancak, tarih kendi gerçekliğinde ona uymayan her yalanı ifşa etmekte gecikmiyor. Tanrı-Krallar kadını düşürürken, kadının onların pisliğinden yaratıldığı mitosunu yaydılar. Beş bin yıldır bu yalanla hayat pespaye hale getirildi. Durum bundan ibaret değildi; düşünce, insanı, âlemi de Tanrı-Krallar yaratmıştır. Onlar yönetmekle mükellef kudret, iktidar temsilcisi göksel ruh, en üst sınıfı temsil eden ve de insanlarla eşit olmayan yaratıcılardı. Enki, Marduk, Hammurabi, Osiris, Sargon v.s. hepsi var eden, yok eden yaşamın efendileriydiler. Yani, tarihi yarattılar. Zaman evrildikçe Tanrı-Kralın mekânı da değışti. Tanrı-Kralık deşifre olunca, kralda Tanrısızlaştı. Hz. İbrahim tarihin ilk tepkisi gibidir. Nemrutun putlarını kırarken, yaratıcıyı gökyüzünde arayışın adımı oldu artık Tanrı-Kral ismi fonksiyonumuzda tarih kendi zekâ ve iradesini üretiyordu. Üç semavi din bunu perçinliyordu. Hiç durmadan, tarih kendi bilgisini aşıyor, doğruyu gösteriyordu. Felsefeciler, sezgi, duyumsama, görgü, yani duygusal ve analitik zekânın dengesinde evreni yorumlarken, Tanrı-Krallık tamamıyla gizemsiz, cırlıçıplak ortada kalmışlardı. Tanrı-Kral Hz. İbrahim’i ateşe atan hışımla, filozofları diri diri yakıyor, elle uçuruyor, derisini yüzüyordu. Ama tarih sabır demekti. Bedel ödeyerek bütün yalancı Tanrı-Kralları yeryüzüne indiriyordu. En son roma tarihin sevgisi olan İsa’yı çarmıhlarken, tarihin öfkesi kanlı uygarlığın yarattığı kölelik sistemine patladı.

Hereklitos gibi biri daha, tarihin diyalektiksellliğini büyük bir erdemle ortaya koymaktaydı. Yaratılan bütün doğruya yakın bilmeler, o gün olduğu gibi bugünde sınıflı uygarlığın çıkarıcı dersine işlemiyor. Tarih resmileşti. Her ideolojinin, her ulusun ve her bireyin tarihi oluştu. Okullarda kendi kahramanlıklarımızı mitolojik bir dille tarih olarak öğretirken, başka devletleri ise nötr, tarihsiz olarak beyinlere sırına ediyorduk. Bilincimiz böylece köretiliyordu. Adeta düşünme, hissetme, sezme, duyumsama, algılama depomuz olan benliğimiz, tarihsiz bir tarihi ve düşman imgeleriyle dolu dogmatik bir anlayışı yaşıyordu. Yunan “kahpeydi” dolayısıyla tarihsizdi. Kürt “yoktu” varsa da “köleydi” dolayısıyla tarihsizdi. Devleti olmayanın tarihide olamazdı, uygarlık zihniyetince toplum olabilmek için sınırlara,

sınıfa sahip olmak ve tarihin olabilmesi içinde mutlaka devletinin olması zorunluluktur. Yani, yani kölelik ve feodal çağda tarihimizi yaratan Tanrı-Kral iken; Kapitalist Modernite de tarihimizi yaratan pozitivizm ve paradır. Çünkü kişiliğimizi bunlar yaratmıştı. Böylesi bir dogmalar zinciriyle büyüyordu, resmi tarih ideolojisi. Tarih, tamamıyla ideolojik bağınazlık sayıldı. Bağınazlaştıkça resmiyet kazanan bu anlayış, kendi ırkı olmadan tarihin yürüyemeyeceği iddiasındadır.

Hayal gücü, sezgi, cesaret, inanç ve ahlakın kudretiyle tarihe yaklaşılmadı mı, var olan tarihi gerçeklerde heba edilir.

İnsan kendi ilgi, inanç, bilgi yumağı gibidir. Özellikle tarih ve evrenle olan ilişkisinde neredeyse tek başınadır. Bu tek başınalık tabi ki toplumsallık dışı değildir. Fakat tarihi hissederken birey ile tarih arasındaki olgular vardır. Ama ikisinin ilişkileneceği öndedir. Dolayısıyla an'da gelişen ilişkilene başka birini ezberlettikleriyle değildir. Yerleşik dogmasal kavramlarla an'da gelişen birey tarih ilişkisi anlatılmaz. Anlatılmaya çalışıldığında bile birey tarihle yaşadığının gerçek boyutla dile getirilemez. Ne yazık ki, bugün tarih olarak bize öğretilenler, klişeleşmiş sınıflı uygarlık ezberleridir. Hepte resmi belge gibiymiş misali adlımıza yerleştirilen tarih, aslında hiçte öyle olmadığı, tarihin çok daha muhteşem olduğunu, kuantal hayat bize öğretebilmektedir. Yani birey için gerçeklik önemlidir. Ancak bu gerçeklik yalnızca kuru bilginin ezberiyle olmamaktadır. İnsanın inanmadığı gerçekliği yaşamak zorunda bırakılması kadar kötürüm bir şey olamaz. Yaşadıklarını, hissedip inandıklarını başkalarının ampirik doğruları uğruna reddetmek, "kendini bil"den vazgeçmek olur. An'da yaşananlar(birey-tarih-toplum ilişkileneğinde) olmadan ne birey bireyselliğini ta anlamıyla kavuşur nede birey üzerinde toplumsallaşma. Çünkü bu ilişkilene toplumsallaşmanın tüm birimleri de kişilikle vücut bulur. An, bireyi sosyalleştirdiği kadar, siyasallaştırmakta, laik kılmakta ve de toplumsallaştırmaktadır da. Yani, hareket, zaman ve mekânla bütünleşiyor, düşünce ruh beden kendini buradan üretebiliyor.

Amaç tarihi fetişleştirmek olmamalı. Bir o kadarda yerleşik sınıflı uygarlık kavramlarıyla da tarihin köküne kibrit suyu dökülmemelidir. Tarih, hiçbir şekilde sınıflı uygarlığın yarattığı kişilik kadar kibirli, öfkeli ve çıkarıcı olmadı. Özellikle kendi toplumsallığına düşmanlaşan sınıflı uygarlık kadar intikamcı, yok edici olmadı. Diyalektiği, felsefe, bilimi, dini, mitolojiyi bu kadar tersten ele alan sınıfsallığa karşın tarih, tarih, her olayın doğasını çarpıtacak bilinçli bir çaba içine girmedi. Kendi kirli

araçlarını toplumsal doğallığa bulaştırıp kirleten sınıfsallığa karşın, tarih böyle bir kirletmeyi hiçbir olay-olguya yaşıatmadı.

Tarih millileştiğinde sınırlara hapsolur ve bilgi adına, bizden çalınan benliğimiz ve hayatı algılayışımız olur. Eksik bilgi cehaleti doğurmaz; yanlış, saptırılmış dogmalar cehaleti cehennem tarzında yaşamsal kılar. Düzenlilikler bir birinin tekrarı olan kopyalar, ezberler tarihin gücündeki tükenişin cehaletidir. İzaftı olan cehalet, okul okumamışlıkla, yazı yazmakla ilintili olsa da, tarihin ruhunu kendi algısı dışında ezberlerle yaşamının yabancılaşmasıdır.

Tarih ve zorunluluklar diyalektiğın de, bazen devrimler üretilmiş hale gelmiştir. Her devrim tarihin temiz çocuğı olmayı başaramamıştır. Özelliklede sınıflı uygarlığın kirlı araçlarının bulaştığı olgular toplumsallık açısından da bir kayıp gibidir. Her dönemine uygun bir olguyu öne çıkaran uygarlık, ilk döneminde mitoloji kutsarken, daha sonra fetişist dini, ulus-devlet ve en son parayı tabulaştırdı. Bunlar gerçekten tarihsel, toplumsal bir gerçeklik midir? Yoksa sınıflı uygarlın bir program ve projesi midir? Uygarlığın dili, ruhu olan ulus-devlet ve para uygarlığın birer karakteri olabilirler ama toplumsal, tarihselliğın birer gerçekliğı değildirler. Uygarlığın doğuşunda tarihsel bir zorunluluk gibi algımıza yerleştirdiler. Daha sonra ulus-devleti de toplumsal realitenin vazgeçilmezi gibi toplumsal algımıza yerleştirdiler. Öyle ki, 1848 devrimi gibi, toplumsallığı(demokrasiyi) devletli yapının çok üstüne taşıyan bir muhteşem devrimi bile, ulus-devlet ve de “Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı”nı yanlış algılamadan dolayı sınıflı uygarlığa teslim edildi. Yani, 1848 devrimi ulus-devletin aldatmacası ve “ulusların kaderini tayin hakkı” söyleminin devletleşme olarak algılanması sonucudur ki, kapitalizm kendini üç mezhep üzerinde sonsuzlaştırdı. Sosyal demokrat ulusal kurtuluş ve reel sosyalizm zihniyeti 1848 devrimini param parça devlete teslim etti. Dikkat edilirse 1821 devriminden 1968 devrimlerine adar, tüm devrimlerin karakteri bu üç özelliğe gelişmektedir. Ulusallık adına, toplumsallık küçücük devletçiklere bölündü herkes kendi özgürlüğünü hemcinsi olan diğır etnisiteleri yok etmekte devlet gücünü ele geçirip, tarihin devrimsel gücü olan toplumsallığı tüketmeye çalıştı. Bugün Çin ve Rusya olmazsa kapitalizm bir saat bile ayakta kalamaz. Oysa her iki ülke de sosyalleşme adına toplumu devrime ikna etmişti, devletleşip insanları sömürmek için değil. Yani, tarih ve toplumsallık devletleşmenin sırtında değil, doğayla dengede, diyalektiksel gelişmede bütünleşen toplum-zaman ve mekân sırtında ilerlediğidir.

Ulus-devlet en az kölelik ve feodallık kadar, tarihi ceset ve kanla doldurma projesi ve uluslaşmayı yaptırmak, uygarlaşmanın yanıltıcı programıdır. Kanlı bir mezbahadır.

İster metafizik isterse de materyalistçe bir bakış olsun, kör bir bakışla, tarihe, topluma yaklaşmak, bir ilerlemeyi değil, asalaklığı, kemirmeyi getirir. Bu bakış, tarihsel akılsan, toplumsal ahlaktan bir tükeniş, yaşamsal olarak ta yok oluşu getirir bakış açılarındaki aktiflik, hareketliliği, hareketlilikte kişinin kendini tarihte bulmayı, zihinsel yenilemeyi gerçekleştirerek toplumsal üretimi pekiştirir. Fikirler kendi özgünlüğünde tartışırsa ilişkileri zenginleşir. Terside doğrulanmış gibidir. İlişkileri kör bir çıkmaza ittiğinizde, yok olan her özgünlük tarih hakkında cehaleti güçlendirir. İnsanlar için, belki de tarih, inançsal ya da metafiziksel mülktür. Açık ve zayıflık olan bu karakterler bireyin olduğu kadar, tarih ve toplumun başına beladır. Asalakça, ezberce başkasın bağlanır ve sırf yaşamını idame edebilmek için hep ikiyüzlüce davranır. Kendi düşüncesi yok ki, tarihin zihninde, toplumun pratik ahlakında yer edinsin.

Yapısallık, tarihin derinliklerini bize öğretecek kadar diyalektiksel midir yoksa uygarlığın kendini suni bir şekilde algılarımıza pazarlaması mıdır? Sosyolojiden tarihselliğe kadar olan alanlar yapısallığın uzmanlaşmış bilgisinden geçtikten sonra, çok daha değişik şeylermiş gibi bir tanımlamaya kavuşmaktadır. Tarih ve toplumsal bir olgu olmayan yapısallık, tamamıyla uygarlığın kurumlaşmış yapısını temsil etmektedir. Belki tarihin bir parçasına denk gelen bölümünde var olmuştur. Ancak, bu durum tarihi tekeline alma anlamı taşımamaktadır. Çünkü ihtisaslaşmış bilgi dışında ki hiçbir şeyi tarih saymayan uygarlık zihniyeti, tarihi, toplumu kendisi yarattığı iddiasındadır. Tarih uygarlığın ihtisaslaşmış bilgi kalıplarından ibaret değildir. Özgürce, ahlak-vicdan ve işinin tarihi süreyi kendi denkleminde hissetmesi, muhteşem üretkenliği ortaya çıkarabilmiştir.

Bilimsellik adına nerdeyse, tarih de yönetme-yönetebileceğini saydı uygarlık özelliklerde yapısallığın kısırlaştırıcı şablonlarıyla, tarihin nefsinin de disipline edip kontrol edeceklerinin iddiasındaydılar. Oysa tarih kontrol etmek şurada kalsın, kendilerini aldattıkları, bilimselliğin bilimden çok bilimciliği yaşadığı ortaya çıktı. Hatta tarihin derinliklerine yolculuk yaptığımızda, belki de, din, mitoloji adına yaşatılan ideolojinin kendisi bile bilimcilik olduğu kuşkusuz güç kazanabilmektedir. Dincilikte bilimciliğin ikizidir, bu doğru. Ancak analitik zekâyla uçuklaşan ve tüm olguları rayından çıkaran bilimcilik oldu.

Uygarlığın öz karakteri olan yapısallık, kölecî kanunlarla örülen, adım adım kontrole alınıp disiplinin esaretinden iğdiş edilen erkeğin, devlet katından Tanrı-Kral iktidarına ulaşan, şehirlerde büyüyen özel mülkiyetin sonsuz açığözlüğüyle donanan, sunî, insan doğasını, yaratıcılığını yok sayan devlet kalıplarıdır. Eksik, kusurlu veya aşırı zeki, güçlükler referans alınmadan, birbirinin tamamlayan akıllı varlık olan insanlardan, alt-üst sınıflar yaratarak sosyalitesini bozdular. Köleli çağla kısırlaştırılmış bir yaşam tarih misali insanlığa sunuldu. Yaşanılması en güzel kader gibi belletildi. Önce din, mitoloji fetişleştirilip toplum yönetilmeye, köle olmaya, ikna edildi. Daha sonra ihtisaslaşmış (uzman) bilgilerle, ayetmiş gibi benimsetildi. 1900’de F.W. Taylor “bilimsel yönetim” adı altında adeta, İncil ayetinden daha muhkem bir yöntem sundu. Tamamıyla bilgiyle, aldatmayla şişirilen ve özgünlüğün can damarımış gibi, insanlığa sunulan bu yöntem hayatı devlete, yapısallığa kafesliyordu. Bir kere bilimsellik ile yönetme bir birini kabul etmeyen iki düşman olgu gibidirler. Yönetme rezaletinde, insanlık sürü biçiminde yaşarken ders çıkarmıştı o yüzdende uygarlığın başından günümüze kadar yönetilmemek için hep direniyor. Tekrardan primata dönüşmemek için direniyor. İradesiz sürü gibi yönetilmemek için canını ortaya koyuyor. Ve artık insanlık yapısallığın bir yönetme erki, uygarlığın bir iktidar hastası ve de Tanrı-Kral devletin de aç gözlü bir özel mülkiyet tekelsizliğinin sevdalısı-doyumsuzluğu olduğunu biliyor. Buna var gücüyle direniyor artık, insanlık, uygarlığın cehenneminde değil, kendi tarihselliğinin cennetini yaşamak istiyor.

Ekonomi adına ne tür aç gözlülüğe yürüdüğünü ve uygarlığın bu doyumsuzluğunun tarih olmadığını da biliyoruz. Önceleri kölenin, kadinın emeğini mideye indirirlerken, bu sömürgecilüğün ismini ekonomi koydular. Sonra “”””” merkantilizmle “”””” her şeyi devlet belirledi ve en sonunda da saf ideoloji olan liberalizm, 1776 Adam Smith eliyle hayatımızı ve hayatımızın şah damarını gasp etti. Ekonomiyi kendi kirli araç ve amaçlarıyla çürüttüğü yetmezmiş gibi, sınıflı uygarlık bunun üzerinde tarihimizi de mideye indirme çabasıdadır.

Sınıflı uygarlık öncesi, tarihsel evrim genelde iş organizasyonu tarzında, işleri koordine etme şeklinde gelişme göstermişken, uygarlıkla birlikte buna yapısal bir karakter kazandırılarak, örgütlenme bir nevi toplumun kendisi sayıldı. Ya da örgüt, toplumsallığın olmazı adına yönetme erkine dönüştürüldü. Uygarlığın yapısallığına göre, birey topluluğa,

topluluk örgüte ve çevreden etkilenen örgüt ise toplumsallığın kendisi sayıldı. Cennet-cehennemde bu örgütlü oluşun yardımına verilerek, adeta topluma ait ne varsa bir edildi. Oysa cennet-cehennem yaratıcısı terzi Hermes (mısır'da dönemin Tanrı-Kralıdır.) bile uygarlığın bu kirli karakterine güvenmeyip, insanın kendi yaratıcısı olduğunu ve toplumsallığında insansal olduğunu itiraf etmektedir. Şöyle diyor; “insanlar ölümlü Tanrılar, Tanrılar ölümsüz insanlardır” yani, bu söylemde bireyin gücünü yüceltme varken, bireyden topluluğa ve topluluğu da örgütleştirme çıkmıyor; Çünkü insanlık aile olmadan önce klandı. Çünkü toplum muhteşem bir bütünselliktir. Birey kendini yaratırken, tarihe ve diğer bireylerini yürütme tarzında değildir. Daha çok işleri koordine etme tarzındadır.

Ölümlü Tanrı olan insan, neden kölelik gibi pespaye bir ahlaksızlığa bulaştırıldığı, halen uygarlık açısından cevaplandırılmamış bir sorudur. Tanrı bile insan denen varlıkta kutsanmadı mı? O zaman birey ve onun toplumu yok edilmeye çalışıldı? Tarih insanla başlamadı ama tarihin yorumlanması bu varlıkça yapıldı. İnsanın tarihe en büyük zulmü, Tanrılaştırılan kişilikle, tarihin yaratıcısı konumuna gelmesi oldu. Tarih, ihtisaslaşmış bilgi dışında hiç sayıldı ve disipline edildi. Tarihin zihninde yer alan tüm enerjileri, uygarlığı karanlık amacının dogmalarında erittiler. Tarihi olduğu kadar sosyal bilimlerini bile yalnızca bir kurama ulaşma olarak tanımladı ve sınıflı uygarlık adeta kuramsız yaşam olamaz diyordu, tüm hayatlarımıza. Evet, kuram yaşamın önemli bir kesitidir ama her şey ve olmazı değildir. Ne yazık ki, uygarlık, en büyük olmazsa olamazını devletle algımıza yerleştirdi. Öyle ki, devletsiz bireyin dini, imanı, insanlığı yok gibi saydı.

Toplumsallık için son derece önemli, olan sosyalite, sosyal ilişkilerden çıkarılarak “düzen” adına bu olguyu sosyal bilimleştirdiler. Artık, yaşamın, sosyalitenin esası “düzen” adına kanlı araçların karakterini tarihi, topluma aşılama oldu. “düzen” denilen şey ise suni kaoslar yaratmanın ötesinde başka bir şey değildi. Savaşın getireceği şey suni krizler dışında ne olabilir? Talan, toplumları yakıp yıkma düzen midir? İnsanı asimilasyondan geçirip, ağızındaki dilini kesmek, varlığına hükmetmek, iradesiz kılmak, köle-kutsallığın itaatkârlığı nasıl bir düzendir? İşte bu kanlı yaşanmışlıkları, uygarlık bize tarih diye öğretti. Kendi tarihi olduğu doğrudur ama bir bütünen insanlık tarihi, toplum ve tarihin kendisi değildir. Toplum, birey ve tarih, uygarlıkça birer kadavra döndürüldü. Tarih parçalara ayrıldı. Bütün alanlar bağıntılarda, birbirini güçlendir-

mekteyken, antropoloji ayrı sosyoloji, psikoloji bilim ayrı ayrı ve birbirinin alanına karışmayacak ayrışma yapıldı. Bu hayata bakışın ve hayatın öğrenilmesini, yorumlanmasını zayıflatmaktan başka bir işe yaramadı. Bu ayrışma bürokrasiyi, resmileşen örgütü v.s. güçlendirdi. Yani yapısal güçlendikçe toplumsallık zayıflamaktadır.

Siyaseti yalnızca “güç” gibi algılayan uygarlık, bütün bilim ve toplumsal birimlerin doğru tanımlarını almakta, söylem düzeyinde bunu büyük bir sesle anlatmaktadır. Ancak, bu doğrular söylemi aşan boyutta değildir. Teori-pratik farklılığı müthiştir. Söylemdeki doğrunun yüzde biri (%01) dahi yaşama yansıyıyor.

Tarihsel evrim, toplumsal gelişim ve de doğasal ekoloji, uygarlık sapırtmacılığıyla olabildiğine sorunsallaşmıştır. Öyle ki hangi çözümü getirelim sorunu çözemiyor. Tam çözme de bari aşgarıye indirse, minimumlaştırsaydı, yine de bir işe yarardı ancak, hangi olumlu çözümü koyarsak sorunlar daha da azgınlaşmaktadır.

Yönetim ile bilimselliğin bir arada olmayacağını, doğaları gereği uzlaşmaz zıtlıklar barındırdığı biliniyor. Yönetici kimdir? Bu soruya sistemin getirdiği tanım; “ yönetici insanları kullanarak işleri yaptıran veya yürüten kişidir” böylece hayatımızın gerçek Tanrısını ortaya çıkarmış oluyorlar. Bilimde, dinde, vicdan ve adalette bundan sorulur. Tarihte bundan doğar. Yönetmek uygarlığın temel yapısal karakteri olabilir ama tarih ve insan doğasına aykırıdır. Hayat ve sosyaliteyi hep “bilinçli” bir örgüt, “bilinçli” bir koordine olarak algılamaktadır. Biliyoruz ki, uygarlığın bu bilinçliliği kanunlarla örölü ezberlenmiş şablonlardır. Düzdür. Ruhsuz duygusuz ve çıplak zor doludur. İnsan doğasını suni kanunlara, tarihsel evrimi analitik çıkarla feda etmektedir. “bilinçli” hayat, yönetilmeye hazır hale getirilmiş özgürlük, ahlaki tanımayan güdümlendirilmiş buz gibi soğuk bir hayattır. Bireyin öz güvensiz, yaşamı kendi doğasından üretmekten ziyade hep yönetenden dilenme dilenciligidir.

20. yy’ın başında Fransız olan Henry Fayol, yöneticilerin beş(5) özelliğini (planlama, organizasyon, yürütme, koordinasyon, kontrol) sayarken, bireyi tarihsel gelişimde ve toplumsal varoluştan ayırarak, yapısal kalıplarına tıktırıyordu. Yönetici artık insanüstleştiriliyordu. İnsanüstleşme hastalığı iktidarinkini, imparator ve Tanrı-Kralinkini de kapsayacak kadar ölümcüldü. Bu hale gelmek için, gözünü kırpmadan canının parçası kardeşini vuracak gözü karalığa dönüşüyor. Milyonların ölümü hiç vicdana gelmez bir hal alır. Bir Tanrı-Kral öldüğünde, ona hizmet emek için mezarına 300-

400 kişi diri diri gömölür. Ancak, yöneticiler öldürdükleri vicdanıyla, yaşamdayken, milyonların yüreğine ceset doldurdular. Sırf yönetmenin en tepesinde yer almak için yönetimsiz bir hayatı düşünmezler. Yöneticiliğinin bittiği yerde insanlığının ve hayatının da bittiğinin hissiyatı müthiş yaşanmaktadır. Yönetici için bütün insani değerler, toplumsal ve tarihsel doğrular yönetmektir. Yapisallığın bu öz mayası, insanı primatlaştırmının da öz bilinci gibidir. Çünkü kendini çoban gören, diğer varlıkları sürü zanneder. Uygarlık bunu açıkça “yani çalışanları “güdüleyip” deyip, yöneticileri güdülmeyen olduğunu tanımlamaktadır. Yönetici, “çalışanları işe alma, eğitime, cezalandırma, güdüleme” görevini yerine getirir. Kara deliklere ulaşan insan aklı, ne hikmetse sınıflı uygarlın yöneticisi olmadan insanlaşamıyor, kendini eğitemiyor, iradesiyle yaşama tutunamıyormuş. Hâlbuki insanı bu duruma düşüren kendisidir. Yaşamdan daha büyük eğitmen mi var?

Pozitivizm, uygarlığın tüm zamanlarında yaşanmış, sınıfsallığın ‘bir’ karakteri gibidir. Tarihte, topluma en insafsız yaklaşımı gösteren bir olgudur. Tarihimiz, gerçekliğimiz ve toplumsallığımızdan ayrı bir realite olarak karşımıza çıkmaktadır. Pozitif hukuk, bizim tüm gerçekliğimiz dışında adaletsizleşirken, bilimcilik ve yapısal sosyoloji çok daha ayrı bir felsefesizliği bize dayatmaktadır. Bu tarih saptırıcı anlayıştandır ki, pozitif tarihçiler Napolyon’un demokrasiyi getirdiğini, Hitler’in bir zorunluluk olarak ortaya çıkması gerektiğini vurgulayıp duruyorlar. 1789-1815 arası tarihe Napolyon damgasını vurmuş, hatta Avrupa’yı birleştirme idealiyle hareket ettiği iddia ediliyor. Ancak, Napolyon bir nevi Fransız devriminin(1793) kemirgeni gibidir. Belki de, Fransız devriminin toplumsallaştırıcı gücünü saptırıp, cumhuriyetli devlet rengine sokan Napolyon’un kendisidir. Rönesans, reform, aydınlanmanın zihniyetiyle yoğrulan devrim, toplumsallığı devletleşmekten çok daha önemli görmekteydi. Napolyon bu toplumsallığı cumhuriyet maskesiyle devletleştirdi. Fransa da normal sivil, düşünecek vatandaş bırakmadı, tüm Fransa’yı adeta askerleştirdi. Her vatandaş doğal bir askerdi. Napolyon Fransız devrim güzünü ordulaştırırken, 1848 devrimi ise Napolyon’un tüm kirli araç ve amaçlarının üzerinden fırtına gibi esti. Napolyon’un cumhuriyeti ordu ile pozitif birimlerin ortaklaşa yaptıkları bir devlet modeliydi. Tarihi, bireyi, toplumu devletin kulluğuna süren bir acımasızlıktı. Bu devrimi zihniyeti değildi. Devrimi temelini, doğal toplumun sunileşmeye karşı direnme karakteriydi toplumsallığın kendi ruhuna kavuşma direnişiydi.

Bazı ruhsuz tarihçiler “Napolyon savaşlarının, çağdaş siyasal düşüncelerin tohumlarını bütün Avrupa’ya yaydı,” derken, farkında olup olmadıkları pek önemli olmadan, devletli tarzın demokrasiyi doğurduğunu iddia etmiş olurlar. Çünkü ‘çağdaş siyasal düşünce’ bir noktada da demokrasi anlamını taşıyor. Yani, modernlik ile çağdaş kavramını aynılaştıran sisteme karşı; modernliğin dönemi dahi kendine göre ayarlama cüretkârlığıyken, çağdaşlık dönemin ruhuna ayak uydurmanın esnekliği gibidir. Dolayısıyla, Avrupa’ya çağdaş siyasal düşünceyi getiren Napolyon savaşları değil, Avrupa da yaşanan devrimlerdir(1215 Magna Carta’dan 1848-71, 1968 devrimlerine kadar) savaş orduyu güçlendirir, devleti Tanrılaştırır, demokrasiyi ise çürütüp nötrleştirir. Tarih bunun tersi durumda yazdığında, tamda pozitivizmin sidiği her vaktiyle uygarlık tarihi olabilir. Ancak, toplumsalın ve gerçeklerin yoğrulduğu doğru tarih anlayışı asla olamıyor. Haziran 1812’den başlayıp Moskova önlerine kadar giden Napolyon Aralık 1812’de yenilerek ancak Fransa’ya döndüğünde, onun suya batan hayali “Avrupa İmparatorluğu”dur, Avrupa demokrasisi değil. Demokrasi milyonların hayatını buz üstüne yazmak değildir. Milyonların canını silah ucuna takmak hiç değildir. Napolyon savaşlarını demokrasiyi pekiştiren doktrin, pozitivizmin tarihi saptıran ve toplumu aldatma ikiyüzlülüğünden başka bir şey değildir.

Prof. Dr. Fahri Armaoğlu “1789-1815 arasındaki döneme, Napolyon kendi adının damgasını vurmamış olsaydı, belki Fransız ihtilalinin siyasi ve sosyal etkileri de bu derece şiddetli, olamaz ve Avrupa’nın diplomatik sahnesi de bu derece hareketlenmezdi. Fakat acaba o zaman da, demokrasi dediğimiz modern, çağdaş siyasal doktrin bugün ki düzeyine ulaşabilir miydi? Belki de bu bakımdan Napolyon’a şükretmek gerekiyor” der.

Tarih gelişimi, toplumsal gerçekliği ve olayların neden-sonuç ilişkilerini bu kadar tersten yorumlamak zorunda değiliz. Çünkü Fransa veya Avrupa demokrasisinin önünü açan, demokrasiye güç kazandıran yaşanan devrimlerdir. Jakobenlerin fedakârlığı unutulmamalıdır. Fransa’yı da, Fransa demokrasisini de geliştiren Jakobenler kadar, işçi, emekçilerin toplumsallık çerçevesinde devrimleşmesidir. Napolyon’a şükretmesi gereken, demokrasi gücü değil, sınıflı uygarlığın karakteriyle donanmış ulus-devlet sevdalısı milliyetçilerdir. Sonrasında gelişen 1. ve 2. dünya savaşları demokrasi değildi, ulus-devlet uğruna 20 milyon insanın yok oluşuydu. Atomun kullanılması insanlığın yüz karasıydı.

Gerçekten, liberalizm hürriyetçi midir, mutlak monarşiden daha

güçlü toplumsallığın savunan mıdır? Sanmıyorum. Aynı madalyonun iki yüzü gibidirler. Biri ideolojinin dogma yanını temsil ederken, öbürü ise ahlaksızlığı bir erdem gibi sunan, serbestlik gibi görünse de dogmalardan daha muhteşem köleleştiren ideolojisi. Nasyonalizm(milliyetçilik) ile sahte hürriyetçiliği Napolyon cumhuriyetçiliğiyle harmanlayıp sunmaları demokrasi değil, hatta cumhuriyet değil, uygarlığın 19. ve 20. y.y. karakteri oluşan ulus-devlettir. Bu durum tersinden tarihe not düşülüyor. Milliyetçiliği yaratan liberalizm iken sanki liberalizm milliyetçiliğe karşı mücadele ediyor gibi gösteriliyor. Yani, mutlak monarşi milliyetçiliği doğurmuş, liberalizm ise karşısında durarak savaş yürütmüş. Liberalizmi bu kadar kutsayan bir tarih anlayışı objektif olamaz.

Pozitivizm, adeta 19. ve 20. yy'ın kılıç kuşanmış, milyonluk ordu-suyla donanmış Tanrısıydı. Tarihe hükmetti, bilime, sosyolojiye, insana ve insanlığa dair ne varsa hükmetti. Nasıl ki pozitif hukuk, egemen gücün vazedilmesi ve hüküm eden gücün bir iradesinin ifadesi olarak ortaya çıkmışsa, bilimcilik olarak ta orduları tesis edip, Napolyon eliyle kapitalizmin en güzel rengini yaratıyordu. Tarih artık “kahramanlarca yaratılıyordu” tarih ve toplum pozitivizmin insafına terk edilemez. Toplumsal olmayan ama toplumsallaşmamış gibi karakterize edilmeye çalışılan liberalizm, uygarlığın en kirli ideolojik yapılanması ve pozitivizmin derin bir özelliğidir. Pozitivizm, hem uygarlığın kapitalist renkte dile gelmesidir, hem de sınıfsallığın meşrulaştırılma çabasının deşifreyona uğramış ‘sonul’ karakteridir. Her renge bürünen pozitivizm, içine aldığı tüm varlıkları ve doğa yasalarını kanun ve kurallarıyla kendinleştirmektedir.

Uygarlık şahsında pozitivizm öyle yaşamımıza sirayet etmişti ki, yaşama hakkımızın sahibi olduğunu iddia edecek emret karlıktadır. Bütün okullarda, beyin gücümüzü öldüren, yaşama ümidimizi kıran ve insanın yüreğine ölümden bir ceset yerleştiren sınıflı uygarlığın akıl babaları, hak konusunda şunu öğretiyor;

Siyaset felsefesine göre “kullanma ve isteme yetkisine sahip olduğumuz şeyler haklarımızdır. Haklar görevi, görevler hakları doğurur. Hukuksal anlamda hak; kanunla veya kural ile verilmiş olan yetkidir. Yaşama hakkı, düşünce hakkı...”

Bir tanım ancak bu kadar yapısal olabilir. Pozitivizmin, dogmatik dinlerden daha dogmatik ve bağınaz olduğunu bu kadar aleni bir şekilde ifşa edebilir. İşin en ilginç yanı, bu tanımın yaşamda eksiksiz pratikleşi-

yor olmasıdır. Bir insan kanunlar dışında yaşayamaz, fikir belirtmez. Yapan olursa, yaşam hakkı elinden alınır. Yaşam hakkımızı bu kadar ale-nice gasp eden bir sistem toplumsal olabilir mi? Gerçekten bu kadar insan dışı kendini örgütleyen, kurumları Tanrı kılan bir sistem ancak pozitif sosyal bilimlerin şanına yakışmaktadır. İnsanlığı hak-görev ikilemine sıkıştırarak, yaşam hakkının kutsallığını acımasızca yasalara bağlamakta, ortada birey-toplum diye bir şeyi bırakmamaktadır. Yasalara köle haline getirilen toplumun ne bireyin özgürlüğünde bir şey bırakmaz. “yasa” emredici ve uyulması zorunlu kuraldır yasalar devlet tarafından konulmuş olup, insan ilişkilerini, toplumsal düzeyi kurmaya ve korumaya yöneliktir”

Yani iki insanın ilişkileneceğinin sınırı da, toplumsal düzenin ölçüsü de emredici yasadır. Yasa “öl derse” ölünür derecesine insanlar ona bağlanmış durumdadır. Tarihi bilgi ve onun hakkında ki genel bilgilenmeyi de bu anti-yaşam yasaları vermektedir. Oysa tarih, genel yaşam hakkımızdaki doğruyu bize sunmaktadır.

POZİTİVİST MODERNİTE HAYAT ÖZGÜNLÜĞÜMÜZÜN VE ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜN GASPIDIR

Bu belirtmeye ister karşı çıkalım, isterse katılıp eleştirelim; temelde tekelci uygarlık, özelde ise pozitivist modernite biz doğmadan önce hayat kalıplarımızı hazırlamıştır. Hatta bizim doğup doğmayacağımızın belirsizliğinde anne-babalarımızın dahi izni olmadan ama müthiş bir bilgi kandırmacısıyla oluşturulan gönüllü kabullenişle, insanların doğum öncesine denk düşen şablonik bir yaşam çizmiştir. Bu standartlaşmış yaşamın yolu tabi ki kapitalizmin bireyciliğine çıkıyor.

Kapitalizm e yalnızca Hristiyanlığın esnekliğinin sonucu, nede tamamıyla bir Avrupa karakteridir. Daha çok uygarlığın belki de en esaslı ruhudur. Uygarlığın tüm zamanlarında yaşanmış yabancılaşmanın zeminini gibidir. Kapitalizm, pozitivism birbirlerini deşifre ettiler. Nasıl ki pozitivism olmadan kapitalizm olmaz idiyse, aynı zamanda sınıflı uygarlığı uygarlık yapan bürokratizm olmadan da bu katil olgular olamazdı. Nasıl ki pozitivism sınıflı uygarlığın genel bilim anlayışı, analitik zekâta dayanan zihniyetiyse kapitalizm de bürokratizmden aldığı kanun gücüyle, onun en son sistemi gibidir. Bürokratizm, pozitivism hayatı insandan koparıp soğuk, cansız, taştan daha katı kurumlara bağlamaktadır.

Max Weber'in idealize ettiği bürokrasisinde insan yararı ve gerçekliği en aza hatta hiçe indirmektedir. Bunu sistemin kendi diliyle söylersek; “bürokrasi, bir insan sistemi olmaktan çok bir kanun ve kurallar sistemidir. Bu kurallarla bütün sorunlar ortadan kalkmakta ve tarafsızlığın uygulanmasıyla iş görenlerin üstlerine tam olarak uymaları sağlanmaktadır.”

İnsanlığa bu kadar acımasızlık fazla gelir. Bu zulümden kambur ve otokrasinin köleliği insan bilincine, iradesine ve özgürlüğüne fazla gelmektedir devlet kutsallığın ana şablonlarıdır. Devletin oluşumu Sümerlerle de olsa, bu olgular hayat bulmazdan önce belli bir yaşanabilirliği,

katlanabilirliği vardı. Evet, köleliği hâkim kılan bir yapıdaydı ama bürokrasi kadarda ölü bir yaşamı hissettirmiyordu. Yani, özü aynı olan sınıflı uygarlık sisteminde hiçbir dönem kapitalizm kadar insanlığı kendisinde yabancılaştırmamıştır. Bürokrasinin tanımına bakalım;

Siyaset felsefesine göre “Bürokrasi; devletin yasalarla belirlenmiş görevlerini yerine getiren memurları oluşturduğu hiyerarşik yapılanmadır.”

Yine Robert Metron;

“Bürokrasinin başarısı için, bireylerin hareket biçimleri önceden belirlenmiş temel hareket planına uygun olmalıdır. Bu nedenle disiplin temel bir ihtiyaçtır.” Diyor.

Modernist kapitalizmin belki de en önemli aşaması disipline edilmiş, özgür ve özgürlükten yoksun katı bir devlet geleneği olan bürokrasidir. Bürokrasi dışında kalan bireyler toplum dışı kabul edilmiştir.

Bürokrasi kadar belki de ulus-devletin bile yapamadığı bir işi “işçiliği” geliştirerek ve insandan aşağı konumda tutan Taylerizmdir. Fabrikalarda çalışma ve çalıştırılan insanları adeta demir parçası gibi görerek, devlet dışı kalmış insanları paraya, işe köle haline getirmektedir. Fransız olan F.W. Taylor’un “Bilimsel yöntem” adına sunduğu metalaşma ötesi bir şeydir. Yöneticiyi kutsayan kâr uğruna insanı hiçleştiren bir yaklaşıma sahiptir. Şöyle ki;

“Taylor fabrikada her işi analiz ederek bu işlerin nasıl etkin bir biçimde yapılacağını inceleyerek uygun çalışma yöntemini önermiştir. Parça başı ücret sistem geliştirerek üretim artışı sağladı. Bu sistemde, yönetici bir planlayıcı veya koordinatör olarak hareket etmektedir ve İNSANLARIN SADECE PARA İLE MOTİVE OLACAĞINA İNANDIĞI için parça başı sistemi geliştirmiştir.”

Taylor’un bu sistemi şiddetli eleştirilere maruz kalmışsa da, hayatın gerçekliği değil, ama kapitalizmin üzerinde vücut bulan bir sistemdir. Ki şuan en etkin uygulananda bu sistemdir. İnsanı robotlaştıran âdetâ para kazanma uğruna metadan da aşağıya düşme hissiyatının baş mimarı Taylor olsa da, modernitenin üzerinde yükseldiği zemindir. Kapitalizmin robotlaştırma karakteri böylece hayatımızı işgal etmiş oluyor. İnsanın duygu, düşünce, benliği hiç yoktur bu sistemde o yalnızca işsiz kalmamak için çırpınan bir robottur.

Böylelikle endüstri dışı gelişen Endüstriyalizm, Kapitalist Modernitenin temel harcı olarak gelişmektedir. Bu sistemde iş ibadetleşir, Tanrı’nın fabrikaya yerleştirilmiş ruhu gibi olur. Ancak, iş bir insani yaratım

edimidir. Kimsenin bunu bahşetme lüksü yoktur. Eğer mesele insanın kendi kendine hizmetten çıkarılıp bir hiç uğruna araçların hizmetine koşullandırılırsa ve doymaya, paraya, yiyeceğe ihtiyacı olmayan kurumlara “işçi” eklenirse, gerçektende insana iş yetmez. Milyonlarca fabrika yapılmış ama bunlar insan (toplum) ihtiyacı için değil, demir ve betonla yapılmış binaları doyurmak içindir. Bu üretim değil, ölümü ha bire doyurmaktır. Savaşı, silahı, tüketimi, endüstri yerine koymak olur,

1970’lere gelindiğinde artık sistemin gözünde insan bir “para ve kapital”dir. Davranış bilimleri tamamıyla insanı, para kazanma hırsıyla donatıp, kurduğu sistemine veya örgütüne “büyük bir kâr ve menfaat sağlayacak”, bu kârın temel kaynağı ise insan olacaktır. Bir “yaratım kaynağı” gibi görülen insan, bu amaç doğrultusunda eğitilir. En küçük hücrelerine kadar sistemin menfaatine koşullandırılır. Sistemin kendisi, büyük şirketlerin hizmetine giren bir örgüte dönüşmüştür. Bütün işi, insanı, bu şirketlerin menfaati temelinde iğdiş etmek, insanı şirketin kölesi haline getirmektir. Kapitalist Modernitenin belirgin karakteri ve aşaması şirket olmaktadır. Şirketler tam bir ekonomi ve toplumsal düşmanlığına dönüşen endüstriyalizmdir.

Bilgi’nin yol açtığı gelişmeleri, makinenin insandan üstünleştirme-sine neden olmuştur. Buna ise “entelektüel kapital” adı verilmiştir. Bu aynı zamanda sermayenin de temsilcisidir veya sermayeyi oluşturan temel güçtür. Dikkat edilirse bilgi inancı alt ettiği bir çağı yaşıyoruz. Buna sermaye ideolojisi diyebiliriz. Bilgi, tabi ki boş değil ama tarih boyunca bu düzeyde maneviyatı yok eden bir etkisi olmamıştı. Özellikle “Entelektüel kapital” in yarattığı teknolojiyi, adeta yaşamın her adımı birer demir araca dönüştürüldü. Günlük insan doğumunu 2-3 katı araba, uçak, tank, top yaratılıyor. Bu araçlar hiçbir din, vicdan, ahlak taşımaya-cak cansızlıktadırlar. İlginçlik, modernitenin, bu “Entelektüel Kapitali”ni uçayak üzerine oturtarak 1) insan kapitali, 2) yapısal sermaye, 3) müşteri sermayesi), bunu mükemmel bir tarzda insan beyne işliyor olmasından-dır. Çok kolay teslim almaktadır, vicdanımızı, ruhumuzu. Acımasızlık şuradadır; kapitalizm önce insanlar arasında uygun olanı ayarlar, sonra eğitir, onu ihtisaslaşmış bir kişiliğe kavuşturur. Yani bütün karakter ve kirli amaçlarını bireye aşılar. Bireyi parayla, ödüllendirmeye güdümle-r. Birey artık emeğiyle, düşünce ve bakışıyla değil, güdümsellik yüklenmiş uzmanlaşmış ezberletilmiş bir nesne dışında başka bir şey değildir. İnsan üretim aracı olmaktan da düşürülmüş, üretim aracı olmayı hak etmeye-

cek bir işsizlik konumuna düşürülmüştür. İnsanlıkla öylesine alay edilmiş ki, adeta Pavlov'un tüm yöntemleri aynen denenmiş, deneniyor. Fabrikalara tıkıştırmak için zile basılıyor, çalışanlar için her öğün için zil çalınıyor. Bunlar bilinçsizce üretilmiş yöntemler değildir. Aksine, çalışanları insan yerine koymamanın en güzel örnekleridir. Son derece bilinçli üretilmiş "entelektüel kapital" ya da kapitalist bilinçtir.

Kapitalist Modernite bir devletli ideolojidir. Bunun adı ulus-devlet olsa da, özü gereği onu da aşan ve en esaslı görevi toplumu devletleştirmektir. Devletleşen toplum kapitalleşir. Yani toplum olma özelliğini kaybeder. Örneğin toplumsallaşma, bireyin "ben" olduğu kadar başkası da olan, düşünce. Emek diyalektiğindeki işlerliğidir. Ancak, 16. y.y. den sonra her birey "iş" sahibi olabilmek için mutlaka ihtisaslaşmış uygarlık bilgilerini Ezberlemek zorundaydı. Bilgileri ezberleyenler "iş" sahibi "iş adamı" olurken beden ve düşüncesiyle yaratıcı olan bireyler ise işsiz sayıldı. Aç gözlülüğüyle devlete yamayan ve bu toplum dışılaşan güdüsellliğini doyumak isteyen birey kendi olma bilincini yitirdi. Toplumsallığın esaslı birimi olan ahlakı boş verdi. Tüketiciliğini doyumak için özgürlüğünden dahi feragat etti. Bireyden başlayan benmerkezci bireycilik, uygarlığın tüketiciliğinde zirvesine kapitalizm ile kavuştu. Kendini, zihniyet ve ahlakını olduğu kadar, ekonomisinde üretemeyen bu bozulma, beraberinde ahlak yarılmasını da oluşturdu.

Kapitalist Modernitenin mayası pozitivizmin ruhsuzluğundan olduğu için, bu sistem anti metafiziği oluşuyla, toplumu dinsizleştirdi de. Ahlak yok-sunu olan kapitalizm aynı zamanda kâr- sermaye dışında, hiçbir değere bağlı kalmayan bir sistemdir de. Pozitivizm gibi olguya tapan bir babanın çocuğu gibidir. Bilgiyi kutsayan inancı ya da "gericilik" sayan bir bilimciliktir. Her ne kadar mevcut dinlerle inançlı olduğunu gösteriyorsa da, bu uygarlık dinleri sayesinde dinsizliği geliştirdi. Bu anlamıyla bir inanç istismarıdır. Reel sosyalizm bir noktada kapitalizmin yaptıklarını kopya ederek, toplumu özünden soyutladı. Adeta "sosyalizmin inançsızlık" olduğunu göstermeye çalıştı. Oysa sosyalizmin öz ruhu dinsel inançtır. Yani, din olmasaydı insansal toplum olur muydu? Toplumı toplum yapan, sosyaliteye kişilik kazandıran dinin ta kendisiydi. Fakat bu, mevcut, uygarlık öncesi dinlerdir, uygarlığın kirlettiği dinler değil. Kapitalizmin tek dini, paradır.

Kapitalist uygarlığın, sınıflı kılarak yarattığı köleliğin en son biçimidir. Belki de çıkarıcı kendi özgürlüğünü başkasının özgürleşmesinden değil, köleliğinden bulmaktadır.

Toplumsal kültürün gelişimi karşısında, sınıflı uygarlık erkeğin Tanrılaştırılması ve dinin fetişleştirilmesiyle kendini konumlandırdı. Kapitalist karakterine bürününce, sınıflı uygarlığın bir kültürel etkinlik olmadığını, aksine kültürsüzlük olduğu ortaya çıkmıştır. Kültürün canına okuyan uygulamalarıyla, bir kültür canavarı olduğunu göstermektedir. Spor sanatta adeta kendini pazarlamanın adı kültür olamaz. Kültür, insanlaşmadır. Meta olmaktan kaçış, ona karşı benliğini koruma yaratımıdır. Kültür ahlaksız, özgürlüksüz, toplumsuz ve hatta insansız değildir. Metalaşma hiçbir şekilde kültürleşme değildir. Ancak, uygarlıktan başlayıp kapitalist çağa varan uygulama kültürün yozlaştırması ahlaksız, özgürlüksüz kılınarak insansızlaştırılmasıdır. Kültür adına yaşatılanlar devletleşmedir. Uygarlık araçlarının hâkim kılınmasıdır. Bugün saçından tırnağına, ruhundan güzelliğine ve insanlığının bütününe satışa çıkarılmayan tek bir yeri kalmayan bencil kişiliğin, kültürleştiğinden söz edemeyiz. Özellikle her şeyin alıp-satma düzleminde düşünen bir mantalitenin, olsa olsa sınıflı uygarlığın mülkleştirmesi olur, kültürleşme olamaz. Belki sınıflı uygarlıkla kültürde sonunun başlangıcını yaşamıştır ama Kapitalist Modernite tamamıyla, kültürel bitişi ifşa etmiştir. Sınıflı uygarlık, insan yeteneğinin satma-satın alma büyücülüğüdür bilimciliğin sihir'e dönüştüğü gibi, insan ruhunu çok kolay satın alabilen veya ruhu bile satın alabilecek kurnazlığa erişmiştir. Buna karşı, kültür insan özgürlüğünü bahşetmiş. Tıpkı Demokritos'un dediği gibi; "insanın ahlakça değerinin ölçüsü düşünüşüdür" bu tanım ahlakın çerçevesi için doğru ama eksikte olsa, aynı tanım kültür için de geçerlidir. İnsanı afyonlayan kapitalizm(genelde uygarlık), insandan düşüncesini, ahlakını, yaratım gücünü de alarak kültürsüzleştirmiştir. Savaş bir kültür değil, dialektiksel mücadelenin en yozlaşmış kanlı biçimidir.

Belki de tüm kötülüklerin bir bölümü, tüm insani değerlerin bir yitimidir. Kapitalist Modernite Çünkü bir kültürel, ahlaki, politik mirasın toplamı değil, toplumsallığa karşı gelişimin toplamı gibidir. Dolayısıyla kapitalizm bir "toplum içimi değil", uygarlığın açığa çıkan en kirliliği karakteridir. Bir ideolojik üstünlük olan kapitalizm, din yerine dincileşti; bilim yerine bilimcileşti; endüstri yerine endüstriyalizmleşti ve en önemli özelliği ise, toplumsallaşma yerine sınıflı uygarlıklaştı. Yani devletleşti. Bu devletleşmeyi de tekel sermayesinin hizmetine sundu. Devlet toplumun bağrına bir hançer gibi inen onu kendisi olmaya mecbur kılan bir zor aygıtıdır.

Sosyalite olmadan siyaset olmaz. Ancak, kapitalizm bir anti sosyalite olarak var olmaktadır. Dolayısıyla devletli siyasetin yaşama üstün gelmesidir Kapitalist Modernite. Sınıflı uygarlıkla başlayan özne-nesne, madde-ruh, düşünce-ekonomi v.b ikilemlerin ayrışması, Kapitalist Modernitede nesnelliğin lehine ayrışmasıdır. Öyle bir ayrışma ki, hiç kimenin kolay kolay ayırtına varamayacağı bir yarışmadır. İşine geldiği gibi olgu-olay e diyalektiksel ikilemleri kullanmaktadır. Bu olgular arasındaki mücadeleyi en çok keskinleştirip, birliktelik halinde olan gelişmeyi tersine çevirerek ve derinleştirerek olguları birbirinin düşmanı haline getirdi. Zıtların birliğinden olması gereken gelişme yerine, Kapitalist Modernite bunu savaşa dönüştürdü. Olgular arası savaş, toplumlar arasına yansdı ve sonuç büyük kıyımlara yol açtı.

Kapitalist Modernite, işletmeleri esas alan, işletmeyi model almaktadır. İşletme Kapitalist Modernitenin DNA'sı gibidir. Toplumu, kimi zaman kendi yarattığı örgütlerle, kimi zaman devleti topluma yayararak yıkıma uğramıştır. Ve uygarlığın kendisi kurumlarla yapılaşan bir örgüttür. Ancak, Kapitalist Modernite, bunu daha da derinleştirdi. Hayatı bir işletmeler örgütüne dönüştürdü. Toplumsallığı bu araçla parçalar-ken, siyaseti, ahlakı, hukuk, bilimi v.s. işletmelerin hizmetine soktu. Yarattığı kişiliği buna kul haline getirdi. İşletmelerin en önemli prensiplerinden biri; “örgütsel bağlılık, örgüte pasif bir itaatten daha fazlasını ifade eder” yani, birey yaşama hakkına sahip olabilmek için, işletme örgütüne kul olmak zorundadır. Kendi davranışı diye bir şey olmaz. Kendinden çıkmak zorundadır. Kendi doğasında şekillenmesi gereken kişilik, bu doğal halinden çıkarak, birey doğmadan önce hazır hale getirilmiş kendi dışındaki davranışı yaşamak zorundadır. Kendi diye bir şey yoktur, öğretilmiş davranışlar ve işletme kalıpları vardır.

Uygarlık kendi kurumsallaştığı ilk günden başlayarak, hep kendini bize, insanlığa öğretmeye çalıştı. İşte tamda bu noktada, kapitalizm uygarlığı en iyi öğreten bilgi tekeli ve de kişiliğimizin istismarıdır. Aslında toplumsallığın kişilik yapısını iyi öğrenirsek, kapitalizmin bizi aldatmayacağını da biliyoruz. Uygarlık hep kalıp üretti. Değerleri ile kalıplara döktü. Adeta insan kişiliğini soğuk boğucu beton kalıplara dönüştürdü. Kültür ve değerleri bir kalıp gören zihniyet, din dogmalarından daha beter bir bağnazlık taşır. Ki kapitalizmle ortaya çıkan şey, değersizleştirmedi her şeyin değersizlik kazandığı bir dünya yarattı. Temsil misal, bireyin “an”da yaşadıklarının bir düzeni, ölçüsü veya kalıbı olabilir mi?

Değer, kültür, ahlak, hukuk, siyaset yani toplumsal hayatın bir bütünü kalıplara sığmayacak kadar “an”lıksaldır. Kendiliğinde olduğu kadar çevresinden de edindikleri vardır. Eğer bu yaşanan kuantal durumları kapitalizmin kalıplarına sığdırırsak, kendimize çağdaş bir Tanrıyı, kullu olabileceğimiz bir sistemi yaratmış oluruz. Kapitalist Modernitenin en büyük değersizlik örneği, çıldırtan bireyciliktir.

Kapitalizmin hayatımızda açtığı n derin yara, tarihimizle oynamış olmasıdır. Çıkarıcı bir tarih anlayışının insanlıkta açtığı yanlış bir algılamadır. Okullar, zigguratların çağdaş ve belki de zigguratların yapamadığının en çarpık zihniyetini oluşturmanın merkezleridirler. Bu akademik düzeye ulaştığında ise, tam bir robotun yaratımı gerçekleştirilmiş olur. Okullarda yorum gücü değil, ezberleme kültürsüzlüğü hâkimdir. Sistem kendini buradan ezberlettiriyor, öğretiyor. Tarihin çarpıtılması okullarda vücut bulmaktadır. Bütün tarih, kişinin ideolojik görüş çerçevesinde kaybolur, millileşir ve hatta milliyetçileşmeyen tarih, tarih olarak algılanamaz. Kişi ve bir sınıra hapsedilmiş kişilerin yaşantısı tarihin tüm gerçekliği yerini alır. Tarih, bizim sınırlarımıza, ideolojimize sığmayacak derinliktedir.

Uygarlığın yarattığı tüm değersizlikleri kapitalizm şahsında çözmek, yargılamak, mahkûm etmek, tarih toplumsallık açısından önemlidir. Toplumsalın kökü bireydir. Fakat bu birey kupkuru tek kişi değildir. Toplumsallığın kökünü kendinden taşıyan bir bireyselliktir. Kendinden toplumun benliğini, ahlakını taşıyandır. Toplumsal ahlakın, tarihsel özgünlüğün dışında, aç gözlü bireycilikle kendi dışına çıkmayandır. Özellikle kendinde var ettiği toplumsallığı, egoizmine feda etmeyendir. Toplum, özünde bireyin ruhu, ahlakı, beynidir. Birey toplumsalı yıkmakla bunlardan soyutlanmış olur. Yani kendi kendini de yıkmış olur. Kendisi bilimin kökü soy kütüğü ola insan, aynı zamanda kendini toplum ahlak ve özgürlüğünden eğitmesiyle, bilimselliğine de kavuşmuş olur. İnsan özgürlüğünün dayandığı sınır, bireyselleşmedir. İdeolojinin katı yapısallığına mahkûm, kapitalizmin hastalık saçan kurumsallığına itaat eden birey, aynı zaman da tüm değer yargılarını terk eden birey haline de alır. İdeolojik yapısallık bize özgürlüğümüzdür. Kapitalizmin bu özgürlüğümüzü yok etmesine seyirci kalamayız. Nasıl ki ahlaksızlaşan birey bilimselliğini yitiriyorsa, tarihi çarpıtılan insan da ahlaki erdemlerinden yoksun kınıyor. Gerçekten, tarihimizle birlikte insanlık dünyamızda yıkılıyor. Kapitalist Modernite bu yıkımı, her şeyi bireyciliğe

dayandırarak tarihsizleştiriyor, bireysizleştiriyor. Birey toplumun kökü olsa da her şeyi ondan öğrenemeyiz. Ondan yaşanan, tarih için derya damla misalidir. Belki, geneli öğrenmek için atom altından başlamak olmalı. Bu doğru ancak bu geneli öğrenmenin tümü değildir. Tüm atom altıların birleşmesi gereklidir. Özellikle geneli yok eden bir bireycilikle, toplumu öğrenmek pek olası değil. Çünkü güdülerinin dışında diğer erdemlerini terk etmiş, onları tanımayan bir bireycilik. Sosyal bilimlerin (pozitivist değil) bize öğrettiği bir birey yalnızca kendisinden oluşmaz, toplumun diğer fert ve bireyleriyle birlikte, bireyselliğini ruhunu kazanmış olur. Örneğin, tohum tek başına, diğer başaklardan veya kendi başağı dışında kendini gerçekleştirebilir mi? Tohumun kendisi toprak içinde boş bir kabuğa dönüşünce, onlarca buğday tanesi başakla hayat buluyor. Yani, onlarca tane bir tohumdan çıktığı gibi, onlarca başakta tohumun ruhu sayılır ve bir başka onlarcasına ruh verir. Bireyde toplumun tohumudur. Onlarcasından değer alır ve milyonlarcasına değer taşır. Bu savaş ölüm tarzında değildir. Madde-enerji dönüşümü diyalektiğinin insanı mekân ve zaman denkleminde buluşturmasıdır. Kapitalist Modernite denilen uygarlıksal bu ille bu yaşam denkleminizi bozmakta, bireyi öldürmektedir. Yani, toplumun kökü olan tohumu kuruturken, hormonik olan bireyciliğini aşılayarak, şişirerek yeşertmektedir.

İnsan kendi bağımsızlığını kendi özgünlüğünü yitirdiğinde kaybeder. Benlik, kendi dışında oluşamaz. Bir hayvan bile, kendine göre özgünlükler taşır. Yine de bir hayvanı özgünlüğü dışına taşırdığında, onu kendinden uzaklaştırmış olursun. Bugün, hayvanların özgünlükleri, hassasiyetleri dikkate alınıp, evcilleştirilirken, insanın tüm özgünlükleri yok edilerek itaatsal robota dönüştürülüyor. İnsan (birey) artık kendisini belirleyecek gücü kendinden bulamayacak kadar bağımsızlığını kayıp etmiştir. Afyona bağlanmış gibi ruhunu, beynini kapitalizmin makyajına teslim vermiştir. Kapitalizm önce alıştırır, sonra alıştırdıklarına karılık tüm hayatını elinden alır. Yalnızca arzu ve dünya zevkine mahkûm olmuş bir kişilikle, kendisini belirleme bilinci bulamayacak kadar zayıftır. Bir aslan doyduğuyla aslandır. Fakat insan olma bilinci, yaratma gücündedir. Doymanın dışında “zayıf varlık” olmayı aşabilmiştir. Ne yazık ki kapitalizm, insanı zayıf varlıktan, yaratıcı güç olmaya dönüşümünü tersine çevirmiştir. İnsan yaratılan devlete karşı zayıf ve korunaksızdır. Sermaye-tekillerinin kan emiciliğine karşı korunaksızdır. Kapitalizm yarattığı aç gözlü bencilliğin, doyumsuzluğuna karşı sefil ve çaresizdir.

Dolayısıyla Kapitalist Modernitenin vardığı son aşama birey-toplum-doğayı hiçleştirmesidir.

Birey bir aşkınlık halidir. Sürekli kendini aşan, “an”dan “an”a sıçrayan, mevcut olandan çıktıkça özgürlüğün tadına varan ahlaki, felsefik, politik, sosyal bir varlıktır. Özgürlüğünün bu aşkınlıkta olduğunu bilmiyorsa, kendini, tanıyamaz ve kölelikten kurtulamaz. Kölelik statiklik-tir. Donmuş bir zihin durağan bir ruh, erdemi olmayan bir etik dışılıktır. Özgürlük enerjisini harekete geçirmemek, buna cesareti gösterememek köle kalmaktan memnunluktur. Köleliğin tersi durum ise, ruhu, bedeni metaya dönüştürmeden, kendi olma bilgisinden direnmektir. Bu bilgelige açılan kapıdır. Bir derviş gibi, kendi olmayı padişahlığa tercihtir. Hiçbir yergi, övgüye, mevkiye kendini satmama erdemidir. Belki de, bireyin özgürlük dolu ahlakı, tüm insan olma, bireysellikten toplumsallaştıran özelliklerin toplamıdır. Tarihin beyni gibidir. Tarihin düşünsel gücü belki de bireyden dile gelmektedir. Birey, tarihin bu diyalektiği bize toplumsallık olarak yansıtır. İlahiyatı “Tanrı” saydığı bu güç bireyin benliğini kazandığı noktadır. Eğer ki, benliğin kendini sürekli aşan konumu dondurulursa, donmuş kanunlar, dogmatik zihniyet ortaya çıkarır yani kendini var eden süreç ‘dumura’ uğratılmış olur.

Kanun bilim midir yoksa dogmalarla örülü yaşamı karanlığa sürükleyen kelepçe midir? Birey mi yoksa kanun mu bilime daha yakındır? Bu sorular yaşadığımız zamanın ruhu için önemlidir. Özellikle birey pozitif yasalara hapsedildiğinde benliğine ulaşabilme gücünü yitirmektedir. Tamda bu noktada, saf kanun olan Kapitalist Modernite, insanlık için bir bedel yitimidir.

Toplumun kökü bireydedir dedik. Ve bireyin kökü de doğaya dayanmaktadır. Doğa-birey-toplumun oluşturduğu dengenin kök hücresi, ekolojik bağlamın bağrında yeşermektedir. Böyle bir bağıntılar diyalektiğinde gelişmeler olunca doğa, toplum birey, tarihin bozulma olasılığı ortadan kalkmış olur. Bu bağıntının adı Tanrısallıktır. Tanrısallık bireyden kendini dışa vuran ve hatta Tanrının da kendini bundan tamamlamaya çalıştığı ir durumudur. İnsana bahsedilen akıl fazlalığı bu Tanrısallığın açık göstergesi gibidir. Tanrı bireyi yaratmadığı gibi, oluşturduğu uygarlık sistemi de bireyi korumamış, aksine bireyi kullanmıştır. Tıpkı Antisthenes “devlet bireyi korumak bakımından yararlıdır” derken ve bunu devlete kayıtsız kalmasına rağmen böyle bir iddiada bulunması, uygarlığı ve onun araçlarını hiç tanımıyor anlamı çıkmaktadır.

Belki de, Antisthenes gibi bir filozofun kapitalist devlet biçimini görmemiş olmasından dolayıdır. Kölecî devletteki, kölelerden kale yapma pespayeliğine şahitlik etmiştir. Ancak, kapitalizm kadar cehennemi gerçek yaşam kılacak yozlaşmaya da tanıklık etmemiştir. Bu kapitalizmin uygarlık sistemi içinde en acımasız olan aşamasını göstermesidir.

Felsefe, bireyin kendi haz ve bencillikleri sınırında kalmasına izin vermemektedir. Bireyin özgürlük sınırını kendi bireyselliğinin ahlakı olarak gösterir. Birey, bireyselliğinin bilincinde olunca aynı zamanda, bu onun özgür ve özgünlüğünde bilinci olur. Toplumsallığın özelliklerini kendinde koruyan birey, onun özgünlüğünü ifade eder. Ne yazık ki geldiğimiz aşamada, haz ve bencilliklerin kurbanı olmuş kişilikler taşımaktayız. Haz'ında bir anlamı var. Ancak, bu uğurda birer metaya dönüşen bireyin bireyselliğinin de sonu anlamına gelmektedir. Kendi haz sınırında kalan bireyin, benlik bilinci bulanıktır. Hegel bunu mükemmel ifade etmektedir; "Tanrısal öz insanın ve doğanın özünü aynı olmasaydı, bir hiçti." Yani, birey hazlarına mahkûm olunca doğa ve toplum bilincinden uzaklaşır.

Din ile birey ilişkisinde toplumsal inanç doğar. Birey dini kedi inancında yaratırken dinde bireyi toplumsallığa ulaştırmaktadır. Doğayı insan tanıtır ve insanın doğaya olan inancını geliştirir. Saygınlık kazanan bu ilişkilene, bireylerin birbirlerin kenetlenmesine, huşu içerisinde biri diğerisiz olamayacağının derin izlerini yoğunlaştırmaktadır. Tapma yoktur bu inanışta. Tapınç ile inancın ayırımı çok güzel ortaya koymaktadır. Bireyin toplumsallaşan bireyselliği, inanç yüküdür. Toplum tarih ve doğa dengesinin meşru gücüdür. Uygarlık gibi kendini toplum dışına taşıran kirli araçlara hizmet etmez. Paraya kul leviathana köle olmayacak kadar kutsal bir toplumsallıktır din. Ne var ki, Kapitalist Modernite dini paranın kul-kölesi haline getirmiştir. Birey doğanın bir çocuğu olsa da, kendini yaratan kök, bireyin taşıdığı inançsallığındandır. Bireyin yaratım kökünün bir ucu özgürlüğe, politik ve ahlakına uzanıyorsa, diğer önemli ucu da inancından besleniyordur.

Tarih, tüm bu özellikleri bireyden bireye, zamandan zamana ve mekândan mekâna taşımanın gizil gücü gibidir. Belki de toplumsallık yaratan usta. Oluşmasını sağlayan Tanrısal enerjidir. Yinede, bireyden zaman ve mekâna, mekân ve zamandan toplumsallığa uzanan bütün bağıntıları kendinde taşıyandır. Bundandır ki tarih araçsallaştırılmaz. Tarih araçsal kılındığında, tıpkı bilimi nesnellığe hapseden, gerçekliğin yarısını ifade eden pozitivizm gibi olur. Nasıl ki pozitivizm gerçekliğin bir yanını ifade diyorsa, araçsallaşan tarihte aynı şeyi ifade eder. Bütünden eksik kalır.

Bilimi bilim yapan nesnelliği kadar taşıdığı özneliktir de. Buna özne-nesne dengesi de denilebilir. Yalnızca nesnele dayanan bilim anlayışı, pozitivizmin yarılaşan gerçekliği olur. Belki de bilim, tüm toplumsal olguların bütünü gibidir. Her olgu gibi evrenselidir. Tüm olguların doğası tikelden tüme doğru evrenselleşince, aynı zamanda farklılık içinde birlikte oluşumların meydana getirdikleri de büyük olasılıktır. Bilimde bireyselden başlayıp evrensele ulaşan, “an”lıksal ve zikzaklı gelişmelerin toplamıdır. Bazen duraksayan, bazen de en kaotik çelişkilerden büyük gelişmelere yol açan ama hep dinamiklik arz eden, belgelik sınırında seyreten felsefi bilgi gibidir. Ne zamanki bilim bu özelliğini kaybettiyse, yapısallığın kalıplarından can vererek, pozitifliğe evrildi. Çünkü yapısal ideolojilerin hizmetinde insanlığa olan faydasını yitirdi. Bilim yapısal ideolojiyle tanışması, sınıflı uygarlıkla başladı. Kölecilik ve feodalizmle dogmaların cehennemi karanlığa hapsedilirken, kapitalist ideolojileşmesiyle katilik boyutunda seyretti. Bilim, Hiroşima-Nagazaki de patlatılan ulus-devlet milliyetçiliğinin ta kendisiydi insanlığın yarattığı ve yaratacağı her icat, kendisine atom bombası misali geri dönüyordu. Kapitalist ideolojinin bilimi pozitivizmdir.(olgucu-bilimcilik) nesnelliğin bazen Tanrısallaştırıldığı, bazen de hiçleştirdiği dengesizliğin olduğu bir durumdur. Daha da önemlisi pozitivizm, gerçekliğin yarısı olan nesnelliği bütün gerçeklik yerine koymasındır işte, Kapitalist Modernitenin bu dengeli bozan yanının topluma yansıması biçimi felakettir. Neredeyse bilim, akıldan pratiğe dönüştüğü an ideolojinin en yapısalıymış gibi davranılıyor. Kapitalist Modernite, ideolojiden bilime, siyasetten felsefeye kadar tüm olguları kesin hatlarla birbirinden ayırmıştır. Bu toplumu dağıtma- dır. Toplumu öz savunma ve de toplum olma özelliklerinden düşürme- dir.

Birey bilimin, felsefenin, hukukun, siyasetin, dinin, Tanrının v.s. kö- küdür. Bu anlamıyla bireyde, toplumsal olgular gibi evrensellik özelli- ğine sahiptir. Fakat Kapitalist Modernitenin milliyetçilik fetişizmi, bireycilikle bu evrenselliği yok etmiştir.

İdeolojinin kendisi kötü olumsuz değildir. En az ilim, siyaset, hukuk kadar yaşamsal olan ideoloji, yapısal karakter kazanınca, oda diğer ol- gular gibi ya efendilemiştir. Ya da köle kılınmıştır. İdeolojinin bir yaşa- yış biçimi ve düşünselliğin hayat bulma tarzı olma münasebetiyle bilimle, siyaset, ahlakla v.d. olgularla ilişkilidir. Bilim, yaşamı tanıma, bilme ve belki de insan enerjisinin yaşamda pratikleşme biçimiyken, ideolojide o

hayatın genel temsiliyetindedir.

Özelde kapitalizm genelde ise sınıflı uygarlık, insanda ki entelektüelin çarpılması hırsızlanmasıdır da. Teorinin tanımını bile yaparken, onunda doğasını bozmaktadır. Teori, bir noktada bilime yol açan bilgeliktir. Ezber kalıplarını yıkan, sınıflı uygarlık kalıplarına sığmayan ahlaklı, erdemli bilgidir. Ancak, sistemin akı babaları, teori için, “kurumsallaşan bilgi” deniliyor. Bu teoriyi çıkırından, anlam gücünden çıkarmadır. Çünkü teorinin kurumsallaşan hali, yapısal ideolojidir. Teori “kurumsallaşan bilgi” değil, yaşam gerçekliğinin düşünce, duygu, sezgi, hissediş “an”lıksal v.s. bütünselliğinde dile gelmesidir. Dil vasıtasıyla hayat bulan her cümle insan yüreğinin kökünde kopuk geldiyse, inançla yoğrulmuş, çarpıtmalara direniyor ve benlik hakikatini pratikleştiriyorsa ve toplumsal ahlakla bütünleşirse bu teorinin bilgeliği olur.

Sınıflı uygarlık hayat gerçekleri ile öyle oynamıştır ki, hangisine dokunursa insan, ateş topu gibi insanı yakıveriyor. Toprağı, insanı, bitkiyi bazen bu sistem insan gücüyle dayanarak diğer canlı, cansız varlıklara hükmetti insan ne kadar evrenle yaşıtsa, bir bitki, taş, toprak hayvanda evrenle yaşıtıdır. Çünkü onun bir parçasıdırlar. Ancak, sınıflı uygarlığın oyunu bu yaşıtlardan ve doğa(evren) parçası olan varlıklardan belki de en akıllı olanı efendileştirerek ya da bunu efendi kılmak için “insan evrenle yaşıtıdır” diye teori üretti faka, bu efendilik öyle herkes için değildi ve “efendi” olamayan kesimler içinse, hayvandan bin beter bir yaşam laik gördüler. Aslında bu söylemin altında, evrene hükmetme talebi vardır.

İnsanın özgürleşme ölçütü ne olabilir veya tek bir şeyle bu kanıtlanabilir mi? Birey insanlaştıkça özgürlüğün anlamına varabiliyor insanı özellik değil de suni (yapısal) özellikler kazanan birey bütün bağlarıyla kendisi dışındaki zora bağlanır. Bu özgürleşme değildir. Kendi özgürlüğünü iç dünyasında hissedemeyen onu kendi benliğinde duyumsamayan özgür olamaz. Kapitalist Modernitenin sunmaya çalıştığı şey özgürlük değil, önce alıştıran sonra tüm ruhuyla bireyi zevk-şehvet zinciriyle sistemine bağlayandır. Hayvani güdülerin tatmini bireyin en büyük özgürlüğüdür. Bu, kendi bilgi, bilinç, ruhsal dünyasını bilmeme ve onların dışına çıkmamadır kendi enerjisinin bilgisinde olmama yabancılıdır.

Din, özgürlük denklemi önemlidir. Bu insanın kendi özgürlüğünün bilincine varması bu olguları yaşamasıyla ilgilidir. İnançsız birey özgürlük yoksunudur. Hz. İsa kadar Hz. Mani de özgürlüğünü yarattıkları dinde buldular. Manevi özgürlüğün, insanlaşmak için önemi tartışıl-

mazdır. İnsanlık tarihi bu özgürlükten yoksun yaşayamazdı. Belki de insanı tarih denen zaman-mekân süreliğinde yürüten güç onun kazandığı manevi özgürlüktü. Yani, öznenin özne olduğunu bilincine, kendi ahlak, inanç ve vicdanının farkında olmasıdır. Vicdanının ruh ve bedeninde topluma yansması, toplumsallığın öz suyu olduğunun bilincidir.

Sanayi ile birlikte açığa çıkan ama aslında sınıflı uygarlığın yarattığı daha doğrusu bozduğu kişilik geçici ve çıkara dayalı ilişkiyi orta çıkardı. Güçsüz, kendine güvenmeyen, yalnızlıktan, cezalandırılmaktan, yaşam ve ölümden korkan, düşünsel ve yaşamsal olarak kendin yetmeyendir. Kendini var eden doğada, kendini yaratabileceği düşünce ve gücünden yoksunlaştırılmıştır. Hep hazır olanla yaşamayı seçmiştir. Bu doğaldır. Ancak, onun tüm güvenini de satışa çıkaran bir düşmedir saygın bir varlık olduğuna inanmaz ve devletleşmeden, rütbe, mevki sahibi olmadan saygın göreceğine inanmaz. Doğal halinden utanılacak kadar kendine yabancılaşmıştır oysa doğal hal utanılacak durum değil, aksine normlara boğdurulan, ezberlenmiş davranışları bedene(kişiliğe) giydirmek ayıplananak durum olmamalı. Kapitalist Modernite klişe ve ezberlerle donattığı egoist kişiliği kutsarken, doğal yaşam tarzını ise utanılacak çirkin, geri bir karakter olarak öne çıkarmaktadır. Bir insanın kendisi dışında, ezberlenmiş betoni bir davranışı kendisine uydurmasından daha ayıp ne olabilir? Egoizm, narsizm, bireycilik v.s. bir kapitalizmin putçuluklarıdır. İnsanlığı primatlarsa dönüştürmenin ezberletilmiş kanallarıdır. Tüketicilik, hoyratça doğayı yiyip bitirmenin iyi sayılacak yanı yoktur en insanlık dışı olan yanı ise; yarattığı tüm bölümleri yalnızca güdüsel tatmin için ayarlamış olmasıdır.

Endüstriyalizmle hedeflenen, kapitalizmi dört dörtlük hayata hâkim kılmadır. Bireyi değerlerinde sonsuzca boşaltmayı başardı bugün germeden, gerilmeden yaşayan stresli yaşamayan çok az insan vardır. Kendi içindeki enerjisini “kendini bilme” bilgisinin dışına çıkmakta ve asıl onu özgürleştirecek güce değil de bağımlı kılacak tüm uygarlık parametrelerine bağlanmaktadır. İnsanda canlı canlı kendini gerçekleştiren ruhu, sezgisi, duygu gücü kendini bütünüyle kavramaya hazırdır. Yeter ki bu enerjinin gücünün yönünü suniliği çevirmeyelim. Bu enerji yerine yapısal normlar konuldu mu gerçekleşen birey değil, sınıflı uygarlığın karakteri olur ki buda toplumsallığın aleyhine bir gelişmedir. Örneğin; sanat, din, bilim, mitoloji, hukuk, siyaset v.s bireyin yaşamının dışı yansıyan ve toplumsallaştıran özellikleridir. Sınıflı uygarlığın yaratımı değil.

Ne bireyi ve nede toplumun parametrelerini sınıflı uygarlık yaratmamıştır. Dolayısıyla bireye v topluma vereceği her tür şekillenme, uygarlığın yapısallığını kapsayacaktır, bireyin özgün ve özgürlüğünü değil. Erdemin en yüksek noktasına varmak isteyen birey sınıflı uygarlığın yapısıyla değil de, “kendini bilme”, kedi görgü gücü, sezgi özgünlüğünde varabilecektir. Kendi analitik ve duygusal zekâsıyla kendini kavrayan birey yaratılan yapısalcılığı aşarak benliğinin en yüksek noktasına varabilecektir. Toplumsallıkta, bireyde yaratılamayacak kadar kendi öz dinamiklerine aittirler. Adeta yaratılma yerine yaşana yaşana, his edile edile gerçekleşmenin zaman-mekân birlikteliğidirler.

Birey, kendisinin kendinde inşa ettiği şeyden başka bir şey değildir. Bu inşanın dışındaki etkilemede, tabi ki, mevcut evren dışında, onun etkileşiminden ayrı değildir. Kendi inşası zaten doğa-toplum dengesinde gelişmektedir. Birey, tamamen topluma uyarsa bu bireyin sonu olmaz mı? Acaba, Hegel’in “birey bu durumda halkı zaten hazır, olmuş bitmiş bir dünya olarak bulur, ona düşen buna katılmaktır.” Bu söylemi doğru mudur doğuya kapitalizmin tükettiği topluma karşı, reel sosyalizmin bireyi topluma kurban etme durumuna düşmez mi?

Alışkanlık, doğal olanı tüketme, bireyde başlayan otomatlaşmanın topluma kanser biçiminde yayılmasıdır. Benlik yitimiyle başlayıp başkalaşıma uğrayan bireyin ölüm vaktinin başlamasıdır. Tıryakiden daha çok tıryakiliktir. Güdülere bağlanma afyona bağlanma gibidir. İnsanın ruhuna yürüyen bu kurtçuk bütün özgün ve özgürlükleri kemirerek bitirmektedir. Tatmini olmayan bir açgözlülük kesintisiz isteme eylemidir. Birey, edindiği alışkanlıklar sayesinde kendi ruhunu, özünü yitirmiştir. Bütün eylemleri neredeyse kendi dışındadır. Belki de iktidarın kendisinde bir alışkanlık hastalığıdır. İnsan alışkanlıkların taklidinden başka bir şey değildir. Alışkanlıklar için fikir üretir alışkanlıklarla kendi inşasını yıkar alışkanlıkların taklidiyle erdeme ulaşacağına inanır. Dolayısıyla dini, imanı, vicdanı alışkanlıktır. Bu alışkanlıklar ise sınıflı uygarlığın katı kural ve karakter yapısıdır. Suni yaşam tarzıdır. Yalnızca bireyin değil, toplumun, doğanında yıkımına yol açan bir felakettir. Yaratıcı erdemi yıkan kanser ur’udur. İnsanın içine işleyen zaman gibidir; sinesinde büyüdükçe bireyi esir alır. Bireyin ölümüyle başlayan toplum tükenişi böyle başlar sigara hayatın bir ihtiyacı değil. Afyon, alkol kadar edindiğimiz egoist, bireyci, sınıflı, yalancı, kindar, öç alma v.s gibi şeylerde yaşamın ihtiyacını gideren acil ve çok gereklilik arz eden ihtiyaçlar değildir. Birey yapısal

alışkanlık olan bu v.b şeyler toplum ve doğa için birer ölüm kusan makine gibidirler. Cinsel güdü, varoluşsal bir ihtiyaç iken; seks, insanı hayvanlaştırmak, vicdan, ahlak, adaptan düşüren ölümcül bir makine gibidir. Aşkın cellâdıdır. Afyondan beter bir bağımlılık ve düşürme alışkanlığıdır. Kadının Tanrıçılığına ziyan getiren de budur. Kadınla toplum öldürüldü. Kapitalizmin en büyük başarısı önce bireyi alışkanlıklara alıştırmaktır alışkanlıkları edinen birey artık kapitalizmden kurtulamaz. Tüm uzuvlarıyla onun malıdır. Hayatı kapitalizme bağlı yaşar. AIDS yakalanan biri nasıl ilişkilendiği her kese buluşturuyorsa afyon alan birinin veya sigara içen bir babanın tüm çocukları sigarayı bir alışkanlık haline getiriyorsa, kapitalizmde tüm insanlığı yarattığı alışkanlıklarına alıştırmakla esir alamaya çalışıyor. Alışkanlık afyon gibidir, ruhu öldürür, beyni uyutur, yaratımı dondurur ve bedeni çürütür.

Kapitalist Modernite bir alışkanlıkları toplumsallığa düşman etme sistemidir. Kapitalize olmuş birey adeta paranın kokusunu, damarlarında ki kandan daha iyi hisseder. Paraya alışan bir kişilik, ruhsuz bir canavara dönüşür. Kapitalizm, sınıflı uygarlık argümanlarıyla bireyi kapitalize ederken, onu toplumsallaşma özelliğinden de etmektedir. Bu toplumsal yaşam ve ahlakın iptalidir. Hegel'in deyişiyle; "bu ölüm, alışkanlık dediğimiz şeydir. Saat kurulmuştur ve kendiliğinden ilerlemektedir. Alışkanlık karşıtı olmayan bir eylemdir." Gerçektende, kapitalizm bu hukuksuzluğu, ahlaksızlığı ve politikasızlığı bu tarzda toplumun ruhuna yerleştirmeye çalışmaktadır. Böylesi bir ölüm hali durmadan işlemektedir.

Toplumsallık için en büyük ölüm tek tipleşmesidir. Bu bitki gibi aynı şeyin tekrar tekrar tek bir şekilde yetişmesidir bir buğday tanesi tohumdan başağa dönüşünce bile eksik ya da fazla verme olasılığı var iken toplum gibi zihinsel, ruhsal, manevi olarak sürekli değişkenlik gösteren varlığı tek tipleştirmek acımasız bir yapısallıktır. An'ı an'ına uymayan toplum sürekliliktir harekettir. Hakikatin kendisi bir arayıştır. Teklik, bu arayışın son bulması terk edilmesidir. Yaşam hakikati kendini arama, kendinden topluma varma ve toplumdan kendini bulma denklem ve kavrayışı gibidir. Bu denklemin zemini tarihtir.

Ruh ne kadar özgürse, düşünce, sezgi ne kadar özgürse, bireyin kendi yaşam hakikatinde kendini bilme çaba ve eylemi de o kadar özgürdür kendi olanı kendin de yaşarken, bencillığe düşmezse, bu onun toplumsallaşan özgürlüğü olur. Özgürlükleri inkâr etmede özgürlüğe ulaşma bilinci olur. Belki adına vicdanda denilir. Ancak, ahlaktan soyut ve inançsız değildir.

“Suç-günah” olguları, uygarlıkça çarpıtılıp, yaşamdaki eksik yanlar “günahkâr”laştırılırsa kapitalizmce uygarlığın tüm kötülüklerini örtbas etmek için, bu kadar acımasızlaşmamıştı. Tarihe, topluma ve doğaya karşı işlenenler suç, günahkârlık iken, bunları örtmek için insanı insanlaştıran eksiklikler günahkâr kılındı. Yapay suçlar yaratıldı. Toplum tükenişine yol açan sınıflı uygarlığı temize çıkarmak adına, toplumu kirletenler, cezalandıranlar olurken, doğal toplumu kendinde yaşatanlar ise cezalandırılanlardı. “devlet iktidar tekellere karşı işlenen suçlar” olarak adlandırılan teorem yüzünden yaşamlar iptal edildi, dara ağaçları ve giyotinler icat edildi. Gerçekten toplumsal ahlakı yozlaştıran yapısallık mı yoksa toplumsalın doğal halindeki eksiklikler mi günahkârlıktır? Beş bin yıllık süre bize gösterdi ki, sınıflı toplumun kanuna karşı en ufak bir itiraz, Tanrıya Tanrıyı inkâra yöneltilmiş bir itiraz şeklinde algılanıp ölümlerle sonuçlanmaktadır. Örneğin; toplumun can damarı olan dil yok edilirken, yok eden ödüllendirilir. Yok, edilen ise iptal edildiği gibi günahkârda sayılmaktadır. Doğanın tüm seslerinin, tarihin sözcüsü olan dil öldürülürken suç işlenmiş olmuyor. Toplumun doğal yaşayışı suni kalıplara dökülürken, ekoloji yok edilirken, insan yabancılaştırılırken, din fetişizmin karanlığında tüketilirken suç işlenmiş olmuyor. Peki, suçlu olan kimdir? Dinin fetişleşmesini dilinin yok olmasını istemeyen, yozlaşmaya itiraz eden en büyük günahkârdır. İnsanı yozlaştıran sistemi yeri cennet, yozlaşmaya karşı duranın yeri ise cehennemdir. Doğa, toplum, tarihi tükete günahkâr sayılmıyor, tam tersine “sosyalleşmenin” en üst mertebesinde yaşayan olarak anlaşılıyor. İnsanlık böylesi büyük yalanlarla yaşayamaz. Erdemlilikleri savunurken, sınıflı uygarlığın kirli araçlarının kirletilmiş amaçları için “suç”lu sayılabilirler. Ancak, bu tarih, toplum, doğa gerçekliğinde hakikatin dili olamaz. Özellikle bireyde kök salan tüm toplumsal olguların eylemi hiç olamaz. Kadın, din, hukuk, politika, demokrasi, laiklik, bilim, felsefe, mitoloji, hayatın gerçekliğidirler. Kadın ve kadının yarattığı insani değerler günahkâr kılınp, küfürleştirilip düşürülünce biten hayat olur. Kapitalist Modernite bu bitişin baş mimarı değil, ama bu bitiş mükemmel bir yaşayan ölüye çeviren, sınıflı uygarlığın sn paslı hançeridir. Kapitalizm anlamsız yaşamın ölüm korkusuyla örülü dirençsiz hayatın iptali gibidir. Amaçsız ütopyasızlığın dik alasıdır.

Yani, kapitalizm, nedensiz yaşamının asıl rengidir. Bunlar ise hayat karşıındaki suçluluklardır. Etkinlikle kendini bulma çabasında olmayan, korkularına yenilen dirençsiz, dilsiz, düşüncesiz bir hayat, insanlık için en büyük suçtur. Felsefe, bilim ahlak, politika v.s. toplumun bilinç ve birimlerinden soyutlanma günahların en affedilmezidir.

Hayata karşı suçluyken, devlet kanunlarınca beraat edilen bir hayat günahın en büyüğüne bulanmış demektir.

Sınıflı uygarlık kanunları adeta birer mayın gibi, hayatımızın her adımına yerleştirmiştir. Her ne kadar, namus'un namus'tan, yani aile yasasından türetildiği iddia edilse de, sınıflı uygarlığın yaptığı dogmalarla örülü kanunlar, bunun tam aksinedir. Sümerlerden başlayıp, Hint, Çin, Mısır, Grek, Roma ve bugünkü Avrupa'yla sürdürülen, Hamurrabi'nin devlet kanunları namusla anılmayacak kadar, insanlığı düşürmüşlerdir. Namus; ahlak, vicdan, özgürlük, düş gücü yani analitik ve duygusal zekanın optimum dengesidir. Hamurrabi'nin kölelik kanunları, namusluluğu hak edecek erdemlilikte değildir. Tabiri caizse, en büyük namussuzluk, kölelik kanunlarıyla sunileşen ve Kapitalist Modernite de zirveleşen yozlaşmadır, arsızlaşmadır. Doğu toplumları halen ar'a önem verirken, batılılar namuslu olmayı ayıpsalar. Bu açık ve kapalı giyinme, ilişkilerdeki gelişme anlamında değil, birer değer yargısı bakımında çıkardan paradan çok daha az değer ifade ettiğini kast ediyorum. Evlilikte, aşkta gerçi bunun 'a'sına rastlamak bile zordur) genelde "mantık, çıkar evliliği-aşk" aranmaktadır.

Namus kavramı yaşamsaldır; alınamaz, satılamaz. Yaşam aşkı, sevgi ilişkisi, politik ahlak, doğal hukukun adaleti; toplumsallığın ilk bilim 'formu' olan din'in inancıyla, insansal benliğin kendini tanımasıyla, kavramasıyla ilişkilidir. Yalnızca kadının cinsiyetle bağlantılandırmak kanunların dar kalıplarına sığdırıp onu ok etmek demektir. Kadını seks kölesine dönüştüren kapitalizm veya bu sonucu doğuran erkek egemenlikli zihniyetin namuslu kalma ihtimali nötr derecededir. Nasıl ki, köleliği yaratan özgür olamıyorsa, kadından düşürme aracını yaratan ataerkil zihniyette namuslu olamıyor. Kadının doğal yaşamsal(toplumsal ahlak) yasalarını çalmanın, kadının namusunun da çalınacağı anlamına gelebileceğini, kurnaz-güçlü adam çok iyi bilmektedir. Ve gerçekten yasanın namus olduğu gerçekliği, kadının toplumsal ahlaka(komünal yaşam) dayanan yasalardır. Bunları bozmak en büyük günahıdır. Kapitalizm ise bu bozulmanın son evresini temsil etmektedir.

Bir annenin koşulsuz sonsuz aşkı, onun namusluluk göstergesidir. Kadında ki aşk, insanlık hiçbir şekilde araçsallaşmıyor. Bu da onun yüreğinin kirlenmesini engelliyor. Ne var ki; ataerkil zihniyetin ağına takılan kadın, karşılaşırken, aynı zamanda yaratıcı onuru da taşıdığı namusun temsilciliği de zarar gördü. Pey der pey sesi soluğu kesilerek, her yönüyle satışa sunulan meta haline geldi.

DEMOKRATİK KONFEDERALİZM

Felsefenin tekrardan yaşama katılması veya yeniden ikinci doğayla birinci doğanın yaşanılabilir dengesini yakalama erdemi gibide adlandırılabilir. Çağın karakteri gereği, devletsizliğin olmasına şuan izin verilmediğinden, yedi buçuk (7,5) milyar insanın şahdamarı haline gelen devletin tamamen yok olma ihtimalini zayıflığını, devlet+demokrasi veya “daha az devlet daha çok toplum” formülünde zemin bulan bir toplumsallaşmadır. Devlet, sınıflı uygarlık yöntem ve yönetilmesinde arınman yoludur. Söylendiği gibi “nüfus yoğunlaştıkça bürokrasinin gelişmesi zorunluluk” değildi hayat için zorunluluk toplumsallaşmadır.

Demokratik Konfederalizmin beslendiği kaynaklar, tamamıyla sınıflı uygarlık dışı, devlet, itaatkârlık, iktidar v.s. kaynaklardır. Bireyden topluma taşınan ahlak özgürlük denklemdir. Kimi sistem ideologlarına göre, demokratik konfederalizm anarşist bir harekettir. Bu yanlış ve sapırtıcı bir teoridir. Anarşist karşıtı da olmayan bu hareket, tasavvufçuların devletsiz dini inanışlarından anarşizmin toplumsal ahlak anlayışına kadar; Marksizm’den Çartistler’e kadar olan devlet dışı hareketlerin harmanasal bir yapısı gibidir.

Anarşizm, kimi düşünsel yapıya göre; başıboş, şiddet seveci, düzen-sizliği ifade eden bu kavram; “eski yunanda ‘anarchia’dan türeyen”, “efendilerin olmaması, üst buyruk eksikliği, önderliksiz, ölçüsüzlük, başıboşluk, yasa-sızlık durum” olarak algılanırken, Aristoteles “efendisiz köleler” olarak tanımlar ve “anarşiyi demokrasinin yozlaşması olarak anlar.” “klasik yunan da ‘demokrasi’ özgür erkeğin özgür olmayan kit-leler üzerindeki tahakkümü demektir.” Günümüze de gerek doğuda ge-rekte batı da gerçek tahakkümü gizlemek için kullanılmaktadır. Devlet ve anayasa öğretilerinden de anarşi, despotizmin karşı kutbuna yerleştirilip bir yozlaşma ifadesi olarak olumsuz anlama büründürülmüştür. Buna karşılık orta çağın ilahiyatında “anarşi”; insanın tasarlayabileceği en yüksek ve en özgür durum olarak anlaşılır; her hangi bir güce tabi ol-

mayan Tanrının konumun yansıtan kavramdır. Benzer anlamda Kant'ta bu kavramı, ancak tam gelişmiş insana uygun olan yasal düzen biçimini adlandırmak üzere kullanır. Anarşi; “baskı kurumlarını içermeyen yasa ve özgürlüktür” “daha az devlet daha çok toplum”

Olgu ve olayları doğasından uzaklaştırmak, onlara ait olmayan özelliklerle suçlamak sınıflı uygarlığın en belirgin karakteridir. Hem devletleşen Marksistler hem de burjuvazinin anarşizme getirdiği tanım, tamda onların Leviathan oluşlarının intikamıyla yaklaşmışlardır. Anarşizmin devletli oluşuma karşı olmasından dolayı, Marksistlerden burjuvaya ve dinci bağnazlara karda tüm sınıflı zihniyet sahipleri, anarşizmi karalamakta, kötülüğün asıl kaynağı saymakta ve de başıboşluk olarak lanse etmektedirler. Aslında, kendilerinde taşıdıkları kötülükleri anarşizme mal etmekte. Devletli olmalarının verdiği hınçla doğal olanı savunana saldırmakta, kendilerini tüketen tüm karanlık yanlarını ona yüklemektedirler. Oysa onları kemiren sınıflı uygarlığın tüm hastalıklarını almış olmalarındandır. Anarşizmin Tanrısızlığı Sümer Tanrı-Krallarının cehennemlik kölelerinden daha karanlık değildir.

Devlet ve anayasa öğretileri kendi tanımlamalarıyla çelişmişlerdir bu açık çelişki hiçbir “bilim adamı” tarafından görülüp, dokunulmamıştır bile. Yukarıda da belirtildiği gibi, anarşizmi “despotizmin karşı kutbu” olarak tanımlamalarına rağmen “demokrasizlik” ve “yozlaşma” olarak değerlendirilmesi, tam bir sınıfsallığın doğruları yanlışlar içinde boğma tarzıdır. Despotizm, bir Tanrı-Kral sistemidir. Köleliği, barbarlığı, zulmü barındıran bir başıbozukluktur. Tamda düzensizlik olan ve kral için zulmetmenin ölçüsünün bulunmadığı bir sistemken anarşizmi yerine koymaktadır. Demokrasinin asıl düşmanı despotizmdir. Savaş, hiçbir şekilde düzen değildir. Sömürü bir düzen değil, sınıflı uygarlığın köleliği bir düzen-ölçülülük olamaz. Düzen, denen şey kölelik, itaatkârlık, kulluk olamaz. İnsanın, toplum ahlakın dengeselliğini yaşatabilmek için bireyciliklerinden feragat etmesi ayrı şeydir ama özgürlüklerinden vazgeçmesi ayrı şeydir. Yani, bazı serbestliklerinden vazgeçmek, onları kısıtlamak özgürlük erdemini yükseltmektedir. Ne yazık ki bu durum “özgürlüğünden feragat etme” olarak bize öğretildi. Bu yanlışlığa inanırken, kayıp ettiğimiz kendimiz ve komünalitemiz oldu. Özgürlüğümüzden feragat etmek demek, politik- ahlakımızdan taviz vermek olur. Örneğin, cinselliğin içgüdüsellikteki arzu, insanlığın geleceğini sağlam, sağlıklı olabilmesi için dengelediğimizde, bu özgürlüğümüzdeki feragat değil, hayvani serbestinin kısıtlanmasıdır.

Devlet ve anayasa öğretilerindeki belirleme doğru olsa da beyin sulandıran bir teoremdir. Doğru belirleme yaparken, despotizmi kutsamışlardır. Beş bin yıllık uygarlık tarihi bize göstermiştir ki, despotizm devletli yapılanmaların vazgeçilmez anayasasıdır. Dolayısıyla despotizm en çok demokrasiyi kullanan, yozlaştıran hatta bütün toplumsal değerleri özlerinde boşaltan, devlet anayasası olan despotizmdir.

Hiçbir sistem insanı, toplumsal değer ve doğaüstü veya onlardan daha kutsal değildir. Toplumsal yaşamın kolaylaşması, yaşanılır bir insanlık hizmetidir.

Anarşizmin kullanma biçiminde tanımlanması gibi çarpık olmuştur. Nihilizme yatkın olan veya bir liberal için anarşizm, tüm nihilist eğilimlerinin yaşıtılmasıdır. Dogmatik bir zihniyet içinse, tarifi imkânsız korkunçlukların yaşandığı bir zemindir pozitif kanun-kurallar Tanrısal, eleştirilemez, onlar hakkında herhangi bir yargıda bulunulamaz. Dolayısıyla anarşizm devletli eğitim için kural yasa tanımayan, daha çok yakan-yıkan, acımasızlığın simgesi olarak lanse edildi. Bu biçimde bilinçlere yerleştirdi. Bu imajın yaratılmasında Marksistlerin rolü de en az kapitalist ve dinsel ideologlar kadar büyüktür. Hatta Aristoteles'inkinden aşağı kalır yanı yoktur. Bu kadar kirli çürümüş saldıncıları hak etmiyor anarşizm. Eksik, hatalı yanları olmakla beraber hiçte sınıflı uygarlık kadar zor, şiddet, yakıp-yıkmaı yapmamıştır. Sümerlerden başlayan köleleştirme Sargon, Hamurrabi v.b Tanrı-Kralların yarattıkları yabancılaştırma, şiddet, savaş, sömürü, günümüze kadar olan tüm çürümüşlüklerin temelidir de bunlar anarşizmle değil, sınıfı uygarlıkla başlamıştır yani, zor şiddet v.s. anarşist olmayacak kadar devletçidir. En basit örneği anarşizm düşüncesinde; insanlar cezaevi v.b yerlerde tutularak hayvanlar gibi terbiye edilmesine karşıdır. İnsanların kısıtlanıp özgürlüğünden yoksun bırakılması kabullenilmez ölüm cezasıyla cezalandırılması veya insan iradesini ölüm korkusuyla ipotek altına alınmasına, mülkleştirilmesine karşıdır. Bir suç varsa ikna ile eğitime, toplumun manevi gücüyle bireyi bilinçleştirerek bu cezaı durumdan kurtarmayı hedeflemektedir./amaçlamaktan yanadır. Özellikle lanse edildiği gibi anarşizm başıboşluk değildir anarşizm; “düzenli bir dünyayı ayakta tutmak için gerekli olan itaat duygusundan yoksun olan kural dışı bir insanlığın disiplini altına sokmak için kurallar gereklidir.” Fikirinden yanadır. Bu düşünceye inanır itaat'e karşı çıkmak düzensizlik değil, devletçi zihniyetin tabularına dokunduğu için, anarşizm düzensizlikle suçlandı. Tüm anarşistler böyle düşünüyor değiller. Nihilisti, liberali olanlar vardır ama temeldeki düşünce, insani olanı insana teslim etmektir.

Anarşizm, en çokta Marksist gelenekte olanların, Fransız devriminin geleneği içinde filizlenmiştir. Marksızım içinde oluşan devletçi yanların eleştirisini yapmışlardır. Temel fikriyatları, toplumu ne kadar önemsiyor-salar devleti de bir o kadar reddediyorlar. Bunun en bariz örnekleri Fransız ve 1848 devrimidir. Avrupa devrimleri toplumsallığı devletli oluşumları üstüne çıkarabilme gücünü göstermişti. Paris komünü toplumsallaşmanın kendi kendine devleti organize etme biçimiydi. Ancak, bu toplumsal değerin yönü devletleşmeye evrilince giyotin, yaşamın Tanrısı kesildi aynı durum 1848 devrimi içinde geçerlidir. Anarşistler devletleşmenin tehlikelerini anlatmaya çalışırken dışlandılar. Sonuçta, koca devrim, proletarya diktatörlüğünden mezhepleşen ve reel sosyalizmin Stalinist devlet yapılanmasında vücut buldu. Mademki, bir devlet yerine başka bir devlet kurulacaktı, toplumsallığı ruhu-beyni-emeği olan işçileri kapitalistleşecekti, bu kadar kan, gözyaşı, ölüm nedendi? Anarşistlerin Marksistlere eleştirisi adar, Marksistlerin de anarşistlere eleştirisi olmuştur. Ancak, Marksistlerin eleştirisi eleştiri sınırlarını aşan bir pozisyonadadır. Marksistlerin inandıkları ve her kesin de öyle inanmasını istedikleri, “anarşistlerin ilkelci” bir geleneğe dayandığıdır. Bu kasıt, ilk, doğal topluma dönüş alanında olsa saygıyla karşılanır. Ancak, Marksistler kendilerini eleştiren anarşistleri aşağılamak için “ilkel” olarak nitelemektedirler. Marksistlerin, Marks adına devletçi zihniyetiyle bu kadar ortak paydada bütünleşmeleri, dünya insanlığına yön vermiş bir ideoloji adına insana acı vermektedir. Eleştiri yapılırken söylemde karşı olduğu şeyle pratikte bu kadar bütünleşme, hangi ideolojik, siyasi yapılanma olursa olsun o hareketi tutarsızlaştırmaz mı? Marks yaşasaydı Marksizmin bu olmayacağını söylerdi. Doğal yaşam denilen şey bizim geçmişimiz, bizi yaratan tarihimizdir. Onunla alay edilmez, ondan tutarak aşağılamayı yapmak sınıfsallığın temel harcıdır. Sınıfsallık kendini, kurumsallaştırırken doğal toplumu hakir görmüştür. Toplumsallık mücadelesini veren hiçbir hareket doğal olanı hakir görmez. Gördüğü an kendi varlık ve mücadele zemininde inkâr etmiş olur. Bu insanlık tarihidir. İnsanın kendi tarihini inkâr etme kadar değersiz bir şey olabilir mi? Tarihsizliğin kendisi değersizliktir. “cennet ülkesi” hayaliyle yanıp tutuşan ütöplistler “ilkelci” olabilirler mi? Sömürü cenderesinde kurtulmak, geçmişin sömürsüz yaşamışlığını yaşamak arzusu, devletsizlik hayali gericiilik anlamında “ilkelcilik” olabilir mi? Değildir. İnsanın insanlaşma özlemi kutsaldır. Devletsizliği istenmek, bu kadar acımasız karalamayı hak etmiyor.

Kaldı ki bu durumu anarşizm şöyle ifade etmektedir; “tamamlanmamış kalan geçmiş olasılıkların, örneğin topluluğun, konfederasyonun öz yönetimli bir ekonominin ve insanlıkla doğa arasında kurulacak yeni bir denge- nin geleceğe uzanan önemini tanınmasıdır.” Bu fikriyatın eksikliği, tamamlaması gerek yanları olabilir. Ancak, insanın kendi iradesinin bilin- cine varması açısından saygıyla karşılanması gereken bir düşüncedir.

Anarşist olan Godwin; “bireyin özerkliğine, aklı insanüstü güçlerin toplumdaki ağırlığından ve devlet otoritesinden, yani her türlü tahak- kümden kurtulmuş etik kişiyi duyduğu ilginin gücü buradadır. Keza yerel yönetimi ve konfederalizmi birliktelik ilkeleri olarak, bağımsızlığı ulus- devletten ve mülkiyetin zararlı işlevinden sıyrılmış yaşam biçimleri ola- rak ele alışının gücü burada yatar ve yine

Mihail Bakunin; “hayatın doğallığına, devrimci eylemlerin dönüştü- rücü rolünü, uzlaşmadan ve parlamenter sahtekârlıktan kurtulmuş bir iradenin ifadesi olarak eylemi esas alması, buradan kaynaklanır”

Pyotr Kropotkin; “ekolojik görüşlerinin insani ölçüye, yerinden yö- netime, kentleşmenin ve merkezileşmenin korkunç hızından ayrılarak insanlıkla doğanın uyumunun sağlanmasına duyduğu pratikliğinin gü- cüde buna da yeter” “toplumu yeniden kurmak”

Engels’de; devlet var oldukça özgürlük yoktur. Özgürlük olacağı zaman devlet olmayacak.”

Anarşizm, kölecilikle başlayıp kapitalizmle urlaşan devletin insanı, top- lumu hiçleştiren yanlarını eleştirmesi, alternatif bir yaşam sunması neden “geri”, “ilkel” sayılmaktadır? Doğayı tahakkümden, insanı insan zannından arındırmak kötü ve reddedilmesi gerekende değildir. Bu düşünce, hiçte proletarya diktatörlüğünden kötü değildir. Proleter bununla hem toplum- sallığını kayıp ediyor, hem de iktidarlaşarak kendi alt tabakasını yani, bur- juvalaşan proleter, yeni bir proleterini de yaratmış olur. Proletaryanın diktatörlüğe değil, emeğiyle kendini yaratmasına ihtiyacı vardır.

Demokratik konfederalizmin esası burada merkeziyetçilikten ziyade, devlet ve demokrasinin ana kaynağı olan âdemi merkeziyetçiliktir. Yani, günümüz koşullarında yerelciliğin güçlenmesi, komünal bir tarzda en alttan en üste doğru bir kararlaşma koordinasyonudur. Merkeziyetçilik iflas etmiş bir sınıflı uygarlık zihniyet temsilcisidir. Evrenin hareket ve varoluşunda mevcut olmayan bu tarz, bilimselliğe, siyaset ve bilim fel- sefesine de aykırıdır. Dolayısıyla insan yaşamına ve toplumsallığın ahlak yapısına da sığmamaktadır.

“Demokratik konfederalizm bir rol ve iş koordinasyonudur” yönetilmeyi reddetmek, insan olmanın temel öz bilincidir. İnsanın insanı yönetmesi yerine, yaşamın idamesi için işleri yürütmesi daha insani ve makuldür. Sürü halinde yaşayan insan, güdülmemenin acısını yüz binlerce yıl çekmiştir. Bu güdülmemeden(yönetilmekten) kurtulduğunda toplumsallaşmasını gerçekleştirdi. Sosyalleşti, kültürleşti, inanç ve bilinç kazandı. Sürü halinde yaşarken, insanlık toplumsallığını kazanamamıştı. Ne zamanki, sürü biçiminden yönetilmekten kurtuldu, o vakit kendini var etti insan. Birey, düşüncesiyle ruhu, duygu, sezgisiyle inanç ve görgüsüyle oluştu. Kendini doğayla dengede yaşatarak, insani meziyetleri kazandı. Kendini yaratma gücüne erişen irade, başkasının emrivakiliği olmadan da kendini yürütebilmektedir de Kürtçe’de bir deyim var; “kor nini, total behiş nini, çiyê te ji yê din kimtîre kû tu nikari xwe rêbîbî?” (kör değil total ve akılsız değilsin kendini yürütmek için öbüründen ne eksik var?) bu söz neolitğin ruhunu kendinde barındıran insandaki özgüven duygusunu bulmasının ifadesidir. Bizi “eşref-i mahlûk”(varlıkların en şerefli) kılan, özgüven duygusu kadar, her olay-olguya getirdiğimiz yorum, kendimizi var etme erdemi, kendi iradesiyle kendini karar kılma bilinci, inancıyla özgürlüğün ahlakına varmamızdır. Böyle bir kendini yaratmanın adına düzensizlik denile bilinir mi? İnsan doğası gereği yönetilmeyi istemiyor. Bu en zayıf insanda bile vardır. Yönetilmeyi istemeyen bir insan neden bu kadar yönetmeye heveslidir? Birey doğasının emrine uyma ve toplum ile doğa ahenginden yaşamını idame etmek, devletli sistem dışı olgulardan dolayı, devletli olmaya alternatif olduğundan, mevcut sistem buna tahammül etmemektedir. İtaat’i dışlamak kadar insani olan başka bir isyan ve isyan güzelliği yoktur. Erkek egemenlikli sınıflı uygarlık, hayvanları evcilleştirmekten ziyade, onları avlayıp itaate zorladı. Bu aslında yönetmenin kılcal damarıydı. Bu durum insana yöneltildiğinde ise, avlamanın adı yönetme olmaktadır. Gerçekten, sınıflı uygarlıkça avlanan insan, köleleştirmenin en bariz biçimi değil midir? Özellikle haksızlığın, zorbalığın, iradeyi ipotek altına almanın kendisi insanı aşağılama değil midir? Toplumların, bireyin özgürlüğünü baskılayan zor, kirli araçlara karşı çıkmakla, “düzensizlik” savunulmuş olamaz. Tamda, düzenin yolu bir direnişten geçiyor. Düzensizliğin kendisi, doğa ve insanın özünü, psikolojik ve sosyalitesini dengesizleştirmektedir. Bir insana psikolojik baskı uygulandığında, kalıplara sığdırıldığında o bireyi iç dünyasının istemleri dışına çıkarılmış olur.

Özgünlüğü çürütülür. Bu bireyde yalnızca kalıplar oluşturulmuş olunmaz, onda müthiş bir düzensizlik yaratılmış olunur. Birey kendisi dışında başka bir şeye dönüşür. Kendisinden başka her şeydir. Zaten kaotik bir varlık olan insan, toplumu yeni ve kendine göre bir düzene koymaya çalıştığında, hatta mekanikleştirdiğinde onun tüm düzenini alt üst etmiş oluyor. Kaotikliği sunileştiren, mekanikleştirip doğasından uzaklaştıran sınıflı uygarlık mitolojisidir. Bu sistemi eleştirmek, karşı çıkmak, düzensizliği savunmak değil, belki çok iddialı olacak ama özgürlüğe ve toplumsal ahlaka giden ve de kendini aramanın en önemli adımıdır.

Hiçbir insan yönetilmeyi istemezken, yönetildiğinde doğası zorlandığında bile yönetilmeyi gerekli görmesi tam bir handikaptır. İnsan doğasının sevmediği bir şeyi neden gerekli görmektedir? İnsandaki irade, tüm kişiliğin bir ifadesi gibidir. Yönetmekte en az yönetilmek kadar iradesizliğin kendisidir. Çünkü yöneten hiçbir işini iradesiyle değil, başkasının iradesizliği üzerinde yapmaktadır. Bu özgünlüğe vurulmuş bir darbedir. İradeye vurulan prangadır. İrade teslim edildi mi birey olma vasfını erdemini kaybeder. İradesizlik doğal olarak kendi olma bilincinin terk edilmesi halidir. Bireyle sınırlı kalan bilincin terki değil, toplumsallığa kadar yansıyan bir kullaşmadır. Özgürlük, keşmekeşlik olmadığı gibi, iradesizlikte değildir. Doğa ve toplum dengesinin çürümemesi içi, özgürlüğün tükenmemesi için iradeyi teslimden ziyade, toplumsalın ahlakına katmak önemlidir. Kendimizi iradeli kılmak demek, özgürlüğümüzün en önemli parçasına kavuşmak demektir. İrade özgürlüğü, özgürlük ise bireyi “Kendini Bil’e doğru koşullandırır.

Demokratik Konfederalizm, inançsızlık değildir. İnanç ise sınıflı uygarlığın kalıplarına sığmayacak kutsallıktır. Devletli kuralların zincirine bağlanamaz. Ortaçağ Avrupa’sın da birçok mezhep (ki köylü anarşist denilen gruplardır) hem birey olarak özgürleşmeyi hem de mensubu oldukları cemaat/ grupların özgürleşmesini, duygu dünyası dâhil, ibadetinde serbestliğin oluşmasını savunuyorlar. Kilisenin; bireyin kendi kendini yadısına karşı çıkıyor. Otoriteye, uzlaşılmış kurallara uymayı reddediyorlar. Bu köylüler ya da anarşistler veya (...) v.b. bütün akımların, her şeyiyle anlayışlarını benimsemek ve uygulamak, onları olduğu gibi doğrulamaktan ziyade, doğru olanın toplum-birey doğasına uygun olanını örnek almak, eleştiri süzgeci sonunda yaşama uyarlamak gerekir. Bir inanç yumağı olan insanı dinsizleştirmeden, psikoloji, ruhsal dünyasıyla, ilişkiler bütünlüğünde ve de evren kadar derin olan inancıyla devletin dar, cehennemi ku-

rallar zinciriyle bağlanamayacağıdır. Hiçbir şekilde, “şu kadar inanacaksın, illaki inandığına tapacaksın” faşizmi, insan doğasına uydurulamaz. Bu hala getirilen insanın insanlığı tükenmiştir.

Sınıflı uygarlığın en çok toplumu toplum olmaktan çıkardığı yöntem; bir dönem inancı bilime (bilgiye) üstün kılması ve bu kredisini tükettiğinde ise, bu seferde bilgiyi inançtan üstün tutmaktadır. Demokratik Konfederelizm, bu iki insani değer denge ve birbirini var eden tarzda oluşmasıdır. Aksine;

Atatürk ilke ve inkılaplarına göre “yeniçağ ortalarına kadar devletlerin başında bulunan ve hukuk düzeni kurup yürüten kişilerin bu güçlerini dinden aldıkları bilinir. Devlet gücünün bu biçimde algılayışını evrensel bir tarih gerçeğidir. Türklerde pek çok ülkede kurdukları devletleri inandıkları dinlerin esaslarına dayandırmışlardır.”

Bunun gibi İslam’ın yayılış esasları, doğal bir arzda kabul edilişi ayrıdır. Ancak kılıç zoruyla yayılış çok ayrı bir şeydir. İnancın güçlü veya zayıf olmakla alakası yoktur. İnancın insanlaşmak ve toplumsallıkla ilgisi vardır. Zayıf olana kendi inancını empoze etmekle o insanı inançlı kılamaz. Aksine, insanın inançsızlığı ortaya çıkar. Kendi dışında başka biri olarak vuku bulması sağlanmış olur. Devletleşme, bu inançsızlığın temel esasıdır.

Ne kadar zayıf olursa olsun, inancın yok olması değil, yaşatılması önemlidir, inanç bilgisiz bırakılırsa ahlaksızca dogmaların hortlanması sağlanmış olur. Ters durumda, bilgi inançtan yoksunlaştıysa kof bir lafazanlık, anlamdan yoksunluk meydana gelir. İnancsız bilgi ve bilgisiz inancın yanlışlığı kadar, inancı tahakküme de kurban verme de zulümlerin en çekilmezidir. Tahakküm ve egemenlik en büyük sömürgeciliktir. Sömürgecilikte inanç istismarının kapitalizmle tükenişin genel halidir.

Hükmetme duygusu, tüm kötülüklerin mayası gibidir. İnancsızlığın, bilinçsizliğin ve cahil bırakan bir sınıflı yaratımdır. İktidar renginde insan kişiliğinde yer aldığı anda, hastalık bireyden topluma yayılan bir cendere oluverir. Bu beraberinde birçok dil, inanç ya yok oldu ya da egemenlerin malı haline geldi.

Bilgide inanç kadar önemlidir. İnanc ve bilgisiz hiçbir hayat yaşanmış sayılmaz. Bu bilgi laf kalabalığı değil. Hatta ihtisaslaşmış, kurallar çerçevesindeki ezberler değildir. Gıdasını vicdanın kökünden almayan, duyguların berraklığıyla yoğrulmayan ve toplumsal ahlakın gerçekliğine uymayan bilgilenme, insanlık açısından bilinçlenme değil bilgi kaybıdır. Her kelime bireyin ruh dünyasında vücut bulduktan sonra söze-cümleye

dönüşürse, belki de yaşamda bu kadar düşmanlık olmazdı. Duygular-
dan nasiplenmeyen her söz, bir başkasını yaralamış, nefretlerin çoğala-
rak düşmanlaşmanın yaratımına neden olmuştur.

Demokratik Konfederalizm, sınıflı uygarlığın ayrıştırdığı bilgi ile
inançtan kurduğu ve dünyamızı; devletli oluşumun boyunduruğuna
sokan kuram ve kurallardan kurtulmanın sistemidir.

Demokrasi, yönetimleri güçlendirme, devletin tüm yöntemlerini kut-
samak değildir. Aksine yönetim ve devletli yöntemleri, toplumsallık le-
hine yumuşatmaktadır. Demokrasi devletle uyuşmaz. Doğaları gereği
bir birini kabul etmezler. Nasıl ki killi toprak üzerine bitki yetişmiyorsa,
devlet zemini üzerinde demokrasi gelişmiyor, bu zemin demokrasiyi sul-
talaştırıyor ki bunu adı demokrasi değil, devletin yönetim tarzı olmak-
tadır. Sınıflı uygarlığın, kendini yayma tarzı devlet gibi zor aracıdır.
Buda savaş talan demektir. Demokrasi ise toplumsallığın zor karşısında
kendini doğasında var olan siyasi-ahlaki erdemlerle meşru savunmaya
alma sistemidir. Yani, konfederal sistemin ruhudur. İtaate, devletli di-
sipline, körü körüne bağlılığa ve bunlar adına olan savaşa karşı, direne-
rek mücadele etmenin adı demokratik siyasettir.

Nihat Atsız, “disiplin körü körüne itaattir ve körü körüne itaatte en
büyük yaratıcı şuur gizlidir. Bugünün yumuşamış insanları böyle bir şeyi
yapamaz... Fakat büyük devlet kurmak ve millet yaratmak isteyenlerin
felsefesi de pörsük bir ruha dayanamaz. Hayat savaştır. Ölümünden kor-
kanlar yaşamasın... Toplumlar ölmesini bildikleri nispette millettirler.
Ölümlerin en güzeli ise, yurt ve şeref uğruna ölümdür.” Diye tanımlar

Tamda devlet ve sınıflı uygarlık ruhunu özünü aşmıştır. Milliyetçili-
ğin temel jargonu; en insani olanı bile ayıp sayar. Korku bu kadar alçal-
tıcı değildir. Tanrını bile yaşadığı bu duyguyu yok saymak ve “yaşamasın”
demek akıl karı olamaz. Hem dine inanılıyor, hem dinin “korku ve bi-
linmezlikten kaynakladığı” varsayılıyor ve hem de korku “hayvanlık” la
eş değer tutuluyor. Milliyetçilik(devlet ruhu) kişiliklerin yaşadığı en derin
handikap budur.

İtaatkârlık ne kadar insan doğasına aykırıysa, korku da bir o kadar
insan olmanın önemli parçasıdır. Bir idealistin “Allah korkusu”, bir ma-
teryalistin “bilim korkusu” asla boş ve anlamsız değildir. Anlamsız olan
itaatkârlıktır. Ama itaatkârlık ile korku, devletli zihniyetle yer değiştir-
miş durumdadır.

Demokratik komünal toplumu inşa etmek isteyen bir zihniyet, öncelikle yapısalcı düşünceden kurtulmalıdır. Her şeyi kaide-kurala bağlayan yapısalcılık, yaşamı da bu zihniyetin hizmetine koşullandırmaktadır. Dogmatik kurallar yapısalcılığın Tanrısıdır. Dostluk, insanlık, arkadaşlık kurallara uyulduğu kadardır. Otoriterdir. İkna ya kapalı ve dünya onun söz ve davranışlarıyla dönmelidir. Demokratik Konfederalizm, yapısallığa karşı bir mücadele halidir.

Demokratik Konfederalizm, tüm özel mülkiyet yöntemlerine karşı sonsuz mücadele zihniyetidir. Liberalizmi simgeleyen piyasa ekonomisi ve onun her türden kapitalist ekonomi biçimleriyle de mücadele eder. Komünleri esas alan, ocak gibi demokratik ve doğal paylaşıma varan, halkın ihtiyaçlarını esas alan modeldir. “bireycilik en az devlet ve iktidar kadar topluma karşı savaş halindedir.” İlkesinden hareketle, insanlık yakasına yapışan bu kapitalistlik hastalıktan arınmak, komünal toplum inşasının en önemli bir adımıdır. Kapitalist karakteri tüm uygarlığın kötülüklerinin bir toplamı yapan, onun bireyci, bencil, narsist zihniyetidir. “insanı insanın kurdu” yapan uygarlık iken, kapitalist bencilik insanlığı (toplumsallığı) yarakarak primatlara doğru evirmektedir. Buna karşın, komünal toplum yapılışı; kuralların hükmedeni değil, ahlaki-politik ilkesini ve bireyciliğe karşı toplumsal vicdanın kolektif tarzını esas alır.

Kadın ve erkeğin karşılaşması, insansal sorunun belki de en basit olanıdır. Kadın erkek tarafından düşürüldükçe, insanlık batmaktadır. Sınıflı uygarlık önce kadını karılaştırdı, sonra onun karşılaşmasıyla erkek ve toplumda karılaştı. Cinsiyetçi olan sınıflı uygarlık, tek taraflı erkeğe dayandı diye, demokratik konfederalizm de “kadın üstünlüğüne dayanmalıdır.” Zihniyeti yanlıştır. Komünal demokratik toplumda hiçbir cins diğerinden üstün değildir.

... “... 1970’lerde insanı da bir para veya kapital olarak gören bir yaklaşımı geliştirmiştir. Bu yaklaşım, insanı bir üretim faktöründen ziyade bir üretim kaynağı olarak görmekte veya insanı sadece duygu ve düşünceleriyle hareket eden bir üretim girdisi olmaktan çıkarmaktadır. İnsanı bir kaynak olarak gören bu yaklaşımda insan bir yatırım kaynağıdır. Eğer bu kaynak yeterince iyi bir şekilde geliştirilir ve kullanılırsa uzun dönemde örgüte büyük bir kâr veya menfaat sağlayacaktır. Buna göre çalışanların zamanla geliştirdikleri hünerleri, becerileri ve bilgileri örgütün önemli bir girdisi olarak kabullenip korunmalı ve değerlendirilmelidir.”

İnsanlığa bu kadar acımasız yaklaşan, bir otomat, makine tarzında

değerlendiren bu sistemi asla kabul etmemek, ona karşı insanlığımızı korumak, hayatın en erdemli ahlakıdır. Dikkat edilirse, fabrikaya yarar sağlamayan tüm ruhuyla ona bağlanıp, menfaat sağlamayan kişi yararsız ve yaşam hakkı elinden alınmalıdır.

Demokratik Konfederalizm, sınıflı uygarlığın tüm zor aralarına rağmen orta doğu genelinde halen canlı olarak yaşamaktadır. Sümerlerle başlayan devletleşmenin en despotik biçimlerine rağmen komünal toplum ruhu yok olmadı. Bugünde Kapitalist Modernite'nin tüm saldırı ve oyunlarına karşılık halklar arasındaki birlik bozulmamaktadır. Küçük devletçiklerle bu kültür yok edilmek ve yerine uygarlığın kanlı biçimleri kurulmak isteniyor. Med, Haçlı savaşlarıyla başaramadıklarını, 1. ve 2. dünya harbiyle yapmayı istediler. Dünyayı kasıp kavuran her iki savaşla belli bir sonuç ta aldılar. Yok, olan Arap ulusunu 18 devletçiğe böldüler. Irak, Afganistan'la başlayan saldırı 1. ve 2. dünya savaşlarında yarım kalan projenin tamamlanması gibidir. Filistin'in gücü yok değildir ancak devletçik olabilmenin hevesiyle, o muhteşem direnen halk şimdilerde bir şehirde kısıtlanmış gibidir. İngilizlerce Hindistan'dan Suudi Arabistan, Irak v.b yerlere sürülen Araplar, batının dışına göre küçük bir devlete ve en ufak kendisi olama istemine karşı ise, ırakta bugün üç devlete dönüştürüldü. Neredeyse her kent bir devlet olacak, her aşiretin bir devleti olacak. Yani BOP (büyük Ortadoğu projesi), orta doğuda intikam almanın ta kendisidir. Her gün ıraklı siviller ABD askerlerince ulu-orta ve sebepsiz yere öldürülüyor. Ebu Garipte yapılanlar, Saddam'ın asılması (Saddam'ı savunma anlamında değil, bir diktatör asla savunulamaz.) İnsan hayatı ve batının orta doğuya saldırmasının pervasızlığını anlatmaya çalışıyoruz) parayla satın alınan namuslar, çalınan petrol ve yağmalanan topraklar aç bırakılan Ortadoğu insanı, batının doğuya olan öfke ve intikam göstergeleridir.

Irak, Afganistan devletleştiler. Binlerce insan canından oldu. Peki, bu toprağın insanları özgürleştirdi mi, refah düzeyleri yükseldi mi, yaşam hakları petrolden daha önemli hale geldi mi? Ne yazık ki olmadı. Batıda bir hayvan hayatına verilen değer, Ortadoğu da ki insanlara verilmediğine tanık oluyoruz. TV'de izliyoruz; bir hayvanın makyajına, beslenmesine harcanan meblağa, doğu ve Afrika da ki olarca insanın günlük beslenmesi kadardır.

Devlet veya devletçikler, insanları özgürleştiremedi aksine sosyalite-sinden, kalitesine ve ahlakına kadar bozdu. Bugün yapılanlara karşın ulus-devletin bile bir anlamı olabilir. Çünkü artık aile, hanedan devletleri oluşuyor. Cemaatler devletleşiyor. Sermayenin kulluğunu kabullenen ailelere devletleşme ve iktidar yolu açılıyor. Artık “ulus”ların bile bir anlamı kalmamış gibidir. Bireyin şahlanan çıkarı, tüm değerlerin efendisidir.

Genelde sınıflı uygarlık, özelde de onun zor aracı olan devlet, birey ve toplumların düşünce, duygu ve iradelerini kullanmamanın ana rahmidirler. Sınıflı uygarlığa, göre sanki tüm insanlar aynı fabrikadan ve aynı demir, metalden çıkmış gibidir. İradesi dışında istediği şekli verebilecektir. Oysa insan denen yaratıcı güç farklılıkların hazinesidir. Eğer, inancımız, düşüncemiz ve rengimizle yaşamayı istiyorsak, bu demirden canavardan arınmak zorundayız. Bizi özgürleştirmeyen suni uygarlık araçlarına neden bu kadar üst boyutta ve hiç hak etmediği bir tutkuyla âşık olmuşuz? İktidar, adeta giyotin, urgan, kurşun, bomba kadar ağırken, neden habire ona bağlanacak kadar hastalığı kabulleniyoruz? Onca hastalığı yayan, ekolojik dengeyi alt üst eden toplumu köleleştiren bu kirli araçlar neden hayatlarımızda daha önemli hale geldi? Her temiz vicdan bu sorulara cevap verirse, toplumsal ahlak ve politikle yoğrulup, özgürlük sevdalı bir doğal düzenin oluşmaması için hiçbir neden kalmamaktadır. Çünkü doğal düzen en doğal din-inanç kadar insan ruhunda yaşayan, onunla özdeş olan bir sistemdir. Peki, devlet öyle midir? Hayır! Suni olan bu araç, iradeler üzerine zor ile kurulmuş bir tahakkümdür.

Aydınlanma çağı, Rönesans da, 1848 ve Fransa devrimi gibi, toplum-sallığın hayata yerleşme çabasıdır. İnsan kendi düşünce gücüne güvenerek, iradesini kullanma olaylarıdır. Bedeli ağırdı ama kendi özgürlüğü içindi, devletin zorba kuralları için değildi. Maalesef kapitalist dalavereler bu özgürlük istemini erken yuttu, batı şahsında özgürlükler ulus-devlet pususuna düştü, hapis oldu.

Sınıflı uygarlık kendini “sistem” olarak anlamlandırmaya çalışırken doğal toplum insan doğasını ve esas olan düzeni ise, ilkel, vahşi, düzensizlik olarak tanımlamaya çalıştı, tanıttı. Bu tanımlamadaki temel amaç, suni kurumlar yaratıp. Zalim kurumlar vasıtasıyla toplumun kendisine tapmasını sağlamaktır. Kapitalist sistem 5 bin yıllık sınıflı uygarlığın tüm zor, aşındıran birikimlerini kendinden toplamıştır. Temel amacı kârdır. Hatta evreni kendi hanesinde mülkleştirmektedir. Doğal yaşama karşıt olan sınıflı uygarlık, toplumun doğal evrim yasasına olan iradi müdahalesiyle doğal

sistem rayından çıkarılmış, adeta evrim yasasını tersine çevirmeye çalışmıştır. Doğal sisteme örnek olarak, evren, güneş sistemi, insan, hayvan, bitkiler vardır. Sınıflı uygarlık ve onun akıl babaları, “doğal sistemi en ideal sistem” olarak tanıtımlarına rağmen yapay sistemi, bir bela gibi yaşama, zihniyet dünyasına oturttu. Yapay sistem yapılırken, doğal sistemlerdeki ideal yapı ve işleyişe “ulaşma hedeflenir.” Doğal olanı bozma, eskiyi “ilkel” sayma belki de insanlığın yaşadığı en büyük handikaptır. Kendi doğasında işleyen bir düzen var ve doğal toplumda ona uygun yaşamını biçimlendirirken, yapay bir sistemle buna müdahale ediyor. Hatta bu yapay sistemin oturması için, doğal alanından çok daha fazla emek, düşünce sarf ederken, tüm yaşamını riske teme varken, yinede suni olana sarılıp, doğal olana karşı savaşıyor. Hem de sınıflı uygarlığın ikiyüzlü, kirli, egoist, zalim kuralları bilinmesine rağmen bu çabalar veriliyor. Böylece bu iki yüzlülük gerçek tabuya dönüştürülüyor, yaşama büyük bir tabu şeklinde damgasını vurmuş oluyor. Sınıflı uygarlığın dini, Tanrısını, mitoloji, bilimciliğini de içine alarak, tabulaştırma alanı genişletir. Ve hayatın yerine konulur. Tabuların girdiği her yaşam doğasından uzaklaşır, doğası daralır ve kirlenir. Tek tipleştirir. Tıpkı bir ağaç gibi, düz çıkması için sürekli budanır. Bu durum yozlaşma ve yabancılaşmanın da zemini oluşturuldu. Neredeyse, yapay sistemle evrenin ruhuna müdahale ederek, bozacak kıskançlıktadır. Evren yasasını dahi, kendi iznine bağlamayı istemektedir. Gerçi evren yasasını sınıflı sistemin “Yaratığı”ndan emin gibidir. Tüm tarih topluma da böyle anlatılmaktadır. Dünyaya hükmederken, evreni de kendi kulluğuna almaya çalışmaktadır. Dünyayı yaşanılır olmaktan çıkaran sınıflı uygarlık, eğer gücü yeterse (ki pek olası görünmüyor) evreni de bu kirli yapaylığıyla çürütecektir. Bu kötülük sınıflı zihniyette bulunmaktadır. Sınıflı uygarlığa karşın, demokratik uygarlığın parametrelerini şöyle sıralayabiliriz.

1) Demokratik Konfederalizm, sınıflı uygarlığa karşı, kültürleşmenin sosyalitesidir. Sınıflı uygarlık, devlet yapılıdır. Tüm kararlarını üstten alan oligarşik ruhludur. Ancak kültürleşmek ya da konfederalizmin kültürü tüm kararlarını topluma dayandırır.

“Primat tarzı bu örgütlenme modelidir. Burada söz, tartışma ve karar topluluklarıdır. Tabandan en üste kadar delegeler seçimle gelir ve tepede bir koordinasyonu oluşturur. Delegeler halkın bir yıllık çalışını gibi çalışır.”

2) Her topluluk, her birey, her canlı varlık kendi doğasını yaşamayı hak eden bir dengeliktedir. İdeolojik baskının olmadığı, her varlığın kendi kaderini tayin hakkına sahip olduğu ve bu tayin hakkı ulus-devlete

dayanmamaktadır. Devleti değil, demokratik, kültürel varlığını politik ahlaki çerçevede, “farklılık içinde birlik” tarzındadır. Devletin, sosyali-teyi, politik-ahlakı nasıl aşındırdığının bilinciyle hareket eder. Yani, öz-gürlük, ahlaki-politik ve toplumsal vicdanın dengesinde olduğunu, sınıflı uygarlığın tasarrufunda olmadığı bilincidir.

3) Tıkanan insanlığın, doğanın sorunlarını ağırlaştıran sınıflı uygar-lığın fetişist, bürokratik, dogmalarda bulunan otoritelğine karşı; esnek, toplum doğasını, ekolojik yıkımı ortadan kaldıran bir sistemdir demo-kratik konfederalizm. Emperyalizmi, köle-kulluğu gören sistemlere karşı koyuştur. Milliyetçilikle asla devlet kurma talebi yoktur. Onun yerine de-mokrasiyi oturtma, kurma görevdir.

4) Devlet+demokrasi ve daha az devlet, daha çok toplum formü-lasyonun da buluşan, çağın ve toplumsallığın ihtiyaçlarına göre örgüt-lenmenin, devlet olmayan biçimi demokratik konfederalizmdir.

“Konfederalizm, neolitik devrim sürecinin bir ürünü olarak aşiretler ara-sında ortaya çıkar. Devletleşmeyle birlikte, Sümerlerde devlet karakteri kaza-nır. Avrupa, Amerika ve Ortadoğu da tarihin çeşitli aşamalarında devlet odaklı ve devlet odaklı olmayan konfederal örgütlenmeye rastlanılmaktadır. Günü-müzde de Avrupa’da konfederatif yapılanma gelişmektedir.

Demokratik Konfederalizm, devlet olmayan, demokratik ulus, azın-lık, kültür, din ve hatta cins örgütlenmesi ve buna benzer örgütlenme-leri ifade eder”

Demokratik Konfederalizm, neolitik devrimin çağa uyarlanması, bo-zulan toplum-doğa, toplum-birey, kadın-erkek, bilim-felsefe, kısacası eko-lojik dengenin yakalanmasıdır. Doğayı toplumu tekrar onun doğasıyla buluşturma çabasıdır. Hiyerarşi, katı, vicdansız kurallarla boyun eğmek değil, kuralları belli bir düzenin aracına dönüştürmek, hayatın efendisi ol-maktan çıkarmayı önemser. Yani, konfederal yapılanma doğal toplumun doğal yaşama biçimidir. İnsan iradesini kıran, duygu düşüncelerini yok sayan, insanı işçileştiren iktidara hiyerarşilerin karşısında yer alır. Devlet öncesi yaşanan konfederalist yaşam, özgürlük sorunu yaratmayan, hatta “cennet ülkesi” diye tabir edilen hayatın öz ruhudur. Birey, nasıl biliyorsa öyle yaşayan, başkasının özgürlüğünü sakatlamadan, yaratabildiği kadar emeğinin ürünüyle kişiliğini bulan, sömürsüz bir sistemdir.

5) “Barış, ancak insanlar adil olduğunda mümkündür.” Halil Cibran. Ve Ümit Kardaş’ın “hukukun nihai hedefi de özgürlük içinde hakikate ulaşmak ve adaleti sağlamaktır. Adalet, özgürlük, ahlak ve hakikat hu-

kukun asli boyutlarıdır. Bu nedenle hukuk yalnız norm realitesine yani yasa koyucunun irade bildirimi olan yasalara indirgenemez. Hukuku savunmak için yasalara karşı mücadele edilir.

Tüm iktidar sahiplerinin beklediği itaattir. İktidar, itaati toplumun huzuru için zorunlu bir toplumsal kural olarak sunar ve üretir.

Bu anlamıyla pozitif hukukun, Hamurabbi'den bu yana gelen kölelik kanunlarına karşı mücadele etmek, üç kuşak ve evrensel insan haklarına uymak kadar, bununda doğal hukukun ahlakiliği olmaksızın pek fazla dil olmayacağıdır. Dolayısıyla, demokratik konfederal zihniyetin hukuksal ayağı, pozitif hukuku doğal hukukun ahlaki, adil dengesine oturtmaktır. İnsan gerçekliğini hiçe saymayan, eksiklikleri günahlaştırmadan, toplum ahlak ve vicdanını esas alan, topluma olduğu kadar doğaya hükmetmenin de suç olduğu bilinci hâkim kılınır. Yaratıcı ve “sevda kadını” olan kadının Tanrıça özelliklerine saygılı davranır. Hukuk, demokratik konfederal bir sistemde, sınıflı uygarlığın insaf bilmez kanunlarının tahakkümcü, milliyetçi, faşist, ırkçılığına bırakılamaz. İktidarın hizmetçiliğinden kurtarılmalıdır. İktidara değil, toplum ihtiyaçlarına yönelmelidir. Aynı zamanda hukuk pozitivizmin ruhsuzluğundan kurtarılıp, felsefenin canlı ruhu yakalanmalı ve bilimciliğin esaretinden kurtulmasıdır. Ve toplumun temel değerlerin(onurdan, ahlak, gelenek, dil v.s. tüm şerefine kadar) korumakla görevlidir. İnsanın onurunu, insanın özgürlüğü olarak görür, öyle yaklaşır.

6) siyaset seçkinlerin tekelinde ve devlet'in sınıf ve de iktidar girda-bından çıkmalıdır. Özellikle “yönetici seçkinler”in, siyaseti tahakkümleştirme, sürüleştirme aracına dönüştürmesi, toplumsalın politik-ahlakının tükenmesidir. Seçkin kuramcılardan Roberto Mechels; “seçkinlerin bütün toplumlarda kaçınılmaz olarak var olacağı” düşüncesindedir. “her toplumda her örgütte ortaya çıkan küçük yönetici grubun giderek bir oligarşi eğilimi taşıdığını(oligarşinin tunç yasası)” diye belirtir ve bunun mutlak gerekliliğinden dem vuruyor. Oysa demokrasi bu eğilime karşıdır. Ve bu eğilime karşı mücadele verdikçe demokrasi kendi özülüyle buluşur. Demokratik konfederalizmde, “seçkin” diye bir tanıma yer yoktur. Kimse diğerinden daha “seçkin” değildir. Meşru savunma temelinde, mahalleden köye, tüm ocak-komün birimleri, hayatın bütün kararlarında söz ve eylem sahibidirler. İçinde insana dair ne varsa asla inkâr edilemez. Etnik, dini, dilsel, düşünsel ve hiçbir olay-olguya inkârcı yaklaşamaz ve inkâra, reddetmeye, asimilasyona karşı çıkar, bunları insanlık suçu sayar. İnsan hak öz-

gürlüklerinin esaslı unsurlarıdır. Her bireyi toplumsallığın vazgeçilmez vicdanı sayıp, aşağılanmasına karşı mücadele eder.

7) Merkeziyetin, hiyerarşik, oligarşik yapılanmasını, sınıflı uygarlığın erkekliği Tanrılaştıran bir özelliği sayar ve insan iradesini prangalaştıran bu yönetime itibar etmez. Birey tanınmadan yerel, yerel tanınmadan da evrenselliğin tanınması soyut kalır. O yüzdende yereli toplumsallaşmanın ilk adımı veya ön adımı sayarak ona göre önemser. Yerelin güçlenmesi demokrasinin güçlenmesi demektir. Demokratik konfederal yaşamını karakterize eden özelliklerden biri, yerelliğin ihtiyaçlar temelinde örgütlenmesidir.

Genelde sınıflı uygarlık, özelde de ulus-devlet zihniyeti, toplumsal devrimler zoruyla kabul ettiği gerçek yerelliğin daha demokratik olduğudur. Fakat bu demokratiklik “ama ve fakatlarla “doludur. “bölünme” korkusu altına gizlenen, aslında devletin varlığı olan merkezi yöneticiliğin ve “seçkinci siyaset”in kötü kokan ruhunun deşifrasyonudur. Devlet, hiçbir zaman güç ve yetkisini halkla paylaşmaz. “demokrasi verilecekse de, benim icazetimle olmalı” minnettarlığındandır. Merkeziyetçilik, Tanrı-Kral karakteri olup, sorgusuz-sualsiz kabul görmeyi emreder. Emrivakidir. Eleştirilmez, suçsuz, günahsız, eksiksiz iktidardır. Sınıflı uygarlığın kara deliği gibi olan merkezi yönetim, başta kadını ve toplumu olduğu kadar, doğayı da çocukları da talan etmeyi bir hak sayar. İstismarı meşru görür. Kullaştıran fetişist karakterlidir.

Yerel ise, esnek ve özgürlüklerin kendi kültürel, tarihi gerçeklikleri içinde yaşanmasını ön görür. İrade gaspı değil, iradesinin pratik, politik ve hayata katılması mevcuttur. Özellikle yereldeki halkın gücü devletleştirilmemeli, toplumsallığın kökeni-kökü olan birey bireyselliğinden koparılıp meşrulaştırılmamalı. Memurlaştırılan her zihniyet devletleşiyor ve yerelin tabanı olmaktan, yerelle kendini meşru savunmaktan, üretmekten ziyade, devletli olmanın tüketici, hantal, bedavacı, bireyci kişiliği yer alır.

8) Kapitalist karakter kadar, endüstriyalizm toplumu toplumsallıktan uzaklaştırdığını, toplumu şehirlerden fabrikanın kölesi haline getirdi. “endüstriye değil endüstriyalizme karşı olunması” denilirken, aşırı şişen şehirlerin ve endüstriyalizmin yarattığı kanserolojiyle hayatı kirlettiğidir. Doğa bozuldu, insan ihtiyacını hem karşılayamaz hem de haddinden fazla olduğu bir duruma getirildi. Günlük üretilen araba, uçak, tank, top v.s. insan doğumunun üstündedir. Bir aracın fiyatı, bir insanın hayatından daha pahalıyken, ha bire yenisi üretiliyor. “ünlü” ve sermayedarla-

rın birden fazla arabası varken, bir köyün ihtiyacından fazla arabalara harcama yapılmaktadır.

Fabrika, araçların doğaya verdiği zarar, kapitalist karakterde toplumsallığa yozlaştırma bireyci gibi yıkıcılıkla ahlak ve özgürlüğünden yoksunlaştırarak vermektedir. Kapitalizm, bütün uygulamalarıyla, başta kadın olmak üzere toplumu bütünüyle paraya kullandırmanın en meşru sistemidir.

9) Sosyalite, sınıflı uygarlığın kaide ve kurallarıyla bozulduğu için, devletsizlik, iktidarsızlık geliştikçe, toplumsallığın ahlakı, vicdanı, özgürlüğü olan sosyalite yerleşmelidir. Rousseau “uygarlığın ilerlemesi, insanı daha iyi ve daha geniş görüşlü yapmamıştır. Bilim insana servet ve lüksü tanıtmış fakat aynı zamanda insanlar arasında eşitsizliğe neden olmuştur.” Böylesi tespitleri derinleştirmek, uygarlığın bozulduğu sosyaliteyi adilane bir tarzda yine kendimizden şekillendirmekle, primatlığa evrilışı durdurabiliriz. Sosyal hayat-sosyalite, sınıflı uygarlığın kölelik kriterlerine sığmayacak kadar toplumsaldır. Hiçbir kültür kendini sosyal hukukun adaletinden soyutlamamıştır. Sosyalite ve kültür iyi anlaşılır ve doğalarına uygun tarihi iyi bilince çıkarılırsa, görülecektir ki, sınıflı uygarlığın faşizan ruhlu kurallarına yer olmayacağıdır. Sınıfsallık, kölelik, eşitsizlik, adaletsizlik ne zaman başladı? Bunun cevabını sınıflı uygarlık beş binlik tarihinde vermiştir. Sınıflı uygarlık, din, mitoloji, ahlak, bilimi yarattığını iddia ettiği gibi, kültür ve sosyalitenin de efendisi olduğunu iddia etti. Böylece tüm olgular sınıflı uygarlığın hegemonyasına girdi.

Sosyalite, kültürün diğer bir adıdır ve insanlık yaşı kadar eskidir. Belki de birinci doğadan ayrılışıyla başlayan bir süreçtir. İnsandaki tarih bilincidir. İnsanlık tarihinin ilk adımıyla başlayan sosyalleşme, insanı toplumsallaştıran değerlerin tümünü kapsamıyla itibarıyla insanlaşmayla eş değerdir. Bu doğadan ayrık, onun çok ötesinde gerçekleşen soyutlukta değildir. Belki de sosyalleşme, doğanın içsel bilinci, sezgi gücü, duygusu, ahlakı, ruhudur. Sosyalleşmeyi, yalnızca insanla sınırlı tutmak, evrendeki enerjiye, hareketliğin yaratımına haksızlık gibime gelmektedir. “insan merkezli” düşünce biçimine baktığımızda, “insan her şeyin efendisi-dir.” söylemi sosyaliteyi bozulduğunu görebiliyoruz. “insan merkezli” düşünce yapısı ulus-devletin bir teorem veya zihniyet karakteri olsa da, gerçekte tüm sınıflı uygarlığın bir kabulüdür. Ancak bu fikriyat yalnızca elit kesim için üretilmiş, sosyaliteyi köleleştiren bozuk bir karakter yapılanmasıdır. Yani, “her şey insan içindir” derken bile, pratikte bunun böyle olmadığı görülüyor. Her şey kral, yönetici elit içindir. Cennetsel

yaşam onlar içindir. Cehennem olarak tabir edilen her şey ise başta kadın olmak üzere tüm toplum içindir. Alt sınıftaki bir insan bu, “her şey insan içindir” in neresindedir? Zavallı bir yaşamın-ölüce yaşamın ötesinde ona dair olan hiçbir şey yok ölünce, gömülecek mezarı bil olmayanları için “her şey insan içindir” söylemi bir aldatmacadan ibarettir.

Demokratik Konfederalizm de, toplum, doğa dengesi vardır. Birinin diğerinin kölesi olmadığı, yaşamın dengelerden oluştuğu, bir insandan en fazla bir kelebek kadar bu dengede rol sahibi olduğu bilince çıkarılmalıdır. Ölen bir bitki, yitirilen yudumluk nefesimiz olduğu hayatın öz gerçeğidir. Yok, edilen hayvan türü, bitirilen yaşamın dengesidir. Dolayısıyla nefessiz bir evren olamayacağından hareketle, bütün varlıkların boş şuursuz olmadıklarını, evren evriminde insanın diğer varlıklara “efendi” tayin etmek, aynı zamanda toplum içinde de “köle-efendi” tarzında gelişmektedir ki, sınıflı uygarlıkla başlayıp, bugün suni krizlerin en yoğun yaşanmasına da bu zihniyet neden olmuştur.

10) Özel mülkiyetin bozucu karakterinin yerine, komünal paylaşımaya yönelmek, toplumsallığı ayakları üzerine oturtacaktır. Rousseau; “mülkiyet kurumunun bulunmayışı tabi(doğal) hayatın huzur ve sessizliğini sağlıyordu. Bu dönemde bir toprak parçasının etrafını çevirerek ‘bu benimdir’ diyen ve ilkel, saf insanları bu sözüne inandıran kişi uygar toplumun geçek kurucusu olmuştur.” Derken, özel mülkiyetin insansız ve insafsızlığını çok yalın bir dille belirtmiştir. Özel mülkiyet, hayvani dürtüleri şahlandıran, insani duygu sezgiyi köreltmektedir. Nasıl ki devlet olmadan toplum insanlığı gerçekleştirmiş, toplumsallığını yaratmışsa, özel mülkiyet olmadan da insanlık temel yaşam ihtiyacını giderebilmiştir. Doğal toplumda bir avcının avladığıyla, bir zanaatkârın yaptıkları takas tarzında değil, karşılıklı ihtiyaç giderinden ibarettir. Ne avcını avladığı onun özel mülkiyetindedir, ne de zanaatçının yaratımı. Dolayısıyla bireysel yetenekler ikili ilişkiler üzerinden, tüm topluma yayılan bir toplumsal fayda olmaktadır.

Bunca savaşa, ölüme, asimilasyona, atom bombası kullanılmasına götüren, hayvani dahi olmayan, özel mülkiyetin aç gözlüleştirten özelliğindedir. Gerçektende, söylendiği gibi “kaynaklar kıt ihtiyaçlar sınırsız” mıdır? Tabi ki özel mülkiyetçi bir zihniyetle ele aldığımızda, durum böyledir. Fakat konfederatif ya da komünaliter bir akıl, vicdanla ele aldığımızda, durumun tersi olduğunu, evrenin kendi enerji ve hareket tarzında kendini yarattığını, dolayısıyla yaşamın kendini ve ihtiyacını ürettiğin görece-

giz. Yer kürenin üçte biri su iken, bugün su savaşı başlamış durumdadır. Niye? Çünkü su kullanılmakla bitmez, kirletilerek zehirleyerek yok edilir.

11) Genelde sınıflı uygarlığın özelde ise kapitalizmin ekonomi olmadığı, talan kültürsüzlüğü ve sömürüye dayanan soyguncu olduklarıdır. Ekonomik olanın, neolitiğin yaratıcı-var eden tarzıdır.

12) İkilemleri, birbirini yok eder tarzda değil, zıtların birliğinde, birbirini var eden olarak ele alır. Demokratik konfederalizmin ne burjuva proleterleri yok etmek zorunda, nede proleter burjuvayı hayatın simasından silmek zorundaydı. Nesne öznesiz, düşünce ruhsuz veya beden düşüncesiz, maddi maneviyatsız değildir. Kadın erkeksiz üreyemediği gibi, aydınlık da karanlık olmadan hayatın dengesini tutamaz. En basitinde bitkinin yalnızca aydınlığa ihtiyacı yok karanlığa da gereksinimi vardır.

İkilemler hayatın, evrenin kökü, enerjisidir. Nasıl ki evren bu ikilemlerin dışında planlanamazsa, doğa da planlanamaz. Doğa evren kadar doğal olan yaşamda pozitif kanunların ruhsuzluğunda planlanamaz ikilemler yaşamın hem enerjisi, hem yasası ve hem de düzenli doğasıdır. Dolayısıyla analitik zekâyı Tanrılaştıran sınıflı uygarlık, erkeği efendileştirirken, kadın şahsında duygusal zekâyı köleleştirdi. Yaşama yapılan bu bir zulümdür. Oysa biri olmadan diğerinin olamayacağı gün gibi açıkken, hatta analitiğe mal edilenlerin aynı zamanda duygusal zekâ olduğu halde sınıflı uygarlık ha bire bu yanlış yaşamın ruhuna, beynine yerleştirdi. Doğa, evren, toplum ne yalnızca materyalist diyalektiğin neden-sonuç ilişkisinden ibaret hareket ediyor; nede metafiziğin statik-durağan mutlaklığına. Her iki düşünce ve varlığının da dengede, karşıtlıklarının geliştiriciliğinde seyreden bir hareketlenmedir.

Klasik fiziğe göre de zaman, uzay sabittir. Bu anlamda Newtoncu fiziğe göre, devletin mutlaklığı kadar, kanun, hiyerarşi, merkezîyetçilik, iktidar v.s de mutlaklıktır. Bu anlamıyla ekolojik değildir. Doğayı, toplumu kalıplara hapseder. Bir o kadarda ekolojiyi, toplumu modernizmin-modernitenin sınıf ve algılayışına hapseder. Buna karşın, demokratik konfederalist anlayış, daha çok kuantallığın esnek, hiyerarşik, olabilirlik gerçeğini esas alır. Yani, yeryüzü, gökyüzü, evren, toplum mülkleştirilemez. Mülkleştirme hayatın rengine terstir.

13) Demokratik Konfederalizm ekolojiktir. Kadına karşı olan erkek egemenliğine karşı mücadele ettiği gibi, doğanın ve toplumun da tahrip olmasına karşı durur. Ekolojiyi yalnızca bir çevre sorunu olarak ele almaz, evreni de içine katarak toplumdaki dillerin, kültürlerin, etnisitelerin kirletilmesi, reddedilmesini de bir ekoloji sorunu sayar.

14) Komün, ikinci doğa olarak tanımlanan toplumsallaşmanın, insanca paylaşımın olduğu, sinsi sömürgeciliğin olmadığı, hiyerarşik tahakküm-süzlüğün bireyde toplumsallığa evrilen ortak ruhudur. Dilin, dinin, siyaset ve ahlakın toplumsallığa katkısı neyse, komünalizmin de onlardan aşağı kalır yanı yoktur. Paylaşmak, ortaklaşarak yaratmak insan olmanın en belirgin özelliğidir.

1871 Paris Komünü oluşturulmaya çalışılırken, bu durum sadece bir hak ve özgürlüklerin talebi değildi. Evet, buda vardı. Ancak esas olan komünal(doğal toplum) değerlerin hayata yerleşmesi, devletli yapının azalması veya yaşamda bitmesiydi. Belki, tam olarak bu bilinçle talepte bulunulmamışlardı, ama devrimin özü böyleydi. Bu güç iktidarlaşmadan önce, komünalizmin en değerli örneğini teşkil etmişti. Çünkü iktidar-devlet olma hastalığı değil, paylaşım esas alınmıştı. Devlet olma hastalığıyla, bu komünal değerler Bolşevizm’le tam bir otoriterlik ve bürokratism bacağına dönüştü. Hâlbuki komünalist sistemde, yerelin birbirine ve merkeze bağlılığı son derece gevşek ve esnektir. Şehir, kasaba, köylerin kendi öz koordinasyonları oluşur. Bunlar, alttan üste doğru kendi kararlarını oluşturur. Bir belediye kendi potansiyelini işletirken, kendisine bağlı köyün kararını etkilemez. Köy kendi öz koordinasyonu ile kararını alır. Mahalle yine öyledir. Yani en küçük insan topluluğu kendi kararlarını kendisi alır ve uygulamasını da kendi gerçekleştirir. Bunlar(kararlar) hukuktan ekonomiye, yaşamdan siyasete kadar tüm kararları kapsamaktadır.

15) Yurt ve yurttaşlık bağlamında, her bireyin doğduğu toprakların özgünlüğünde yaşayan, ona uygun adlarla, onun diliyle konuşabilme özgürlüğüne sahiptir. İradesiyle, tüm varlığıyla herhangi bir kuruma bağlanmış, kul olmuş birey değil, kendi irade ve inancıyla yaşayandır.

Ulus-devletin ölçülerinde ki yurttaşlık vergi veren, askerlik yapan buna karşılık da devletin ona bahsettiği seçme-seçilme hakkının tanınmasıdır. Bazen siyasi hayata, bazen de hukuki kanunların güvencesinde seyreten, ama genelde, kralın daha sonra devlet denen organizasyonun emrine amade olan bireydir. Ne hayatına dair kararlarda nede yaşamın diğer alanları hakkında herhangi bir karar sahibi değildir. Birey asimile edilmişse, onun yurttaşlığı elinden alınmıştır. Sonuçta yurt ile bağlantılı bir olaydır. Birey yurttaş oluyorsa, bu o doğduğu toprağın kendisine yüklediği bir rol-misyonudur. Yoksa devletin asimile ederek sonrada bahşedeceği bir şey değildir. İlk insandan son insana, hatta herhangi bir canlı, doğduğu toprakları kutsal bilir ve orayı yurt beller. Bu yurttta yaşayan kişide, o toprağın yurttaşı olur. Bazı

şeyler canlıların doğasında var, doğal bir tarzda geliyor. Doğal gelişen yurttaşlıkta, bir devlet yaratımı değildir. Adlandırılmasını devlet yapmışsa da, bu durum devlet dışı gelişen bir olaydır.

Devlet genetik değildir. Sosyal olarak adlandırılrsa da devlet, sosyalite dışı iktidarsal, sınıfsal, sömürgeci bir yapılanmadır. Ancak, yurttaşlık kavramı ve doğası gereği canlı varlıkların ayrılmazlarıdır. Kalplerinin doğduğu yerdir. Yalnızca seçme-seçilme, askerlik, güvenlik v.b. devletin yarattığı suni haklarla ifadelendirilmez. Devlet sınırsız bir hükmetme hakkına sahip iken, birey doğal olan yaşam hakkı ise bu zor aracı tarafından kısıtlanmaktadır. Örneğin, yurttaşlığın bilinen üç bileşeninden; medeni, siyasal, toplumsal hakların hangisi tam uygulanmıştır? Dili alınmış yurttaş, yurttaş değildir. Dilsiz birey yurtsuzdur. Dolayısıyla yurttaşlık vasfı elinden alınmıştır. Düşüncesi(ne olursa olsun) yasaklanan, inancı yok sayılan, özgünlüğü, ahlak ve iradesi askıya alınan bireyin, vatandaş sayılması olanaklı değildir. Yurttaş, kendi farklılığının renginde bütünlüştirendir. Eşitliğin aynılığında değil, farklılığın zenginliğindedir.

Sınıflı uygarlığın tarifine göre , “kul olan” yurttaşdır. Kölecilikte yurttaşlık kölelikle tanınır, feodalizmde serf ve kapitalizm de ise işçi olarak tanımlanır. Liberalizmin yozlaştırıcı inceliği ise, bunu iktisadi insana indirger. Böylece kâr dışında başka bir şey olmayan kişilik yaratılır. Ruh, düşünce, irade ve bedenile bir mal haline dönüşür. Parayla vicdanı da bedenide satın alınabilir. Kapitalizm, toplumlar arasındaki eşitsizliğin derinleştiricisiyken, şahlandırdığı aç gözlü bireycilikle sınıf ve bireyler arasındaki eşitsizliği de uçuruma dönüştürmektedir. Dolayısıyla yurttaşlığa ve yurttaşa eşit yaklaşması mümkün değildir. Gerçi mayası eşitsizlik üzerine kurulmuştur.

Yurttaşlık bir sınıflı uygarlığın bahsi değil, toplumsallığın kimliğidir. Kendi kültür, politik, ahlak, felsefe, düşünce duygusal, sosyal-iktisadi v.s. gibi toplumsal parametrelerinde özgürlüğünü bulma, kendini kendinde ve toplumun ahlak-özgürlük-vicdan ahenginde var etme çabasıdır. Kendini olduğu kadar, kendisini besleyen doğayı da her türlü saldırıdan koruma iradesidir. Sadece kralın, kanunun, padişah veya Tanrı-Kralın emirlerine uyan değil, kendi yüreğinin yolunu izleyecek cesarete olmalıdır. Esas aldığı yaşam kanundur. “hiçbir kanun yaşam kanunundan daha değerli olamaz” felsefesinin savunucusudur.

Devletin dayattığı yurttaşlık, tek bir ırk kimliğinde erimedir. Aidiyet duygusunun yok edilmesi biçiminde gelişmektedir. Hatta bu erime, bir ulusun kültüründe o ulusa ait olma biçiminde değil, Sümerlerin yarattığı devletin

içinde erimedir. Devletleşmedir. Devletleşme kendini ana kimlik sayan toplumu da asimile etmekte, onu öz kimliğinden boşaltmaktadır. Örneğin, ilk devlet biçimiyle, tüm topluluklar Sümerleşirken, günümüzde ise, herkes Amerika-İngilizleşmektedir. Uluslar gibi yurttaşlarda devletleştikçe, kendi doğaları dışında başka bir şeyin ruhunu alır, ondan asimile edilirler.

Yurttaşlığın tanımından da yanlış ve çarpıtmalar yaşatılmıştır. Kenti genel sınıflı uygarlığın referansına dönüştüren sistem, yurttaşlığın “uygarlık” ya da “kent”ten geldiğini iddia etmektedir. Kavram olarak ayrı olduğu gibi, içerik olarak da farklıdır. Tarihte coğrafya bile yurttaşlıkla tanınmıştır. Ermenistan yani Ermenilerin yeri “istan” yer olarak belirtilirken, yer yurttaşla tanıtılıyor. Özne insanlardır. “dolayısıyla, “demokratik, özgür-eşit yurttaş” formülasyonu, demokratik konfederalizmin esasıdır. Yani, bu devlette değil, kendini toplum-birey, toplum-doğa dengesine dayandırandır. Ne bir imparatorun kulu, ne bir tarikatın müridi, ne de dogmatik pozitif kanunların bir memurudur. Aksine bunlara karşı toplumun politik, ahlak, kültürünü koruma özgürlüğüdür.

Yurttaşlık, yalnızca kan bağı veya siyasi birliktelik-amaçdaşlık da değildir, yurttaşlığın ana damarı bireydir. Kendini doğru tanımlayan, “kendini bil” nefis savaşımını devlet ve sınıflı uygarlığın her türlü kirli araçlarında arınma olarak yaratır. Ekolojiye sıkı sıkıya bağlıdır. İnsan yalnızca havayla yaşamaz. Toprak olmadan canlılar varlık bulamaz. Komünal yaşam değerlerine ulaşan, sömüren değil sömürüye karşı duran, tüketim ile üretimi dengede ve ihtiyaçlar çerçevesinde yapan, devletleşmeyi değil doğru bir sosyalleşmeyi gerçekleştiren, bireyciliği aşır bireyselleşmeyi gerçekleştirendir yurttaş. Sosyalist bireydir.

Demokratik konfederalizm, özgür yaşama doğru açılan zorlu, sınıflı toplumun kirleten amaç ve araçlarına karşı direnmenin yoludur. İnsani özünün yakalanması çabasıdır. Bütün inançlara saygılı olmak, insanlığa sürülen lekeden arınmakla ve sınıfsallığın bu lekelerine karşı durmak, üçüncü doğa’nın parametresine ulaşmak anlamına gelmektedir.

Olgular yargılanmadan önce tanınmalıdır özellikle kimlikler, etnik köken katı bir yargılamaya maruz kalmadan önce, doğru tanınmak, anlaşılabilir durumundadır. Tanıma, anlama, başkalarının güçlü, zor dolu iknasında, çarpık bilgi kıtlığında veya tarihin en huysuz, şüursuz vakti olan sınıflı zamanlarından kalan otoriterliğin kurnazlığından olmamalı. Bu tanıtma olgu ve olayları doğasından uzaklaştırma rengindendir. Zehirden daha ölümcüldür. Beyazı zorla siyah gösterme inkârdır. Kirliliği üretme cambazlığıdır. Oysa ol-

gular da insan gibidir. Oynanmayacak yargıya sahiptirler. Kendini doğru tanımayan tarihi, tarihi doğruları ile bilmeyen olguları hakikate uygun tanımlayamaz. Yerel tanınmadan genelin kavranma imkânı olası değildir. Ne acıdır ki, sınıflı uygarlığın yarattığı kişilik, daha kendisinin ne olduğunu bilmeden bütün bir tarihe, olgulara anlamlar yükledi. Dolayısıyla tarih ve olgular, kafasındaki şablonlar ve ruhundaki dar dogmalar kadardı. Tanınmadan yargılanan, inkâr edilen olgular zehir kadar öldürücü bir yapıya bürünürler.

Trajedileri hayatımızın efendisi kılan, insanlığımıza karşı kan kusan bir zihniyetten arınmadıkça, acılar kişiliğimizin gerçeği olmaya devam edecektir. Dünya insanlığının en büyük efendisi, devlet şahsında şiddet, ölüm, yabancılaşma ve hepsinin özü olan hastalıklı fetişist sistemdir. İnsan zaafını insana efendi kılan bir sistem. Artık insanlık bu sistemi tanıdı, efendileri çözdü ve bu zülüm cenderesine doyd u. Sınıflı uygarlığın son karakteri olan vahşi kapitalizmden bıktı. Artık, insanlık kendine ait olanını yaşamayı talep etmektedir.

Demokratik konfederalizm, temelde yerelcilik ya da âdemi merkeziyetçiliği esas alan, şehir, köy, mahalle ve bireye kadar inebilen öz koordinasyon, tamamıyla tabandan gelen kararlar bütünü n ifadesi gibidir. Esnek olan ve sabit kuralları pek içselleştirmeyen komünaliteyi özümserken, pragmatizme, dogmalara esasta karşıdır. Yaşamı çıkarlara kurban vermez. Yaşama indirgediğimizde; ilişkilerde tahakkümsüzlük, hiyerarşinin katı-mutlakıyetçi tarzını reddeden, bireyler arasında yöneten ile yönetilmenin olmadığı bir yaşam biçimidir. Eksik olmayı günah değil, insani sayar. Zihinsel yapılanmada; devletçi her türlü izden kurtulan, itaati ne insana nede hiçbir canlıya reva görmeyen ve reddeden, ahlaki-politik değerlere saygılı, bilinçliliğe dayanan ik-nayı esas alan öz iradeli, öz bilinç kazanan düşünüş biçimidir.

Özünü neolitik değerlerin doğal toplum kültüründe olan, radikal demokrasiyi esas alan, devletsiz demokratik değerleri çağdaş bir zeminde yüklenen ve doğal toplumun değerlerini çağla bütünleştirmenin adı demokratik konfederalizmdir. Konfederal yapılanma bir ütopya gibi algılansa da, yaşanılmayacak veya uzun bir süreyi kapsayacak bir proje değildir. Aksine, her birey ve toplumun doğasında yaşanan gerçekliğin adıdır. Dayanışma, ortaklaşma, paylaşma her toplumda var. Hiçte, bin yıl sonra yaşanacak değerler değildir. Aksine dünya insanlığın her bireyinde yaşanan özelliklerdir. Kanlı uygarlık dışında yaşadıklarımızın tümüdür. Pozitif kuralların düzensizleştiren suni kaosların dışında yaşamının canlı rengidir. Her insanda verili kurallara karşı bir direnç vardır. Yaşamını bu paslı prangaların dışında yaşama istemi,

aynı zamanda demokratik konfederalizm de kendisinde yaşadığının göstergesidir. Evrenin en güçlü enerjisini kendinde yoğunlaştıran insan, bir şeye inandığı anda o olay hayat bulmuştur demektir. Devleti yaratanda insandır. Öyleyse kendi yarattığı bu aracın yapabileceğine olan inanç, kendisinin de yaratabileceğine de dönüşmelidir. İnsanda imkânsız denen bir şey yoktur. Kara deliklere ulaşan bu varlık, kendini sınıflı uygarlığın tahakkümünden de kurtarabilecektir.

İnanmak başarmanın enerjisi hatta başarının kendisidir.

Sorumluluğunu taşıyıp ta yaşama fırsatı bulamadığımız hayatın günahlarını yüklemek insan olmanın belki de en büyük handikabıdır. Sorumluluk ve vebalini yüklediğimizde, neden ve niçin ini sorgulamadan aşmak insana dair bir özellik olmalı. Fakat sınıflı uygarlık yalnızca günahkârlaştırmayı hak ettiğimizi, buna karşı kendimizde, sorumlu olmayı bile reva görmemektedir. Günahıyla sevabıyla her şeyini sahiplenmekle insan olduğumuzun ayırtına varıyoruz ne idealist olup, “başarıda ben yaptım,” kayıp ve başarısızlığı ise “kaderdir” deyip işi kadere yüklemek; nede materyalizmin “her şeyin sorumlusu emperyalizmdir” deyip, kendimizi görmezden gelmemeliyiz. Doğru, yanlışımla bizler birey olarak kişiliğimizi buluruz. Yalnız doğrularla yaşamayı isteyen kişi, yarım yaşayandır. Hayatın kendisi buna aykırıdır, izin vermez.

Olgu ve olaylar dünyası ne yarımı ne de çarpıtmayı kabul etmiyor. Demokratik konfederal zihniyetin devletsizliği anarşizme mal edilemediği gibi, dürüst bir inancın adı “dogma” olamaz ve mütevaziliğin, karşısındakinin hassasiyetine saygılı olmanın adı da asla liberalizm olamaz. Bu özellikler insan tarihiyle var olan ve bugüne kadar devam eden, gelecekte de insanda yaşanacak olan özelliklerdir. Nasıl ki aşk, sevdâ insanda yaşıyorsa, bu özelliklerde insanda yaşanır şeylerdir. Aşk, yalnızca insani değildir. Bülbülün gül’e, top-
rağın suya olan aşkı yadsınamaz. Sınıflı uygarlık, aşkı insan bağlarken, kendine benzettiği, devletleştirdiği kişi ve toplulukları da aşksız bıraktı. Aşksızlık, mutlak saygısızlık, katıksız bir zülümdür. İnsan en büyük hakarettir. Kendi olma bilincinin yitirilişidir. Özellikle, olgular kadar insanın içini de fethetmeyi başaran bu “kanlı uygarlığa,” içimize yönelmek, onu korumak, kendimiz olarak aşkımızı savunmak, vazgeçilmez insani görevdir. Bizim olanı ne şişmiş şehirselliğin kirliliğine, kanseroloji üreten yapısına hapsedeceğiz; ne de aşkımızı demirden soğuk, tenekeden daha boş ve acımasız Hamurabbi kanunlarına teslim edeceğiz. Biz, bizim olanı kendi ruhumuzda, kendi yürek ve beyin gücümüzle yaşayacağız.